

CVRIA

EIROPAS KOPIENU TIESA

Gada ziņojums
2006

QD-AG-07-001-LV-C

GADA ZIŅOJUMS 2006

EIROPAS KOPIENU TIESA

LV

Kā saņemt ES publikācijas?

Publikācijas, ko pārdošanai sagatavojis Publikāciju birojs, ir pieejamas ES virtuālajā grāmatnīcā *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu/>), kur tās iespējams pasūtīt jūsu izvēlētajā tirdzniecības birojā.

Jūs varat arī saņemt sarakstu, kurā apkopoti mūsu tirdzniecības tīklā iesaistītie aģenti visā pasaulē, nosūtot pieprasījumu pa faksu (352) 2929 42758.

EIROPAS KOPIENU TIESA

GADA ZIŅOJUMS 2006

Eiropas Kopienų Tiesas,
Eiropas Kopienų Pirmās instances tiesas un
Eiropas Kopienų Civildienesta tiesas darba pārskats

Luksemburgā, 2007. gadā

www.curia.europa.eu

Eiropas Kopienu Tiesa
L-2925 Luksemburga
Tel. (352) 43 03-1
Kancelejas telekss: 2510 CURIA LU
Tiesas fakss: (352) 43 03-2600

Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesa
L-2925 Luksemburga
Tel. (352) 43 03-1
Pirmās instances tiesas fakss: (352) 43 03-2100

Eiropas Kopienu Civildienesta tiesa
L-2925 Luksemburga
Tel. (352) 43 03-1

Preses un informācijas nodaļas fakss: (352) 43 03-2500

Iekšējo lietu nodaļas fakss – Publikāciju apakšnodaļa: (352) 43 03-2650

Interneta adrese: <http://www.curia.europa.eu>

Sagatavošana pabeigta 2006. gada 31. decembrī

Pārpublicēšana atļauta, minot avotu. Fotografijas var tikt pārpublicētas tikai šī izdevuma sakarā. Cita veida izmantošanai atļauja ir jādūdz Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojam.

Liela daļa papildu informācijas par Eiropas Savienību ir pieejama internetā. Tai var piekļūt, izmantojot *Europa* serveri (<http://europa.eu>).

Kataloga dati atrodami šīs publikācijas beigās.

Luksemburga: Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs, 2007. gads

ISBN 92-829-0852-6

© Eiropas Kopienas, 2007. gads
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Printed in Italy

IESPIESTS UZ BALTA, HLORU NESATUROŠA PAPĪRA

Satura rādītājs

Lappuse

Priekšvārds

Tiesas priekšsēdētājs Vasilis Skouris (*Vassilios Skouris*) 5

I nodaļa

Eiropas Kopienu Tiesa

A – Tiesas darbība un attīstība 2006. gadā	9
B – Tiesas sastāvs	47
1. Tiesas locekļi (kārtībā, kādā tie stājušies amatā)	49
2. Izmaiņas Tiesas sastāvā 2006. gadā	67
3. Protokolārā kārtība	69
4. Bijušie Tiesas locekļi	71
C – Tiesas darbības statistika	75

II nodaļa

Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesa

A – Pirmās instances tiesas darbība 2006. gadā	105
B – Pirmās instances tiesas sastāvs	149
1. Pirmās instances tiesas tiesneši	151
2. Izmaiņas Pirmās instances tiesas sastāvā 2006. gadā	161
3. Protokolārā kārtība	163
4. Bijušie Pirmās instances tiesas locekļi	165
C – Pirmās instances tiesas darbības statistika	167

III nodaļa*Eiropas Savienības Civildienesta tiesa*

A – Civildienesta tiesas darbība 2006. gadā	191
B – Civildienesta tiesas sastāvs	197
1. Civildienesta tiesas locekļi	199
2. Protokolārā kārtība	203
C – Civildienesta tiesas darbības statistika	205

IV nodaļa*Tikšanās un apmeklējumi*

A – Oficiālās vizītes un pasākumi Tiesā, Pirmās instances tiesā un Civildienesta tiesā	215
B – Mācību apmeklējumi	219
C – Svinīgās sēdes	223
D – Vizītes vai piedalīšanās oficiālos pasākumos	225

<i>Organizatoriskās struktūrshēmas</i>	<i>231</i>
--	------------

<i>Tiesas kontaktinformācija</i>	<i>233</i>
--	------------

Priekšvārds

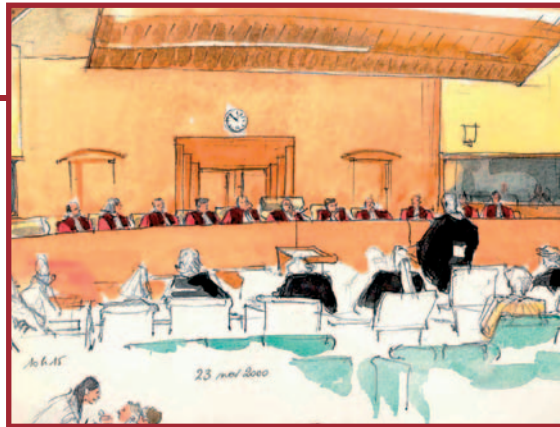
Aizejošo gadu vispirms aizsākām ar pārdomām par jauna procesa veida pieņemšanu netālā nākotnē. To varētu saukt par “steidzamības prejudiciālo procesu”, kas paredzēts ātrai lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu izskatīšanai saistībā ar aktiem, kas pieņemti attiecībā uz telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums. Faktiski dažiem lūgumiem sniegt prejudiciālo nolēmumu šajā jomā, kas strauji attīstās, ir vajadzīga īpaši ātra izskatīšana gan sakarā ar šo jomu jutīgo raksturu, gan Kopienas tiesību aktos noteikto ļoti ierobežoto termiņu dēļ. Tā kā pašreizējās procesuālo tiesību normas nav piemērotas šo vajadzību apmierināšanai, tikai jauna veida process spētu sniegt nepieciešamās efektivitātes garantijas.

2006. gads ir zīmīgs ar to, ka notika daļēja Tiesas locekļu nomaiņa, kā rezultātā prom devās seši tās locekļi. Dalībvalstu valdības, ievērojot šo jauno locekļu iecelšanu amatā sakarā ar daļējo nomaiņu, ņēma vērā vajadzību nodrošināt iestādes stabilitāti, vienlaicīgi ļaujot turpināt savu uzdevumu veikšanu bez grūtībām. To Tiesa var tikai apsveikt.

Lasītājs šī ziņojuma turpmākajās lappusēs atradīs dziļāku izklāstu par iestādes attīstību un darbību 2006. gada laikā. Kā jau ierasts, būtiska daļa ir veltīta Tiesas, Pirmās instances tiesas un Civildienesta tiesas darbības kodolīgām, bet izsmēlošām izklāstam, ko papildina statistikas dati.

V. Skouris
Tiesas priekšsēdētājs

I nodaļa

Eiropas Kopienu Tiesa

A – Tiesas darbība un attīstība 2006. gadā

Tiesas priekšsēdētājs Vasilis Skouris

Šī gada ziņojuma daļa vispārīgā veidā parāda Eiropas Kopienų Tiesas darbību 2006. gadā. Tajā, pirmkārt, ir sniegts ieskats iestādes attīstībā šā gada gaitā, galveno uzmanību pievēršot institucionālām izmaiņām, kas skar Tiesas darbību, un izmaiņām tās iekšējā organizācijā un darba metodēs (1. sadaļa). Otrkārt, tajā ietverta statistikas analīze par iestādes darba slodzes izmaiņām, kā arī vidējo tiesvedības ilgumu (2. sadaļa). Treškārt, šajā apskatā, kā katru gadu, raksturoti galvenie judikatūras attīstības virzieni, kas sagrupēti pēc lietu jomām (3. sadaļa).

1. Tiesas institucionālo attīstību 2006. gadā galvenokārt iezīmēja sagatavošanās pasākumu īstenošana sakarā ar Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanos 2007. gada 1. janvārī (1.1. sadaļa). Pagājušais gads bija arī pirmais Civildienesta tiesas darbības gads (1.2. sadaļa), un tajā tika aizsākts likumdošanas process, kas ļauj ātri un pienācīgi atrisināt prejudiciālos jautājumus attiecībā uz telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums (1.3. sadaļa).

1.1. Pusotru gadu pēc paplašināšanās 2004. gadā un divdesmit jaunu tiesnešu uzņemšanas iestādē Tiesai bija jāsāk gatavoties Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanās brīdim 2007. gada 1. janvārī. 2006. gada janvārī tika izveidota *ad hoc* darba grupa, lai noteiktu dažādu dienestu vajadzības un nodrošinātu visu sagatavošanās darbu koordināciju administratīvā līmenī. Turklāt 2006. gada 1. jūlijā darbā tika pieņemts personāls divām jaunajām Tulkošanas dienesta nodaļām.

Tiesas darbības organizatoriskajā līmenī Tiesa, ievērojot paredzamo Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanos, nolēma izveidot jaunu palātu piecu tiesnešu sastāvā, kā arī jaunu palātu trīs tiesnešu sastāvā. Tās pastāvēs līdzās četrām Tiesas palātām piecu tiesnešu sastāvā (pirmā, otrā, trešā un ceturtais palāta) un četrām palātām trīs tiesnešu sastāvā (piektā, sestā, septītā un astotā palāta). Katrā piecu tiesnešu palātā ietilpst seši tiesneši un katrā triju tiesnešu palātā ietilpst pieci tiesneši, kuri rotē atbilstoši attiecīgajiem Reglamenta noteikumiem¹.

1.2. Ar 2005. gada 2. decembra lēmumu, kurš *Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts 2005. gada 12. decembrī, tika konstatēts, ka Eiropas Savienības Civildienesta tiesa ir pareizi izveidota. Tādējādi 2006. gads bija pirmais pilnais šīs jaunās tiesas darbības kalendārais gads, un tās pirmais spriedums tika pasludināts 2006. gada 26. aprīlī.

Lasītājs šī ziņojuma trešajā nodaļā atradīs Civildienesta tiesas darbības detalizētu aprakstu un šīs pašas nodaļas C punktā arī visu statistiku par šīs tiesas darbību pirmajā gadā.

1.3. Ievērojot Eiropadomes prezidentūras secinājumus Briselē 2004. gada 4. un 5. novembrī, Tiesa un Eiropas Savienības politiskās institūcijas sāka apsvērt iespējami

¹ Pēc bulgāru un rumāņu tiesnešu pievienošanās otrā un trešā palāta sastāvēs no septiņiem tiesnešiem un sestā un septītā palāta katra sastāvēs no sešiem tiesnešiem.

pieņemamos pasākumus, lai nodrošinātu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ātru izskatīšanu attiecībā uz telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums.

Šajā sakarā Tiesa 2006. gada 25. septembrī iesniedza pirmo darba dokumentu par prejudiciālu jautājumu par telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, izskatīšanu². Šajā dokumentā Tiesa tostarp konstatēja, ka pastāvošie procesi, ieskaitot Reglamenta 104.a pantā paredzēto paātrināto procesu, nespēj garantēt pietiekami ātru izskatīšanu šai lietu kategorijai, un norādīja, ka ir pamatoti izveidot jauna veida tiesvedību, kuru varētu nosaukt par steidzamā kārtā izskatāmu prejudiciālā nolēmuma tiesvedību. Šajā sakarā Tiesa iesniedza divus priekšlikumus šāda veida tiesvedībai.

2006. gada 14. decembrī Tiesa iesniedza Eiropadomei šī darba dokumenta papildinājumu, kurā ietverta šo divu tiesvedību priekšlikumu detalizētāka analīze³. Šī jau notiekošā likumdošanas procesa rezultātā būs nepieciešama grozījumu pieņemšana Tiesas Statūtos un Reglamentā, lai tā nolēmumus par šāda veida jautājumiem varētu pieņemt ar maksimālu efektivitāti.

2. Tiesas darbības statistika par 2006. gadu atklāj būtiskus uzlabojumus jau trešo gadu pēc kārtas. Šajā ziņā ir jānorāda uz procesu ilguma samazināšanos Tiesā un izskatāmo lietu skaita samazināšanos, neskatoties uz ievērojamu iesniegto lietu skaita palielināšanos.

Īpaši 2006. gadā Tiesa ir pabeigusi izskatīt 503 lietas (neto skaits, ņemot vērā apvienotās lietas). No šīm lietām 351 lietā tika pasludināts spriedums un 151 lietā izdots rīkojums. Tas liecina, ka 2006. gadā pasludināto spriedumu un izdoto rīkojumu skaits daudz neatšķiras no 2005. gadā pasludināto spriedumu un izdoto rīkojumu skaita (362 spriedumi un 150 rīkojumi) un šāds stāvoklis pastāv, neņemot vērā pastāvīgu izskatāmo lietu skaita samazināšanos pēdējo trīs gadu laikā (974 lietas 2003. gada 31. decembrī, 840 lietas 2004. gada 31. decembrī un 740 lietas 2005. gada 31. decembrī).

Tiesā ir iesniegtas 537 jaunas lietas, kas ir par 13,3 % vairāk nekā 2005. gadā (474 lietas, bruto skaits). Izskatāmo lietu skaits 2006. gada 31. decembrī bija 731 lieta (bruto skaits).

Jau 2004. un 2005. gadā novērotā tiesvedības ilguma samazināšanās tendence tika saglabāta 2006. gadā. Runājot par lūgumiem sniegt prejudiciālo nolēmumu, vidējais procesa ilgums sasniedza 19,8 mēnešus, kurpretim 2004. gadā tas bija 23,5 mēneši, bet 2005. gadā – 20,4 mēneši. Salīdzinoša analīze atklāj, ka kopš 1995. gada prejudiciālo nolēmumu tiesvedības vidējais ilgums 2006. gadā ir sasniedzis viszemāko līmeni. Runājot par tiešajām prasībām un apelācijām, vidējais tiesvedības ilgums bija attiecīgi 20 un 17,8 mēneši (21,3 mēneši un 20,9 mēneši 2005. gadā).

Pagājušajā gadā Tiesa veiksmīgi izmantoja dažādus līdzekļus, kas tai ir pieejami, lai paātrinātu noteiktu lietu izskatīšanu (lietas izskatīšana prioritāri, paātrinātais process, vienkāršotais process un iespēja taisīt spriedumu bez ģenerālvokāta secinājumiem). Paātrinātais process tika pieprasīts piecās lietās, tomēr nebija ievēroti ārkārtējās

² Šis dokuments ir pieejams Tiesas mājas lapā: http://curia.europa.eu/fr/instit/txtdocfr/index_projet.htm

³ Šis dokuments ir pieejams Tiesas mājas lapā: http://curia.europa.eu/fr/instit/txtdocfr/index_projet.htm

steidzamības apstākļi, ko pieprasa Reglaments. Atbilstīgi 2004. gadā izveidotajai praksei lūgumi par paātrināto procesu tiek pieņemti vai noraidīti ar Tiesas priekšsēdētāja motivētu rīkojumu.

Turklāt Tiesa, lai atbildētu uz prejudiciāliem jautājumiem, turpināja izmantot vienkāršoto procedūru, ko paredz tās Reglamenta 104. panta 3. punkts. Pamatojoties uz šo noteikumu, tika izdoti 16 rīkojumi, tādējādi pabeidzot 21 lietu.

Tiesa visai bieži ir arī izmantojusi iespēju, ko tai sniedz statūtu 20. pants, – pieņemt spriedumu bez ģenerāladvokāta secinājumiem, ja lietā nerodas jauns tiesību jautājums. Būtu arī jānorāda, ka apmēram 33 % spriedumu, kas tika pasludināti 2006. gadā, lietā nebija ģenerāladvokāta secinājumu (2005. gadā – 35 %).

Attiecībā uz lietu sadalījumu starp dažādiem Tiesas iztiesāšanas sastāviem ir redzams, ka virspalāta un plēnums ir izskatījuši apmēram 13 % no 2006. gadā pabeigtajām lietām, piecu tiesnešu palātas – 63 %, kamēr triju tiesnešu palātas – 24 % no 2006. gadā pabeigtajām lietām. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir jākonstatē būtiska to lietu skaita palielināšanās, kuras izskatījušas piecu tiesnešu palātas (2005. gadā – 54 %), to lietu, ko izskatījuši virspalāta, skaita stabilizācija (2005. gadā – 13 %) un ievērojama to lietu skaita samazināšanās, ko izskatījušas triju tiesnešu palātas (2005. gadā – 33 %).

Pārējā informācija par statistikas datiem 2006. tiesas gadā ir atrodama šā ziņojuma sadaļas C punktā.

3. Šajā sadaļā aplūkotas galvenās judikatūras attīstības tendences, kas klasificētas šādās jomās:

konstitucionālie vai institucionālie jautājumi; Eiropas Savienības pilsonība; preču brīva aprīte; lauksaimniecība; personu brīva pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvība un kapitāla brīva aprīte; vīzas, patvērums un imigrācija; konkurences noteikumi; tiesību aktu tuvināšana; preču zīmes; nodokļi; sociālā politika; sadarbība civillietās un tieslietās; policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās, precizējot, ka diezgan bieži spriedums – ja ņem vērā tā galveno problemātiku – kādā noteiktā jomā var būt būtiski saistīts arī ar kādu citu jomu.

Konstitucionālie vai institucionālie jautājumi

Savā 2006. gada 7. februāra atzinumā 1/03 (Krājums, I-1145. lpp.) Tiesa pēc Padomes lūguma lēma par jautājumu, vai Eiropas Kopienai ir ekskluzīvā kompetence vai arī tikai kompetence, ko tā daļa ar dalībvalstīm, lai noslēgtu jauno konvenciju par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās, kas aizstātu Lugāno Konvenciju.

Apkopojot informāciju, kas izsecināma no savas judikatūras par starptautiskajiem līgumiem, ko noslēdz Kopiena, Tiesa sākotnēji atgādināja, ka, lai varētu konstatēt Kopienas, kurai ir tikai piešķirtā kompetence, ekskluzīvās kompetences pastāvēšanu, nepastāvēt skaidrām tiesību normām Līgumā, konkrēti analizējot saistību, kāda pastāv starp paredzēto nolīgumu un spēkā esošiem Kopienas tiesību aktiem, jāpierāda, ka šāda nolīguma noslēgšana var ietekmēt Kopienas tiesību normas. Tāds ir vērtējums, kāds veicams gan

attiecībā uz tiesu kompetences noteikšanu, gan noteikumiem par nolēmumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās. Sākotnēji konstatējot, ka paša Regulas Nr. 44/2001, kas nosaka vispārēju un saskaņotu jurisdikcijas normu sistēmu, esamības fakta dēļ jebkurš starptautisks nolīgums, ar kuru tiek izveidota tāda vispārēja ar jurisdikcijas konfliktu saistītu normu sistēma, kāda ir izstrādāta šajā regulā, varētu ietekmēt minētās normas par jurisdikciju, un pēc tam konkrēti pārbaudot, ka tieši tāds ir paredzētā līguma gadījums par spīti nošķiršanas klauzulas, saskaņā ar kuru šis nolīgums neietekmē attiecīgo Kopienų tiesību aktu noteikumu piemērošanu dalībvalstīs, iekļaušanai tajā, un, visbeidzot, apgalvojot, ka tāds pats konstatējums var tikt pielietots attiecībā uz normām lēmumu atzīšanas un izpildes jomā, Tiesa nonāca pie secinājuma, ka jaunās Lugāno Konvencijas noslēgšana pilnībā ietilpst Kopienų ekskluzīvajā kompetencē.

Lietā C-177/04 **Komisija/Francija** (2006. gada 14. marta spriedums, Krājums, I-2461. lpp.) Tiesai bija jāspriež par prasību par valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 228. pantam.

Pēc tam, kad Francijas Republika bija norādījusi, ka Eiropas Kopienų Komisijas apgalvoto iebildumu pārformulēšana procesa laikā ir uzskatāma par jaunu prasījumu, kas prasību padara par nepieņemamu, Tiesa nosprieda, ka nosacījums par to, ka prasības priekšmetam ir jāaprobežojas ar to, kāds tas bijis minētajā normā paredzētajā pirmstiesas procedūrā, nevar iet tik tālu, ka jebkurā gadījumā paredz perfektu argumentētā atzinuma rezolutīvās daļas un prasībā norādīto prasījumu sakritību, ja prāvas strīda priekšmets netiek paplašināts vai grozīts, bet tikai ierobežots. Tādējādi Komisijai ir atļauts ierobežot to pienākumu apjomu, kurus tā lūdz atzīt par neizpildītiem, ņemot vērā pasākumus daļējai izpildei, kas veikti šīs tiesvedības Tiesā laikā.

Konstatējusi, ka Francijas Republikai pārmestā pienākumu neizpilde ir turpinājusi pastāvēt dienā, kad Tiesa izskatīja faktus, tā izskatīja Komisijas ierosinājumus par kavējuma naudu. Iesākumā Tiesa atgādināja, ka EKL 228. pantā paredzētās procedūras mērķis ir mudināt dalībvalsti izpildīt spriedumu par pienākumu neizpildi un līdz ar to nodrošināt efektīvu Kopienų tiesību piemērošanu un ka šim mērķim kalpo paredzētie pasākumi, proti, naudas sods vai kavējuma nauda, lai izdarītu uz attiecīgo dalībvalsti ekonomiska rakstura spiedienu, kas to mudinātu izbeigt konstatēto pienākumu neizpildi un tādējādi nodrošinātu vajadzīgo pārliecināšanu tādā pakāpē, lai attiecīgā dalībvalsts mainītu savu rīcību. Realizējot savu rīcības brīvību, Tiesa uzliek soda naudu atbilstoši pamata kritērijiem, kuri principā ir pārkāpuma ilgums, tā smagums un attiecīgās dalībvalsts maksātspēja. Ir arī jāņem vērā, kā pienākumu neizpilde ietekmē privātās un sabiedrības intereses un cik steidzami ir mudināt attiecīgo dalībvalsti izpildīt tās pienākumus. Šajā ziņā Tiesa norādīja, ka, pat ja šādas Komisijas ziņojumā publicētas vadlīnijas nodrošina šīs iestādes rīcības pārskatāmību, iepriekšēju paredzamību un tiesisko drošību, tomēr EKL 228. panta 2. punktā Tiesai piešķirto pilnvaru īstenošana nav atkarīga no tā, vai Komisija pieņem šādu regulējumu, kas katrā ziņā Tiesai nav saistošs. Šajā gadījumā, kaut arī Tiesa pieņem koeficientus, kas saistīti ar pārkāpuma smagumu, valsts kopproduktu un balsu skaitu, kas ir attiecīgās dalībvalsts rīcībā, tomēr tā nepieņem koeficientu, kas saistīts ar pārkāpuma ilgumu. Uzskatot, ka šī koeficienta aprēķināšanai ir jāņem vērā ilgums starp Tiesas pirmo spriedumu un Tiesas veiktā faktu vērtējuma brīdi, nevis prasības celšanas brīdi, Tiesa piesprieda minētajai dalībvalstij samaksāt naudas sodu, kas ir augstāks par Komisijas piedāvāto.

Lietā C-459/03 **Komisija/Īrija** (2006. gada 30. maija spriedums, Krājums, I-4635. lpp.) Tiesa saistībā ar Komisijas uzsāktu valsts pienākuma neizpildes procesu konstatēja, ka, uzsākot strīdu noregulēšanas procedūru pret Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Jūras tiesību konvenciju saistībā ar rūpnīcu MOX, kas atrodas Sellafildā (*Sellafield*, Apvienotā Karaliste), Īrija nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar dažādiem EKL un EAEK pantiem. Lai nonāktu pie šī secinājuma, Tiesa piemēroja daudzposmu argumentāciju. Tiesa iesākumā, ņemot vērā faktu, ka Komisija pārmeta Īrijai EKL 292. panta pārkāpumu, kas noteic, ka dalībvalstis apņemas strīdam par EK līguma interpretāciju vai piemērošanu nepiemērot strīdu risināšanas metodi, kas nav paredzēta līgumā, aplūkoja jautājumu, vai Jūras tiesību konvencijas noteikumu pārkāpuma, kuru Īrija pārmeta Apvienotajai Karalistei, izskatīšana arbitražas tiesā būtu jāuzskata par Kopienas tiesību normu pārkāpumu, ko paveikusi dalībvalsts un kas attiecas uz procesu par valsts pienākumu neizpildi, kas noteikts EKL 226. un turpmākajos pantos. Attiecībā uz argumentāciju par vienlaicīgu piemērošanu noteikumiem par starptautisko līgumu noslēgšanu, ko veic Kopiena, kā arī attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem un konkrētajiem noteikumiem, kuru pārkāpšana tiek pārvesta Īrijai, Tiesa nonāca pie secinājuma, ka Konvencijas noteikumi, uz kuriem Īrija atsaucās strīdā par rūpnīcu MOX, kas nodots šķīrējtiesai, ir normas, kas pieder Kopienas tiesiskajai kārtībai. Līdz ar to Tiesai ir kompetence izskatīt strīdus par šo noteikumu interpretāciju un piemērošanu, kā arī novērtēt, vai dalībvalsts tos ievēro, un tādējādi Tiesai pašai saskaņā ar EKL 292. pantu ir ekskluzīvā kompetence, lai izskatītu tādu strīdu, kādu Īrija iesniegusi šķīrējtiesā. Tomēr tas neizbeidz to pienākumu neizpildi, kas piedēvēti Īrijai. Faktiski minētā dalībvalsts, nododot minētajai tiesu instancei Kopienas tiesību aktu vērtējumu, tostarp dažādas direktīvas, kas pieņemtas, pamatojoties uz EKL un EAEK, kas ir cits pārkāpums saistībā ar pienākumu ievērot Tiesas ekskluzīvo kompetenci interpretēt un piemērot Kopienas tiesību normas, kas izriet no EKL 292. panta un EAEK 193. panta, ir pārkāpusi arī tās Kopienas pienākumus. Turklāt Īrija, iesaistoties procesā domstarpību noregulēšanas režīma ietvaros, kas noteikts Jūras tiesību konvencijā, iepriekš neinformējot un nekonsultējoties ar kompetentajām Kopienas iestādēm, ir pārkāpusi lojālās sadarbības principu, kas noteikts EKL 10. pantā un EAEK 192. pantā.

Lietā C-173/03 **Traghetti del Mediterraneo** (2006. gada 13. jūnija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa precizēja piemērojamos noteikumus dalībvalstu atbildības jomā saistībā ar Kopienas tiesību pārkāpumu konkrētā gadījumā, kad šis pārkāpums ir veikts tiesas darbības rezultātā. Tiesa it īpaši tika aicināta novērtēt, vai ar Kopienas tiesībām ir saderīgs tāds valsts tiesiskais regulējums, kas, no vienas puses, izslēdz jebkādu valsts atbildību par privātpersonām nodarītu kaitējumu sakarā ar Kopienas tiesību pārkāpumu, ko veikusi valsts tiesa, kas pieņem nolēmumu pēdējā instancē, ja šis pārkāpums radies tiesību noteikumu interpretācijas vai faktu un pierādījumu novērtēšanas dēļ, ko veikusi šī tiesa, un kas, no otras puses, turklāt ierobežo šo atbildību vienīgi ar tiesas ļaunprātības un nopietna pārkāpuma gadījumiem. Šajā ziņā Tiesa nosprieda, ka, no vienas puses, Kopienas tiesības iestājas pret valsts regulējumu, kas vispārējā veidā izslēdz dalībvalsts atbildību par kaitējumu, kas nodarīts privātpersonām sakarā ar Kopienas tiesību pārkāpumu, kas ir attiecināms uz tiesu, kura pieņem nolēmumu pēdējā instancē, tāpēc, ka attiecīgais pārkāpums ir radies tiesību normu interpretācijas vai šīs tiesas veikta faktu un pierādījumu novērtējuma dēļ, un ka, no otras puses, Kopienas tiesības tāpat iestājas pret valsts regulējumu, kas ierobežo šīs atbildības iestāšanos vienīgi ar tiesas ļaunprātības un nopietna pārkāpuma gadījumiem, ja šādas ierobežošanas rezultātā tiek izslēgta attiecīgās dalībvalsts atbildības iestāšanās citos gadījumos, kad acīmredzami ir pārkāptas piemērojamās tiesības,

kā tas ir precizēts sprieduma lietā C-224/01 *Köbler* (2003. gada 30. septembra spriedums, *Recueil*, I-10239. lpp.) 53.–56. punktā.

Lietā C-432/04 **Komisija/Cresson** (2006. gada 11. jūlija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) deva iespēju Tiesai precizēt Komisijas locekļu pienākumus EKL 213. panta nozīmē. Tiesa nosprieda, ka jēdziens “Komisijas locekļa amata uzliktie pienākumi” ir jāinterpretē plaši un tas bez godīguma un apdomīguma pienākumiem ietver pienākumu darboties pilnīgi neatkarīgi un Kopienas vispārējās interesēs. Gadījumos, kad pienākumu neizpilde ir sasniegusi zināmu smaguma pakāpi, Līguma noteiktā sankcija ir vai nu atļaišana no amata, vai arī tiesību uz pensiju vai citu priekšrocību atņemšana. Komisijas loceklis, kura pilnvaras ir beigušās, var tikt sodīts par pienākumu neizpildi, kas izdarīta viņa pilnvaru laikā, bet atklāta pēc to beigām. Ja atļaišana no amata vairs nevar tikt realizēta, Tiesa var tikai pilnībā vai daļēji atņemt tiesības, par ko tā var brīvi lemt, atkarībā no pārkāpuma smaguma. Tādējādi izskatīšanas termiņi, ņemot vērā tiesiskās drošības prasību un tiesības uz aizstāvību, kas pieprasa, lai personai, pret kuru Komisija ir uzsākusi administratīvu procedūru, būtu iespēja noderīgi darīt zināmu savu viedokli, nav neierobežoti. Pēc Tiesas domām, tās lēmuma pārsūdzības neiespējamība nekādā veidā nav tāda rakstura nepilnība attiecībā uz Komisijas locekļu tiesībām uz efektīvu tiesas aizsardzību, kas radītu šķērslī tās pilnvaru īstenošanā. Runājot par iebildumu pret attiecīgokomisāruizvērtēšanu, Tiesa nosprieda, ka kriminālprocesa laikā izdarītos secinājumus var ņemt vērā, bet Tiesu nesaista kriminālprocesa ietvaros veiktā faktu juridiskā kvalifikācija, un tās kompetencē ir pārbaudīt, vai pārņemtie fakti veido Komisijas locekļa amata uzlikto pienākumu neizpildi. Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, un pēc detalizētas lietas faktisko pierādījumu izvērtēšanas Tiesa daļēji apmierināja prasību, nonākot pie secinājuma, ka attiecīgais Komisijas loceklis ir pārkāpis Komisijas locekļa amata uzliktos pienākumus EKL 213. panta 2. punkta un EAEK līguma 126. panta 2. punkta nozīmē. Tomēr, ņemot vērā lietas apstākļus, Tiesa uzskatīja, ka pienākumu neizpildes konstatēšana pati par sevi ir piemērots sods, un tā atbrīvoja Kresonu no soda, ar kuru tiek atņemtas tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

Lietās C-145/04 **Spānija/Apvienotā Karaliste** (2006. gada 12. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) un C-300/04 **Eman un Sevinger** (2006. gada 12. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa sprieda par Līguma noteikumiem par Eiropas Savienības pilsonību un pārstāvju ievēlēšanu Eiropas Parlamentā, it īpaši saistībā ar vēlēšanu tiesībām un to izmantošanu. Lietā Spānija/Apvienotā Karaliste Tiesai bija jāizvērtē dalībvalstu kompetence paplašināt tiesības balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās attiecībā uz personām, kas nav Eiropas Savienības pilsoņi. Šajā lietā Spānijas Karaliste apstrīdēja Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes likumu, kas attiecībā uz Gibraltāru noteic, ka tie *Commonwealth* pilsoņi, kuri dzīvo šajā teritorijā un kuriem nav Kopienas pilsoņa statusa, ir tiesības balsot un tikt ievēlētiem Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Šajā ziņā Tiesa nosprieda, ka to personu noteikšana, kurām ir tiesības balsot un tikt ievēlētām Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ievērojot Kopienas tiesības, ir katras dalībvalsts kompetencē. Tiesa uzskatīja, ka EKL 189., 190., 17. un 19. pants neaizliedz dalībvalstīm piešķirt šīs balsstiesības un tiesības tikt ievēlētām noteiktām personām, kurām ir ciešas saiknes ar tām un kuras nav to pilsoņi vai Eiropas Savienības pilsoņi, kas dzīvo to teritorijā. Turklāt, pēc Tiesas domām, acīmredzama saikne starp pilsonību un tiesībām vēlēties nevar tikt izsecināta no Līguma noteikumiem par Eiropas Parlamenta sastāvu un Eiropas Savienības pilsonību. Visbeidzot, uzsverot, ka no Līguma pantiem par Eiropas Savienības pilsonību nevar izrietēt princips, saskaņā ar kuru Eiropas Savienības pilsoņi ir vienīgie visu citu Līguma noteikumu tiesību

izmantojami, Tiesa secināja, ka apstrīdētie Apvienotās Karalistes tiesību akti atbilst Kopienas tiesībām.

Iepriekš minētajā lietā *Eman un Sevinger* Tiesa sprieda par EKL 17. panta, 19. panta 2. punkta, 190. panta un 299. panta 3. punkta interpretāciju sakarā ar lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu, ko iesniedza *Raad van State* (Nīderlande), sakarā ar strīdu saistībā ar diviem Nīderlandes pilsoņiem, kas dzīvo Arubā, par noraidījumu viņu lūgumam iekļaut viņus vēlēšanu sarakstā Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2004. gada 10. jūnijā viņu dzīves vietas dēļ. Pēc Tiesas domām, personām, kurām ir kādas dalībvalsts pilsonība un kuras uzturas vai dzīvo teritorijās, kas ir iekļautas aizjūras zemju un teritoriju sastāvā, uz kurām attiecas EKL 299. panta 3. punkts, var atsaukties uz tiesībām, kas Līguma otrajā daļā ir atzītas Eiropas Savienības pilsoņiem. Tomēr aizjūras zemēm un teritorijām (AZT) ir piemērojams īpašs asociācijas režīms, kas noteikts Līguma ceturtajā daļā (EKL 182.–188. pants), kā rezultātā Līguma vispārējie noteikumi bez tiešas atsaucies nav piemērojami, un EKL 189. un 190. pants par Eiropas Parlamentu nav piemērojams šīm zemēm un teritorijām, kā rezultātā dalībvalstīm nav pienākuma tajās organizēt Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Turklāt šā brīža Kopienas tiesību attīstības stadijā nekas neaizliedz dalībvalstīm, ievērojot Kopienas tiesības, paredzēt nosacījumus tiesībām balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās, atsaucoties uz dzīvesvietas kritēriju teritorijā, kurā tiek organizētas vēlēšanas. Vienlīdzīgas attieksmes princips tomēr nepieļauj, ka izvēlētie kritēriji dažādi attiecas pret pilsoņiem, kuri atrodas līdzīgās situācijās, ja vien šī dažādā attieksme nav objektīvi pamatota.

Apvienotajās lietās C-392/04 un C-422/04 **i-21 Germany un Arcor** (2006. gada 19. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai tika dota iespēja atrast līdzsvaru starp Kopienas tiesību pārkāpumu un tiesisko drošību, kas ir noteikta prettiesiskam administratīvajam aktam, jo tas pārkāpj Kopienas tiesības. Tiesa nosprieda, ka atbilstoši tiesiskās drošības principam administratīvai iestādei principā nav pienākuma atgriezties pie administratīvā lēmuma, kas ir kļuvis galīgs, pēc saprātīga pārsūdzēšanas termiņa beigām vai pēc visu tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanas. Tiesa tomēr atzina, ka šim principam varētu būt ierobežojumi, ja ir izpildīti četri nosacījumi: atbilstoši valsts tiesībām administratīvai iestādei ir pilnvaras atgriezties pie šā lēmuma, attiecīgais lēmums ir kļuvis galīgs valsts tiesas pēdējā instancē pasludinātā sprieduma rezultātā, minētais spriedums, ņemot vērā Tiesas vēlāk pasludināto judikatūru, ir pamatots ar kļūdainu Kopienas tiesību interpretāciju, kas veikta, nevērsoties Tiesā ar prejudiciāliem jautājumiem apstākļos, ko paredz EKL 234. panta 3. punkts, kā arī attiecīgā persona ir nekavējoties vērsusies administratīvajā iestādē pēc tam, kad bija uzzinājusi par minēto judikatūru (skat. 2004. gada 13. janvāra spriedumu lietā C-453/00 *Kühne & Heintz*, *Recueil*, I-837. lpp.). Turklāt līdzvērtības princips pieprasa, ka atbilstoši tam visiem noteikumiem, kas piemērojami prasībām, ieskaitot paredzētos termiņus, ir jābūt piemērojamiem neatkarīgi no tā, vai prasības ir pamatotas ar Kopienas tiesību pārkāpumu, vai arī ar valsts tiesību neievērošanu. Ja, piemērojot valsts tiesību noteikumus, administrācijai ir jāatceļ administratīvs akts, kas ir kļuvis galīgs, bet ir acīmredzami nesaderīgs ar valsts tiesībām, tādā pašā pienākumā ir jābūt, ja šis lēmums ir acīmredzami nesaderīgs ar Kopienas tiesībām. Valsts tiesai ir jāizvērtē, vai tiesiskais regulējums, kas nav saderīgs ar Kopienas tiesībām, nav acīmredzami nelikumīgs attiecīgo valsts tiesību izpratnē, un, ja tāds ir šis gadījums, vai tad ir jāiestājas visām no valsts tiesībām izrietošajām sekām.

Nākamajās divās lietās rodas jautājums par prasības par tiesību akta atcelšanu pieņemamību. Pirmkārt, lieta C-417/04 P **Regione Siciliana/Komisija** (2006. gada 2. maija spriedums, Krājums, I-3881. lpp.) par apelāciju, ar kuru *Regione Siciliana* lūdza atcelt Pirmās instances tiesas rīkojumu, ar kuru tika pasludināta par nepieņemamu prasība atcelt Komisijas lēmumu par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finanšu atbalsta slēgšanu, ļāva Tiesai atgriezties pie "dalībvalsts" jēdziena. Tiesa atgādināja, ka reģionālas vai pašvaldības vienības prasība nav pielīdzināma dalībvalsts celtai prasībai, jo dalībvalsts jēdziens EKL 230. panta izpratnē aptver tikai dalībvalstu pārvaldes iestādes. Tomēr Tiesa nosprieda, ka, pamatojoties uz šo pantu, reģionāla vai pašvaldību vienība tiktāl, ciktāl tā ir juridiska persona saskaņā ar valsts tiesībām, var celt prasību par lēmumiem, kas tai ir adresēti, vai par lēmumiem, kas – kaut arī regulas vai lēmuma formā adresēti citai personai – tomēr to skar tieši un individuāli. Reģionālā iestāde, kas ir atbildīga par Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta realizāciju, nevar tika uzskatīta par tieši skartu ar Komisijas lēmumu, kas ir adresēts attiecīgajai dalībvalstij par šī fonda finanšu atbalsta slēgšanu. No otras puses, lietā C-131/03 P **Reynolds Tobacco u.c./Komisija** (2006. gada 12. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai bija jāizvērtē, vai Komisijas lēmumi celt prasību var tikt atcelti. Tiesa nosprieda, ka tikai tādi pasākumi, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kas skar prasītāja intereses, ievērojami mainot viņa tiesisko stāvokli, var būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets. Tādējādi tiesiski saistošu nolēmumu var iegūt tikai pēc vērsšanās tiesā, bet tas pats par sevi galīgā veidā nenosaka lietas dalībnieku pienākumus un tādējādi pats par sevi negroza strīdīgo juridisko situāciju. Personām, kas tomēr uzskata, ka tām ir radies kaitējums sakarā ar iestādes prettiesisku rīcību, nav liegta piekļuve tiesai, jo prasības celšana par ārpuslīgumisko atbildību ir iespējama, ja attiecīgā rīcība var izraisīt Kopienas atbildību.

Lietā C-344/04 **International Air Transport Association u.c.** (2006. gada 10. janvāra spriedums, Krājums, I-403. lpp.) Tiesa saistībā ar EKL 234. pantu nosprieda, ka ar to vien, ka tiek apstrīdēta Kopienas tiesību akta spēkā esamība valsts tiesā, nav pietiekami, lai pamatotu lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu Tiesā. Tikai situācijā, ja tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar valsts tiesībām var pārsūdzēt, uzskata, ka viens vai vairāki lietas dalībnieku norādītie pamati saistībā ar Kopienu tiesību akta spēkā neesamību vai, ja tāds būtu gadījums, pamati, kas konstatēti pēc pašas tiesas iniciatīvas, ir dibināti, tai ir jāaptur tiesvedība un jāvēršas Eiropas Kopienu Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu akta spēkā esamības novērtēšanai.

Visā šo lietu sērijā, visbeidzot, Tiesas sastapās ar Kopienas aktu juridiskā pamatojuma izvēles problemātiku. Sešas lietas šai ziņā pelna īpašu uzmanību.

Sākumā ir jānorāda uz lietām C-94/03 **Komisija/Padome** (2006. gada 10. janvāra spriedums, Krājums, I-1. lpp.) un C-178/03 **Komisija/Parlaments un Padome** (2006. gada 10. janvāra spriedums, Krājums, I-107. lpp.) par attiecīgi Lēmumu 2003/106⁴ un Regulu Nr. 304/2003⁵. Katrā no šīm lietām Tiesa apstiprināja galvenos vadošos principus, kurus tā jau ir noteikusi judikatūrā par diviem juridiskajiem pamatojumiem. Tiesa atgādināja, ka, no vienas puses, Kopienas akta juridiskā pamata izvēlei ir jābalstās uz objektīviem apstākļiem, ko var

⁴ Komisijas 2002. gada 19. decembra Lēmums 2003/106/EK, ar ko Eiropas kopienas vārdā apstiprina Roterdamas Konvenciju par iepriekš norunātas piekrišanas procedūru attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem starptautiskajā tirdzniecībā (OV L 63, 27. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 304/2003 par bīstamu ķīmisku vielu eksportu un importu (OV L 63, 1. lpp.).

kontrolēt tiesas ceļā, starp kuriem cita starpā ir ietverti arī akta mērķis un saturs, un, no otras puses, ka, ja Kopienas akta pārbaude parāda, ka tam ir divi mērķi vai ka tam ir divējādi komponenti, un ja vienu no tiem var atzīt par galveno vai dominējošo, bet otram ir tikai palīgraksturs, tad tiesību akts ir jābalsta tikai uz vienu juridisko pamatu, proti, uz to, ko nosaka galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents, un, visbeidzot, ka, ja izņēmuma kārtā ir konstatēts, ka tiesību aktam vienlaicīgi ir vairāki nedalāmi saistīti mērķi vai vairāki komponenti, arī tad, ja viens no tiem nav uzskatāms par netiešu un pakārtotu otram, šāds tiesību akts ir jābalsta uz dažādiem atbilstīgiem juridiskiem pamatiem, uzsverot, ka balstīšanās uz diviem juridiskiem pamatiem tomēr nav pieļaujama, ja procedūras, kas paredzētas vienam vai otram pamatam, nav saderīgas un/vai ja abu šo juridisko pamatu saistīta izmantošana pārkāpj Parlamenta tiesības. Piemērojot šo judikatūru, Tiesa pirmajā lietā nosprieda, ka Lēmums 2003/106 ir jābalsta uz EKL 133. pantu un 175. panta 1. punktu, tos skatot kopā ar EKL 300. panta atbilstošajām normām, un ka tādējādi tas ir jāatceļ, jo tas ir pamatots tikai ar EKL 175. panta 1. punktu kopā ar EKL 300. panta 2. punkta pirmās daļas pirmo teikumu un 3. punkta pirmo daļu. Otrajā lietā Tiesa arī nosprieda, ka Regula Nr. 304/2003 ir jāpamato ar EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu un ka tā tādējādi ir jāatceļ, jo tā ir pamatota tikai ar EKL 175. panta 1. punktu.

Četrām pārējām lietām kopīgs ir tas, ka tās attiecas uz nosacījumiem, kuros kā juridisko pamatu var izmantot EKL 95. pantu.

Lietā C-436/03 **Parlaments/Padome** (2006. gada 2. maija spriedums, Krājums, I-3733. lpp.) Tiesa atgādināja par savu judikatūru, atbilstoši kurai EKL 95. pants pilnvaro Kopienas likumdevēju noteikt pasākumus, lai uzlabotu iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļus, un šiem pasākumiem ir tiešām jāatbilst šim mērķim, sekmējot šķēršļu novēršanu ar Līgumu garantētajai ekonomiskajai brīvībai, tostarp brīvībai veikt uzņēmējdarbību, vai pasākumus, lai novērstu tirdzniecības šķēršļu rašanos, kas notiek atšķirīgas dalībvalstu tiesību normu attīstības dēļ, tomēr ar nosacījumu, ka šādu šķēršļu rašanās iespējamība ir ticama un ka attiecīgā pasākuma mērķis ir to novēršana. Šajā lietā Tiesa nosprieda arī, ka EKL 95. pants nevar būt atbilstošs juridiskais pamats, lai pieņemtu Regulu Nr. 1435/2003⁶, kas tika likumīgi pieņemta, pamatojoties uz EKL 308. pantu. Piemērojot šo judikatūru, Tiesa lietā C-217/04 **Apvienotā Karaliste/Padome un Komisija** (2006. gada 2. maija spriedums, Krājums, I-3771. lpp.) arī nosprieda, ka Regula Nr. 460/2004⁷ tika likumīgi pieņemta, pamatojoties uz EKL 95. pantu. Turklāt apvienotajās lietās C-317/04 un C-318/04 **Parlaments/Padome un Komisija** (2006. gada 30. maija spriedums, Krājums, I-4721. lpp.) Tiesa tieši pretēji nosprieda, ka Lēmums 2004/496⁸ nevarēja tikt likumīgi pieņemts, pamatojoties uz EKL 95. pantu, skatot to kopā ar Direktīvas 95/46⁹ 25. pantu, jo šis lēmums

⁶ Padomes 2003. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 1435/2003 par Eiropas Kooperatīvās sabiedrības (SCE) statūtiem (OV L 207, 1. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regula (EK) Nr. 460/2004, ar ko izveido Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūru (OV L 77, 1. lpp.).

⁸ Padomes 2004. gada 17. maija Lēmums 2004/496/EK par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienas un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu, ko aviopārvadātāji veic ASV Nacionālās drošības ministrijas Muitas un robežsardzes departamentam (OV L 183, 83. lpp., un labojums OV 2005, L 255, 168. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīva 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.) ar grozījumiem.

aptvēra datu apstrādi tiktāl, ciktāl tās mērķis ir sabiedriskā drošība un valsts pasākumi krimināltiesību jomā, kas ir izslēgta no Direktīvas 95/46 piemērošanas jomas sakarā ar šīs pašas direktīvas 3. panta 2. punkta pirmo ievilkumu. Visbeidzot, lietā C-380/03 **Vācija/ Parlaments un Padome** (2006. gada 12. decembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa pēctam, kad bija atgādinājusi, ka, tā kā EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanas nosacījumi ir izpildīti, Kopienų likumdevējam netiek liegts pamatoties uz šo juridisko pamatu sakarā ar faktu, ka sabiedriskā veselība ir noteicošais faktors, nosprieda, ka, tieši ņemot vērā šo judikatūru, pieņemot Direktīvas 2003/33¹⁰ 3. un 4. pantu, pamatojoties tikai uz EKL 95. pantu, Kopienų likumdevējs nav pārkāpis EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktu un ka Vācijas Republikas celtā prasība par šiem noteikumiem tā rezultātā ir jānoraida.

Eiropas Savienības pilsonība

Šajā jomā, izņemot lietas, kas attiecas uz Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu un kas apskatītas iepriekš, divas lietas pelna uzmanību.

Lietā C-406/04 **De Cuyper** (2006. gada 18. jūlija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa izvērtēja Eiropas Savienības pilsoņu EKL 18. pantā atzītās tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs saistībā ar Beļģijas tiesību aktiem bezdarba jomā. Šie tiesību akti nosaka uzturēšanas nosacījumu bezdarbniekiem, kas ir vecāki par 50 gadiem, kaut gan tiem nav jābūt pieejamiem darba tirgū. Tiesa sākumā atgādināja, ka Eiropas Savienības pilsoņu tiesības dzīvot [uzturēties] dalībvalstīs nav beznosacījuma tiesības, bet tās ir atzītas, tikai ievērojot Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai paredzētos pasākumus. Tiesa konstatēja, ka Beļģijas tiesību akti ir nelabvēlīgi noteiktiem valsts pilsoņiem tikai tādēļ, ka viņi ir izmantojuši savas tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot [uzturēties] citā dalībvalstī, un tādēļ tas ir EKL 18. pantā atzīto brīvību ierobežojums. Bet Tiesa arī atzina, ka šo ierobežojumu pamato objektīvi apsvērumi par vispārējām interesēm, kas nav atkarīgas no attiecīgo personu pilsonības. Tiesa arī konstatēja, ka dzīvesvietas klauzulas noteikšana atbilst vajadzībai kontrolēt bezdarbnieku profesionālo un ģimenes situāciju, dodot kontroles dienestiem iespēju pārliecināties, vai bezdarbnieka pabalsta saņēmēja situācijā nav notikušas izmaiņas, kas var ietekmēt piešķirto pabalstu. Tiesa arī noteica, ka bezdarbnieka pabalstu jomā veicamā kontrole ir īpatnība, kas attaisno vairāk ierobežojošu kontroles mehānismu noteikšanu nekā tie, kas noteikti kontrolei citu pabalstu jomā, un ka mazāk ierobežojoši pasākumi – tādi kā dokumentu vai izziņu iesniegšana – atņemtu kontrolei tās negaidīto raksturu un tādējādi to padarītu mazāk efektīvu.

Uzturēšanās nosacījuma saderība ar EKL 18. pantu tika apskatīta lietā C-192/05 **Tas-Hagen un Tas** (2006. gada 26. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) sakarā ar tiesību aktiem, atbilstoši kuriem pabalsts kara civilajiem upuriem tiek piešķirts ar nosacījumu, ka pabalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī ir jādzīvo šīs dalībvalsts teritorijā.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīva 2003/33/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību (OV L 152, 16. lpp.).

Tiesai, pirmkārt, bija jānoskaidro, vai šī problemātika attiecas uz EKL 18. pantu. Šajā ziņā Tiesa norādīja, Kopienų tiesību šā brīža attīstības stadijā tādi sociālie pabalsti kā pamata lietā, kuru mērķis ir kompensēt kara civilajiem upuriem nodarīto kaitējumu, ietilpst dalībvalstu kompetencē, ņemot vērā, ka šī kompetence ir jārealizē, ievērojot Kopienų tiesības. Pastāvot šādiem tiesību aktiem, tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot citā dalībvalstī, kas ir atzītas EKL 18. pantā, iespaido viņu iespēju saņemt minēto pabalstu tādējādi, ka līdzīga situācija nevar tikt uzskatīta par tādu, kam nav nekādas saistības ar Kopienų tiesībām. Runājot par uzturēšanās nosacījuma pieņemamību, Tiesa konstatēja, ka šis nosacījums var atturēt no EKL 18. pantā noteikto brīvību izmantošanas un tādējādi ir šo brīvību ierobežojums. Tiesa norādīja, ka tā principā varēja attaisnot, ka tiek ierobežots solidaritātes pienākums pret kara civilajiem upuriem, attiecinot to tikai uz tām personām, kam kara laikā un pēc tā bija saikne ar attiecīgās valsts tautu, dzīvesvietas nosacījumam tādējādi liecinot par apjomu, kādā šīs personas ir saistītas ar sabiedrību. Tomēr, norādot uz plašo rīcības brīvību, kas ir dalībvalstīm pabalstu piešķiršanas jomā, ko neregulē Kopienų tiesības, Tiesa atzina, ka nevar uzskatīt, ka kritērijs, kas izvirza prasību par dzīvesvietu, ir pietiekama norāde par minēto saikni, ja tas var radīt atšķirīgus rezultātus attiecībā uz ārvalstīs dzīvojošām personām, kuru integrācijas pakāpe visādā veidā ir savstarpēji salīdzināma. Tāds dzīvesvietas kritērijs, kas ir pamatots tikai ar pabalsta pieteikuma iesniegšanas datumu, nav pietiekoši norādošs kritērijs par pieteikuma iesniedzēja saikni ar sabiedrību, kas tādējādi apliecina savu solidaritāti, un tādējādi šis nosacījums par dzīvesvietu neatbilst samērīguma principam.

Preču brīva aprīte

Apvienotajās lietās no C-23/04 līdz C-25/04 **Sfakianakis** (2006. gada 9. februāra spriedums, Krājums, I-1265. lpp.) Tiesa interpretēja Eiropas Līgumu par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ungārijas Republiku, no otras puses, un it īpaši šī līguma ¹¹ 4. protokola 31. panta 2. punktu un 32. pantu, atbildot uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu no Grieķijas tiesas, lai tā atrisinātu strīdu par Ungārijas izcelsmes transportlīdzekļu importu uz Grieķiju sakarā ar šajā līgumā noteikto atvieglojumu režīmu.

Tiesa nosprieda, ka minētā līguma 4. protokola 31. panta 2. punkts un 32. pants, ņemot vērā grozījumus, kas izdarīti ar Eiropas Kopienų un to dalībvalstu, no vienas puses, un Ungārijas Republikas, no otras puses, Asociācijas padomes 1996. gada 28. decembra Lēmumu Nr. 3/96, ir jāinterpretē tādējādi, ka importētājvalsts muitas iestādēm ir pienākums ņemt vērā eksportētājvalstī pieņemtos tiesas nolēmumus par prasībām, kas celtas par eksportētājvalsts muitas iestāžu veiktās pārbaudes rezultātiem attiecībā uz pārvadājumu sertifikātu spēkā esamību, ja tās tikušas informētas par šādu prasību pastāvēšanu un minēto nolēmumu saturu, neatkarīgi no tā, vai pārvadājumu sertifikātu likumīguma pārbaude veikta pēc importētājvalsts muitas iestāžu lūguma. Šajās pašās apvienotajās lietās Tiesa nosprieda, ka šajā līgumā noteiktā muitas nodokļu aizlieguma lietderīgas iedarbības princips iestājas pret administratīvajiem lēmumiem, ar ko uzliek pienākumu samaksāt

¹¹ Eiropas Līgums par asociācijas izveidošanu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ungārijas Republiku, no otras puses, kas tika noslēgts un apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1993. gada 13. decembra lēmumu (OV L 347, 1. lpp.).

muitas nodokļus, tiem pieskaitot nodokļus un naudas sodus, un ko importētājvalsts muitas iestādes ir pieņēmušas, pirms tām paziņots par to prasību izskatīšanas galīgo rezultātu, kas celtas par pēcmuitošanas pārbaudes secinājumiem, ja eksportētājvalsts iestāžu sākotnējie lēmumi par preču aprites sertifikātu izsniegšanu nav bijuši atsaukti vai atcelti.

Lauksaimniecība

Saistībā ar kopējo lauksaimniecības politiku ir jāmin lieta C-310/04 **Spānija/Padome** (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), kurā Spānija Tiesā cēla prasību atcelt tiesību aktu par jauno Kopienas atbalsta režīmu kokvilnai, kas tika izveidots ar Regulu Nr. 864/2004¹² un ieviests ar Regulu Nr. 1782/2003¹³ un ar ko tika uzsāktas tā sauktās *Mac Sharry* reformas. No Spānijas Karalistes izvirzītajiem pamatiem Tiesa atzina pamata, ar kuru tika apgalvots samērīguma principa pārkāpums, pamatotību. Tiesa nosprieda, ka Padome, kas ir pieņēmusi Regulu Nr. 864/2004, nav pierādījusi, ka ar šo regulu ieviestā jaunā kokvilnas atbalsta shēma tika pieņemta, efektīvi īstenojot tai piešķirto rīcības brīvību, kas, pēc Tiesas domām, nozīmē, ka bija jāņem vērā visi atbilstošie apstākļi, kādi pastāvēja attiecīgajā gadījumā, it īpaši ar darba algu saistītās izmaksas un attīrīšanas uzņēmumu dzīvotspēja. Tiesa arī uzskatīja, ka tai iesniegtā informācija neļauj noskaidrot, vai Kopienas likumdevējs, nepārkāpjot tam šajā jomā piešķirto plašo rīcības brīvību, varēja secināt, ka pietiek ar to, ka kultūratkarīgā atbalsta par kokvilnu summa ir noteikta 35 % apmērā no kopējās atbalstu summas, kas bija pieejama atbilstoši iepriekšējai atbalsta shēmai, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegts Regulas Nr. 864/2004 piektajā apsvērumā paredzētais mērķis nodrošināt šī kultūrauga rentabilitāti un līdz ar to tā turpmāku audzēšanu, proti, mērķis, kas sakrīt ar 4. protokola, kas ir pievienots Grieķijas Republikas pievienošanās līgumam, 2. punktā paredzēto mērķi. Tiesa arī atcēla Regulas Nr. 864/2004, ar kuru tika ieviesta Regulas Nr. 1782/2003 IV sadaļas 10.a nodaļa, 1. panta 20. punktu. Tomēr Tiesa apturēja šīs atcelšanas iedarbību līdz jaunas regulas pieņemšanai saprātīgā laikā.

Personu brīva pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvība un kapitāla brīva aprīte

Šai plašajā jomā gada būtiskākās lietas ir jāsagrupē pēc tematiem.

Tiesai, pirmkārt, nācās atgādināt aprītes brīvību noteikumu piemērošanas robežas, no vienas puses, gadījumos, kas skar tikai iekšējās situācijas, un, no otras puses, ļaunprātīgos šo brīvību

¹² Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 864/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī pielāgo minēto regulu sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanās Eiropas Savienībai (OV L 161, 48. lpp.).

¹³ Padomes 2003. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.).

izmantošanas gadījumos. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka uz situāciju, kuras elementi "noris" tikai vienā vienīgā dalībvalstī, brīvās aprites noteikumi neattiecas. Šai kontekstā Tiesai vairākkārt nācies izskatīt jautājumus par to, vai Kopienas nodokļu maksātāja pastāvīgā vai pagaidu dzīvesvieta citā dalībvalstī, kas nav viņa saimnieciskās darbības dalībvalsts, ir pietiekami "atsvešinošs" elements, lai ļautu šai personai pretendēt uz personu brīvas pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvības vai kapitāla brīvas aprites priekšrocībām. Šai aspektā, runājot par 2006. gadu, ir vērts īpaši pievērsties divām lietām – spriedumam lietā C-152/03 **Ritter-Coulais** (2006. gada 21. februāra spriedums, Krājums, I-1711. lpp.) un spriedumam lietā C-470/04 **N** (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts).

Iepriekš minētajā lietā *Ritter-Coulais* dalībvalsts tiesai bija jāizskata lieta par Vācijas pilsoņu pāri, kas strādāja algotu darbu Vācijā, kur tam bija jāmaksā nodokļi, bet dzīvoja Francijā. Uz jautājumu, vai šie Vācijas pilsoņi Vācijas nodokļu iestādē var atsaukties uz noteikumiem par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, lai tiktu ņemti vērā izdevumi, kas viņiem rodas, pašu vajadzībām lietojot savu namīpašumu, kurā viņi dzīvo Francijā, Tiesa atbildēja, ka, tā kā šis laulātais pāris strādā vienā dalībvalstī, bet faktiski dzīvo citā, uz to attiecas EKL 39. panta noteikumi.

Lieta *N* bija par Nīderlandes nodokļu tiesībām, saskaņā ar kurām aizbraukšana no valsts teritorijas ir pielīdzināma akciju cedēšanai, par kuru jāmaksā peļņas nodoklis uz konkrēto datumu. Pamatprāvā kāds Nīderlandes iedzīvotājs pārcēlās uz Apvienoto Karalisti un ilgi neveica nekādu saimniecisku darbību. Uz jautājumu, vai šis Nīderlandes iedzīvotājs, kam piederēja visas akcijas trijos uzņēmumos, kas bija Nīderlandes tiesību subjekti, Nīderlandes nodokļu iestādē var atsaukties uz brīvības veikt uzņēmējdarbību noteikumiem, lai vērstos pret apstrīdēto Nīderlandes noteikumu piemērošanu, Tiesa, atsaucoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Ritter-Coulais*, atbildēja, ka uz *N* situāciju kopš dzīvesvietas maiņas attiecas EKL 43. pants.

Saistībā ar ļaunprātīgiem šo brīvību izmantošanas gadījumiem kādas dalībvalsts tiesa jautāja, vai apstāklis, ka vienā dalībvalstī dibināts uzņēmums, kura mērķis ir radīt un piešķirt kapitālu uzņēmumiem citā dalībvalstī tikai un vienīgi tāpēc, ka tajā ir labvēlīgāks nodokļu režīms, nav uzskatāms par ļaunprātīgu brīvības veikt uzņēmējdarbību izmantošanu. Tiesa spriedumā lietā C-196/04 **Cadbury Schweppes un Cadbury Schweppes Overseas** (2006. gada 12. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) atbildēja noraidoši. Apstāklis, ka uzņēmumu dibina kādā dalībvalstī ar neslēptu mērķi izmantot labvēlīgāka nodokļu režīma priekšrocības, pats par sevi nav pietiekams, lai nospriestu, ka pastāv ļaunprātīga rīcība, kas attaisnotu brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumus dalībvalsts līmenī. Šādi ierobežojumi būtu pieļaujami tikai tad, ja tie vērstos pret fiktīviem "pastkastīšu tipa" uzņēmumiem, kuru mērķis ir izvairīties no nodokļiem, ar kuriem parasti apliek peļņu, kas gūta no dalībvalsts teritorijā veiktas saimnieciskās darbības.

Ja aprites brīvību noteikumi nav neierobežoti, tad tāda vēl ne tik nav valsts kompetence tiešo nodokļu jomā – Tiesai vairākos gadījumos bija iespēja papildināt šai aspektā jau gana pilnīgo judikatūru.

No judikatūras izrietošie kopējie principi paredz, ka aizliegta ir ne tikai klaja, uz nacionālo piederību balstīta diskriminācija, bet visas slēptās diskriminācijas formas (vai netieša

diskriminācija), kuras ar šķietami neitrālu kritēriju palīdzību panāk tādu pašu diskriminējošu rezultātu. Atšķirīgu attieksmi var klasificēt kā diskrimināciju tad, kad salīdzināmām situācijām piemēro atšķirīgus noteikumus vai atšķirīgām situācijām piemēro vienādus noteikumus. Ja ir konstatēta netieša diskriminācija, pastāv iespēja to attaisnot ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem ar noteikumu, ka tiek ievērots samērīguma princips.

Izvērtējot dažādus dalībvalstu nodokļu pasākumus, Tiesa dažus atzina par saderīgiem ar Kopienas tiesībām, bet citus – par nesaderīgiem.

Dalībvalstu saderīgo pasākumu klāstā, pirmkārt, ir pasākumi, ko bez atšķirības piemēro objektīvi salīdzināmām situācijām. Šeit minama situācija lietā C-513/03 **van Hilten-van der Heijden** (2006. gada 23. februāra spriedums, Krājums, I-1957. lpp.) par dalībvalsts noteikumiem, saskaņā ar kuriem mantojums, kuru atstājis kādas dalībvalsts pilsonis, kas miris desmit gadus pēc pārcelšanās uz ārzemēm, ir apliekams ar nodokļiem tā, it kā šī pārcelšanās nemaz nebūtu notikusi, neņemot vērā mantojuma nodokli, ko iekasē citās valstīs. Tiesa nosprieda, ka vienādotie nodokļu uzlikšanas nosacījumi dalībvalstu pilsoņiem, kas pārcēlušies uz ārzemēm, un tiem, kas palikuši attiecīgajā dalībvalstī, nespēs pievērst šai valstij vai novērst no šīs valsts ieguldījumu plūsmu, kā arī nevarēs mazināt to pilsoņu mantojuma vērtību, kuri ir pārcēlušies uz ārzemēm. Kas attiecas uz pastāvošo atšķirīgo attieksmi starp attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem un citu dalībvalstu pilsoņiem, to nevar uzskatīt par aizliegtu diskriminācijas paveidu EKL 56. panta izpratnē, jo nodokļu pilnvaru sadalījums ir dalībvalstu kompetencē. Šāda situācija bija arī lietā C-513/04 **Kerckhaert un Morres** (2006. gada 14. novembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) par nodokļu tiesību aktiem, kas uzliek vienādu nodokļu likmi dividendēm par akcijām no uzņēmumiem, kas reģistrēti dalībvalsts teritorijā, un no uzņēmumiem, kas reģistrēti citā dalībvalstī, neņemot vērā ieturamo nodokli, kas jau iekasēts šai valstī kā ienākuma nodoklis. Attiecībā uz mītnes valsts nodokļu tiesību aktiem Tiesa konstatēja, ka akcionārs, kurš saņem dividendes, neatrodas atšķirīgā stāvoklī tikai tāpēc, ka viņš saņem tās no citā dalībvalstī reģistrēta uzņēmuma, ja šī dalībvalsts, īstenojot savas nodokļu pilnvaras, piemēro tām gūšanas vietā ieturamo nodokli. Šie tiesību akti tāpat nav pretrunā EKL 56. pantam. Nepatīkamās sekas, proti, dubultā aplikšana ar nodokļiem, rodas tāpēc, ka abas dalībvalstis paralēli īsteno savu nodokļu kompetenci. Līdz ar to tām ir jārisina šī problēma, tostarp ievērojot starptautiskās nodokļu prakses kritērijus.

Vēl minama virkne dalībvalstu pasākumu, kas atzīti par saderīgiem ar Kopienas tiesībām un, lai gan objektīvi salīdzināmās situācijās paredzējuši atšķirīgu attieksmi, galu galā tomēr izrādījušies neitrāli, ņemot vērā sasniedzamo mērķi. Lieta C-446/04 **Test Claimants in the FII Group Litigation** (2006. gada 12. decembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) ir labs piemērs. Saistībā ar vispārīgiem noteikumiem, kuru mērķis ir nepieļaut vai mazināt vairākkārtīgu vai dubultu aplikšanu ar nodokļiem (vienu ienākumu atkārtota aplikšana ar nodokļiem, kas piemēroti diviem nodokļu maksātājiem), Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, aprēķinot valstī esošo uzņēmumu nodokļus, izmantoja divas atšķirīgas sistēmas, diferencējot vietējos uzņēmumus no ārvalstīs reģistrētajiem. Lai gan vietējo uzņēmumu dividendēm, kas saņemtas no vietējiem uzņēmumiem, tika piemēroti atbrīvojumi, vietējo uzņēmumu dividendēm, kas saņemtas no ārvalstu uzņēmumiem, tika uzlikti nodokļi. Attiecībā uz šiem noteikumiem Tiesa nosprieda, ka uzņēmums–akcionārs, kas saņem dividendes no ārvalstīm, ir pielīdzināms uzņēmumam–akcionāram, kas saņem dividendes no šai pašā valstī reģistrēta uzņēmuma, ciktāl abos gadījumos gūto peļņu var

aplīkt ar nodokļiem vairākkārt. Tā kā šāda pieeja nenostāda neizdevīgākā stāvoklī ārvalstu izcelsmes dividendes, atšķirīgā attieksme nav pretrunā EKL 43. un 56. pantam, bet tas jāpārbauda attiecīgās dalībvalsts tiesu instancēm.

Citi dalībvalstu pasākumi, kas atzīti par saderīgiem ar Kopienas tiesībām, bija saistīti ar atšķirīgu attieksmi situācijās, kas nav salīdzināmas. Jāmin lieta C-374/04 **Test Claimants in Class IV of the Act Group Litigation** (2006. gada 12. decembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) par kādu citu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes nodokļu tiesību aktu aspektu, kura mērķis ir nepieļaut vai mazināt vairākkārtīgu vai dubultu aplikšanu ar nodokļiem. Apstrīdētie pasākumi bija saistīti ar vietējo sabiedrību dividendžu izmaksām. Lai gan vietējo sabiedrību dividendēm, kas saņemtas no vietējām sabiedrībām, tika piemērots nodokļu kredīts, vietējo uzņēmumu dividendēm, kas saņemtas no ārvalstu uzņēmumiem, šāds kredīts nevarēja tikt piemērots. Tiesa tomēr nosprieda, ka šādi atšķirīgi nodokļu režīmi, kas piemēroti vietējām un ārvalstu sabiedrībām, nav uzskatāmi par diskrimināciju. Tomēr tad, ja akcionāri, kas saņem dividendes no vietējās sabiedrības, ir uzskatāmi par pielīdzināmiem akcionāriem, kas tās saņem no ārvalstīs reģistrēta uzņēmuma (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Test Claimants in the FII Group Litigation*), tā nebūt nav gadījumā, kad runa ir par dividendžu izmaksātājas sabiedrības dalībvalsts nodokļu tiesību aktu piemērošanu situācijām, kurās atrodas šai dalībvalstī dzīvojošie akcionāri–dividenžu saņēmēji un akcionāri–dividenžu saņēmēji, kas dzīvo citā dalībvalstī. Ja dividendžu izmaksātāja sabiedrība un akcionārs–dividenžu saņēmējs nedzīvo vienā dalībvalstī, tad dividendžu izmaksātājas sabiedrības dalībvalsts, proti, peļņas gūšanas valsts attiecībā uz iespējām nepieļaut vai mazināt vairākkārtīgu vai dubultu aplikšanu ar nodokļiem, ir atšķirīgā stāvoklī no akcionāra–dividenžu saņēmēja dalībvalsts. Līdz ar to atšķirīgā attieksme pret vietējām un ārvalstu sabiedrībām ir aizliegta saskaņā ar EKL 43. un 56. pantu.

Visbeidzot, par saderīgiem ar Kopienas tiesību aktiem tika atzīti dalībvalstu pasākumi, kuri pieļāva nevienlīdzīgu attieksmi, kas attaisnota ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, kā, piemēram, lietā C-290/04 **FKP Scorpio Konzertproduktionen** (2006. gada 3. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts). Pamatprāva bija par dalībvalsts tiesību aktiem, kas paredzēja to gūšanas vietā ieturamā nodokļa procedūras piemērošanu tādu pakalpojumu sniedzēju atalgojumam, kuri nedzīvo šai dalībvalstī, lai gan šai dalībvalstī dzīvojošo pakalpojumu sniedzēju atalgojumam šī procedūra netika piemērota. Tiesa uzskatīja, ka, padarot pakalpojumu saņēmēju atbildīgu par pienākumu ieturēt šo nodokli, ir ierobežota pakalpojumu sniegšanas brīvība. Tā tomēr atzina, ka šādi pasākumi ir pamatoti, lai garantētu to personu ienākuma nodokļa iekasēšanas efektivitāti, kuras dzīvo ārpus nodokļa piemērošanas dalībvalsts, un ir samērīgs līdzeklis paredzētā mērķa sasniegšanai.

Ar Kopienas tiesībām nesaderīgo valsts pasākumu starpā, pirmkārt, ir pasākumi, kuri, neraugoties uz apstākli, ka tie veikti primāru vispārējo interešu apsvērumu vārdā, ir bijuši nesamērīgi paredzētā mērķa sasniegšanai. Šeit par piemēru var kalpot iepriekš minētais spriedums lietā *N*. Nodokļu maksātājs, kuram ir akcijas un kam, pārceļoties uz ārzemēm, ir jāmaksā nodoklis par vēl nerealizēto peļņu, lai gan, ja viņš paliktu dzīvot sākotnējā dalībvalstī, šāds nodoklis viņam būtu jāmaksā tikai tad, ja šāda peļņa tiktu gūta, nav motivēts īstenot savas brīvās aprites tiesības. Lai gan nav noliedzams, ka attiecīgo dalībvalstu tiesību aktu mērķis ir saistīts ar vispārējām interesēm, jo ar tiem uz teritorialitātes principa pamata tiek nodrošināta starp dalībvalstīm īstenota nodokļu pilnvaru pārdale,

vienlaicīgi izvairoties no dubultas aplikšanas ar nodokļiem (vienu ienākumu dubulta aplikšana ar nodokļiem, kas piemēroti vienam nodokļu maksātājam). Jāatzīst, ka tiklab pienākums sniegt garantijas, lai panāktu parasti maksājamā nodokļa nomaksas atlikšanu, kā arī neiespējamība atsaukties uz zaudējumiem, kas radušies pēc dzīvesvietas maiņas, padara šo strīdīgo nodokļu režīmu nesamērīgu paredzēto mērķu sasniegšanai.

Otrkārt, ar Kopienas tiesībām nesaderīgo pasākumu starpā ir pasākumi, kuri līdzīgās situācijās paredz atšķirīgu attieksmi. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Ritter-Coulais* Tiesa uzskatīja, ka ierobežojumu rada tāds dalībvalsts regulējums, kas neļauj algotā darbā strādājošām un pilnībā ar nodokļiem apliekamām fiziskām personām kādā dalībvalstī lūgt saistībā ar uzliekamo nodokļu likmju noteikšanu ņemt vērā zaudējumus, kas tām rodas, pašu vajadzībām ekspluatējot savu dzīvojamo māju citā dalībvalstī, kuru tās izmanto kā galveno dzīvesvietu, lai gan īres izdevumi tiek ņemti vērā. Lai gan šie noteikumi tieši neattiecas uz ārpus dalībvalsts dzīvojošajiem, tieši viņiem biežāk nekā dalībvalstī dzīvojošajiem pieder māja ārpus dalībvalsts teritorijas, un viņi visbiežāk arī ir citu dalībvalstu pilsoņi. Nelabvēlīgāka attieksme pret viņiem tātad ir pretrunā EKL 39. pantam.

Lietā C-386/04 ***Centro di Musicologia Walter Stauffer*** (2006. gada 14. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai tika uzdots jautājums, vai dalībvalsts var pret ārpus tās teritorijas reģistrētu fondu, kas atbilst šīs dalībvalsts sabiedriski lietderīgo organizāciju kritērijiem, attiekties nelabvēlīgāk nekā pret tāda paša tipa vietējo fondu. Tiesa atgādināja – lai gan EKL 58. pants ļauj dalībvalstīm piemērot atšķirīgus nodokļu noteikumus nodokļu maksātājiem no citām dalībvalstīm, tas tomēr aizliedz patvaļīgus diskriminējošus pasākumus vai slēptus kapitāla aprites brīvības ierobežojumus. Šajos apstākļos diferencēt pilnībā ar nodokļiem apliekamus fondus (vietējos fondus) no daļēji apliekamiem (ārvalstu fondiem) ir pieļaujams tikai tad, ja šāda rīcība attiecas uz objektīvi atšķirīgām situācijām vai ir attaisnojama ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem. Šai ziņā ārvalstu fondi, ko izcelsmes valstī atzīst par sabiedriski lietderīgiem un kas atbilst arī citas dalībvalsts sabiedriski lietderīgo organizāciju kritērijiem, turklāt to mērķis ir veicināt tādas pašas vispārējas intereses kā pirmajā dalībvalstī, atrodas tādā pašā situācijā kā šāda paša tipa vietējie fondi. Tā kā atšķirīgā attieksme nav pamatota, tā ir pretrunā Kopienas tiesībām.

Jau minētajā lietā *FKP Scorpio Konzertproduktionen* Tiesa atkal saskārās ar profesionālo izdevumu atvelkamību tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri dzīvo ārpus konkrētās dalībvalsts. Saistībā ar profesionālajiem izdevumiem, kas tieši saistīti ar saimniecisko darbību, kuras rezultātā radušies ar nodokli apliekamie ienākumi, gan vietējo, gan ārvalsts pakalpojumu sniedzēji atrodas līdzīgā situācijā. Kā Tiesa nosprieda lietā C-234/01 *Gerritse* (2003. gada 12. jūnija spriedums, *Recueil*, I-5933. lpp.), dalībvalsts likumi, kas neļauj ārpus konkrētās dalībvalsts mītošajām personām atvilkt profesionālās izmaksas, bet ļauj to saviem pilsoņiem, var nelabvēlīgi ietekmēt citu dalībvalstu pilsoņus, līdz ar to tie ir netieši diskriminējoši un pretrunā Līguma noteikumiem. Tiesa par nesaderīgiem ar Līgumu atzina arī tādus dalībvalsts noteikumus, kas neļauj ņemt vērā profesionālos izdevumus uzreiz ieturamā nodokļa procedūrā, bet tikai vēlāk, kompensācijas procedūrā.

Visbeidzot, lietā C-520/04 ***Turpeinen*** (2006. gada 9. novembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa par pretēju EKL 18. pantam, kas attiecas uz ES pilsoņu brīvu pārvietošanos, atzina tādu dalībvalsts regulējumu, saskaņā ar kuru vecuma pensija, ko ārzemniekam

izmaksāja kāda šīs valsts iestāde, dažos gadījumos aplikta ar lielākiem nodokļiem nekā šīs dalībvalsts pilsonim izmaksāta pensija, lai gan minētā pensija ir vienīgie vai gandrīz vienīgie šī nerezidenta ienākumi. Šādā gadījumā nerezidenta–nodokļu maksātāja situācija ienākumu nodokļa ziņā ir objektīvi salīdzināma ar dalībvalsts pilsoņa–nodokļu maksātāja situāciju.

Saistībā ar brīvību veikt uzņēmējdarbību Tiesa 2006. gada 19. septembrī divās paralēlās lietās, no kurām viena ir saistīta ar prejudiciālo jautājumu (C-506/04 **Wilson**, Krājumā vēl nav publicēts), bet otra – ar pienākuma neizpildes procedūru (C-193/05 **Komisija/Luksemburga**, Krājumā vēl nav publicēts), atzina, ka ar direktīvu par advokāta ar izcelsmes valsts profesijas dokumentu¹⁴ darbības veikšanu nav saderīgi Luksemburgas noteikumi, kas ļauj reģistrēties citā dalībvalstī pieredzi guvušam advokātam kādā kolēģijā tikai tad, kad viņš ir pierādījis, ka pārzina trīs dalībvalsts oficiālās valodas. Tiesa precizēja, ka saskaņā ar direktīvas 3. pantu vienīgais reģistrācijas priekšnoteikums, lai attiecīgā persona varētu mītnes valstī strādāt šai profesijā, ir izcelsmes valsts reģistrācijas apliecības iesniegšana. Tiesa šajā ziņā īpaši uzsvēra – lai gan direktīva atsakās no iepriekšējām zināšanu pārbaudēm, tā paredz virkni noteikumu, kuri garantē tiesību subjektu aizsardzību un labu tiesu pārvaldību, tostarp paredzot, ka advokātam, kurš strādā ar mītnes valsts profesijas dokumentu, ir ētisks pienākums nedarboties lietās, kas nav viņa kompetencē, piemēram, valodas nezināšanas dēļ. Lietā **Wilson** Tiesa turklāt nosprieda, ka Luksemburgas likums ir pretrunā arī direktīvas 9. pantam, kas paredz, ka reģistrācijas atteikumiem jābūt pārsūdzamiem attiecīgās dalībvalsts tiesu instancēs. Tiesa uzskatīja, ka nav nodrošinātas nekādas objektivitātes garantijas, jo reģistrācijas atteikumi faktiski tiek kontrolēti tikai iestādē, kurā pirmajā instancē piedalās tikai vietējie advokāti, bet apelācijas instancē – lielākoties vietējie, bet kasācijas kārtībā iespējams izskatīt tikai juridiskos, nevis faktiskos apstākļus.

Visbeidzot, attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību Tiesa lietā C-452/04 **Fidium Finanz** (2006. gada 3. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) nosprieda, ka ar Kopienas tiesībām ir saderīgs tāds dalībvalsts regulējums, kas paredz, ka trešā valstī reģistrētam uzņēmumam ir jāsaņem iepriekšēja atļauja, lai šīs dalībvalsts teritorijā varētu sniegt aizdevumus, izvirzot kā priekšnosacījumu šī uzņēmuma ģenerāldirektorāta vai filiāles klātbūtni šai valstī. Tā kā atšķirībā no kapitāla aprites brīvības uz pakalpojumu sniegšanas brīvību nevar atsaukties trešā valstī reģistrēts uzņēmums, Tiesa centās noteikt, ar kuru no attiecīgajām pamatbrīvībām būtu saistāmas uzņēmuma attiecīgās darbības. Tā konstatēja, ka principā gan ar vienu, gan otru. Pamatojoties uz virkni precedentu, Tiesa paziņoja, ka šādos gadījumos ir jānosaka, cik lielā mērā attiecīgās brīvības ir skartas, kā arī, vai pamatprāvas apstākļos kāda no tām ir sekundāra attiecībā pret otru un līdz ar to pakārtota otrai. Ja tā, tad attiecīgais pasākums tiek izvērtēts, par mērauklu ņemot tikai vienu no šīm divām brīvībām. Šai gadījumā Tiesa nosprieda, ka apstrīdētais atļauju režīms lielākoties skar pakalpojumu sniegšanas brīvību, jo prasība, ka jābūt stabilai reģistrācijas vietai, būtībā nozīmē šīs brīvības noliegumu. Turpretim eventuālie no šāda režīma izrietošie kapitāla aprites brīvības ierobežojumi ir tikai nenovēršamas pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu sekas.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 16. februāra Direktīva 98/5/EK par pasākumiem, lai atvieglotu advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija (OV L 77, 36. lpp.).

Sociālā nodrošinājuma jomā ir jāpievēršas trim spriedumiem par grozītās Regulas Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, interpretāciju¹⁵.

Pirmkārt, kontekstā ar tā saukto "pacientu brīvu pārvietošanos" ir jāatzīmē svarīgs 2006. gada 16. maija spriedums lietā C-372/04 **Watts** (Krājums, I-4325. lpp.). Šajā lietā Tiesa izvērtēja Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valsts veselības sistēmu (*National Health Service*, turpmāk tekstā – "*NHS*"), raugoties no Regulas Nr. 1408/71 22. panta un EKL 49. panta perspektīvas. Regulas Nr. 1408/71 22. panta 2. punkta otrā daļa noteic, ka kompetentā iestāde nevar atteikt pacientam atļauju pārvietoties uz citu dalībvalsti, lai saņemtu aprūpi (praksē to sauc par formulāru E112), "ja attiecīgajai personai attiecīgo ārstēšanu, ņemot vērā tās pašreizējo veselības stāvokli un iespējamo slimības attīstību, nevar nodrošināt tajā dalībvalstī, kurā tā dzīvo". Tā kā medicīnas pakalpojumi ir bezmaksas *NHS* sistēmas ietvaros, bet gaidīšanas termiņi ir relatīvi ilgi attiecībā uz mazāk steidzamiem gadījumiem, tad ir jāuzdod jautājums par to, cik lielā mērā ir atļauts ņemt vērā gaidīšanas termiņu dzīvesvietas dalībvalstī, lai novērtētu termiņu, kas parasti ir nepieciešams ārstēšanas saņemšanai, ko paredz minētās regulas 22. pants. Šajā sakarā, atzīstot gaidīšanas termiņu sistēmas leģitimitāti, Tiesa nosprieda, ka, lai kompetentajai iestādei būtu tiesības atteikt atļauju sakarā ar gaidīšanas termiņu, šai iestādei ir jāpierāda, ka šis termiņš nepārsniedz pieņemamu termiņu, ņemot vērā pacienta veselības stāvokļa, tā slimības vēstures, slimības iespējamās gaitas, sāpju pakāpes un/vai tā invaliditātes rakstura objektīvu medicīnisku novērtējumu atļaujas pieprasījuma iesniegšanas laikā. Tiesa piebilda, ka gaidīšanas termiņu noteikšanai ir jābūt izveidotai elastīgai un dinamiskai, kas ļauj pārskatīt termiņu sakarā ar iespējamo pacienta veselības stāvokļa pasliktināšanos. Saistībā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību Tiesa nolēma, ka EKL 49. pants attiecas uz situāciju, kurā persona, kurai ir nepieciešama medicīniskā aprūpe, pārvietojas uz citu dalībvalsti un kura šos pakalpojumus saņem par maksu, neatkarīgi no valsts sistēmas, kurā persona ietilpst, funkcionēšanas, no kuras beigās šī samaksa tiks pieprasīta. Tiesa konstatēja, ka valsts sistēma, tāda kā *NHS*, kas pakārto medicīnisko pakalpojumu sniegšanu citā dalībvalstī iepriekšējai atļaujai, kaut gan bezmaksas pakalpojumu saņemšana šīs sistēmas ietvaros nav atkarīga no šādas atļaujas, rada šķērslī pakalpojumu sniegšanas brīvībai. Šāda ierobežošana var patiešām būt pamatota ar imperatīvām plānošanas vajadzībām, lai varētu garantēt pietiekamu un pastāvīgu pieeju sabalansētam medicīnas pakalpojumu klāstam un lai nodrošinātu izmaksu vadību un izvairītos no jebkādas finanšu, tehnisko un cilvēkresursu šķērdēšanas. Tiesa turklāt atgādināja, ka atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir jāpamato ar attiecīgajām vajadzībām un tiem ir jāatbilst samērīguma prasībām. Runājot par gaidīšanas sarakstiem, ko nosaka *NHS*, Tiesa apstiprināja, ka tad, kad individuālā gadījumā gaidīšanas saraksts pārsniedz no medicīnas viedokļa pieņemamu termiņu, kompetentā iestāde nevar atteikt atļauju, pamatojoties uz šo sarakstu, lai neizjauktu parasto prioritāšu sarakstu bezmaksas valsts pakalpojumu sistēmas ietvaros, un tai ir pienākums paredzēt specifiskus finanšu līdzekļus, lai veiktu citā dalībvalstī paredzēto ārstēšanu un/vai salīdzinātu ārstēšanas izmaksas ar ekvivalentas ārstēšanas izmaksām citā kompetentajā dalībvalstī. Šajā sakarā Tiesa secināja, ka, ja medicīnas pakalpojumi nevar tikt sniegti medicīniski pieņemamā termiņā, valsts iestādēm ir jāparedz mehānismi, ar kuru palīdzību tiek apmaksātas pārmērīgas pakalpojumu izmaksas citā dalībvalstī.

¹⁵ Padomes 1971. gada 14. jūnija Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un ieviesta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.).

Otrkārt, lietā C-466/04 **Acereda Herrera** (2006. gada 15. jūnija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), runājot par noteiktu izmaksu, kas radušās dalībvalsts sociālās nodrošināšanas sistēmai piederošajai personai, kad tā izmantojusi medicīniskās aprūpes pakalpojumus citā dalībvalstī, ņemšanu vērā, ko iepriekš atļāva attiecīgā sistēma, Tiesa nosprieda, ka grozītās Regulas Nr. 1408/71 22. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 2. punkts, kā arī 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs normas sociāli apdrošinātai personai nedod tiesības saņemt no minētās iestādes pārvietošanās, uzturēšanās un ēdināšanas izdevumu kompensāciju, kas šīs dalībvalsts teritorijā radušies šai personai pašai un personai, kura viņu pavada, izņemot pašas sociāli apdrošinātās personas izdevumus par uzturēšanos un ēdināšanu slimnīcā. Šajā sakarā Tiesa atgādināja, ka regulas 22. panta 1. punkta c) apakšpunktā jēdziens "pakalpojumu sniegšana" ietver izdevumus par pašiem medicīnas pakalpojumiem, kā arī izdevumus, kas tieši saistīti ar šiem pakalpojumiem par uzturēšanos un ēdināšanu slimnīcā, bet neietver to, ka kompetentā iestāde ņem vērā papildu izdevumus, tādus kā pārvietošanās, uzturēšanās un ēdināšanas izdevumi, kas šīs dalībvalsts teritorijā radušies sociāli apdrošinātai personai un personai, kura viņu pavada.

Visbeidzot, lietā C-50/05 **Nikula** (2006. gada 18. jūlija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) par to, ka viena dalībvalsts no citas dalībvalsts izmaksātajām pensijām iekasē sociālās apdrošināšanas iemaksas, Tiesa par šo jautājumu nosprieda, ka 33. panta 1. punkts Regulā Nr. 1408/71, ko groza un atjaunina ar Regulu (EK) Nr. 118/97, nav pretrunā ar to, ka, lai noteiktu slimības apdrošināšanas iemaksu aprēķina bāzi, ko piemēro dalībvalstī, kurā dzīvo šīs dalībvalsts, kas saskaņā ar minētās Regulas 27. pantu ir kompetenta izmaksāt pabalstus, iestāžu izmaksātās pensijas saņēmējs, šajā bāzē bez dzīvesvietas dalībvalstī saņemtās pensijas tiek ietverta arī pensija, ko samaksājusi citas dalībvalsts iestāde, ja minētās iemaksas nepārsniedz dzīvesvietas dalībvalstī maksājamās pensijas apmēru. Tomēr EKL 39. pants iestājas pret to, ka no citas dalībvalsts iestādes saņemtās pensijas apmērs tiek ņemts vērā tad, ja šajā citā dalībvalstī jau ir veiktas iemaksas no tajā gūtajiem profesionālajiem ienākumiem. Leinteresētajām personām ir jāpierāda, ka šīs apdrošināšanas iemaksas agrāk patiešām ir veiktas.

Vīzas, patvērums un imigrācija

Pēc tam, kad Komisija tika cēlusi prasību pret Spānijas Karalisti par pienākumu neizpildi, jo šīs dalībvalsts iestādes īstenoja ieceļošanas teritorijā vai vīzu atteikumu trešo valstu pilsoņiem, kas ir pilsoņa ģimenes locekļi tikai tādēļ, ka par tiem bija ziņojums Šengenas informācijas sistēmā (SIS), Tiesa 2006. gada 31. janvāra spriedumā lietā C-503/03 **Komisija/Spānija** (Krājums, I-1097. lpp.) precizēja saistību starp Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (turpmāk tekstā – "CAAS"), un Kopienas tiesību normām par personu brīvu pārvietošanos. Tā turklāt puda viedokli par dalībvalstu vēlamo rīcību, īstenojot SIS. Attiecībā uz pirmo jautājumu Tiesa atzina, ka administratīvās prakses atbilstība CAAS noteikumiem ļauj pamatot valsts kompetento iestāžu rīcību ar nosacījumu, ka minētie noteikumi ir saderīgi ar Kopienas normām, kas reglamentē personu brīvu pārvietošanos. Tā arī noteica, ka ar CAAS nav pretrunā situācija, kad dalībvalstis automātiski atsaka ieceļošanas tiesības un vīzas izsniegšanu ārvalstniekam, par kuru ir sniegts ziņojums Šengenas sistēmā nolūkā liegt ieceļošanu. Tomēr tiktāl, ciktāl šis automātiskais atteikums, kas paredzēts CAAS, nenoskaidro, vai attiecīgais ārvalstnieks ir vai nav kādas dalībvalsts pilsoņa laulātais, tad ir turklāt jāpārbauda, vai konkrētās lietas apstākļos attiecīgā rīcība ir bijusi saderīga ar Kopienas tiesībām, kas reglamentē personu brīvu

pārvietošanos, it īpaši ar Direktīvu 64/221¹⁶. Konkrētāk, Tiesa uzskatīja, ka iekļaušana *S/S* tiešām norāda uz tāda pamatota iemesla pastāvēšanu, kāpēc ieceļošana Šengenas teritorijā ir liegta. Tomēr šī norāde ir jānostiprina ar informāciju, kas iepriekš ļauj pārbaudīt, vai ieinteresētās personas klātbūtne Šengenas teritorijā rada reālus, faktiskus un pietiekami nopietnus draudus sabiedrības pamatinteresēm. Tiesa vēl piebilda, ka šīs pārbaudes ietvaros dalībvalstij, kura saņem uzziņas no *S/S*, pienācīgi jāņem vērā norādes, ko sniedz ziņotāja valsts, kas nozīmē arī, ka šai ziņotājai valstij ir jāsniedz saņēmējai valstij papildu informācija, kas tai konkrēti ļautu novērtēt draudu apmēru, ko var radīt persona, par kuru ir ziņots.

Tiesa, atbildēdama uz prejudiciālo jautājumu, ko bija uzdevusi Francijas Valsts padome [*Conseil d'État*], kurā tika izskatīta lieta par Rumānijas pilsoni, kam faktiski nebija vajadzīga vīza un kurš pēc tam, kad viņš secīgi bija uzturējies Šengenas telpā kopumā vairāk nekā trīs mēnešus sešu mēnešu laikā, skaitot no pašas pirmās ieceļošanas dienas šajā telpā, atkārtoti ieceļoja tajā pēc sākotnējā sešu mēnešu perioda beigām un tika pārbaudīts mazāk nekā trīs mēnešus pēc šīs atkārtotās ieceļošanas, savā 2006. gada 3. oktobra spriedumā lietā C-241/05 **Bot** (Krājumā vēl nav publicēts) interpretēja CAAS¹⁷ 20. panta 1. punktu, kurā paredzēts, ka ārvalstnieki, kam nav vajadzīga vīza, var brīvi pārvietoties līgumslēdzēju pušu teritorijās ilgākais trīs mēnešus sešu mēnešu laikā, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas, ja vien viņi atbilst šīs pašas konvencijas 5. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā minētajām ieceļošanas prasībām.

Tiesa nosprieda, ka CAAS 20. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka šajā normā ietvertais jēdziens "pirmā ieceļošana" attiecas ne tikai uz pašu pirmo ieceļošanu Šengenas nolīguma līgumslēdzēju valstu teritorijās, bet arī pirmo ieceļošanu šajās teritorijās, kas notikusi pēc sešu mēnešu perioda beigām, skaitot no šīs pašas pirmās ieceļošanas, kā arī jebkuru citu pirmo ieceļošanu, kas notikusi pēc jebkura jauna sešu mēnešu perioda beigām, skaitot no iepriekšējās pirmās ieceļošanas dienas.

Tiesa savā 2006. gada 27. jūnija spriedumā lietā C-540/03 **Parlaments/Padome** (Krājumā vēl nav publicēts) noraidīja prasību par tiesību akta atcelšanu, ko Parlaments tika cēlis pret Direktīvas 2003/86 par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos¹⁸ 4. panta 1. punkta pēdējo daļu, kā arī 6. un 8. punktu. Tiesa uzskatīja, ka pretēji Eiropas Parlamenta apgalvotajam šajās tiesību normās, kurās attiecīgi ir paredzēts, ka dalībvalstis atļauj ieceļot un uzturēties aizbildņā un tā laulātā nepilngadīgajiem bērniem, ieskaitot adoptētos bērnus, kā arī tiem aizbildņā vai tā laulātā bērniem, kuriem konkrētais viens no vecākiem ir aizbildnis un kuri no viņa ir atkarīgi, un ka dalībvalstis var pieprasīt, lai aizbildnis ir likumīgi uzturējies šīs valsts teritorijā ne ilgāk kā divus gadus, pirms viņa/viņas ģimenes locekļi viņam/viņai pievienojas, ir ievērotas Kopienų tiesiskajā kārtībā atzītās pamattiesības. Lai nonāktu pie šāda secinājuma, tā pretnostatīja apstrīdētās tiesību normas par ģimenes

¹⁶ Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīva 64/221/EEK par īpašu pasākumu saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un dzīvesvietu, kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību (OV 56, 850. lpp.).

¹⁷ 1985. gada 14. jūnija Konvencija, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.).

¹⁸ Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīva 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos (OV L 251, 12. lpp.).

dzīves neaizskaramību, kas ietvertas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijā, Konvencijā par bērna tiesībām un 2000. gadā Nicā oficiāli pasludinātajā Pamattiesību hartā¹⁹, norādot, ka šie teksti nerada ģimenes locekļu subjektīvās tiesības tikt uzņemtiem valsts teritorijā un ka minētos tekstus nevar interpretēt tādējādi, ka tie liedz valstīm konkrētu rīcības brīvību, izskatot ģimenes atkalapvienošanās pieteikumus. Tiesa noraidīja dažādos argumentus, ko iesniedza Eiropas Parlaments saistībā ar pārbaudi, ka, ņemot vērā to formulējuma veidu, ar apstrīdētajām tiesību normām pieļautie izņēmumi nav uzskatāmi par esošiem pretrunā pamattiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību, pienākumam ņemt vērā bērna intereses vai nediskriminācijas vecuma dēļ principam, ne arī tādēļ, ka tie tieši vai netieši atļauj dalībvalstīm šādi rīkoties.

Konkurences tiesību normas

Lai iepazīstinātu ar judikatūru šajā jomā, ir jānošķir, pirmkārt, uzņēmumiem piemērojamās tiesību normas un, otrkārt, valsts atbalsta režīms.

Attiecībā uz pirmajām īpaša vērība jāpievērš trīspadsmit spriedumiem.

Pirmais spriedums papildina uzņēmuma jēdzienu, kas nosaka konkurences tiesību normu piemērošanas jomu. 2006. gada 11. jūlija spriedumā lietā C-205/03 P **FENIN/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts), vispirms atgādinājusi, ka šis jēdziens Kopienas konkurences tiesību kontekstā ietver visas iestādes, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansēšanas veida, Tiesa precizēja, ka šajā sakarā runa ir par darbību, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu konkrētā tirgū, kas raksturo saimnieciskās darbības jēdzienu, no kā izriet, ka, lai to izvērtētu, nevar nošķirt preces piršanas darbību no tās iepriekšējās lietošanas un ka šī nopirktās preces iepriekšējā lietošana ir obligāti noteicošā piršanas darbības konstatācijai.

Trīs citos spriedumos Tiesa, vēl precizējama, atkārtoti apstiprināja konkrētu skaitu elementu, kas nepieciešami, lai varētu konstatēt ierobežojošu vienošanos EKL 81. panta izpratnē. 2006. gada 6. aprīļa spriedumā lietā C-551/03 **General Motors** (Krājums, I-3173. lpp.) Tiesa, izskatīdama apelāciju, ko autoražotājs ar tādu pašu nosaukumu bija iesniedzis pret Pirmās instances tiesas 2003. gada 21. oktobra spriedumu lietā T-368/00 *General Motors Nederland* un *Opel Nederland/Komisija* (*Recueil*, II-4491. lpp.), atgādināja, ka vienošanos var uzskatīt par ierobežojošu pat tad, ja konkurences ierobežošana nav tās vienīgais mērķis un tā ir vērsta arī uz citiem likumīgiem mērķiem, un, lai noteiktu, vai tai ir tāds mērķis, vērā ir jāņem ne tikai minētās vienošanās redakcija, bet arī citi faktori, tādi kā mērķi, uz kuriem vienošanās ir vērsta kā tāda ekonomiskajā un juridiskajā kontekstā. Tā arī atzina, ka vienošanās izplatīšanas jomā ietver ierobežojošu mērķi EKL 81. panta izpratnē tad, ja tā skaidri parāda vēlēšanos regulēt eksporta pārdošanu mazāk labvēlīgā veidā nekā pārdošanu valsts ietvaros un tādējādi izraisa attiecīgā tirgus sadalīšanu, uzsvērdama, ka šādu mērķi var sasniegt, ne tikai pamatojoties uz tiešiem eksporta ierobežojumiem, bet arī ar netiešiem pasākumiem, tādiem kā automašīnu laišana tirgū, ko veic piegādātājs koncesijas līgumu – pasākuma, ar ko eksporta pārdošana tiek izslēgta no koncesionāram

¹⁹ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV 2000, C 364, 1. lpp.).

pienākošos prēmiju sistēmas – ietvaros, ciktāl tie attiecas uz šo darījumu saimnieciskajiem nosacījumiem. Turklāt Tiesa arī atgādināja, ka, pat ja pušu nodoms nav nepieciešamais vienošanās ierobežojošā rakstura noteikšanas elements, nekas tādēļ neliedz Komisijai vai Kopienu tiesām šādu nodomu ņemt vērā. Visbeidzot, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesa arī atzina, ka, lai novērtētu, vai vienošanās izraisīto konkurences nosacījumu grozījumu dēļ ir uzskatāma par aizliegtu, konkurences nosacījumi ir jāpārbauda reālā situācijā, kurā tie rodas bez apstrīdētās vienošanās ietekmes, un ka tādēļ šādā situācijā automašīnu laišana tirgū, ko veic piegādātājs koncesijas līgumu – pasākuma, ar ko eksporta pārdošana tiek izslēgta no koncesionāram pienākošos prēmiju sistēmas – ietvaros, koncesionāru rīcība un konkurences situācija attiecīgajā tirgū ir jāpārbauda, pieņemot, ka eksporta pārdošana no prēmiju politikas nav izslēgta. 2006. gada 13. jūlija spriedumā lietā C-74/04 P **Komisija/Volkswagen** (Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa, kurā Komisija bija cēlusi apelāciju pret Pirmās instances tiesas 2003. gada 3. decembra spriedumu lietā T-208/01 *Volkswagen/Komisija* (*Recueil*, II-5141. lpp.), arī atzina, ka, lai tas būtu nolīgums EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, pietiek tikai ar to, ka akts vai acīmredzami vienpusēja rīcība izsaka vismaz divu nolīguma dalībnieku vēlmju sakritību un ka šādas sakritības izpausmes veidam pašam par sevi nav noteicošas nozīmes. Tā arī it īpaši šajā sakarā precizēja, ka, ja piedāvājums, ko automašīnu ražotājs nosūta saviem izplatītājiem, kas noslēguši līgumu, nav vienpusējs akts, bet nolīgums EKL 81. panta 1. punkta izpratnē, ja tas iekļaujas iepriekš noslēgtā vispārējā nolīguma reglamentēto pastāvīgo tirdzniecības attiecību kopumā, tad tas nenozīmē, ka jebkurš automašīnu ražotāja sniegtais piedāvājums saviem koncesionāriem ir nolīgums EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, un neatbrīvo Komisiju no koncesijas līgumslēdzēju vēlmju sakritības pierādīšanas katrā atsevišķā gadījumā. Tiesa uzskata, ka šāda dalībnieku griba var izrietēt gan no minētā koncesijas līguma noteikumiem, gan no dalībnieku rīcības, it īpaši no koncesionāru iespējamās netiešās piekrišanas automašīnu ražotāja piedāvājumam. Attiecībā uz citu jomu Tiesa 2006. gada 18. jūlija spriedumā lietā C-519/04 P **Meca-Medina un Majcen/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts), kurā bija celta apelācija pret Pirmās instances tiesas 2004. gada 30. septembra spriedumu lietā T-313/02 *Meca-Medina un Majcen/Komisija* (Krājums, II-3291. lpp.), vispirms uzsvērdama, ka vienīgais apstāklis, ka noteikumam ir tikai sportu regulējošs raksturs, nenozīmē, ka attiecībā uz to, kas veic darbību, kuru regulē šis noteikums vai iestāde, kas to ir pieņēmusi, nav piemērojams Līgums un it īpaši konkurences tiesību normas, visbeidzot nosprieda, ka, ja antidopinga tiesiskais regulējums ir uzskatāms par uzņēmumu apvienības lēmumu, kas ierobežo prasītāju rīcības brīvību, tas tomēr uzreiz obligāti neierobežo konkurenci, kas nav saderīga ar kopējo tirgu EKL 81. panta izpratnē, ja to attaisno kāds leģitīms mērķis. Tiesa norādīja, ka šāds ierobežojums ir sporta sacensību organizēšanas un veiksmīgas norises neatņemama sastāvdaļa un tā mērķis ir tieši nodrošināt veselīgu sacensību sportistu vidū. Tomēr, pieļaujot, ka šī antidopinga tiesiskā regulējuma sodošais raksturs un tā pārkāpuma gadījumā piemērojamo sodu nozīmīgums var izraisīt negatīvas sekas konkurencei, jo šie sodi gadījumā, kad tie gala rezultātā izrādās nepamatoti, var novest pie nepamatotas sportista izslēgšanas no sacensībām un tādējādi pie attiecīgās darbības izmantošanas nosacījumu izkropļošanas, Tiesa precizēja, ka, lai netiktu piemērots EKL 81. panta 1. punktā ietvertais aizliegums, ar šo tiesisko regulējumu uzliktajiem ierobežojumiem ir jābūt tikai tādiem, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu sporta sacensību veiksmīgu norisi.

Attiecībā uz konkurences tiesību normu piemērošanu pēc būtības, ko veic Tiesa, ir jāmin vēl trīs spriedumi. 2006. gada 5. decembra spriedumā apvienotajās lietās C-94/04 un C-202/04 **Cipolla u.c.** (Krājumā vēl nav publicēts), izskatot tai iesniegtos lūgumus sniegt

prejudiciālu nolēmumu, ko bija iesniegušas attiecīgi *Corte d' appello di Torino* (Itālija) un *Tribunale di Roma* (Itālija), Tiesa nosprieda, ka EKL 10., 81. un 82. pants būtībā pieļauj, ka dalībvalsts pieņem normatīvu aktu, kurš, pamatojoties uz profesionālas advokātu organizācijas izstrādātu projektu, apstiprina tarifu, kas nosaka pie advokāta profesijas piederošo personu honorāru minimālo likmi – tarifu, no kura principā nevar atkāpties gan par pakalpojumiem, kurus sniedz šīs organizācijas locekļi, gan, kā tas ir ārpustiesas pakalpojumu gadījumā, par pakalpojumiem, kurus var sniegt arī jebkurš saimnieciskās darbības subjekts, uz kuru neattiecas minētais tarifs. Tā tomēr norādīja, ka šāds regulējums, ar ko, noslēdzot vienošanos, pilnībā tiek aizliegta atkāpšanās no tarifā noteiktajiem minimālajiem advokātu honorāriem, tādiem kā pamata prāvā apstrīdētie, par pakalpojumiem, kuri, pirmkārt, ir juridiska rakstura un, otrkārt, kurus sniedz vienīgi advokāti, ir EKL 49. pantā paredzētās pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums un ka iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai šāds tiesiskais regulējums, ņemot vērā konkrētus tā piemērošanas noteikumus, patiešām īsteno patērētāju aizsardzības un pareizas tiesvedības mērķi, kas var to attaisnot, un vai ar to uzliktie ierobežojumi nešķiet nesamērīgi ar šiem mērķiem. Visbeidzot, 2006. gada 7. septembra spriedumā lietā C-125/05 **Vulcan Silkeborg** (Krājumā vēl nav publicēts) un 2006. gada 5. decembra spriedumā apvienotajās lietās C-376/05 un C-377/05 **A. Brünsteiner** (Krājumā vēl nav publicēts), kurās tai tika uzdoti arī prejudiciāli jautājumi, Tiesai pirmo reizi bija izdevība izteikt viedokli par jautājumiem, kas saistīti ar pēdējās regulas par transportlīdzekļu nozarei piemērojamiem kategoriju izņēmumiem, konkrēti, Regulu Nr. 1400/2002²⁰, kā arī sniegt tās pirmo interpretāciju. Šajās lietās Tiesa it īpaši atzina, ka Regulas Nr. 1400/2002 stāšanās spēkā pati par sevi nerada nepieciešamību pārkārtot piegādātāja izplatīšanas tīklu Regulas Nr. 1475/95²¹ 5. panta 3. punkta pirmās daļas pirmā ievilkuma izpratnē, bet tomēr šī stāšanās spēkā atkarībā no katra izplatītāja izplatīšanas tīkla specifikas var radīt nepieciešamību pēc tik būtiskām izmaiņām, ka tās ir jāuzskata par faktisku minētā tīkla pārstrukturizāciju minētās normas izpratnē, un ka valsts tiesām un šķīrējtiesām atkarībā no konkrētajiem tajās izskatāmo lietu faktiem ir jāizvērtē, vai tas tā ir. Iepriekš minētajās saistītajās lietās **A. Brünsteiner** Tiesa turklāt atzina, ka Regulas Nr. 1400/2002 4. pants ir interpretējams tādējādi, ka pēc šīs regulas 10. pantā paredzētā pārejas laika posma šajā regulā minēto kategoriju atbrīvojumu nepiemēro līgumiem, kuri atbilst Regulā Nr. 1475/95 izvirzītajiem nosacījumiem kategorijas atbrīvojuma piešķiršanai un kuros noteikts vismaz viens no minētajā 4. pantā uzskaitītajiem būtiskajiem ierobežojumiem, un tādējādi šādos līgumos ietverto konkurenci ierobežojošo līguma noteikumu kopumu, ja nav izpildīti atbrīvojuma piešķiršanas nosacījumi atbilstoši EKL 81. panta 3. punktam, var aizliegt ar EKL 81. panta 1. punktu. Tiesa šajā sakarā precizēja, ka ar EKL 81. pantu nesaderīgo nolīguma normu aizlieguma ietekmi uz citiem nolīguma apstākļiem vai citiem no tā izrietošajiem pienākumiem Kopienas tiesības tomēr nereglamentē un ka tādēļ valsts tiesai, ievērojot piemērojamās valsts tiesību normas, ir jāizvērtē līgumtiesisko attiecību kopumā atsevišķu noteikumu iespējamā aizlieguma atbilstoši EKL 81. pantam apjoms un sekas.

²⁰ Komisijas 2002. gada 31. jūlija Regula (EK) Nr. 1400/2002 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē (OV L 203, 30. lpp.).

²¹ Komisijas 1995. gada 28. jūnija Regula (EK) Nr. 1475/95 par Līguma [81.] panta 3. punkta piemērošanu atsevišķām mehānisko transportlīdzekļu izplatīšanas un apkopes līgumu kategorijām (OV L 145, 25. lpp.).

Pārējie spriedumi, kuriem būtu jāpievērš uzmanība saistībā ar Tiesas veikto konkurences tiesību normu piemērošanu, vairāk skar to izpildi.

Divu no tiem būtiskākais ieguldījums ir procesuālie jautājumi un jautājumi saistībā ar pierādījumu iegūšanu un izmantošanu. 2006. gada 21. septembra spriedumā lietā C-105/04 P **Nederlandse Federative Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts) un 2006. gada 21. septembra spriedumā lietā C-113/04 P **Technische Uni/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa apstiprinoši atzina, ka saprātīga termiņa ievērošana administratīvo procedūru norisē konkurences politikas jomā ir vispārējs Kopienas tiesību princips, kura ievērošanu nodrošina Kopienas tiesas, un ka secinājums par to, ka procedūra ir bijusi pārmērīgi ilga, par ko nevar vainot attiecīgos uzņēmumus, nevar būt iemesls, lai minētā principa pārkāpuma dēļ tiktu atcelts lēmums, ar ko konstatēts pārkāpums, ja šis ilgums, ņemot vērā uzņēmumu tiesības uz aizstāvību, varētu ietekmēt procesu. Turklāt tā norādīja, ka iespējamā aizstāvības tiesību ierobežojuma pārāk ilgas administratīvās procedūras dēļ pārbaude ir jāveic ne tikai par tās otro stadiju, bet tai ir jāietver arī stadija pirms paziņojuma par iebildumiem un īpaši jāpārbauda, vai pārmērīgajam ilgumam varēja būt ietekme uz turpmākajām attiecīgo uzņēmumu aizstāvības iespējām. Abās šajās lietās Tiesa, no otras puses, arī atzina, ka saskaņā ar tās judikatūru, no kuras izriet, ka šādas norādes un sakritības ļauj atklāt ne tikai pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšanu, un ka fakts, ka pierādījumi netika iesniegti par konkrētiem laika posmiem, nav šķērslis, lai pārkāpumu uzskatītu par turpinātu visā tajā laika posmā, kas ir plašāks nekā šie laika posmi, ja šāds konstatējums ir pamatots ar objektīvām un saskanīgām norādēm. Tiesa, visbeidzot, arī atgādināja, ka, lai piemērotu EKL 81. panta 1. punktu, ja dažādās darbības var ietvert "kopējā plānā" to vienādā mērķa dēļ, kas izkropļo konkurenci kopējā tirgū, Komisijai ir tiesības par šīm darbībām noteikt atbildību, ņemot vērā dalību attiecīgajā pārkāpumā kopumā, un ka konkrētā nolīguma ietekme šādā gadījumā, ja izrādās, ka tā mērķis ir traucēt, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū, nav jāņem vērā. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Technische Uni/Komisija* Tiesa turklāt atzīmēja, ka atbilstoši tās pastāvīgajai judikatūrai pietiek ar to, ka Komisija pierāda, ka uzņēmums ir piedalījies sanāksmēs, kuru laikā tika noslēgti pret konkurenci vērsti nolīgumi, pret tiem acīmredzami neiebildot, lai no juridiskā viedokļa pietiekami pierādītu šī uzņēmuma dalību aizliegtajā nolīgumā un, ja ir konstatēts, ka uzņēmums ir piedalījies šādās sanāksmēs, tam ir jāsniedz norādes, ar kuru palīdzību var konstatēt, ka šī dalība nebija vērsta pret konkurenci, pierādot, ka tas saviem konkurentiem ir norādījis uz savu dalību šādās sanāksmēs ar citu nodomu.

Trim citiem spriedumiem arī ir vērts pievērst uzmanību, jo tie papildina Tiesas judikatūru naudas sodu jomā. Divos no tiem Tiesa pirmo reizi izskatīja jautājumu par *non bis in idem* principa piemērošanas jomu situācijās, kad iesaistījušās trešo valstu iestādes saskaņā ar to sankciju pilnvarām minētās valsts teritorijā piemērojamo konkurences tiesību normu jomā. 2006. gada 29. jūnija spriedumā lietā C-289/04 P **Showa Denko/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts) un 2006. gada 29. jūnija spriedumā lietā C-308/04 P **SGL Carbon/Komisija** (Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa, iepriekš vēlreiz apstiprinājusi, atzina, ka *non bis in idem* princips, kas nostiprināts arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola 4. pantā, ir Kopienas tiesību pamatprincips, kura ievērošanu nodrošina tiesas, ka šis princips neattiecas uz situācijām, kurās saskaņā ar to kompetenci ir iesaistītas trešo valstu tiesību sistēmas un iestādes. Tā uzskatīja, ka, ja Komisija soda par kāda uzņēmuma neatļautu rīcību, pat ja tā rodas starptautiskas aizliegtas vienošanās dēļ, tā cenšas aizsargāt brīvu konkurenci kopējā tirgū, kas saskaņā ar EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktu ir

Kopienas pamatmērķis, un ka saistībā ar tiesisko interešu aizsardzības Kopienu līmeni īpatnībām Komisijas izmantotais vērtējums saskaņā ar tās kompetenci šajā jomā var būtiski atšķirties no trešo valstu iestāžu vērtējuma. Šī risinājuma paplašināšanai Tiesa arī atzina, ka visi apsvērumi par trešo valstu iestāžu uzliktajiem naudas sodiem ir ņemami vērā tikai saistībā ar rīcības brīvību, kas Komisijai ir piešķirta naudas sodu par Kopienu konkurences tiesību pārkāpumiem noteikšanā. Līdz ar to, lai arī nav izslēgts, ka Komisija, pamatojoties uz taisnīgumu un samērīgumu, var ņemt vērā naudas sodus, ko trešo valstu iestādes ir iepriekš uzlikušas, tomēr tai nav pienākuma to darīt.

Tomēr šo divu lietu pārbaudes ietvaros, kā arī 2006. gada 29. jūnija sprieduma lietā C-301/04 P **Komisija/SGL Carbon AG** (Krājumā vēl nav publicēts) ietvaros Tiesa turklāt savā judikatūrā precizēja konkrētus principus naudas sodu jomā. Iepriekš minētajā lietā *SGL Carbon/Komisija* Tiesa vispirms atgādināja, ka Komisija, piemērojot pamatnostādnes naudas soda par konkurences noteikumu pārkāpumu²² aprēķināšanai, var izmantot aprēķina metodi, kurā ņemti vērā mainīgie elementi, ievērojot apgrozījuma apmēra maksimālo lielumu, kas noteikts Regulas Nr. 17²³ 15. panta 2. punktā. Tā arī atgādināja pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru vainu pastiprinošu apstākļu ņemšana vērā, nosakot naudas soda apmēru, atbilst Komisijas uzdevumam nodrošināt uzņēmumu rīcības atbilstību konkurences noteikumiem. Tomēr Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, nav jāņem vērā ieinteresētā uzņēmuma finansiālā deficīta stāvoklis, ņemot vērā, ka šāda pienākuma atzīšana nozīmētu nepamatotu konkurences priekšrocību piešķiršanu uzņēmumiem, kas nav tik veiksmīgi pielāgojušies tirgus apstākļiem. Turklāt Tiesa šajā lietā atkārtoti apstiprināja, ka tikai galīgajai naudas soda summai par konkurences normu pārkāpumu ir jāatbilst noteiktajam 10 % ierobežojumam, kas paredzēts Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktā, un ka ar šo pantu Komisijai netiek aizliegts dažādos posmos sasniegt starpsumu, kas pārsniedz šo ierobežojumu, kamēr galīgā naudas soda summa ierobežojumu nepārsniedz. Visbeidzot, turpinot savu judikatūru, atbilstoši kurai Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu ir piešķirtas pilnvaras noteikt dienu, kurā šie naudas sodi ir maksājami, un dienu, no kuras skaita kavējuma procentus, kā arī noteikt procentu likmi un noteikt detalizētus noteikumus tās lēmuma ieviešanai, Tiesa precizēja, ka Komisijai ir tiesības kā izejas punktu pieņemt augstāku likmi nekā tirgū piemērotā – tādu, kādu piedāvā vidusmēra aizņēmējam, – atbilstīgi vajadzībai atturēt no vilcināšanās samaksāt naudas sodu. Iepriekš minētajā lietā *Komisija/SGL Carbon AG* Tiesa piemēroja savu judikatūru, saskaņā ar kuru samazinājumu, pamatojoties uz Paziņojumu par sadarbību²⁴, var attaisnot tikai tad, ja sniegto informāciju un, plašāk, attiecīgā uzņēmuma rīcību šajā sakarā var uzskatīt par patiesas sadarbības pierādījumu, un atzina, ka par patiesu sadarbību nevar uzskatīt tāda uzņēmuma darbību, kurš, kaut arī tam nebija pienākuma atbildēt uz Komisijas uzdoto jautājumu, uz to ir atbildējis nepilnīgi un maldinoši. Turklāt iepriekš minētajā lietā *Showa Denko/Komisija* Tiesa arī atgādināja, ka uzņēmumam par konkurences noteikumu pārkāpumu uzliekamo naudas sodu var aprēķināt, ietverot

²² Pamatnostādnes sodanaudas noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.).

²³ Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17: Pirmā regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 13, 204. lpp.).

²⁴ Paziņojums par naudas soda neuzlikšanu vai tā apmēra samazinājumu lietās par aizliegtu vienošanos (OV 1996, C 207, 4. lpp.).

atturošo faktoru, un ka šo faktoru novērtē, ņemot vērā faktoru kopumu, nevis tikai attiecīgā uzņēmuma īpašo situāciju.

Vēl viens spriedums šajā jomā būtu atzīmējams īpaši, jo tajā ir apstiprināta Tiesas sprieduma lietā *Courage* (2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-453/99 *Courage* un *Crehan, Recueil*, I-6297. lpp.) judikatūra. 2006. gada 13. jūlija spriedumā apvienotajās lietās no C-295/04 līdz 298/04 **Manfredi u.c.** (Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa faktiski norādīja, ka, tā kā EKL 81. panta 1. punktam ir tieša iedarbība attiecībās starp privātpersonām un tie attiecīgajiem tiesību subjektiem rada tiesības, kuras valsts tiesām ir jāaizsargā, ikvienai personai ir tiesības atsaukties uz EKL 81. pantā aizliegtās vienošanās vai saskaņotās darbības spēkā neesamību un pieprasīt šajā sakarā radušos zaudējumu atlīdzību gadījumos, kad pastāv cēloņsakarība starp aizliegto vienošanos vai saskaņoto darbību un minētajiem zaudējumiem. Šajā sakarā tā arī atgādināja, ka, iztrūkstot Kopienų tiesiskajam regulējumam šajā jautājumā, katras dalībvalsts iekšējās tiesību sistēmas ziņā ir noteikt šo tiesību īstenošanas noteikumus, ieskaitot tos, kas attiecas uz "cēloņsakarības" jēdziena piemērošanu, ar nosacījumu, ka šie noteikumi nav mazāk labvēlīgi salīdzinājumā ar tiem, kuri ir piemērojami līdzīgām iekšēja rakstura prasībām (līdzvērtības princips), un ka ar tiem tiesību, kas izriet no Kopienų tiesību sistēmas, īstenošana netiek padarīta par praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu (efektivitātes princips).

Valsts atbalstu jomā īpaši atzīmējami ir pieci spriedumi. Ar tiem Tiesa varēja apstiprināt savu judikatūru, kā arī sniedza vairākus precizējumus par dažādiem jautājumiem, tādēļ kā uzņēmuma jēdziens EKL 87. panta 1. punkta kontekstā, atbalsta jēdziena definīcija vai arī tiesiskās palāvbības aizsardzības princips un valsts tiesu loma valsts atbalsta kontroles sistēmu īstenošanā. 2006. gada 10. janvāra spriedumā lietā C-222/04 **Cassa di Risparmio di Firenze u.c.** (Krājums, I-289. lpp.) Tiesai *Corte suprema di cassazione* uzdeva vairākus prejudiciālus jautājumus par ekonomisku vienību, kas Itālijas publiskajā sektorā radušās pēc banku privatizācijas, fiskālā režīma saderīgumu ar Kopienų tiesībām un, konkrētāk, par šo saderīgumu attiecībā uz banku fondiem, kas šajā gadījumā aizstāj tradicionālās krājiskas. Atbildot uz diviem pirmajiem jautājumiem un pamatojoties uz pastāvīgo judikatūru par "uzņēmuma" jēdzienu konkurences tiesību kontekstā, kā arī saistībā ar "saimnieciskās darbības" jēdzienu, Tiesa, pirmkārt, atzina, ka, ja struktūra, kurai pieder kapitāldaļu kontrolpakete kādā sabiedrībā, šo kontroli īsteno, tieši vai netieši ietekmējot sabiedrības vadību, tad ir uzskatāms, ka šī struktūra piedalās kontrolētā uzņēmuma veiktajā saimnieciskajā darbībā un tādējādi tā pati ir uzskatāma par uzņēmumu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Tā secināja, ka tāda juridiska persona kā bankas fonds, kam pieder kapitāla kontrolpakete banku sabiedrībā, var tikt kvalificēta kā "uzņēmums" EKL 87. panta 1. punkta izpratnē un tai jāpiemēro Kopienų noteikumi par valsts atbalstu, kuru režīmā ietilpst noteikumi, no kuriem izriet banku fondu uzdevums, kas pārsniedz vienkāršu kapitāldaļu ieguldīšanu, un kas dod iespēju veikt tādas kontroles funkcijas kā virzības noteikšana un finansiāls atbalsts, tādējādi atspoguļojot dabisku un funkcionālu saikņu pastāvēšanu starp banku fondiem un banku sabiedrībām. Ņemot vērā valsts likumdevēja banku fondiem uzticēto lomu sabiedrisko interešu un sociālās lietderības jomās, Tiesa tomēr nošķīra vienkāršu līdzekļu pārskaitīšanu bezpeļņas struktūrām un šajās jomās tieši veiktu darbību. Kopienų noteikumus par valsts atbalstu tā piemēroja tikai otrajā gadījumā, uzsvērdama, ka, ja bankas fonds, kas pats darbojas sabiedrības interešu vai sociālās lietderības jomās, izmanto tam valsts likumdevēja piešķirtās tiesības veikt finanšu un komerciālās darbības un darbības ar kustamiem un nekustamiem īpašumiem, kas ir nepieciešamas vai noderīgas tam paredzēto mērķu sasniegšanai, tas var spēt piedāvāt preces vai pakalpojumus tirgū, konkurējot ar citiem tirgus dalībniekiem, un tāpēc bankas fonds ir uzskatāms par uzņēmumu, tam līdz ar

to ir jāpiemēro Kopienu noteikumi par valsts atbalstu. Atbildot uz trešo jautājumu, iepriekš īpaši atgādinājusi, ka atbalsta jēdziens ir vispārīgāks nekā subsidijas jēdziens un ka pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir atbrīvojumu no nodokļa, ar kuru, kaut arī tas neietver valsts līdzekļu piešķirumu, tā saņēmēji nonāk labvēlīgākā finansiālā situācijā nekā citi nodokļu maksātāji, ir valsts atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, Tiesa, otrkārt, atzina, ka dividenžu atbrīvojums no nodokļa banku fondiem, kuriem pieder kapitāldaļas banku sabiedrībās un kas īsteno tikai labdarības, izglītības, apmācību, studiju un zinātniskās izpētes mērķus, var tikt šādi kvalificēts.

Apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 **Beļģija un Forum 187/Komisija** (2006. gada 22. jūnija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Beļģijas Karaliste un *Forum 187*, organizācija, kas pārstāv koordinācijas centrus Beļģijā, lūdza atcelt Lēmumu 2003/757/EK²⁵, jo tas, tostarp pat uz laiku, neļāva Beļģijas Karalistei atjaunot apstrīdēto nodokļu režīmu piemērošanu koordināciju centriem, kam šis režīms tika piemērots no 2000. gada 31. decembra. Lai apstiprinātu prasītāju izvirzītā pamata, kurā tiek apgalvots par tiesiskās palāvības principa pārkāpumu, pamatotību, Tiesa atgādināja, ka, nepastāvot svarīgām sabiedriskām interesēm, ja Komisija tiesiskā regulējuma izbeigšanai nav noteikusi pārejas pasākumus, kas aizsargā uzņēmēja palāvību, kas tam likumīgi radusies uz Kopienu tiesiskā regulējuma pamata, tā ir pārkāpusi augstāku tiesību normu. Turklāt Tiesa nosprieda, ka tiesiskās palāvības un vienlīdzības princips ir pārkāpts ar Komisijas lēmumu, kas, atgriežoties pie agrākiem pretējiem vērtējumiem, nosaka īpaša nodokļu režīma atcelšanu, jo tas ir ar kopējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts, nenosakot pārejas pasākumus par labu operatoriem, kad vienošanās, kas ir atjaunojama bez grūtībām un ir nepieciešama, lai gūtu labumu no šī režīma, paziņošanas datumā vai kad atļaujas termiņš beidzas vienlaikus vai neilgi pēc minētā lēmuma paziņošanas, un neapstrīdot, ka minētie lēmumi radījuši sekas vēl pēc vairākiem gadiem un tādējādi minētie operatori, kas nevarēja adaptēties režīma izmaiņām īsā laikā, varēja jebkurā gadījumā sagaidīt, ka Komisijas, kas atgriezies pie agrākā vērtējuma, lēmums piešķirs nepieciešamo laiku, kas būtu nepieciešams, lai efektīvi ņemtu vērā šo vērtējuma maiņu, un ka nekādas svarīgas sabiedrības intereses neiestāties pret to, ka šis vajadzīgais laiks tiek piešķirts.

Lietā C-88/03 **Portugāle/Komisija** (2006. gada 6. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa saņēma Portugāles Republikas prasību atcelt Lēmumu 2003/442/EK²⁶. Atsaucoties uz pastāvīgo judikatūru, atbilstoši kurai valsts atbalsta jēdziens neietver valsts pasākumus, ar kuriem starp uzņēmumiem piemēro atšķirīgu pieeju, ja šādas atšķirības izriet no iemaksu režīma, kurai tie atbilst, rakstura vai sistēmas, Tiesa iesākumā nosprieda, ka pasākumu, ar kuru tiek izdarīta atkāpe no vispārējās nodokļu sistēmas, var pamatot ar nodokļu sistēmas raksturu vai struktūru, ja attiecīgā dalībvalsts var pierādīt, ka šis pasākums tieši izriet no tās nodokļu sistēmas pamatā esošiem vai vadošiem principiem, un šajā sakarā Tiesa precizēja, ka ir jānošķir, no vienas puses, mērķi, kas ir izvirzīti īpašai nodokļu sistēmai un kas nav daļa no tās, un, no otras puses, mehānismi, kas ir ietverti pašā nodokļu sistēmā un kas ir nepieciešami, lai sasniegtu šos mērķus. Pēc tam, kad atgādinājusi, ka, lai novērtētu

²⁵ Komisijas 2003. gada 17. februāra Lēmums 2003/757/EK par Beļģijas atbalsta režīmu koordinācijas centriem, kas nodibināti Beļģijā (OV L 282, 25. lpp.).

²⁶ Komisijas 2002. gada 11. decembra Lēmums 2003/442/EK par to shēmas daļu, kura pielāgo nacionālo nodokļu sistēmu Azoras autonomā reģiona specifiskām īpašībām attiecībā uz peļņas un uzņēmumu nodokļa likmju samazināšanu (OV 2003, L 150, 52. lpp.).

pasākuma selektīvo raksturu, ir būtiski noteikt atskaites punktu, Tiesa turklāt nosprieda, ka atskaites punktam nav obligāti jāsakrīt ar attiecīgās dalībvalsts teritorijas robežām un ka situācijā, kad reģionālā vai vietējā pārvaldes iestāde, realizējot pilnvaras, kas to padara pietiekami neatkarīgu no dalībvalsts centrālās pārvaldes, nosaka nodokļu likmi, kas ir mazāka par valsts likmi un kas ir piemērojama tikai uzņēmumiem, kas atrodas tās kompetencē esošajā teritorijā, un šajā pēdējā situācijā būtiskās tiesību normas nodokļu pasākuma selektivitātes izvērtēšanai var aprobežoties ar attiecīgo ģeogrāfisko apgabalu, ja valsts noteiktas daļas pārvaldes iestādei it īpaši tās statusa un pilnvaru dēļ ir būtiska loma, veidojot politisko un ekonomisko vidi, kurā darbojas uzņēmumi, kas atrodas tās kompetencē esošajā teritorijā. Pēc Tiesas domām, lai līdzīgos apstākļos pieņemtu lēmumu varētu uzskatīt par izdotu, īstenojot pietiekami neatkarīgas pilnvaras, vispirms šo lēmumu ir jābūt pieņemšanai reģionālai vai vietējai iestādei, kurai konstitucionālā līmenī ir piešķirts no centrālās valdības statusa nošķirts politiskais un administratīvais statuss. Vēl tam ir jābūt pieņemtam tā, ka centrālā valdība tiešā veidā nevar ietekmēt tā saturu. Visbeidzot, attiecīgajā reģionā esošajiem uzņēmumiem piemērojamās valsts nodokļa likmes samazinājuma sekas nedrīkst tikt kompensētas ar citu reģionu vai centrālās valdības palīdzību vai subsīdijām.

Lietā C-526/04 **Laboratoires Boiron** (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) *Cour de cassation* (Francija) iesniedza Tiesai divus prejudiciālos jautājumus, kas uzdoti saistībā ar strīdu par "iemaksu", ko nosaka 12. pants 1997. gada 19. decembra likumā Nr. 97-1164 par sociālās nodrošināšanas finansēšanu 1998. gadā (Francijas sociālās nodrošināšanas kodeksa L-245-6-1. pants) attiecībā uz farmaceitiskajām laboratorijām, kas tām ir jāmaksā par farmaceitisko produktu vairumtirdzniecību un ko atmaksā slimokases, ko neatbalsta vairumtirgotāji, un par ko Tiesa jau ir izteikusies spriedumā lietā C-53/00 *Ferring* (2001. gada 22. novembra spriedums, *Recueil*, I-9067. lpp.). Atbildot uz pirmo jautājumu, atgādinot judikatūru lietā C-390/98 *Banks* (2001. gada 20. septembra spriedums, *Recueil*, I-6117. lpp.), saskaņā ar kuru nodokļa maksātāji nevar atsaukties uz to, ka citu uzņēmumu atbrīvojums no nodokļa ir valsts atbalsts, lai izvairītos no minētā nodokļa nomaksas vai lai panāktu tā atmaksu, Tiesa precizēja, ka minētais neatbilst taisnībai tad, kad runa ir par konkrētu uzņēmēju atbrīvojumu no vispārpiemērojama nodokļa, un ka situācija ir pavisam cita, kad runa ir par nodevu, ar kuru apliek tikai vienu no divām konkurējošām uzņēmēju kategorijām. Tiesa uzskatīja, ka šādā gadījumā ar asimetrisku aplikšanu ar konkrēto nodevu valsts atbalsts var rasties no tā, ka viena uzņēmēju kategorija, kurai ar uzņēmēju kategoriju, kas aplikta ar nodevu, ir tiešas konkurences attiecības, nav aplikta ar šo nodevu, un tāpēc attiecīgi sistēmā, kurā pastāv divi konkurējoši zāļu izplatītāju tīkli un kurā nodevas par tiešo pārdošanu mērķis ir atjaunot konkurences nosacījumu līdzsvaru, kuru izjauc sabiedrisko pakalpojumu pienākumu noteikšana tikai vairumtirgotājiem, starp diviem zāļu izplatīšanas tīkliem, tieši nodeva par tiešo pārdošanu pati par sevi un nevis kāds ar to nesaistīts atbrīvojums no nodevas veido attiecīgo atbalsta pasākumu. Tiesa secināja, ka farmācijas laboratorijai – tādas iemaksas maksātāji – ir tiesības atsaukties uz to, ka vairumtirgotāju neaplikšana ar šo maksājumu ir valsts atbalsts, lai atgūtu to daļu no pārskaitītās summas, kas veido vairumtirgotāju nelikumīgi iegūtās ekonomiskās priekšrocības. Šajā ziņā, atbildot uz otro jautājumu, atsaucoties uz judikatūru par procesuālo autonomiju, kas, nepastāvot Kopienas tiesību aktiem noteiktajā jomā, ir atstāta valsts tiesību sistēmas ziņā, lai nodrošinātu to lietas dalībnieku tiesības, kas tieši izriet no Kopienas tiesībām, kā arī atsaucoties uz dubulto prasību ievērot ekvivalences un efektivitātes principus, Tiesa nolēma arī, ka Kopienas tiesības neliedz piemērot tādas valsts tiesību normas, kas noteic, ka, pirms tiek atmaksāta tāda obligātā

iemaksa kā pamata lietā, atmaksas pieprasījuma iesniedzējam ir pienākums pierādīt, ka vairumtirgotāju saņemtā priekšrocība no to neaplikšanas ar šo iemaksu pārsniedz izmaksas, kas tiem radušās sakarā ar valsts tiesiskajā regulējumā tiem noteikto sabiedrisko pakalpojumu veikšanas pienākumu izpildi, un it īpaši, ka nav izpildīts vismaz viens no "Altmark"²⁷ nosacījumiem.

Lietā C-368/04 **Transalpine Ölleitung in Österreich** (2006. gada 5. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) iesniedza lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu par EKL 88. panta 3. punkta pēdējā teikumu interpretāciju, kas tai ļāva apstiprināt un tajā pašā laikā precizēt noteiktus aspektus par valsts tiesu lomu valsts atbalsta sistēmu ieviešanā, īpaši prettiesiska valsts atbalsta gadījumos, kas piešķirts, pārkāpjot šajā normā noteikto paziņošanas pienākumu, bet kas pēc tam ar Komisijas lēmumu atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesa, no vienas puses, nosprieda, ka EKL 88. panta 3. punkta pēdējais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesām ir jānodrošina individuālu tiesību aizsardzība pret iespējamiem gadījumiem, kad valsts iestādes neievēro aizliegumu īstenot atbalstu, pirms nav pieņemts Komisijas lēmums atbalstu atļaut, un uzsvēra, kā tas nedaudz bija apskatīts spriedumā apvienotajās lietās C-393/04 un C-41/05 *Air Liquide Industries Belgium* (2006. gada 15. jūnija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), ka, to darot, valsts tiesām ir pilnībā jāņem vērā Kopienas intereses un tās nedrīkst pieņemt tādus pasākumus, kas varētu tikai paplašināt atbalsta saņēmēju loku. Tiesa, no otras puses, arī atgādināja, ka Komisijas lēmums, kurā nepaziņots atbalsts ir atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu, *a posteriori* nepadara par likumīgiem īstenošanas aktus, kas nav spēkā tādēļ, ka tie ir pieņemti, neievērojot šajā normā noteikto aizliegumu; pretējā gadījumā būtu aizskarta EKL 88. panta 3. punkta pēdējā teikuma kā tiesā iedarbība, tā arī lietderīgā iedarbība un nebūtu ievērotas individuālu intereses, kuru aizsardzība ir valsts tiesu uzdevums. Šajā ziņā, pēc Tiesas domām, nav svarīgi, ka Komisijas lēmumā ir precizēts, ka tā sniedz attiecīgā atbalsta vērtējumu par laika posmu pirms šī lēmuma pieņemšanas, vai ka lūgums ir iesniegts pirms lēmuma, ar kuru valsts atbalsts ir atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu, pieņemšanas vai pēc šī lēmuma pieņemšanas, jo šis lūgums attiecas uz prettiesisku situāciju, kas radusies nepaziņošanas dēļ. Visbeidzot, atgādinot judikatūru, atbilstoši kurai valsts tiesām indivīdiem, kuri ir tiesīgi atsaukties uz paziņošanas pienākuma neizpildi, ir jānodrošina, ka tiesas saskaņā ar savas valsts tiesībām izdarīs secinājumus gan attiecībā uz atbalsta pasākumu īstenošanas aktu spēkā esamību, gan attiecībā uz finanšu atbalsta, kurš piešķirts, neievērojot šo tiesību normu vai iespējamās pagaidu pasākumus, atmaksāšanu, Tiesa nosprieda, ka atkarībā no valsts tiesību iespējām un tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti valsts tiesībās, valsts tiesai attiecīgi var nākties izdot rīkojumu atgūt nelikumīgo atbalstu no saņēmējiem, pat ja Komisija vēlāk ir atzinusi šo atbalstu par saderīgu ar kopējo tirgu, vai arī izskatīt prasību atlīdzināt zaudējumus, kas radušies sakarā ar atbalsta pasākuma nelikumību.

²⁷ Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, *Recueil*, I-7747. lpp.

Tiesību aktu tuvināšana un vienveidīgi tiesību akti

Šajā jomā Tiesa ir aplūkojusi dažādus Kopienų tiesību aspektus.

Iepriekš minētajā lietā **International Air Transport Association u.c.** Tiesa, aplūkojot jautājumu, vai Regulas Nr. 261/2004²⁸ 6. pants par aviopasažieru tiesībām ir saderīgs ar Monreālas Konvenciju, nosprieda, ka atbalsta pasākumi un rūpes par pasažieriem šai pantā norādītās lidojumu būtiskas aizkavēšanās gadījumā ir standartizēti un tūlītēji kompensējoši pasākumi, kas neliedz attiecīgajiem pasažieriem gadījumos, kad kavēšanās rada tiem zaudējumus, celt arī prasības par to kompensāciju Monreālas Konvencijā paredzētajā kārtībā. Tiesa uzskatīja, ka pienākums sniegt pamatojumu ir izpildīts, jo no regulas izriet iestāžu pamatmērķis, līdz ar to nevar prasīt, lai katrs tehniskais risinājums tiktu pamatots atsevišķi. Attiecībā uz samērīguma principu – vispārēju Kopienų principu, kas prasa, lai Kopienų noteikumu ieviešanas līdzekļi būtu pietiekami attiecīgā mērķa sasniegšanai un nepārsniegtu nepieciešamo minimumu, – Tiesa nolēma, ka atbalsta pasākumi un rūpes par pasažieriem, kā arī regulā paredzētā kompensācija nav acīmredzami neatbilstīga Kopienų likumdevēja mērķim, proti, nodrošināt labāku aizsardzību pasažieriem, kuru lidojumi atcelti vai nozīmīgi aizkavēti. Vienlīdzīgas attieksmes principa sakarā Tiesa nosprieda, ka no regulas izrietošās saistības nav spēkā neesošas, pat ja šādas saistības nav noteiktas citiem transporta veidiem. Dažādie transporta veidi nav savstarpēji aizstājami, un pasažieris, kura reiss ir atcelts vai aizkavēts, objektīvi atrodas citā situācijā nekā pasažieris, kurš izmanto citus transporta veidus. Aviopasažieru zaudējumi lidojuma atcelšanas vai nozīmīgas aizkavēšanas gadījumā ir vienādi, neraugoties uz to, ar kādu aviokompāniju viņi stājušies līgumattiecībās, un nav saistīti ar biļešu cenu politiku. Līdz ar to pret visām aviokompānijām jāizturas vienādi.

Īpašu interesi rada divi spriedumi par Direktīvu 85/374²⁹. Viens ir saistīts ar ražotāja atbildības pāreju uz piegādātāju, bet otrs – ar brīdi, kurā produkts nokļūst aprītē. Lietā C-402/03 **Sklov un Bilka** (2006. gada 10. janvāra spriedums, Krājums, I-199. lpp.) Tiesai bija jāatbild uz jautājumu, vai minētā direktīva rada šķēršļus dalībvalsts noteikumiem, saskaņā ar kuriem piegādātājs ir pilnībā atbildīgs, neparedzot direktīvā noteikto apstākli par to, ka jāņem vērā ražotāja vaina. Konstatējusi, ka direktīva paredz atbildību bez vainas un to attiecina uz ražotāju, cenšoties panākt pilnīgu saskaņojumu šajos reglamentētajos jautājumos, Tiesa secināja, ka atbildīgo loks šeit uzskatāms par galīgu. Tā kā minētā direktīva paredz piegādātāja atbildību tikai tad, kad ražotājs nav nosakāms, tad dalībvalsts noteikumi, kas paredz, ka piegādātājs par produkta defektu ir tieši atbildīgs patērētāju priekšā, paplašina šo loku un tādējādi tie ir nepieļaujami. Turpretī saistībā ar atbildību ražotāja vainas dēļ Tiesa nosprieda, ka šī direktīva neliedz pieņemt dalībvalsts noteikumus, saskaņā ar kuriem piegādātājam ir pilnībā jāatbild par ražotāja kļūmēm, jo ar direktīvu ieviestā kārtība neizslēdz citu līgumisko un ārpuslīgumisko atbildības režīmu ieviešanu, kuru pamatā būtu citi mehānismi, piemēram, garantijas slēpto trūkumu vai defekta gadījumā.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regula (EK) Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV L 46, 1. lpp.).

²⁹ Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīva 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV L 210, 25. lpp.).

Lietā C-127/04 **O'Byrne** (2006. gada 9. februāra spriedums, Krājums, I-1313. lpp.) bija jānoskaidro, kurā brīdī produktu var uzskatīt par laistu apritē, ņemot vērā, ka cietušā tiesību noilgums iestājas desmit gadus pēc preces laišanas tirdzniecībā, kā arī, vai vienu lietas dalībnieku var aizstāt ar citu, ja prasība kļūdainā kārtā celta pret uzņēmumu, kas šo produktu nemaz nav ražojis. Tiesa nosprieda, ka produkts ir nonācis apritē tad, kad ir beidzies ražotāja īstenotais izgatavošanas process, un ka tas ir laists tirdzniecībā, kad tas kļūst pieejams sabiedrībai patēriņa nolūkos. Nav svarīgi, vai tas pie lietotāja vai patērētāja nonāk tieši vai netieši, vai arī ar viena vai vairāku izplatīšanas ķēdes posmu starpniecību. Ja viens no šiem posmiem ir cieši saistīts ar ražotāju, tad šī saistība nozīmē, ka visa ķēde ir uzskatāma par iesaistītu attiecīgā produkta ražošanā, līdz ar to gadījumos, kad prasība kļūdainā kārtā celta pret uzņēmumu, kas produktu nemaz nav ražojis, saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem ir jāparedz nosacījumi, ar kuriem var aizstāt vienu pusi ar citu, ievērojot minētās direktīvas piemērošanas jomu *ratione personae*, jo atbildīgo loks ir galīgs.

Salīdzinošo reklāmu jomā jāatzīmē lieta C-356/04 **Lidl Belgium** (2006. gada 19. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), kurā Tiesai bija jāinterpretē Direktīva 84/450³⁰. Spriežot, vai likumīgas ir divu veidu salīdzinošās reklāmas, kuru pamatā ir cenu salīdzinājums, reklāmas tekstā nekonkretizējot, kādas ir salīdzināmās preces un to attiecīgās cenas, Tiesa nosprieda, ka, no vienas puses, attiecīgā direktīva neaizliedz salīdzinošās reklāmas, kurās kopumā aplūkoti plaša patēriņa produkti, ko piedāvā divu konkurējošu lielveikalu tīkli, ja vien šo produktu klāstā ir atsevišķi izstrādājumi, kas, novērtēti pāros, individuāli atbilst direktīvā izklāstītajām salīdzināmības prasībām. Turklāt minēto produktu īpašību "objektīvās salīdzināmības" prasība nenozīmē, ka reklāmas tekstā būtu skaidri un izsmeljoši jāuzskaita reklamētāja un viņa konkurentu produkti un to cenas. Šo produktu īpašībām jābūt "pārbaudāmām" saistībā ar to cenām un vispārējo cenu līmeni lielveikalu tīklā šiem salīdzināmajiem produktiem, kā arī ar ietaupījumiem, kādus varētu saņemt patērētāji, iepērkoties vienā, nevis citā veikalu tīklā. Ja salīdzinošie elementi, ar kuriem pamatots tāds vai citāds raksturlielums, konkrētā salīdzinošā reklāmā nav norādīti, tad reklamētājam, pievēršot reklāmas adresātu uzmanību, ir jānorāda, kur un kā tie ar šiem elementiem var iepazīties, lai tos uzzinātu vai pārbaudītu to precizitāti. No otras puses, ir gadījumi, kad reklamētājs apmaksā vispārīgu reklāmu, kas sludina, ka viņam kopumā ir "viszemākās cenas", salīdzinot ar galvenajiem konkurentiem, bet preču izlases salīdzinājumā var atklāties, ka šī reklāma ir maldinoša šādos trijos gadījumos: kad no reklāmas neizriet, ka reklamētājs salīdzina tikai produktu izlasi, nevis visus produktus, kad reklamētājs nenorāda salīdzinājuma elementus vai nesniedz reklāmas adresātam to avotu vai kad reklāmā norādīts "ietaupījumu intervāls", ko patērētājs var gūt, iepērkoties pie reklamētāja, nevis pie viņa konkurentiem, nekonkretizējot nedz vispārējo cenu līmeni, respektīvi, katram atsevišķajam konkurentam, nedz arī ietaupījumu summu, kāda var tikt uzkrāta, iepērkoties pie reklamētāja, nevis pie viņa konkurentiem.

Lietā C-168/05 **Mostaza Claro** (2006. gada 26. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai bija jāinterpretē Direktīva 93/13³¹. Jautājumā, vai dalībvalsts tiesai, kurā iesniegta prasība anulēt patērētājam nelabvēlīgu šķirējtiesas spriedumu, kas pasludināts

³⁰ Padomes 1984. gada 10. septembra Direktīva 84/450/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz maldinošu reklāmu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 6. oktobra Direktīvu 97/55 (OV L 250, 17. lpp.).

³¹ Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīva 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 29. lpp.).

šķirējtiesas procedūrā, kas noteikta mobilā telefona abonēšanas līguma klauzulā, kura klasificējama kā ļaunprātīga, būtu šī prasība jāapmierina, ja patērētājs šādu pamatu par klauzulas ļaunprātīgumu nav izvirzījis šķirējtiesā, Tiesa nosprieda, ka minētā direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nozīmē, ka dalībvalsts tiesai ir jāizvērtē, vai šāds abonēšanas līgums ir spēkā esošs, un jāatceļ spriedums ar pamatojumu, ka līgumā ir ļaunprātīga klauzula, pat ja patērētājs pamatu par klauzulas ļaunprātīgumu nav izvirzījis šķirējtiesā, bet tikai instancē, kurā celta prasība par atcelšanu.

Autortiesību un ar tām saistīto tiesību jomā lietā C-306/05 **SGAE** (2006. gada 7. decembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa precizēja jēdzienu "paziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2001/29³² 3. panta 1. punkta izpratnē. Ar to iedibinātas ekskluzīvas autoru tiesības atļaut vai aizliegt savus darbus darīt pieejamus sabiedrībai. Kad Tiesa bija saņēmusi prejudiciālu jautājumu no *Audiencia Provincial de Barcelona* (Spānija) tiesvedībā starp SGAE, kas ir Spānijas autortiesību aģentūra, un kādu viesnīcu asociāciju, tai nācās īpaši noteikt, vai šai jēdzienā ietilpst arī televīzijas raidījumi, ko izplata ar viesnīcas numuros uzstādīto televizoru palīdzību. Interpretējot attiecīgo Direktīvas 2001/29 noteikumu starptautisko tiesību kontekstā, proti, ka tā uzdevums ir ieviest Kopienas līmenī Bernes 1971. gada 24. jūlija Konvenciju par literāro un mākslas darbu aizsardzību, kā arī Starptautiskās intelektuālā īpašuma organizācijas (SIŅO) 1996. gada 20. decembra līgumu par autortiesībām, Tiesa izraudzījās visaptverošu pieeju. Tā atzina, ka šo darbu potenciālie skatītāji ir ne tikai klienti, kas konkrētajā brīdī uzturas viesnīcas numuros vai citās telpās, kurās ir televizori, bet arī viesnīcas nākamie klienti. Tas ir būtisks personu skaits, kas uzskatāms par "sabiedrību" Direktīvas 2001/29 izpratnē. Tiesa nosprieda, ka, lai gan televizoru ierīkošana numuros pati par sevi vēl nenozīmē "paziņošana sabiedrībai", par tādu turpretim uzskatāms TV signāls, ko viesnīca pārraida saviem klientiem ar šiem televizoriem. Turklāt faktam, ka istabas ir privātipašums, nav nozīmes.

Preču zīmes

Preču zīmju jomā ir jāapskata spriedums lietā C-108/05 **Verzekeringen** (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), kurā ir precizēts, kura teritorija ir jāņem vērā, lai izvērtētu, vai apzīmējums ir ieguvis atšķirtspēju lietošanas rezultātā Direktīvas 89/104³³ 3. panta 3. punkta izpratnē vienā vai vairākās dalībvalstīs, kurām ir kopīgs tiesiskais regulējums par preču zīmēm, kā, piemēram, šajā gadījumā – Beniluksa valstīs (kas Tiesas judikatūrā tiek uztvertas kā viena dalībvalsts). Tiesa nosprieda, ka, lai izvērtētu, vai atteikuma pamatojumi, kas noteikti minētās direktīvas 3. panta 1. punkta b)–d) apakšpunktā, ir noraidāmi atšķirtspējas iegūšanas lietošanas rezultātā saskaņā ar direktīvas 3. panta 3. punktu, noteicošā ir tikai situācija attiecīgajā dalībvalstī, kurā ir konstatēti iemesli atteikumam. Tā rezultātā ar šīs pašas direktīvas 3. panta 3. punktā minētā izņēmuma piemērošanu tiek prezumēts, ka preču zīmi, pamatojoties uz šo normu, var reģistrēt tikai tad, ja ir pierādīts, ka šī preču zīme lietošanas rezultātā ir ieguvusi atšķirtspēju visā dalībvalsts teritorijā vai – Beniluksa gadījumā – visā tā teritorijas daļā, kurā pastāv iemesls atteikumam. Turklāt, runājot par kompleksu preču zīmi,

³² Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.).

³³ Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmā direktīva 89/104/EEK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.).

kura sastāv no viena vai vairākiem vārdiem kādā no attiecīgās dalībvalsts oficiālajām valodām, ja iemesls atteikumam pastāv tikai vienā no tās valodu zonām, ir jāatzīst, ka preču zīme atšķirtspēju lietošanas rezultātā ir ieguvusi visā šajā valodu zonā. Tā kā attiecīgā preču zīme ("EUROPOLIS") ietver holandiešu vārdu (polis), ir jāņem vērā tā Beniluksa daļa, kurā runā holandiešu valodā.

Nodokļi

Šajā jomā viena lieta attiecas uz aizliegumu noteikt diskriminējošus iekšējos nodokļus un trīs lietas attiecas uz pievienotās vērtības nodokli.

Apvienotajās lietās C-290/05 un C-333/05 **Nádasdi** (2006. gada 5. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa kā nesaderīgu ar Kopienu tiesībām pasludināja Ungārijas reģistrācijas nodevu, kas tiek piemērota no citām dalībvalstīm importētiem lietotiem transportlīdzekļiem, neņemot vērā to vērtības samazināšanos, kuriem tādējādi tiek piemērota lielāka nodeva nekā līdzīgiem lietotiem transportlīdzekļiem, kas jau reģistrēti Ungārijā, kuriem tiek piemērota tāda pati nodeva to pirmajā reģistrēšanas reizē. Izvērtējot attiecīgo nodevu saistībā ar EKL 90. pantā noteikto aizliegumu uzlikt diskriminējošus iekšējos nodokļus attiecībā uz precēm no citām dalībvalstīm, Tiesa salīdzināja minētās nodevas sekas attiecībā uz no citas dalībvalsts importēto transportlīdzekli ar sekām, kādas ir attiecībā uz transportlīdzekli no Ungārijas. Tiesa konstatēja, ka jauns transportlīdzeklis, par ko Ungārijā ir samaksāta reģistrācijas nodeva, laika gaitā zaudē savas tirgus vērtības daļu un līdzīgā vērtības samazināšanas kārtībā samazinās arī transportlīdzekļa atlikušajā vērtībā iekļautā reģistrācijas nodevas summa. No otras puses, lietotam transportlīdzeklim, kas ir iegādāts citā dalībvalstī, tā modeļa, vecuma, nobraukto kilometru un citu identisku rādītāju ziņā tiks piemērota reģistrācijas nodeva pēc pilnas likmes un tādējādi tam tiks piemērota minētā nodeva lielākā apmērā. Tiesa secināja, ka EKL 90. panta pirmā daļa ir pamats, lai ņemtu vērā lietotu transportlīdzekļu, kam ir piemērojama nodeva, vērtības samazināšanos.

Lietā C-415/04 **Stichting Kinderopvang Enschede** (2006. gada 9. februāra spriedums, Krājums, I-1385. lpp.) Tiesai bija jāspriež par Sestās direktīvas 77/388³⁴ 13. panta A daļas 1. punkta g) un h) apakšpunktā noteikto darbību sabiedrības interesēs, proti, pakalpojumu sniegšanas, kas ir cieši saistīta ar sociālo aprūpi un sociālās nodrošināšanas darbu, kā arī bērnu un jauniešu aizsardzību, atbrīvošanu no pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – "PVN"). Šajā gadījumā runa bija par pakalpojumiem, ko sniedza bezpeļņas organizācija, kas bija starpniece starp personām, kas attiecīgi meklēja bērnu pieskatīšanas pakalpojumu sniedzējus un kas tos piedāvāja. Tiesa uzskatīja, ka šo pakalpojumu atbrīvošana no PVN ir pakļauta trim nosacījumiem, kuru pārbaude ir jāveic valsts tiesnesim. Pirmkārt, lai pamata prāvā fonda sniegtos starpniecības starp uzraugāmā bērna vecākiem un personām, kas uzrauga bērnus, pakalpojumus atbrīvotu no nodokļa, ir nepieciešams, lai attiecīgo personu sniegtie uzraudzības pakalpojumi izpildītu atbrīvošanas no PVN nosacījumus, it īpaši pakalpojumu sniedzēja "sociālā rakstura" kritēriju. Fonda sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem ir jābūt cieši saistītiem ar bērnu uzraudzības

³⁴ Padomes 1977. gada 17. maija Sestā direktīva 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1995. gada 10. aprīļa Direktīvu 95/7/EK (OV L 102, 18. lpp.).

pakalpojumiem, kas sniegti vecākiem sakarā ar fonda sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem starp vecākiem un personām, kas uzrauga bērnus, un tiem ir jābūt tāda veida un tādā kvalitātē, ka nav iespējams saņemt identiskas vērtības pakalpojumus, neizmantojot tādus starpniecības pakalpojumus kā fonda piedāvātie pakalpojumi. Visbeidzot, šo starpniecības pakalpojumu pamatmērķis nevar būt to sniedzēja papildu ienākumu gūšana, veicot darījumus, kas tieši konkurē ar komercuzņēmumu darījumiem, kuriem jāmaksā PVN.

Lietās C-223/03 **University of Huddersfield** un C-255/02 **Halifax u.c.** (2006. gada 21. februāra spriedumi, Krājums, I-1751. un I-1609. lpp.) Tiesa nosprieda, ka pievienotās vērtības nodokļa jomā darbības, kādas minētas pamata lietā, ir preču piegādes vai pakalpojumu sniegšana un saimnieciska darbība minētās Sestās direktīvas nozīmē, ja tās atbilst objektīviem kritērijiem, uz kuriem balstās minētie jēdzieni. Izņemot nodokļu krāpšanas gadījumus, jautājumam, vai darbības veic tikai nolūkā gūt nodokļu priekšrocības, nav nozīmes. Iepriekš minētajā lietā **Halifax u.c.** uzdotie jautājumi tomēr ļāva Tiesai papildinoši nospriest, ka negodprātīgas prakses, kas tiek saprasta kā darbības, kas parasti netiek veiktas komercdarbības ietvaros, bet kuru mērķis ir tikai negodprātīgi gūt labumu no Kopienas tiesībās paredzētajām nodokļu priekšrocībām, aizlieguma princips attiecas arī uz PVN jomu. Tā rezultātā nodokļu maksātājs nevar atskaitīt PVN gadījumos, kad darbības, no kurām izriet šīs tiesības, ir negodprātīga prakse. Šajā ziņā Tiesa precizēja, ka negodprātīgas prakses pastāvēšana PVN jomā prezumē divu nosacījumu izpildi. Pirmkārt, neskatoties uz attiecīgo Sestās direktīvas normu un tās transponēšanas valsts tiesību aktos nosacījumu formālai piemērošanai, attiecīgo darījumu rezultātā tiek iegūtas fiskālas priekšrocības, kuru piešķiršana būtu pretēja ar šīm normām panākamajam mērķim. Otrkārt, no objektīvo elementu kopuma ir jāizriet, ka attiecīgo darījumu galvenais mērķis ir fiskālu priekšrocību iegūšana, un ļaunprātīgas rīcības aizliegumam nav nozīmes, ja attiecīgajiem darījumiem var būt cits izskaidrojums nekā tikai fiskālu priekšrocību iegūšana.

Šajā kontekstā turklāt ir jāapskata trešais spriedums, kas pasludināts tajā pašā dienā, lietā C-419/02 **BUPA Hospitals un Goldsbrough Developments** (2006. gada 21. februāra spriedums, Krājums, I-1685. lpp.), kurā Tiesa nosprieda, ka Sestās direktīvas 10. panta 2. punkta otrā daļa, kas noteic, ka gadījumā, ja ir veiktas iemaksas, PVN ir maksājams, kaut arī piegāde vai pakalpojumi vēl nav sniegti, nav piemērojama gadījumā, ja jāveic iemaksas par preču piegādēm vai pakalpojumiem, kas vēl nav skaidri noteikti.

Lietā C-475/03 **Banca popolare di Cremona** (2006. gada 3. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa nosprieda, ka itāļu reģionālā nodeva ražošanai (turpmāk tekstā – “*IRAP*”) ir saderīga ar Sesto direktīvu 77/388, it īpaši ar tās 33. pantu, kurā dalībvalstīm ir aizliegts ieviest vai uzturēt nodokļu sistēmu, kurai ir apgrozījuma nodokļa raksturs. Lai nonāktu pie šī secinājuma, Tiesa salīdzināja šīs nodevas pazīmes ar PVN pazīmēm. Tiesa šajā ziņā konstatēja, ka *IRAP* tiek aprēķināta no uzņēmuma saražoto preču neto vērtības noteiktā laika periodā (starpība starp “ražošanas vērtību” un “ražošanas izmaksām”), kas ietver elementus, kuriem nav tiešas saistības ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu kā tādu. *IRAP* tādējādi atšķirībā no PVN nav proporcionāla piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu cenai. Pēc tam Tiesa norādīja, ka visiem nodokļa maksātājiem nav iespējas pārnest attiecīgā nodokļa apmēru, kā rezultātā šis nodoklis nav ieviests, lai to varētu uzlikt gala patērētājam, kurpretim PVN maksā tikai gala patērētājs, un ka PVN ir pilnībā neitrāls attiecībā uz nodokļa maksātājiem, kas ir iesaistīti ražošanas un izplatīšanas procesā pirms galīgās nodokļu uzlikšanas neatkarīgi no darījumu skaita. Tādējādi, tā kā *IRAP* nav visu PVN pazīmju, *IRAP* nepiemīt apgrozījuma nodokļa

raksturs Sestās Direktīvas 33. panta 1. punkta nozīmē un šis noteikums neiestājas pret *IRAP* pastāvēšanu.

Sociālā politika

Direktīva 93/104 par dažiem darba laika organizācijas aspektiem tika apskatīta trijās lietās, kurpretim diskriminācijas starp vīriešu un sieviešu dzimuma darbiniekiem aizliegums tika apskatīts ceturtajā lietā³⁵ un noslēgtais ietvarolīgums par darbu uz noteiktu laiku tika apskatīts piektajā lietā.

Lietā C-124/05 **Federatie Nederlandse Vakbeweging** (2006. gada 6. aprīļa spriedums, Krājums, I-3423. lpp.) Tiesai tika uzdots jautājums, vai iepriekšējo gadu laikā uzkrāto obligātā ikgadējā atvaļinājuma dienu finansiāla atlīdzināšana ir pretrunā ar Direktīvas 93/104 7. panta 2. punktu. Tiesa nosprieda, ka šī norma ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka ar valsts noteikumu darba līguma laikā tās ikgadējā atvaļinājuma dienas minētās direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē, kas nav izmantotas attiecīgajā gadā, atļauj aizstāt ar finansiālu atlīdzību kādā no turpmākajiem gadiem. Tiesa nosprieda, ka katra darbinieka tiesības uz apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu ir jāuzskata par Kopienas sociālo tiesību principu, kam ir īpaša nozīme, no kura nevar atkāpties un, kuru ieviešot, valsts kompetentajām iestādēm ir jārīkojas tikai ar direktīvu noteikto ierobežojumu ietvaros. Direktīvā ir arī norma, saskaņā ar kuru darba ņēmējam parasti būtu jābūt tiesībām uz patiesu atpūtu, lai nodrošinātu pienācīgu viņa drošības un veselības aizsardzību, jo tikai tad, ja darba attiecības ir izbeigtas, 7. panta 2. punkts ļauj apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu aizstāt ar finansiālu atlīdzību.

Apvienotajās lietās C-131/04 un C-257/04 **Robinson-Steele u.c.** (2006. gada 16. marta spriedums, Krājums, I-2531. lpp.) Tiesa sprieda par ikgadējā atvaļinājuma izmaksāšanas saskaņā ar koplīgumu tādā formā, ka daļā no darba ņēmējam izmaksātās algas par padarīto darbu ir iekļauta samaksa par gadskārtējo atvaļinājumu, ja darba ņēmējs šajā sakarā nesaņem papildu samaksu tai, kas izmaksāta par darbu, saderīgumu ar Direktīvas 93/104 7. panta 1. punktu. Tiesa nepārprotami konstatēja, ka minētās direktīvas 7. pants iestājas pret to, ka gadskārtējā apmaksātā atvaļinājuma minimālais laiks šī noteikuma izpratnē tiek apmaksāts pa daļām attiecīgā nodarbinātības gada laikā, apmaksājot to kopā ar atlīdzību par padarīto darbu, nevis apmaksāts par noteiktu periodu, kura laikā darba ņēmējs faktiski izmanto atvaļinājumu.

Lietā C-484/04 **Komisija/Apvienotā Karaliste** (2006. gada 7. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa pasludināja spriedumu saistībā ar valsts pienākumu neizpildi. Saskaņā ar Direktīvu 93/104, kas grozīta ar Direktīvu 2000/34, dalībvalsts ir pārkāpusi savus pienākumus, ja tā piemēro atkāpi attiecībā uz darba ņēmējiem, kuru daļa no darba laika nav nomērīta vai normēta vai kuru var noteikt pats darba ņēmējs sakarā ar sava darba īpatnībām, neveicot vajadzīgos pasākumus darba ņēmēju tiesību uz diennakts un nedēļas atpūtu īstenošanai. Tiesību, kas darba ņēmējiem piešķirtas ar minēto direktīvu, lietderīgā iedarbība pieprasa, ka dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, ka tiek ievērotas

³⁵ Padomes 1993. gada 23. novembra Direktīva 93/104/EK par dažiem darba laika organizācijas aspektiem (OV L 307, 18. lpp.), kas grozīta ar 2000. gada 22. jūnija Direktīvu 2000/34 (OV L 195, 41. lpp.).

tiesības faktiski izmantot atpūtu. Dalībvalsts, kas pēc transpozīcijas paredz, ka darba ņēmēji var izmantot šīs tiesības uz atpūtu, un kas vadlīnijās, kuras ir adresētas darba devējiem un darba ņēmējiem, jautājumā par minēto tiesību īstenošanu norāda, ka darba devējam tomēr nav pienākuma nodrošināt, lai darba ņēmēji efektīvi izmantotu šīs tiesības, nenodrošina nedz minētās direktīvas noteikto minimālo prasību, nedz tās pamatmērķa ievērošanu. Ļaujot saprast, ka gadījumā, ja darba devēji nevar neļaut, ka darba ņēmēji izmanto šo atpūtas laiku, bet viņiem nav nekāda pienākuma darīt tā, lai darba ņēmēji varētu faktiski izmantot šīs tiesības, šādas vadlīnijas minētās direktīvas 3. un 5. pantā noteiktajām tiesībām nepārprotami var atņemt to saturu, un tās neatbilst šīs direktīvas mērķim, kas minimālo atpūtas laiku uzskata par neatņemamu darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības sastāvdaļu.

Lietā C-17/05 **Cadman** (2006. gada 3. oktobra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesa interpretēja EKL 141. pantu, precizējot spriedumu lietā 109/88 **Danfoss** (1989. gada 17. oktobra spriedums, *Recueil*, 3199. lpp.), vispirms norādot, ka nav izslēgts, ka darba stāža kritērija izmantošana var radīt nelabvēlīgāku attieksmi pret darba ņēmējām sievietēm nekā pret darba ņēmējiem vīriešiem, tad konstatēja, ka darba devējam nav īpaši jāpamato šī kritērija izmantošana. Tiesa apstiprināja, ka, tā kā darba stāža kritērijs parasti ir piemērots līdzeklis leģitīmā mērķa sasniegšanai sniegt atlīdzinājumu par iegūto pieredzi, kura ļauj darba ņēmējam labāk izpildīt savus pienākumus, gadījumā, kad darba samaksas noteikšanai kā elements tiek izmantots šis kritērijs un tas rada atšķirības darba samaksā attiecībā uz vienādu vai vienādi vērtīgu darbu starp vīriešu un sieviešu dzimuma darba ņēmējiem, kas iekļauti salīdzinājumā, darba devējam nav īpaši jāpierāda, ka šī kritērija izmantošana ir piemērots līdzeklis minētā mērķa sasniegšanai attiecībā uz konkrēto darbu, ja vien darba ņēmējs neiesniedz norādes, kas var radīt nopietnas šaubas šajā sakarā. Darba devējam ir jāpierāda, ka vispārējais noteikums, proti, tas, ka darba stāža ilgums ir cieši saistīts ar pieredzi un ka tā ļauj darba ņēmējam labāk izpildīt savus pienākumus, attiecas arī uz konkrēto darbu. Turklāt, ja darba samaksas noteikšanai tiek izmantota profesiju klasifikācijas sistēma, kuras pamatā ir veicamā darba izvērtējums, netiek prasīts, lai konkrētā kritērija izmantošanas pamatojums katrā atsevišķā gadījumā attiektos uz konkrēto darba ņēmēju situāciju. Līdz ar to, ja mērķis, kādēļ ticis pielietots darba stāža kritērijs, ir iegūtās pieredzes novērtēšana, šādas sistēmas ietvaros nav jāpierāda, ka darba ņēmējs konkrētajā gadījumā atbilstošajā laika posmā ir ieguvis pieredzi, kas ļauj tam labāk veikt savu darbu, bet gluži pretēji – objektīvā veidā ir jāņem vērā veicamā darba raksturs.

Lietā C-212/04 **Adeneler u.c.** (2006. gada 4. jūlija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai bija jāinterpretē 1. un 5. pants 1999. gada 18. martā noslēgtajā ietvar nolīgumā par darbu uz noteiktu laiku, kas ir pievienots Direktīvas 1999/70 pielikumā, par *UNICE*, *CEEP* un *EAK* noslēgto pamat nolīgumu par darbu uz noteiktu laiku³⁶. Konstatējot, ka ietvar nolīgumā nav noteikts vispārējs dalībvalstu pienākums paredzēt noteikta laika darba līgumu pārveidošanu par nenoteikta laika līgumiem, Tiesa nosprieda, ka ietvar nolīguma 5. klauzulas 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aizliedz izmantot secīgus noteikta laika darba līgumus, kurus attaisno vienīgi apstākļi, ka to paredz dalībvalsts vispārīgs likuma vai cita normatīvā akta noteikums. Tieši otrādi, "objektīvo iemeslu" jēdziens minētās klauzulas izpratnē prasa, lai šāda īpaša veida, kas paredzēts valsts regulējumā, darba attiecību izmantošana būtu attaisnota ar konkrētiem elementiem, kas cita starpā ir saistīti ar attiecīgo darbību un tās

³⁶ Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīva 1999/70/EK par *UNICE*, *CEEP* un *EAK* noslēgto pamat nolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV L 175, 43. lpp.).

veikšanas apstākļiem. Tāpat valsts regulējums, saskaņā ar kuru par "secīgiem" minētās klauzulas izpratnē uzskata tikai noteikta laika darba līgumus vai darba attiecības, starplaiks starp kurām nepārsniedz 20 darba dienas, ir neatbilstošs šim ietvarnolīgumam. Valsts tiesību norma, ar kuru par secīgiem uzskata tikai noteikta laika darba līgumus, starplaiks starp kuriem nepārsniedz 20 darba dienas, ir uzskatāma par tādu, kas kavē pamatnolīguma priekšmetu, mērķi un lietderīgo iedarbību tiktāl, ciktāl tā ļautu darba devējam vairāku gadu gaitā nodarbināt darba ņēmējus uz īsiem laikposmiem, jo praksē visbiežāk darba ņēmējam neatliek nekas cits, kā piekrist 20 darba dienu starplaikiem ķēdē, ko veido līgumi starp viņu un darba devēju. Visbeidzot, minētais ietvarnolīgums neļauj piemērot valsts tiesisko regulējumu, ar ko vienīgi attiecībā uz publisko sektoru absolūti tiek aizliegts pārveidot par nenoteikta laika darba līgumiem secīgus noteikta laika darba līgumus, kas faktiski ir paredzēti, lai apmierinātu darba devēja "ilgstošas un pastāvīgas vajadzības", un kas ir jāuzskata par ļaunprātīgi izmantotiem.

Sadarbība civillietās un tieslietās

Šajā jomā Tiesai bija jāinterpretē 1968. gada Briseles Konvencija un Regula Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām.

Saistībā ar 1971. gada 3. jūnija Protokolu par Tiesas sniegto interpretāciju 1968. gada 27. septembra Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās³⁷ Tiesa sprieda par Konvencijas 16. panta 4. punktā attiecībā uz patentiem paredzētās izņēmuma jurisdikcijas piemērošanas apjomu tiesvedībās par patenta reģistrēšanu vai spēkā esamību. Lietā C-4/03 **GAT** (2006. gada 13. jūlija spriedums, Krājumā vēl nav publicēts) Tiesai bija jānoskaidro, vai jurisdikciju to līgumslēdzēju valstu tiesām, kuru teritorijā patenta deponēšana vai reģistrācija pieteikta, veikta vai kurā to uzskata par veiktu saskaņā ar starptautiskas konvencijas noteikumiem, attiecas uz visām tiesvedībām, kuras attiecas uz patenta reģistrēšanu vai spēkā esamību, neatkarīgi no tā, vai šis jautājums ir izvirzīts prasības veidā vai ar iebildi, vai arī tā ir piemērojama vienīgi tiesvedībās, kurās šis jautājums tiek izvirzīts prasības veidā. Teleoloģiski interpretējot minētās Konvencijas 16. panta 4. punktu, Tiesa secināja, ka izņēmuma jurisdikcija ir piemērojama neatkarīgi no tiesvedības formas, ja šajā tiesvedībā izvirzīts jautājums par patenta spēkā esamību – vai nu prasībā vai kā iebilde, vai nu iesniedzot prasības pieteikumu vai vēlākā tiesvedības stadijā. Tikai šis secinājums ļauj garantēt, ka gan jurisdikciju obligātais raksturs netiek apiets, gan noteikumu par jurisdikciju iepriekš paredzamība tiek nodrošināta, kā arī ka pretrunīgu spriedumu risks tiek izskausts.

Lietā C-341/04 **Eurofood IFSC** (2006. gada 2. maija spriedums, Krājums, I-3813. lpp.) Tiesa sniedza svarīgu informāciju par Regulu Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām³⁸. Tiesa it īpaši precizēja parādnieka "galveno interešu centra" jēdzienu, kas nosaka dalībvalsts tiesas, kuru piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras, un kas attiecībā uz sabiedrībām nosaka, ja nav pierādīts pretējais, juridisko adresi. Gadījumos, kad mātes un meitas sabiedrību, kuru attiecīgās juridiskās adreses ir dažādās dalībvalstīs, meitas sabiedrības "galveno interešu

³⁷ OV 1975, L 204, 28. lpp.

³⁸ Padomes 2000. gada 29. maija Regula (EK) Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām (OV L 160, 1. lpp.).

centra" noteikšanai ir īpaši svarīga ar regulu ieviestā dalībvalstu tiesu piekritības noteikšanas sistēma (runājot par itāļu sabiedrības *Parmalat* meitas sabiedrību Īrijā). Paziņojusi, ka atbilstoši šai sistēmai katram parādniekam kā juridiski patstāvīgam tiesību subjektam ir sava noteikta tiesas piekritība, Tiesa uzskatīja, ka parādnieka sabiedrības galveno interešu centra noteikšanai vienkāršu Kopienas likumdevēja paredzētu pieņemumu par šīs sabiedrības juridisko adresi var noraidīt tikai tad, ja no trešo personu sniegtiem objektīviem un pārbaudāmiem faktiem var konstatēt tādas faktiskas situācijas esamību, kas atšķiras no tās situācijas, uz kādu norāda minētās juridiskās adreses atrašanās vieta. Šajā sakarā Tiesa sniedza piemēru par "vēstulu kastītes" sabiedrību, kas neveica nekādu darbību savā juridiskajā adresē. Tiesa uzsvēra, ka, no otras puses, tikai tas, ka citā valstī dibināta mātes sabiedrība varētu kontrolēt vai kontrolē tās ekonomisko rīcības brīvību, nav pietiekams pamats, lai noraidītu regulā paredzēto pieņemumu. Turklāt spriedumā lietā *Eurofood IFSC* ir apstiprināts savstarpējās uzticamības princips, kas izslēdz to, ka citas dalībvalsts tiesas var pārbaudīt dalībvalsts, kurā sākta galvenā maksātnespējas procedūra, tiesas piekritību.

Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās

Divās lietās par lūgumiem sniegt prejudiciālo nolēmumu Tiesa interpretēja Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu,³⁹ 54. pantu, kas principu *non bis in idem* nostāda policijas un tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās ietvaros un, precīzāk, izskaidro, kas ir jāsaprot ar "tiem pašiem faktiem" šīs normas nozīmē.

Lietā C-436/04 **Van Esbroeck** (2006. gada 9. marta spriedums, Krājums, I-2333. lpp.) Tiesa pēc tam, kad bija precizējusi, ka nostiprinātais *ne bis in idem* princips ir jāpiemēro Līgumslēdzējā valstī ierosinātā kriminālprocesā par nodarījumiem, par kuriem ieinteresētā persona jau ir notiesāta citā Līgumslēdzējā valstī pat tad, ja šajā otrajā valstī minētā notiesājošā sprieduma pasludināšanas brīdī minētā konvencija vēl nav stājusies spēkā, ar nosacījumu, ka tā attiecīgajās Līgumslēdzējās valstīs bija spēkā brīdī, kad tiesa, kas izskata lietu, otrās tiesvedības laikā izvērtēja *ne bis in idem* principa piemērošanas nosacījumus, nosprieda, ka Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu, 54. pants ir interpretējams tādējādi, ka, pirmkārt, nozīmīgs kritērijs minētā panta piemērošanā ietver nodarījuma būtības kvalificēšanas kritēriju, ko saprot kā konkrēto nodarījumu, kas nedalāmi savstarpēji saistīti, kopuma esamību neatkarīgi no šo nodarījumu vai aizsargājamo juridisko interešu juridiskās kvalifikācijas, un, otrkārt, nodarījumi par to pašu narkotisko vielu eksportēšanu un importēšanu, kas ir sodāmi un par kuriem persona tiek saukta pie kriminālatbildības dažādās šīs konvencijas līgumslēdzējās valstīs, principā ir uzskatāmi par "tiem pašiem nodarījumiem" šī 54. panta izpratnē; galīgais vērtējums šajā sakarā ir jāveic valstu kompetentajām tiesām.

Lietā C-150/05 **Van Straaten** (2006. gada 28. septembra spriedums, Krājumā vēl nav publicēts), kurā tika uzdots līdzīgs jautājums un sniegta identiska atbilde, Tiesa precizēja, ka princips *ne bis in idem* ir piemērojams līgumslēdzējas valsts tiesu nolēmumam, ar kuru apsūdzētais ir galīgi attaisnots pierādījumu trūkuma dēļ.

³⁹ 1985. gada 14. jūnija Konvencija, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.).

B – Tiesas sastāvs

(2006. gada 12. oktobra protokolārā kārtība)

Pirmā rinda, no kreisās uz labo

Palātu priekšsēdētāji E. Juhāss [E. Juhász], P. Kūris [P. Kūris], R. Šintgens [R. Schintgen], A. Ross [A. Rosas] un P. Janns [P. Jann]; Tiesas priekšsēdētājs V. Skouris [V. Skouris]; palātu priekšsēdētāji K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans] un K. Lēnartss [K. Lenaerts]; pirmā (galvenā) ģenerālvokāte J. Kokote [J. Kokott]; palātas priekšsēdētājs J. Klučka [J. Klučka].

Otrā rinda, no kreisās uz labo

Tiesneši Dž. Arestis [G. Arestis], K. Šimans [K. Schiemann], R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta] un A. Ticano [A. Tizzano]; ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. Ruiz-Jarabo Colomer]; tiesnesis H. N. Kunja Rodrigess [J. N. Cunha Rodrigues]; ģenerālvokāts M. Pojarešs Maduru [M. Póiares Maduro]; tiesneši J. Makarčiks [J. Makarczyk] un M. Ilešičs [M. Ilešič].

Trešā rinda, no kreisās uz labo

Tiesnesis E. Levits; ģenerālvokāts P. Mengoci [P. Mengozzi]; tiesneši L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen], U. Lehmušs [U. Lohmus], J. Malenovskis [J. Malenovský] un E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet]; ģenerālvokāte E. Šarpstone [E. Sharpston]; tiesnese P. Linda [P. Lindh].

Ceturthā rinda, no kreisās uz labo

Ģenerālvokāte V. Trstenjaka [V. Trstenjak]; tiesneši Ž. K. Bonišo [J.-C. Bonichot] un A. O'Kifs [A. Ó Caoimh]; ģenerālvokāts Ī. Bo [Y. Bot]; ģenerālvokāts J. Mazaks [J. Mazák]; tiesnesis T. fon Danvics [T. von Danwitz] un sekretārs R. Grass [R. Grass].

1. Tiesas locekļi

(kārtībā, kādā tie stājušies amatā)

Vasilis Skouris [*Vassilios Skouris*]

Dzimis 1948. gadā; 1970. gadā ieguvis jurista diplomu Berlīnes Atklātajā universitātē; 1973. gadā ieguvis doktora grādu konstitucionālajās un administratīvajās tiesībās Hamburgas Universitātē; Hamburgas Universitātes docents (1972–1977); Bīlefeldes Universitātes publisko tiesību profesors (1978); Saloniku Universitātes publisko tiesību profesors (1982); iekšlietu ministrs (1989. un 1996. gadā); Krētas Universitātes Administratīvās komitejas loceklis (1983–1987); Saloniku Starptautisko ekonomisko tiesību un Eiropas tiesību centra direktors (1997–2005); Grieķijas Eiropas tiesību apvienības prezidents (1992–1994); Grieķijas Nacionālās pētniecības komitejas loceklis (1993–1995); Grieķijas Augstākās ierēdņu atlases komisijas loceklis (1994–1996); kopš 1995. gada – Trīres Eiropas tiesību akadēmijas loceklis; Grieķijas Nacionālās tiesnešu skolas Administratīvās komisijas loceklis (1995–1996); Ārlietu ministrijas Zinātņu padomes loceklis (1997–1999); Grieķijas Sociālo un ekonomikas lietu padomes priekšsēdētājs (1998); kopš 1999. gada 8. jūnija – Tiesas tiesnesis; kopš 2003. gada 7. oktobra – Tiesas priekšsēdētājs.

Frānsiss Džefrijs Džeikobss [*Francis Geoffrey Jacobs*]

Dzimis 1939. gadā; *barrister*; *Queen's Counsel*; Eiropas Cilvēktiesību komisijas sekretariāta ierēdnis; ģenerālvokāta Dž. P. Vornera palīgs; Eiropas tiesību profesors Londonas Universitātē; Londonas *King's College* Eiropas tiesību centra direktors; vairāku darbu autors Eiropas tiesību jomā; no 1988. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 10. janvārim – Tiesas ģenerālvokāts.

Klauss Kristians Gulmans [Claus Christian Gulmann]

Dzimis 1942. gadā; Tieslietu ministrijas ierēdnis; tiesneša Maksa Sērensena palīgs; Kopenhāgenas Universitātes Juridiskās fakultātes starptautisko tiesību profesors un dekāns; advokāts; šķīrējtiesu loceklis un priekšsēdētājs; Administratīvās apelācijas tiesas tiesnesis; no 1991. gada 7. oktobra līdz 1994. gada 6. oktobrim – Tiesas ģenerāladvokāts; no 1994. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 10. janvārim – Tiesas tiesnesis.

Antonio Mario La Pergola [Antonio Mario La Pergola]

Dzimis 1931. gadā; Padujas Universitātes, Boloņas Universitātes un Romas Universitātes konstitucionālo tiesību, vispārīgo publisko tiesību un salīdzinošo tiesību profesors; Augstākās tiesnešu padomes loceklis (1976–1978); Konstitucionālās tiesas tiesnesis un priekšsēdētājs (1986–1987); Kopienų politikas ministrs (1987–1989); Eiropas Parlamenta deputāts (1989–1994); no 1994. gada 7. oktobra līdz 1994. gada 31. decembrim – Tiesas tiesnesis; no 1995. gada 1. janvāra līdz 1999. gada 14. decembrim – Tiesas ģenerāladvokāts; no 1999. gada 15. decembra līdz 2006. gada 3. maijam – Tiesas tiesnesis.

Žans Pjērs Puisošē [Jean-Pierre Puissechet]

Dzimis 1936. gadā; *Conseil d'État* (Valsts Padome) (Francija) padomnieks; Eiropas Kopienų Padomes Juridiskā dienesta direktors, vēlāk – ģenerāldirektors (1968–1973); *Agence nationale pour l'emploi* (Valsts nodarbinātības dienests) ģenerāldirektors (1973–1975); Vispārējās pārvaldes direktors Rūpniecības ministrijā (1977–1979); EDSO (Eiropas Drošības un sadarbības organizācija) direktors juridiskajos jautājumos (1979–1985); *Institut International d'Administration Publique* (Starptautiskais Valsts pārvaldes institūts) direktors (1985–1987); juriskonsults, Ārlietu ministrijas Juridiskā departamenta direktors (1987–1994); no 1994. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas tiesnesis.

Filips Ležē [Philippe Léger]

Dzimis 1938. gadā; Tieslietu ministrijas tiesnesis (1966–1970); kabineta vadītājs, vēlāk – tehniskais eksperts labklājības ministra kabinetā (1976. gadā); tehniskais eksperts tieslietu ministra kabinetā (1976–1978); apžēlošanas un krimināllietu direktora vietnieks (1978–1983); Parīzes Apelācijas tiesas padomnieks (1983–1986); tieslietu ministra kabineta vadītāja vietnieks, tieslietu ministrs (1986); *Tribunal de grande instance de Bobigny* priekšsēdētājs (1986–1993); valsts ministra kabineta vadītājs, tieslietu ministrs un ģenerāladvokāts Parīzes Apelācijas tiesā (1993–1994); asociētais profesors Renē Dekarta (*Paris V*) universitātē (1988–1993); no 1994. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas ģenerāladvokāts.

Pēters Janns [Peter Jann]

Dzimis 1935. gadā; Vīnes Universitātes tiesību zinātņu doktors (1957); iecelts tiesneša amatā, strādājis Federālajā Tieslietu ministrijā (1961); Vīnes *Straf-Bezirksgericht* tiesnesis preses lietās (1963–1966); strādājis par preses sekretāru Federālajā Tieslietu ministrijā (1966–1970), vēlāk – šīs ministrijas starptautiskajā nodaļā; padomnieks Parlamenta Juridiskajā komisijā un preses sekretārs (1973–1978); 1978. gadā apstiprināts par Konstitucionālās tiesas locekli; līdz 1994. gada beigām – pastāvīgs šīs tiesas tiesnesis referents; kopš 1995. gada 19. janvāra – Tiesas tiesnesis.

Damaso Ruiss-Harabo Kolomers [Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer]

Dzimis 1949. gadā; tiesnesis; *Consejo General del Poder Judicial* (Tiesu varas ģenerālpadome) maģistrāts; profesors; *Consejo General del Poder Judicial* priekšsēdētāja kabineta vadītājs; *ad hoc* tiesnesis Eiropas Cilvēktiesību tiesā; kopš 1996. gada – tiesnesis *Tribunal Supremo*; kopš 1995. gada 19. janvāra – Tiesas ģenerāladvokāts.

Romēns Šintgens [Romain Schintgen]

Dzimis 1939. gadā; vecākais administrators Darba lietu ministrijā; Ekonomikas un Sociālo lietu padomes priekšsēdētājs; *Société nationale de crédit et d'investissement* (Valsts kredītu un investīciju sabiedrība) un *Société européenne des satellites* (Eiropas Satelītu sabiedrība) vadītājs; Eiropas Sociālo fondu komitejas, Strādājošo brīvas pārvietošanās konsultatīvās komitejas un Eiropas fonda par dzīves un darba apstākļu uzlabošanu Administratīvās padomes valdes loceklis; no 1989. gada 25. septembra līdz 1996. gada 11. jūlijam – Pirmās instances tiesas tiesnesis; kopš 1996. gada 12. jūlija – Tiesas tiesnesis.

Ninona Kolnerika [Ninon Colneric]

Dzimusi 1948. gadā; studējusi Tībingā (*Tübingen*), Minhenē un Ženēvā; pēc zinātniski pētnieciskā darba Londonā ieguvusi tiesību zinātņu doktora grādu Minhenes Universitātē; Oldenburgas *Arbeitsgericht* (Darba strīdu tiesa) tiesnese; habilitējusies Brēmenes Universitātē darba tiesību, tiesību socioloģijas un sociālo tiesību specialitātē; amatu apvienošanas kārtībā īslaicīgi lasījusi lekcijas Brēmenes Universitātē un Frankfurtes Juridiskajā fakultātē; Šlēsvigas–Holšteinas zemes *Landesarbeitsgericht* (Darba strīdu tiesa) priekšsēdētāja (1989); kā eksperte piedalījies Eiropas Ekspertīžu dienesta (ES) projektā Kirgizstānas darba tiesību reformā (1994–1995); Goda profesore Brēmenes Universitātē darba tiesību, it īpaši Eiropas darba tiesību, specialitātē; no 2000. gada 15. jūlija līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas tiesnese.

Stīgs fon Bārs [Stig von Bahr]

Dzimis 1939. gadā; strādājis Parlamenta ombudā un Zviedrijas valdības ģenerālsekretariātā, kā arī ministrijās, t.sk. par Finanšu ministrijas sekretāra vietnieku; 1981. gadā apstiprināts Ģēteborgas *Kammarrätten* (Administratīvā apelācijas tiesa) un 1985. gadā – *Regeringsrätten* (Augstākā administratīvā tiesa) tiesneša amatā; piedalījies dažādu oficiālu ziņojumu sagatavošanā, īpaši par nodokļu tiesībām un grāmatvedības jautājumiem; arī Inflācijai atbilstošu ienākumu nodokļu komitejas priekšsēdētājs, Grāmatvedības komisijas priekšsēdētājs un Privāto uzņēmumu nodokļu tiesību aktu komisijas īpašais ziņotājs; Grāmatvedības normu padomes priekšsēdētājs un Valsts tiesu administrācijas padomes loceklis, kā arī Finanšu uzraudzības padomes loceklis; publicējis ievērojamu skaitu rakstu, īpaši nodokļu tiesību jomā; no 2000. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas tiesnesis.

Antonio Ticano [Antonio Tizzano]

Dzimis 1940. gadā; strādājis akadēmisku darbu dažādās Itālijas universitātēs; juriskonsults Itālijas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Kopienās (1984–1992); advokāts Kasācijas tiesā [*Corte Suprema di Cassazione*] un citās augstākajās tiesu iestādēs; starptautisko sarunu un starpvaldību konferenču loceklis, tostarp arī saistībā ar Vienoto Eiropas Aktu un Līgumu par Eiropas Savienību; vairāku publikāciju autors; neatkarīgo ekspertu grupas par Eiropas Komisijas finanšu kontroli loceklis (1999); Eiropas tiesību profesors, Romas Universitātes Starptautisko un Eiropas tiesību institūta direktors; no 2000. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 3. maijam – Tiesas ģenerālvokāts; kopš 2006. gada 4. maija – Tiesas tiesnesis.

Hosē Narsiso da Kunja Rodrigess [José Narciso da Cunha Rodrigues]

Dzimis 1940. gadā; strādājis dažādos amatos tieslietu sistēmā (1964–1977); bijis atbildīgs par dažādiem valdības projektiem tiesu sistēmas reformas studiju koordinēšanai un īstenošanai; valdības pārstāvis Eiropas Cilvēktiesību komisijā un Eiropas Cilvēktiesību tiesā (1980–1984); eksperts pie Eiropas Padomes Cilvēktiesību vadības komitejas (1980–1985); Kriminālkodeksa un Kriminālprocesa kodeksa grozījumu izstrādes komisijas loceklis; *Procurador-Geral da República* (1984–2000); Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (OLAF) Uzraudzības komitejas loceklis (1999–2000); kopš 2000. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Kristiāns Vilems Antons Timmermans [Christiaan Willem Anton Timmermans]

Dzimis 1941. gadā; Eiropas Kopienu Tiesas tiesneša palīgs (1966–1969); Eiropas Kopienu Komisijas ierēdnis (1969–1977); tiesību doktors (Laidenes Universitāte); Eiropas tiesību profesors Groningenes [*Groningen*] Universitātē (1977–1989); Arnhemas [*Arnhem*] Apelācijas tiesas tiesneša vietnieks; vairāku publikāciju autors; Eiropas Kopienu Komisijas Juridiskā dienesta ģenerāldirektora vietnieks (1989–2000); Amsterdamas Universitātes Eiropas tiesību profesors; kopš 2000. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Lēnderts A. Hēlhuds [Leendert A. Geelhoed]

Dzimis 1942. gadā; zinātnisko pētījumu asistents Utrehtas [Utrecht] Universitātē (1970–1971); Eiropas Kopienu Tiesas tiesneša palīgs (1971–1974); galvenais padomnieks Tieslietu ministrijā (1975–1982); Reģionālās politikas konsultatīvās komisijas loceklis (1983–1990); pasniedzējs; Ekonomikas ministrijas ģenerālsekretārs (1990–1997); Vispārīgo lietu ministrijas ģenerālsekretārs (1997–2000); no 2000. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas ģenerāladvokāts.

Kristīne Štiksa-Hakla [Christine Stix-Hackl]

Dzimusi 1957. gadā; tiesību zinātņu doktore (Vīnes Universitāte), maģistra studijas Eiropas tiesībās (Eiropas koledža Brigē); kopš 1982. gada – diplomāte; Ārlietu ministrijas Juriskonsultu biroja eksperte Eiropas Savienības jautājumos (1985–1988); strādājusi Eiropas Komisijas Juridiskajā dienestā (1989); Austrijas Ārlietu ministrijas “ES dienesta” vadītāja (1992–2000, pilnvarotā ministre); piedalījusies sarunās par Eiropas Ekonomisko zonu un Austrijas Republikas iestāšanos ES; kopš 1995. gada – Austrijas Republikas pārstāve Tiesā; Austrijas ģenerālkonsule Cīrihē (2000); vairāku publikāciju autore un pasniedzēja; no 2000. gada 7. oktobra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Tiesas ģenerāladvokāte.

Alans Ross [Allan Rosas]

Dzimis 1948. gadā; Turku Universitātes tiesību doktors (Somija); Turku Universitātes (1978–1981) un Åbo Akadēmijas (*Turku/Åbo*) (1981–1996) tiesību zinātņu profesors; Turku Universitātes Cilvēktiesību institūta direktors (1985–1995); ieņēmis dažādus atbildīgus vietēja un starptautiska mēroga amatus universitātē; zinātnisko apvienību loceklis; koordinējis vairākus valsts un starptautiska mēroga pētnieciskos projektus un programmas, īpaši šādās tiesību nozarēs: Eiropas tiesības, starptautiskās tiesības; cilvēktiesības un pamattiesības, konstitucionālās tiesības un salīdzinošā valsts pārvalde; Somijas valdības pārstāvis (Somijas delegāciju loceklis vai padomnieks) starptautiskajās konferencēs un sanāsmēs; Somijas tiesību eksperts, tostarp valdības un parlamenta juridiskajās komisijās Somijā, kā arī ANO, UNESCO, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijā un Eiropas Padomē; kopš 1995. gada – galvenais padomnieks juridiskajos jautājumos Eiropas Komisijas Juridiskajā dienestā, atbildīgais par ārējām attiecībām; kopš 2001. gada marta – Eiropas Komisijas Juridiskā dienesta ģenerāldirektora vietnieks; kopš 2002. gada 17. janvāra – Tiesas tiesnesis.

Rozario Silva de Lapuerta [Rosario Silva de Lapuerta]

Dzimusi 1954. gadā; licenciāta grāds tiesībās (*Universidad Complutense de Madrid*); *abogado del Estado* Malagā; strādājusi par *abogado del Estado* Satiksmes, tūrisma un komunikāciju ministrijas Juridiskajā dienestā, kā arī Ārlietu ministrijas Juridiskajā dienestā; strādājusi par *abogado del Estado-Jefe* Valsts Juridiskajā dienestā saistībā ar tiesvedību Eiropas Kopienų Tiesā, *Abogacía General del Estado* (Tieslietu ministrija) Juridiskā Eiropas un starptautisko tiesību dienesta ģenerāldirektora vietniece; Komisijas par Kopienų tiesību sistēmas nākotni grupas locekle; Spānijas delegācijas grupas "Prezidentūras draugi" par Kopienų tiesu sistēmas reformu Nicas Līgumā un Padomes *ad hoc* grupas *Cour de justice* vadītāja; Eiropas tiesību profesore *Escuela Diplomática*; viena no žurnāla *Noticias de la Unión Europea* līdzizdevējiem; kopš 2003. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnese.

Kūns Lēnartss [Koen Lenaerts]

Dzimis 1954. gadā; licenciāta un doktora grāds tiesībās (Lēvenas Katoliskā universitātē); *Master of Laws, Master in Public Administration* (Hārvarda Universitātē); asistents (1979–1983), vēlāk Eiropas tiesību profesors Lēvenas Katoliskajā universitātē (kopš 1983. gada); tiesneša palīgs Tiesā (1984–1985); profesors Eiropas koledžā Brigē (1984–1989); Briseles Advokātu kolēģijas advokāts (1986–1989); viesprofesors Hārvarda *Law School* (1989); no 1989. gada 25. septembra līdz 2003. gada 6. oktobrim – Pirmās instances tiesas tiesnesis; kopš 2003. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Juliana Kokote [Juliane Kokott]

Dzimusi 1957. gadā; studējusi tiesību zinātnes Bonnas Universitātē un Ženēvas Universitātē; *LL.M. (American University, Vašingtona, ASV)*; tiesību zinātņu doktore (Heidelbergas Universitātē, 1985; Hārvarda Universitātē, 1990); viesprofesore Berklijas Universitātē (1991); Vācijas un ārvalstu publisko tiesību, starptautisko tiesību un Eiropas tiesību profesore Augsburgas Universitātē (1992), Heidelbergas Universitātē (1993) un Diseldorfas Universitātē (1994); Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Samierināšanas un arbitrāžas tiesas Vācijas valdības apstiprināta pagaidu tiesnese; Federālās konsultatīvās padomes "Globālas vides izmaiņas" priekšsēdētāja vietniece (*WBGU*, 1996); starptautisko tiesību, starptautisko tirdzniecības tiesību un Eiropas tiesību profesore Sv. Gallena universitātē (1999); Sv. Gallena universitātes Eiropas un starptautisko tirdzniecības tiesību institūta direktore (2000); Sv. Gallena universitātes Tirdzniecības tiesību specializācijas programmas direktora vietniece (2001); kopš 2003. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerālvokāte.

Luišs Migels Pojarešs Pesoa Maduru [Luís Miguel Pórigues Pessoa Maduro]

Dzimis 1967. gadā; licenciāts tiesībās (Lisabonas Universitātē, 1990); asistents (Florenses Eiropas universitātes institūts, 1991); tiesību zinātņu doktors (Florenses Eiropas universitātes institūts, 1996); viesprofesors (Natolīnas Eiropas koledža; Madrides *Instituto Ortega y Gasset*; Portugāles Katoliskā universitātē; Makao Eiropas studiju institūts); profesors (Lisabonas *Universidade Nova*, 1997); *Fulbright Visiting Research Scholar* (Hārvarda Universitātē, 1998); Starptautisko tirdzniecības tiesību akadēmijas direktora vietnieks; juridisku žurnālu (*Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal*) līdzizdevējs un vairāku juridisko žurnālu redakcijas loceklis; kopš 2003. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerālvokāts.

Konrāds Hermans Teodors Šimans
[Konrad Hermann Theodor Schiemann]

Dzimis 1937. gadā; studējis Kembridžā [Cambridge]; barrister (1964–1980); *Queen's Council* (1980–1986); tiesnesis *High Court of England and Wales* (1986–1995); *Lord Justice of Appeal* (1995–2003); kopš 1985. gada – vecākais loceklis un kopš 2003. gada – mantzinis *Honourable Society of the Inner Temple*; kopš 2004. gada 8. janvāra – Tiesas tiesnesis.

Ježijs Makarčiks [Jerzy Makarczyk]

Dzimis 1938. gadā, tiesību zinātņu doktors (1966); starptautisko publisko tiesību profesors (1974), *Senior Visiting Fellow* Oksfordas Universitātē (1985), pasniedzējs Tokijas Starptautiskajā kristīgajā universitātē (1988), vairāku zinātnisko darbu par starptautiskajām publiskajām tiesībām, Eiropas Kopienu tiesībām un cilvēktiesībām autors; vairāku zinātnisko biedrību par starptautiskajām, Eiropas tiesībām un cilvēktiesībām loceklis; Polijas valdības pārstāvis sarunās par Krievijas karaspēka izvešanu no Polijas Republikas teritorijas; valsts sekretāra vietnieks, vēlāk valsts sekretārs ārlietās (1989–1992); Polijas delegācijas Apvienoto Nāciju Ģenerālasamblejā priekšsēdētājs; tiesnesis Eiropas Cilvēktiesību tiesā (1992–2002); Starptautisko tiesību institūta priekšsēdētājs (2003); Polijas Republikas Prezidenta padomnieks ārpolitikas un cilvēktiesību jautājumos (2002–2004); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Prans Kūris [Pranas Kūris]

Dzimis 1938. gadā; ieguvis diplomu tiesību zinātnēs Viļņas Universitātē (1961); tiesību zinātņu kandidāts Maskavas Universitātē (1965); valsts doktors (*Dr. hab.*) Maskavas Universitātē (1973); praktikants Parīzes Universitātes *Institut des Hautes Études Internationales* (direktors: prof. Š. Ruso [*Ch. Rousseau*]) (1967–1968); Lietuvas Zinātņu akadēmijas pastāvīgais loceklis (1996); doktors *honoris causa* Lietuvas Tiesību zinātņu universitātē (2001); pildījis dažādus ar izglītības darbu un administrāciju saistītus pienākumus Viļņas Universitātē (1961–1990); lektors, universitātes pasniedzējs, starptautisko publisko tiesību profesors, Tiesību zinātņu fakultātes dekāns; ieņēmis vairākus amatus valdībā, Lietuvas diplomātiskajā un tieslietu dienestā, tieslietu ministrs (1990–1991), valsts padomnieks (1991), Lietuvas Republikas vēstnieks Beļģijā, Luksemburgā un Nīderlandē (1992–1994); tiesnesis Eiropas Cilvēktiesību tiesā (1994. gada jūnijs – 1998. gada novembris); Lietuvas Augstākās tiesas tiesnesis un tās priekšsēdētājs (1994. gada decembris – 1998. gada oktobris); tiesnesis Eiropas Cilvēktiesību tiesā (kopš 1998. gada novembra); piedalījies vairākās starptautiskās konferencēs; Lietuvas Republikas delegācijas sarunām ar PSRS loceklis (1990–1992); vairāku publikāciju autors (aptuveni 200 publikācijas); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Endre Juhász [Endre Juhász]

Dzimis 1944. gadā, ieguvis diplomu tiesību zinātnēs Šegedas Universitātē, Ungārijā (1967); nokārtojis iestājek sāmenu Ungārijas Advokātu kolēģijā (1970), trešā cikla studijas salīdzinošajās tiesībās Strasbūras Universitātē, Francijā (1969., 1970., 1971. un 1972. gadā); Ārējās tirdzniecības ministrijas Juridiskā departamenta ierēdnis (1966–1974), likumdošanas lietu direktors (1973–1974); pirmais tirdzniecības atašējs Ungārijas vēstniecībā Briselē, atbildīgais par Eiropas Kopienų jautājumiem (1974–1979); direktors Ārējās tirdzniecības ministrijā (1979–1983); pirmais tirdzniecības atašējs, vēlāk – tirdzniecības padomnieks Ungārijas vēstniecībā Vašingtonā, ASV (1983–1989); ģenerāldirektors Tirdzniecības ministrijā un Starptautisko ekonomisko attiecību ministrijā (1989–1991); galvenais sarunu vadītājs asociācijas līguma noslēgšanai starp Ungāriju un Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm (1990–1991); Starptautisko ekonomisko attiecību ministrijas ģenerāldirektors, Eiropas lietu biroja direktors (1992); Starptautisko ekonomisko attiecību ministrijas valsts sekretārs (1993–1994); valsts sekretārs, Eiropas lietu biroja priekšsēdētājs, Rūpniecības un tirdzniecības ministrija (1994); ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks, Ungārijas diplomātiskās misijas Eiropas Savienībā vadītājs (1995. gada janvāris – 2003. gada maijs); galvenais sarunu vadītājs par Ungārijas Republikas iestāšanos Eiropas Savienībā (1998. gada jūlijs – 2003. gada aprīlis); ministrs “bez portfeļa” Eiropas integrācijas jautājumu koordinēšanai (kopš 2003. gada maija); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Džordžs Arestis [George Arestis]

Dzimis 1945. gadā, ieguvis diplomu tiesību zinātnēs Atēnu Universitātē (1968); *M. A. Comparative Politics and Government* Kentas Universitātē Kenterberijā (1970); pildījis advokāta pienākumus Kiprā (1972–1982); iecelts Nikozijas rajona tiesas tiesneša amatā (1982); paaugstināts par rajona tiesas priekšsēdētāju (1995); Nikozijas Administratīvās rajona tiesas priekšsēdētājs (1997–2003); Kipras Augstākās tiesas tiesnesis (2003); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Entonijs Borgs Bartets [Anthony Borg Barthet U. O. M.]

Dzimis 1947. gadā, Maltas Karaliskās universitātes tiesību zinātņu doktorāts (1973); uzsācis darbu Maltas civildienestā kā *Notary to Government* (1975); Republikas padomnieks (1978), pirmais Republikas padomnieks (1979), *Attorney General* vietnieks (1988) un Maltas Prezidenta iecelts *Attorney General* (1989); civiltiesību pasniedzējs uz nepilnu slodzi Maltas Universitātē (1985–1989), Maltas Universitātes padomes loceklis (1998–2004); Tiesu administrācijas komisijas loceklis (1994–2004); Maltas Arbitrāžas centra Vadītāju komitejas loceklis (1998–2004); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Marko Ilešičs [Marko Ilešič]

Dzimis 1947. gadā; tiesību zinātņu doktors (Ļubļanas Universitāte); specializējies salīdzinošajās tiesībās (Strasbūras Universitāte un Koimbras Universitāte); Advokātu kolēģijas loceklis; Ļubļanas Darba tiesas tiesnesis (1975–1986); Sporta tiesas priekšsēdētājs (1978–1986); šķīrējtiesnesis *Triglav* apdrošināšanas sabiedrības šķīrējtiesā (1990–1998); Biržas šķīrējtiesas palātas priekšsēdētājs (kopš 1995. gada); Biržas šķīrējtiesas šķīrējtiesnesis (kopš 1998. gada); šķīrējtiesnesis Dienvidslāvijas Tirdzniecības palātā (līdz 1991. gadam) un Slovēnijas Tirdzniecības palātā (kopš 1991. gada); šķīrējtiesnesis Starptautiskajā Tirdzniecības palātā Parīzē; tiesnesis *UEFA* Apelācijas tiesā (kopš 1988. gada) un *FIFA* Apelācijas tiesā (kopš 2000. gada); Slovēnijas Juristu biedrību savienības priekšsēdētājs; Starptautisko tiesību asociācijas loceklis, Starptautiskās Jūras komitejas un vairāku citu starptautisko juridisko apvienību loceklis; civiltiesību, komerciesību un starptautisko privāttiesību pasniedzējs, Ļubļanas Universitātes Tiesību zinātņu fakultātes dekāns; vairāku juridisko publikāciju autors; kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Jirži Malenovskis [Jiří Malenovský]

Dzimis 1950. gadā; Prāgas Kārļa universitātes tiesību zinātņu doktors (1975); pasniedzējs asistents (1974–1990), dekāna vietnieks (1989–1991) un starptautisko un Eiropas tiesību katedras vadītājs (1990–1992) *Masaryk* Universitātē Brno; Čehoslovākijas Konstitucionālās tiesas tiesnesis (1992); vēstnieks Eiropas Padomē (1993–1998); Eiropas Padomes Ministru pārstāvju komitejas priekšsēdētājs (1995); Ārlietu ministrijas ģenerāldirektors (1998–2000); Starptautisko tiesību asociācijas Čehijas un Slovākijas nodaļas priekšsēdētājs (1999–2001); Konstitucionālās tiesas tiesnesis (2000–2004); Likumdošanas padomes loceklis (1998–2000); Hāgas Pastāvīgās šķīrējtiesas loceklis (kopš 2000. gada); starptautisko publisko tiesību pasniedzējs *Masaryk* Universitātē Brno (2001); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Jans Klučka [Ján Klučka]

Dzimis 1951. gadā; Bratislavas Universitātes tiesību zinātņu doktors (1974); starptautisko tiesību pasniedzējs Košices Universitātē (kopš 1975. gada); tiesnesis Konstitucionālajā tiesā (1993); Hāgas Pastāvīgās šķīrējtiesas loceklis (1994); Venēcijas Komisijas loceklis (1994); Slovākijas Starptautisko tiesību asociācijas priekšsēdētājs (2002); kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Uno Lehmuss [Uno Lõhmus]

Dzimis 1952. gadā; tiesību zinātņu doktors (1986); Advokātu kolēģijas loceklis (1977–1998); Tartu Universitātes krimināltiesību vieslektors; Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesis (1994–1998); Igaunijas Augstākās tiesas priekšsēdētājs (1998–2004), Konstitūcijas juridiskās komisijas loceklis; Kriminālkodeksa izstrādes komitejas konsultants; Kriminālprocesa kodeksa izstrādes darba grupas loceklis; vairāku darbu autors cilvēktiesībās un konstitucionālajās tiesībās; kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Egils Levits

Dzimis 1955. gadā, ieguvis diplomu tiesību un politikas zinātnē Hamburgas Universitātē; zinātniskais līdzstrādnieks Ķīles Universitātes Tiesību zinātņu fakultātē; Latvijas Saeimas padomnieks starptautisko tiesību, konstitucionālo tiesību un likumdošanas reformas jautājumos; Latvijas vēstnieks Vācijā un Šveicē (1992–1993), Austrijā, Šveicē un Ungārijā (1994–1995); ministru prezidenta vietnieks un tieslietu ministrs, ārlietu ministra pienākumu izpildītājs (1993–1994); EDSO Samierināšanas un arbitražas tiesas samierinātājs (kopš 1997. gada); Pastāvīgās šķīrējtiesas loceklis (kopš 2001. gada); 1995. gadā ievēlēts par Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi, atkārtoti ievēlēts 1998. un 2001. gadā; vairāku publikāciju autors konstitucionālo un administratīvo tiesību, likumdošanas reformas un Eiropas Kopienu tiesību jomā; kopš 2004. gada 11. maija – Tiesas tiesnesis.

Andreass O'Kifs [Aindrias Ó Caoimh]

Dzimis 1950. gadā; bakalaurs civiltiesībās (*National University of Ireland, University College Dublin*, 1971); *barrister* (*King's Inns*, 1972); augstskolas studiju diploms Eiropas tiesībās (*University College Dublin*, 1977); *barrister* Īrijas advokatūrā (1972–1999); Eiropas tiesību pasniedzējs (*King's Inns, Dublin*); *Senior Counsel* (1994–1999); vairākkārtējs Īrijas valdības pārstāvis Eiropas Kopienu Tiesā; Īrijas *High Court* tiesnesis (kopš 1999. gada); *Honorable Society of King's Inns Benchers* (valdes loceklis) (kopš 1999. gada); Īrijas Eiropas tiesību biedrības viceprezidents; Starptautisko tiesību asociācijas loceklis (Īrijas nodaļa); Eiropas Kopienu Tiesas tiesneša Andreasa O'Kifa (*Aindrias Ó Caoimh*) (1974–1985) dēls; kopš 2004. gada 13. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Larss Bejs Larsens [Lars Bay Larsen]

Dzimis 1953. gadā; saņēmis diplomu politikas zinātnēs (1976), Kopenhāgenas Universitātes tiesību zinātņu licenciāts (1983); Tieslietu ministrijas ierēdnis (1983–1985); ģimenes tiesību lektors (1984–1991), vēlāk – asociētais profesors (1991–1996) Kopenhāgenas Universitātē; *Advokatsamfund* nodaļas vadītājs (1985–1986); Tieslietu ministrijas dienesta vadītājs (1986–1991); uzņemts Advokātu kolēģijā (1991); Tieslietu ministrijas nodaļas vadītājs (1991–1995), Policijas departamenta vadītājs (1995–1999), Juridiskā departamenta vadītājs (2000–2003); Dānijas Karalistes pārstāvis K-4 komitejā (1995–2000), Šengenas centrālajā grupā (1996–1998) un Eiropola Valdē (*Europol Management Board*) (1998–2000); *Højesteret* tiesnesis (2003–2006); kopš 2006. gada 11. janvāra – Tiesas tiesnesis.

Eleanora Šarpstone [Eleanor Sharpston]

Dzimusi 1955. gadā; studējusi ekonomiku, valodas un tiesību zinātnes Kembridžas *King's College* (1973–1977); Oksfordas *Corpus Christi College* asistente un pētniece (1977–1980); uzņemta Advokātu kolēģijā (*Middle Temple*, 1980); *barrister* (1980–1987 un 1990–2005); ģenerālvokāta, pēc tam tiesneša sera Gordona Slinna [*Gordon Slynn*] palīdzē (1987–1990); *University College London* Eiropas tiesību un salīdzinošo tiesību profesore (*Director of European Legal Studies*) (1990–1992); pasniedzēja (*Lecturer*) Juridiskajā fakultātē (1992–1998), pēc tam asociētā pasniedzēja (*Affiliated Lecturer*) (1998–2005) Kembridžas Universitātē; *Fellow of King's College* Kembridžā (kopš 1992. gada); asociētā profesore un pētniece (*Senior Research Fellow*) Kembridžas Universitātes Eiropas Tiesību studiju centrā (*Centre for European Legal Studies*) (1998–2005); *Queen's Counsel* (1999); *Bench* of *Middle Temple* (2005); kopš 2006. gada 11. janvāra – Tiesas ģenerālvokāte.

Paolo Mengoci [Paolo Mengozzi]

Dzimis 1938. gadā; Boloņas Universitātes starptautisko tiesību profesors, Žana Monē profesūras profesors (*titulaire de la Chaire Jean Monnet*); Madrides *Carlos III* universitātes doktors *honoris causa*; viesprofesors *Johns Hopkins* (*Bologna Center* [Boloņas centrs]), *St. Johns* (Ņujorka), *Georgetown*, *Paris-II* un *Georgia* (Atēnas) universitātēs un *Institut universitaire international* (Luksemburgā); Nīmeģenas [*Nimègue*] Universitātes *European Business Law Pallas Program* koordinators; Eiropas Kopienu Komisijas Konsultatīvās komitejas publisko iepirkumu jautājumos loceklis; Rūpniecības un tirdzniecības valsts sekretāra vietnieks Itālijas Padomes prezidentūras pusgada laikā; Eiropas Kopienu darba grupas par Pasaules tirdzniecības organizāciju (PTO) loceklis un Hāgas Starptautisko tiesību akadēmijas Pētniecības centra 1997. gada sesijas par PTO jautājumiem direktors; no 1998. gada 4. marta līdz 2006. gada 3. maijam – Pirmās instances tiesas tiesnesis; kopš 2006. gada 4. maija – Tiesas ģenerālvokāts.

Pernilla Linda [Pernilla Lindh]

Dzimusi 1945. gadā; absolvējusi Lundas Universitātes Juridisko fakultāti, tiesnese (piesēdētāja) Stokholmas Apelācijas tiesā; Ārlietu ministrijas Tirdzniecības nodaļas Juridiskā dienesta juriste un ģenerāldirektore; no 1995. gada 18. janvāra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Pirmās instances tiesas tiesnese; kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnese.

Īvs Bo [Yves Bot]

Dzimis 1947. gadā; saņēmis Ruānas Juridiskās fakultātes diplomu; tiesību doktors (*Paris II Panthéon-Assas* universitāte); asociētais profesors Mānsas Juridiskajā fakultātē; aizstājējs [*substitut*], pēc tam pirmais aizstājējs [*premier substitut*] Mānsas prokuratūrā (1974–1982); Republikas prokurors [*procureur de la République*] *Tribunal de grande instance de Dieppe* (1982–1984); Republikas prokurora vietnieks *Tribunal de grande instance de Strasbourg* (1984–1986); Republikas prokurors *Tribunal de grande instance de Bastia* (1986–1988); ģenerālvokāts Kānas Apelācijas tiesā [*Cour d'appel de Caen*] (1988–1991); Republikas prokurors *Tribunal de grande instance du Mans* (1991–1993); Valsts ministra misijas vadītājs [*chargé de mission auprès du ministre d'État*], tieslietu ministrs (1993–1995); Republikas prokurors *Tribunal de grande instance de Nanterre* (1995–2002); Republikas prokurors *Tribunal de grande instance de Paris* (2002–2004); ģenerālprokurors [*procureur général*] Parīzes Apelācijas tiesā [*Cour d'appel de Paris*] (2004–2006); kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerālvokāts.

Jans Mazaks [Ján Mazák]

Dzimis 1954. gadā; tiesību zinātņu doktors (Pāvila Jozefa Safarika universitāte, Košice, 1978); civiltiesību pasniedzējs (1994) un Kopienas tiesību pasniedzējs (2004); Košices Juridiskās fakultātes Kopienas tiesību institūta direktors (2004); *Košices Krajský súd* (apgabaltiesa) tiesnesis (1980); *Košices Mestský súd* (pilsētas tiesa) priekšsēdētāja vietnieks (1982) un priekšsēdētājs (1990); Slovākijas Advokātu kolēģijas loceklis (1991); Konstitucionālās tiesas juriskonsults (1993–1998); tieslietu ministra vietnieks (1998–2000); Konstitucionālās tiesas priekšsēdētājs (2000–2006); Venēcijas Komisijas loceklis (2004); kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerālvokāts.

Žans Klods Bonišo [Jean-Claude Bonichot]

Dzimis 1955. gadā; Mecas [Metz] Universitātes Juridiskās fakultātes absolvents, Parīzes Politikas studiju institūta diplomands [*Institut d'études politiques de Paris*], Valsts administrācijas skolas absolvents; Valsts Padomes [*Conseil d'État*] ziņotājs [*rapporteur*] (1982–1985), valdības komisārs [*commissaire du gouvernement*] (1985–1987 un 1992–1999); piesēdētājs [*assesseur*] (1999–2000); Strīdu nodaļas Sestās daļas priekšsēdētājs [*sixième sous-section de la section du contentieux*] (2000–2006); tiesneša palīgs Kopienų Tiesā (1987–1991); darba, nodarbinātības un profesionālās izglītības ministra biroja vadītājs, pēc tam valsts ministrs, publisko funkciju un administrācijas modernizācijas ministrs (1991–1992); Valsts Padomes Juridiskās misijas vadītājs Darbinieku apdrošināšanas valsts kasē (2001–2006); asociētais pasniedzējs Mecas Universitātē (1988–2000), pēc tam Parīzes Sorbonas universitātē [*Paris I Panthéon-Sorbonne*] (kopš 2000. gada); vairāku publikāciju autors administratīvajās tiesībās, Kopienų tiesībās un Eiropas cilvēktiesībās; *Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme* dibinātājs un redkolēģijas priekšsēdētājs, *Bulletin juridique des collectivités locales* līdzdibinātājs un redkolēģijas loceklis, Pētniecības grupas par pilsētattīstības un mājokļa attīstības iestādēm un tiesībām Zinātniskās padomes priekšsēdētājs [*Conseil scientifique du groupement de recherche sur les institutions et le droit de l'aménagement de l'urbanisme et de l'habitat*]; kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Tomass fon Danvics [Thomas von Danwitz]

Dzimis 1962. gadā; studējis Bonnā, Ženēvā un Parīzē; valsts eksāmens tiesību zinātnēs (1986. un 1992. gadā); tiesību doktors (Bonnas Universitātē, 1988); starptautiskais diploms valsts administrācijā (Valsts administrācijas skola, 1990); habilitācija (Bonnas Universitātē, 1996); Vācijas publisko tiesību un Eiropas tiesību pasniedzējs (1996–2003), Rūras Universitātes, Bohuma [*Ruhr, Bochum*], Juridiskās fakultātes dekāns (2000–2001); Vācijas publisko tiesību un Eiropas tiesību pasniedzējs (Ķelnes Universitātē, 2003–2006); Publisko tiesību un administratīvās zinātnes institūta direktors (2006); viespasniedzējs *Fletcher School of Law and Diplomacy* (2000), Fransuā Rablē [*François Rabelais*] universitātē (Tūra, 2001–2006) un Parīzes Sorbonas universitātē [*université de Paris I Panthéon-Sorbonne*] (2005–2006); kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas tiesnesis.

Verica Trstenjaka [Verika Trstenjak]

Dzimusi 1962. gadā; tiesneša eksāmens (1987), Ļubjanas Universitātes tiesību zinātņu doktore (1995); kopš 1996. gada – tiesību teorijas un valsts teorijas (doktrīnas), kā arī privāto tiesību profesore; pētniece; doktorantūras studijas Ciriheš Universitātē, Vīnes Universitātes Salīdzinošo tiesību institūtā, Maksa Planka Starptautisko privāttiesību institūtā Hamburgā, Amsterdamas Tautas universitātē (*Vrije Universiteit Amsterdam*), vieslektore Vīnes Universitātē, Freiburgas Universitātē (Vācija) un Buceriusa Tiesību zinātņu skolā Hamburgā; Zinātnes un tehnoloģijas ministrijas Juridiskā dienesta vadītāja (1994–1996) un valsts sekretāre (1996–2000); valdības ģenerālsekretāre (2000); Eiropas Civilt kodeksa darba grupas (*Study Group on European Civil Code*) locekle no 2003. gada; atbildīgā par Humbolta (*Humboldt Stiftung*) pētniecības projektu; vairāk nekā 100 publikāciju tiesību zinātnēs un vairākas grāmatas Eiropas tiesībās un privāttiesībās; Slovēnijas Juristu biedrības balvas “2003. gada juriste” ieguvēja; vairāku juridisko izdevumu redaklējijas locekle; Slovēnijas Juristu asociācijas ģenerālsekretāre, vairāku juristu asociāciju, tostarp *Gesellschaft für Rechtsvergleichung* locekle; no 2004. gada 7. jūlija līdz 2006. gada 6. oktobrim – Pirmās instances tiesas tiesnese; kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerāladvokāte.

Rožė Grass [*Roger Grass*]

Dzimis 1948. gadā; Parīzes Politikas studiju institūta absolvents, beidzis augstskolas studijas publiskajās tiesībās; pildījis Republikas prokurora pienākumus Versaļas *Tribunal de grande instance*; Eiropas Kopienu Tiesas galvenais administrators; Parīzes Apelācijas tiesas (*Cour d'appel Paris*) Prokuratūras ģenerālsekretārs; strādājis tieslietu ministra kabinetā; Eiropas Kopienu Tiesas priekšsēdētāja palīgs; kopš 1994. gada 10. februāra – Tiesas sekretārs.

2. Izmaiņas Tiesas sastāvā 2006. gadā

2006. gada 10. janvāra svinīgā sēde

Ar Eiropas Kopienu dalībvalstu valdību pārstāvju 2005. gada 20. jūlija lēmumu un 2005. gada 14. oktobra lēmumu Larss Bejs Larsens [*Lars Bay Larsen*] un Eleanora V. E. Šarpstone [*Eleanor V. E. Sharpston*] tika iecelti amatā attiecīgi par Eiropas Kopienu Tiesas tiesnesi un ģenerālvokāti līdz 2009. gada 6. oktobrim.

Larss Bejs Larsens aizstāj Klausu Kristianu Gulmanu, kas no 1991. gada 7. oktobra līdz 1994. gada 6. oktobrim Tiesā pildīja ģenerālvokāta pienākumus un kopš 1994. gada 7. oktobra – tiesneša pienākumus. Eleanora V. E. Šarpstone aizstāj Frānsisu Džefriju Džeikobsu, kas ģenerālvokāta amatu Tiesā ieņēma kopš 1988. gada 7. oktobra.

2006. gada 3. maija svinīgā sēde

Ar Eiropas Kopienu dalībvalstu pārstāvju 2006. gada 6. aprīļa lēmumiem Antonio Ticano [*Antonio Tizzano*] un Paolo Mengoci [*Paolo Mengozzi*] attiecīgi tika iecelti par Eiropas Kopienu Tiesas tiesnesi un ģenerālvokātu līdz 2006. gada 6. oktobrim.

Antonio Ticano, kurš kopš 2000. gada 7. oktobra bija Tiesas ģenerālvokāts, stājas Antonio Mario La Pergolas [*Antonio Mario La Pergola*] vietā. Paolo Mengoci, kurš kopš 1998. gada 4. marta bija Pirmās instances tiesas tiesnesis, stājas Antonio Ticano vietā Tiesas ģenerālvokāta amatā.

2006. gada 6. oktobra svinīgā sēde

Ar 2006. gada 6. aprīļa lēmumu un 2006. gada 20. septembra lēmumu dalībvalstu valdību pārstāvji ir atjaunojuši mandātus laikposmam no 2006. gada 7. oktobra līdz 2012. gada 6. oktobrim tiesnešiem Pēteram Jannam [*Peter Jann*], Kristiānam Timmermansam [*Christiaan Timmermans*], Konrādam Šīmanam [*Konrad Schiemann*], Jirži Malenovskim [*Jiří Malenovský*], Antonio Ticano [*Antonio Tizzano*], Hosē Narsiso da Kunja Rodriguesam [*José Narciso da Cunha Rodrigues*], Pranam Kūrim [*Pranas Kūris*], Džordžam Arestim [*George Arestis*], Entonijam Borgam Bartetam [*Anthony Borg Barthet*] un Egilam Levitam, kā arī ģenerālvokātam Paolo Mengoci [*Paolo Mengozzi*].

Ar šiem pašiem lēmumiem par tiesnešiem ir iecelti: aizstājot Stigu fon Bāru [*Stig von Bahr*] – Pernilla Linda [*Pernilla Lindh*], aizstājot Žanu Pjēru Puisošē [*Jean-Pierre Puissechot*] – Žans Klods Bonišo [*Jean-Claude Bonichot*] un, aizstājot Ninonu Kolneriku [*Ninon Colneric*] – Tomass fon Danvics [*Thomas von Danwitz*], kā arī par ģenerālvokātu iecelts, aizstājot Filipu Ležē [*Philippe Léger*] – Īvs Bo [*Yves Bot*]. Turklāt un, piemērojot ģenerālvokātu rotāciju dalībvalstu alfabētiskā kārtībā, aizstājot Lēndertu A. Hēlhuđu [*Leendert A. Geelhoed*], ģenerālvokāta amatā ir iecelta Verica Trstenjaka [*Verica Trstenjak*] un, aizstājot Kristīni Štiksu-Haklu [*Christine Stix-Hackl*], ģenerālvokāta amatā ir iecelts Jans Mazaks [*Ján Mazák*].

3. Protokolārā kārtība

No 2006. gada 1. janvāra līdz 2006. gada 10. janvārim

V. Skouris [V. Skouris], Tiesas priekšsēdētājs
 P. Janns [P. Jann], pirmās palātas priekšsēdētājs
 K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans],
 otrās palātas priekšsēdētājs
 A. Ross [A. Rosas], trešās palātas priekšsēdētājs
 K. Štiksa-Hakla [C. Stix-Hackl], pirmā (galvenā)
 ģenerālvokāte
 K. Šimans [K. Schiemann], ceturtās palātas
 priekšsēdētājs
 J. Makarčiks [J. Makarczyk], piektās palātas
 priekšsēdētājs
 J. Malenovskis [J. Malenovský], sestās palātas
 priekšsēdētājs
 F. Dž. Džeikobss [F. G. Jacobs], ģenerālvokāts
 K. Gulmans [C. Gulmann], tiesnesis
 A. La Pergola [A. La Pergola], tiesnesis
 Ž. P. Puisošē [J.-P. Puissochet], tiesnesis
 F. Ležē [P. Léger], ģenerālvokāts
 D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. Ruiz-Jarabo
 Colomer], ģenerālvokāts
 R. Šintgens [R. Schintgen], tiesnesis
 N. Kolnerika [N. Colneric], tiesnese
 S. fon Bārs [S. von Bahr], tiesnesis
 A. Ticano [A. Tizzano], ģenerālvokāts
 H. N. Kunja Rodrigess [J. N. Cunha Rodrigues],
 tiesnesis
 L. A. Hēlhuds [L. A. Geelhoed], ģenerālvokāts
 R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta],
 tiesnese
 K. Lēnartss [K. Lenaerts], tiesnesis
 J. Kokote [J. Kokott], ģenerālvokāte
 M. Pojarešs Maduru [M. Poiares Maduro],
 ģenerālvokāts
 P. Kūris [P. Kūris], tiesnesis
 E. Juhāss [E. Juhász], tiesnesis
 Dž. Arestis [G. Arestis], tiesnesis
 E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet], tiesnesis
 M. Ilešičs [M. Ilešič], tiesnesis
 J. Klučka [J. Klučka], tiesnesis
 U. Lehmušs [U. Lohmus], tiesnesis
 E. Levits, tiesnesis
 A. O'Kifs [A. Ó Caoimh], tiesnesis
 R. Grass [R. Grass], Tiesas sekretārs

No 2006. gada 11. janvāra līdz 2006. gada 3. maijam

V. Skouris [V. Skouris], Tiesas priekšsēdētājs
 P. Janns [P. Jann], pirmās palātas priekšsēdētājs
 K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans],
 otrās palātas priekšsēdētājs
 A. Ross [A. Rosas], trešās palātas priekšsēdētājs
 K. Štiksa-Hakla [C. Stix-Hackl], pirmā (galvenā)
 ģenerālvokāte
 K. Šimans [K. Schiemann], ceturtās palātas
 priekšsēdētājs
 J. Makarčiks [J. Makarczyk], piektās palātas
 priekšsēdētājs
 J. Malenovskis [J. Malenovský], sestās palātas
 priekšsēdētājs
 A. La Pergola [A. La Pergola], tiesnesis
 Ž. P. Puisošē [J.-P. Puissochet], tiesnesis
 F. Ležē [P. Léger], ģenerālvokāts
 D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. Ruiz-Jarabo
 Colomer], ģenerālvokāts
 R. Šintgens [R. Schintgen], tiesnesis
 N. Kolnerika [N. Colneric], tiesnese
 S. fon Bārs [S. von Bahr], tiesnesis
 A. Ticano [A. Tizzano], ģenerālvokāts
 H. N. Kunja Rodrigess [J. N. Cunha Rodrigues],
 tiesnesis
 L. A. Hēlhuds [L. A. Geelhoed], ģenerālvokāts
 R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta],
 tiesnese
 K. Lēnartss [K. Lenaerts], tiesnesis
 J. Kokote [J. Kokott], ģenerālvokāte
 M. Pojarešs Maduru [M. Poiares Maduro],
 ģenerālvokāts
 P. Kūris [P. Kūris], tiesnesis
 E. Juhāss [E. Juhász], tiesnesis
 Dž. Arestis [G. Arestis], tiesnesis
 E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet], tiesnesis
 M. Ilešičs [M. Ilešič], tiesnesis
 J. Klučka [J. Klučka], tiesnesis
 U. Lehmušs [U. Lohmus], tiesnesis
 E. Levits, tiesnesis
 A. O'Kifs [A. Ó Caoimh], tiesnesis
 L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen], tiesnesis
 E. Šarpstone [E. Sharpston], ģenerālvokāte
 R. Grass [R. Grass], Tiesas sekretārs

**No 2006. gada 4. maija līdz
2006. gada 6. oktobrim**

V. Skouris [V. *Skouris*], Tiesas priekšsēdētājs
P. Janns [P. *Jann*], pirmās palātas priekšsēdētājs
K. V. A. Timmermans [C. W. A. *Timmermans*],
otrās palātas priekšsēdētājs
A. Ross [A. *Rosas*], trešās palātas priekšsēdētājs
K. Štiksa-Hakla [C. *Stix-Hackl*], pirmā (galvenā)
ģenerālvokāte
K. Šimans [K. *Schiemann*], ceturtais palātas
priekšsēdētājs
J. Makarčiks [J. *Makarczyk*], piektās palātas
priekšsēdētājs
J. Malenovskis [J. *Malenovský*], sestās palātas
priekšsēdētājs
Ž. P. Puisošē [J.-P. *Puissochet*], tiesnesis
F. Ležē [P. *Léger*], ģenerālvokāts
D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. *Ruiz-Jarabo
Colomer*], ģenerālvokāts
R. Šintgens [R. *Schintgen*], tiesnesis
N. Kolnerika [N. *Colneric*], tiesnese
S. fon Bārs [S. *von Bahr*], tiesnesis
A. Ticano [A. *Tizzano*], tiesnesis
H. N. Kunja Rodrigess [J. N. *Cunha Rodrigues*],
tiesnesis
L. A. Hēlhuds [L. A. *Geelhoed*], ģenerālvokāts
R. Silva de Lapuerta [R. *Silva de Lapuerta*],
tiesnese
K. Lēnartss [K. *Lenaerts*], tiesnesis
J. Kokote [J. *Kokott*], ģenerālvokāte
M. Pojarešs Maduru [M. *Poiars Maduro*],
ģenerālvokāts
P. Kūris [P. *Kūris*], tiesnesis
E. Juhāss [E. *Juhász*], tiesnesis
Dž. Arestis [G. *Arestis*], tiesnesis
E. Borgs Bartets [A. *Borg Barthet*], tiesnesis
M. Ilešičs [M. *Ilešič*], tiesnesis
J. Klučka [J. *Klučka*], tiesnesis
U. Lehmuss [U. *Löhmus*], tiesnesis
E. Levits, tiesnesis
A. O'Kifs [A. *Ó Caoimh*], tiesnesis
L. Bejs Larsens [L. *Bay Larsen*], tiesnesis
E. Šarpstone [E. *Sharpston*], ģenerālvokāte
P. Mengoci [P. *Mengozzi*], ģenerālvokāts

R. Grass [R. *Grass*], Tiesas sekretārs

**No 2006. gada 12. oktobra līdz
2006. gada 31. decembrim**

V. Skouris [V. *Skouris*], Tiesas priekšsēdētājs
P. Janns [P. *Jann*], pirmās palātas priekšsēdētājs
K. V. A. Timmermans [C. W. A. *Timmermans*],
otrās palātas priekšsēdētājs
A. Ross [A. *Rosas*], trešās palātas priekšsēdētājs
K. Lēnartss [K. *Lenaerts*], ceturtais palātas
priekšsēdētājs
R. Šintgens [R. *Schintgen*], piektās palātas
priekšsēdētājs
J. Kokote [J. *Kokott*], pirmā (galvenā)
ģenerālvokāte
P. Kūris [P. *Kūris*], sestās palātas priekšsēdētājs
E. Juhāss [E. *Juhász*], astotās palātas
priekšsēdētājs
J. Klučka [J. *Klučka*], septītās palātas
priekšsēdētājs
D. Ruiss-Harabo Kolomers [D. *Ruiz-Jarabo
Colomer*], ģenerālvokāts
A. Ticano [A. *Tizzano*], tiesnesis
H. N. Kunja Rodrigess [J. N. *Cunha Rodrigues*],
tiesnesis
R. Silva de Lapuerta [R. *Silva de Lapuerta*],
tiesnese
M. Pojarešs Maduru [M. *Poiars Maduro*],
ģenerālvokāts
K. Šimans [K. *Schiemann*], tiesnesis
J. Makarčiks [J. *Makarczyk*], tiesnesis
Dž. Arestis [G. *Arestis*], tiesnesis
E. Borgs Bartets [A. *Borg Barthet*], tiesnesis
M. Ilešičs [M. *Ilešič*], tiesnesis
J. Malenovskis [J. *Malenovský*], tiesnesis
U. Lehmuss [U. *Löhmus*], tiesnesis
E. Levits, tiesnesis
A. O'Kifs [A. *Ó Caoimh*], tiesnesis
L. Bejs Larsens [L. *Bay Larsen*], tiesnesis
E. Šarpstone [E. *Sharpston*], ģenerālvokāte
P. Mengoci [P. *Mengozzi*], ģenerālvokāts
P. Linda [P. *Lindh*], tiesnese
Ī. Bo [Y. *Bot*], ģenerālvokāts
J. Mazaks [J. *Mazák*], ģenerālvokāts
Ž. K. Bonišo [J.-C. *Bonichot*], tiesnesis
T. fon Danvics [T. *von Danwitz*], tiesnesis
V. Trstenjaka [V. *Trstenjak*], ģenerālvokāte

R. Grass [R. *Grass*], Tiesas sekretārs

4. Bijušie Tiesas locekļi

Masimo Piloti [*Massimo Pilotti*], tiesnesis (1952–1958), Tiesas priekšsēdētājs (1952–1958)
Petruss Jozefuss Servātijs Serārenss [*Petrus Josephus Servatius Serrarens*], tiesnesis (1952–1958)
Oto Rīze [*Otto Riese*], tiesnesis (1952–1963)
Luī Delvo [*Louis Delvaux*], tiesnesis (1952–1967)
Žaks Rifs [*Jacques Rueff*], tiesnesis (1952–1959 un 1960–1962)
Šarls Leons Amms [*Charles Léon Hammes*], tiesnesis (1952–1967), Tiesas priekšsēdētājs (1964–1967)
Adrianuss van Klefenss [*Adrianus Van Kleffens*], tiesnesis (1952–1958)
Moriss Lagrānžs [*Maurice Lagrange*], ģenerālvokāts (1952–1964)
Karls Rēmers [*Karl Roemer*], ģenerālvokāts (1953–1973)
Rino Rosi [*Rino Rossi*], tiesnesis (1958–1964)
Andreass Matias Donners [*Andreas Matthias Donner*], tiesnesis (1958–1979), Tiesas priekšsēdētājs (1958–1964)
Nikola Katalāno [*Nicola Catalano*], tiesnesis (1958–1962)
Alberto Trabuki [*Alberto Trabucchi*], tiesnesis (1962–1972), vēlāk ģenerālvokāts (1973–1976)
Robērs Lekūrs [*Robert Lecourt*], tiesnesis (1962–1976), Tiesas priekšsēdētājs (1967–1976)
Valters Štrauss [*Walter Strauss*], tiesnesis (1963–1970)
Rikardo Monako [*Riccardo Monaco*], tiesnesis (1964–1976)
Žozefs Gāns [*Joseph Gand*], ģenerālvokāts (1964–1970)
Jose J. Mertenss de Vilmarss [*Josse J. Mertens de Wilmars*], tiesnesis (1967–1984), Tiesas priekšsēdētājs (1980–1984)
Pjērs Peskatore [*Pierre Pescatore*], tiesnesis (1967–1985)
Hanss Kučers [*Hans Kutscher*], tiesnesis (1970–1980), Tiesas priekšsēdētājs (1976–1980)
Alēns Luī Diteijē de Lamots [*Alain Louis Dutheillet de Lamothe*], ģenerālvokāts (1970–1972)
Anrī Meirā [*Henri Mayras*], ģenerālvokāts (1972–1981)
Kerols O'Daleijs [*Cearbhall O'Dalaigh*], tiesnesis (1973–1974)
Makss Sērensens [*Max Sørensen*], tiesnesis (1973–1979)
Aleksandrs Dž. Makenzijs Stjuarts [*Stuart Alexander J. Mackenzie*], tiesnesis (1973–1988), Tiesas priekšsēdētājs (1984–1988)
Žans Pjērs Varners [*Jean-Pierre Warner*], ģenerālvokāts (1973–1981)
Gerhards Reišls [*Gerhard Reischl*], ģenerālvokāts (1973–1981)
Andreass O'Kīfs [*Aindrias O'Keeffe*], tiesnesis (1975–1985)
Frančesko Kapotorti [*Francesco Capotorti*], tiesnesis (1976), vēlāk ģenerālvokāts (1976–1982)
Džačinto Bosko [*Giacinto Bosco*], tiesnesis (1976–1988)
Ādolfs Tufē [*Adolphe Touffait*], tiesnesis (1976–1982)
Teimens Kopmanss [*Thymen Koopmans*], tiesnesis (1979–1990)
Ole Dūe [*Ole Due*], tiesnesis (1979–1994), Tiesas priekšsēdētājs (1988–1994)
Ulrihs Everlings [*Ulrich Everling*], tiesnesis (1980–1988)
Aleksandrs Hlors [*Alexandros Chloros*], tiesnesis (1981–1982)

Sers Gordons Slinns [*Sir Gordon Slynn*], ģenerālvokāts (1981–1988), vēlāk tiesnesis (1988–1992)
Simona Rozē [*Simone Rozès*], ģenerālvokāte (1981–1984)
Piters Verlorens van Temāts [*Pieter VerLoren van Themaat*], ģenerālvokāts (1981–1986)
Fernāns Grevisss [*Fernand Grévisse*], tiesnesis (1981–1982 un 1988–1994)
Kajs Bālmans [*Kai Bahlmann*], tiesnesis (1982–1988)
Federiko Dž. Mančīni [*Federico G. Mancini*], ģenerālvokāts (1982–1988), vēlāk tiesnesis (1988–1999)
Īvs Galmo [*Yves Galmot*], tiesnesis (1982–1988)
Konstantins Kakuris [*Constantinos Kakouris*], tiesnesis (1983–1997)
Karls Oto Lencs [*Carl Otto Lenz*], ģenerālvokāts (1984–1997)
Marko Darmons [*Marco Darmon*], ģenerālvokāts (1984–1994)
Renē Žolijē [*René Joliet*], tiesnesis (1984–1995)
Tomass Frānsiss O'Higinss [*Thomas Francis O'Higgins*], tiesnesis (1985–1991)
Fernands Šokveilers [*Fernand Schockweiler*], tiesnesis (1985–1996)
Žans Mišo [*Jean Mischo*], ģenerālvokāts (1986–1991 un 1997–2003)
Žozē Karlušs Muiņinju de Almeida de Karvalju [*José Carlos Moithinho de Almeida De Carvalho*], tiesnesis (1986–2000)
Žozē Luišs da Krušs Vilasa [*José Luís Da Cruz Vilaça*], ģenerālvokāts (1986–1988)
Gils Karloss Rodrigess Iglešias [*Gil Carlos Rodríguez Iglesias*], tiesnesis (1986–2003), Tiesas priekšsēdētājs (1994–2003)
Manuels Diess de Velasko [*Manuel Diez de Velasco*], tiesnesis (1988–1994)
Manfrēds Culēgs [*Manfred Zuleeg*], tiesnesis (1988–1994)
Valters van Gervens [*Walter Van Gerven*], ģenerālvokāts (1988–1994)
Džuzepe Tezauro [*Giuseppe Tesauero*], ģenerālvokāts (1988–1998)
Pauls Joans Džordžs Kapteins [*Paul Joan George Kapteyn*], tiesnesis (1990–2000)
Džons L. Marejs [*John L. Murray*], tiesnesis (1991–1999)
Deivids Aleksandrs Ogilvi Edvards [*David Alexander Ogilvy Edward*], tiesnesis (1992–2004)
Georgs Kosma [*Georges Cosmas*], ģenerālvokāts (1994–2000)
Ginters Hiršs [*Günter Hirsch*], tiesnesis (1994–2000)
Mihaēls Bendiks Elmers [*Michael Bendik Elmer*], ģenerālvokāts (1994–1997)
Hanss Ragnemalms [*Hans Ragnemalm*], tiesnesis (1995–2000)
Leifs Sevons [*Leif Sevón*], tiesnesis (1995–2002)
Nails Fennelijs [*Nial Fennelly*], ģenerālvokāts (1995–2000)
Melhior Vatelē [*Melchior Wathelet*], tiesnesis (1995–2003)
Joannu Kraters [*Krateros Ioannou*], tiesnesis (1997–1999)
Zigberts Albērs [*Siegbert Alber*], ģenerālvokāts (1997–2003)
Antonio Sadžo [*Antonio Saggio*], ģenerālvokāts (1998–2000)
Fidelma O'Kellija Makena [*Fidelma O'Kelly Macken*], tiesnese (1999–2004)

— Priekšsēdētāji

Masimo Piloti [*Massimo Pilotti*] (1952–1958)
Andreass Matias Donners [*Andreas Matthias Donner*] (1958–1964)
Šarls Leons Amms [*Charles Léon Hammes*] (1964–1967)
Robērs Lekūrs [*Robert Lecourt*] (1967–1976)
Hanss Kučers [*Hans Kutscher*] (1976–1980)
Jose J. Mertenss de Vilmarss [*Josse J. Mertens de Wilmars*] (1980–1984)
Aleksandrs Džons Makenzijs Stjuarts [*Alexander John Mackenzie Stuart*] (1984–1988)
Ole Dūe [*Ole Due*] (1988–1994)
Gils Karloss Rodrigess Iglesiass [*Gil Carlos Rodríguez Iglesias*] (1994–2003)

— Tiesas sekretāri

Albērs van Uts [*Albert Van Houtte*] (1953–1982)
Pauls Heims [*Paul Heim*] (1982–1988)
Žans Gijs Žiro [*Jean-Guy Giraud*] (1988–1994)

C – Tiesas darbības statistika

Tiesas vispārējā darbība

1. Pabeigtās, iesniegtās un izskatāmās lietas (2000–2006)

Pabeigtās lietas

2. Tiesvedības veidi (2000–2006)
3. Spriedumi, rīkojumi, atzinumi (2006)
4. Iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)
5. Prasību jomas (2006)
6. Pasludinātie lēmumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem: iznākums (2006)
7. Spriedumi par valsts pienākumu neizpildi: iznākums (2006)
8. Tiesvedības ilgums (2000–2006)

Iesniegtās lietas

9. Tiesvedības veidi (2000–2006)
10. Tiešās prasības – prasību veidi (2006)
11. Prasību jomas (2006)
12. Prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi (2000–2006)
13. Paātrinātais process (2000–2006)

Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās

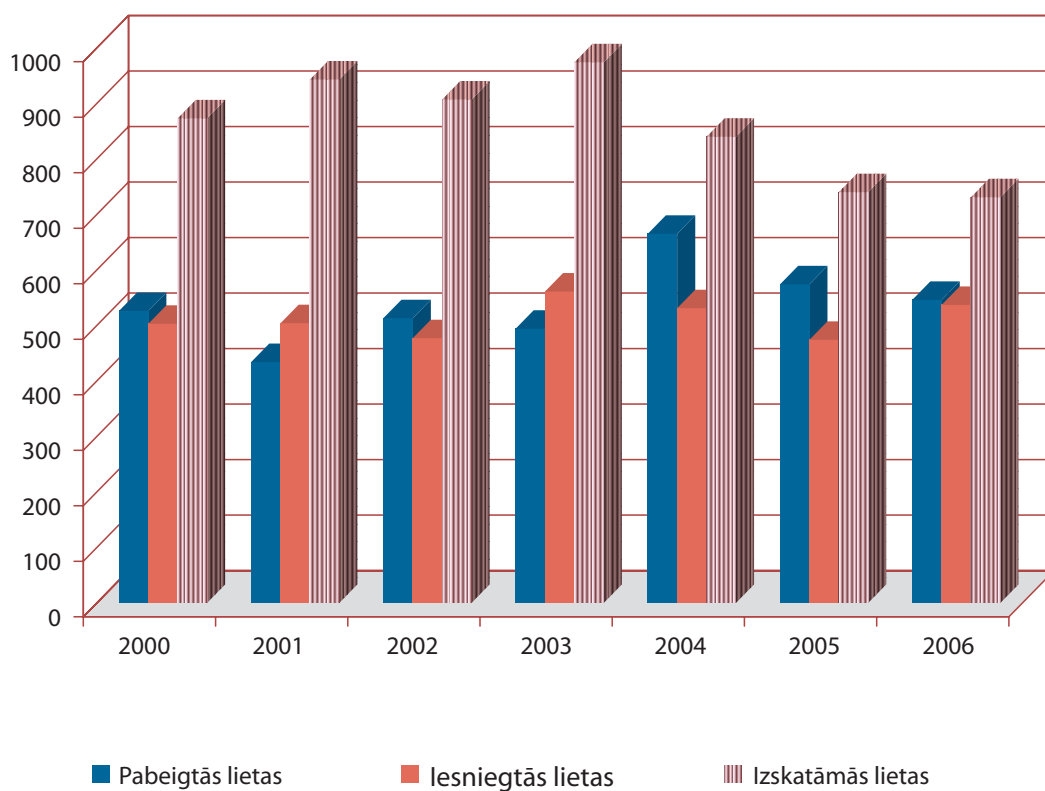
14. Tiesvedības veidi (2000–2006)
15. Iztiesāšanas sastāvs (2006)

Tiesas darbības vispārējās tendences (1952–2006)

16. Iesniegtās lietas un spriedumi
17. Iesniegtie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu (dalībvalstis un gadi)
18. Iesniegtie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu (dalībvalstis un tiesas)
19. Iesniegtās prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi

Tiesas vispārējā darbība

1. Pabeigtās, iesniegtās un izskatāmās lietas (2000–2006)¹

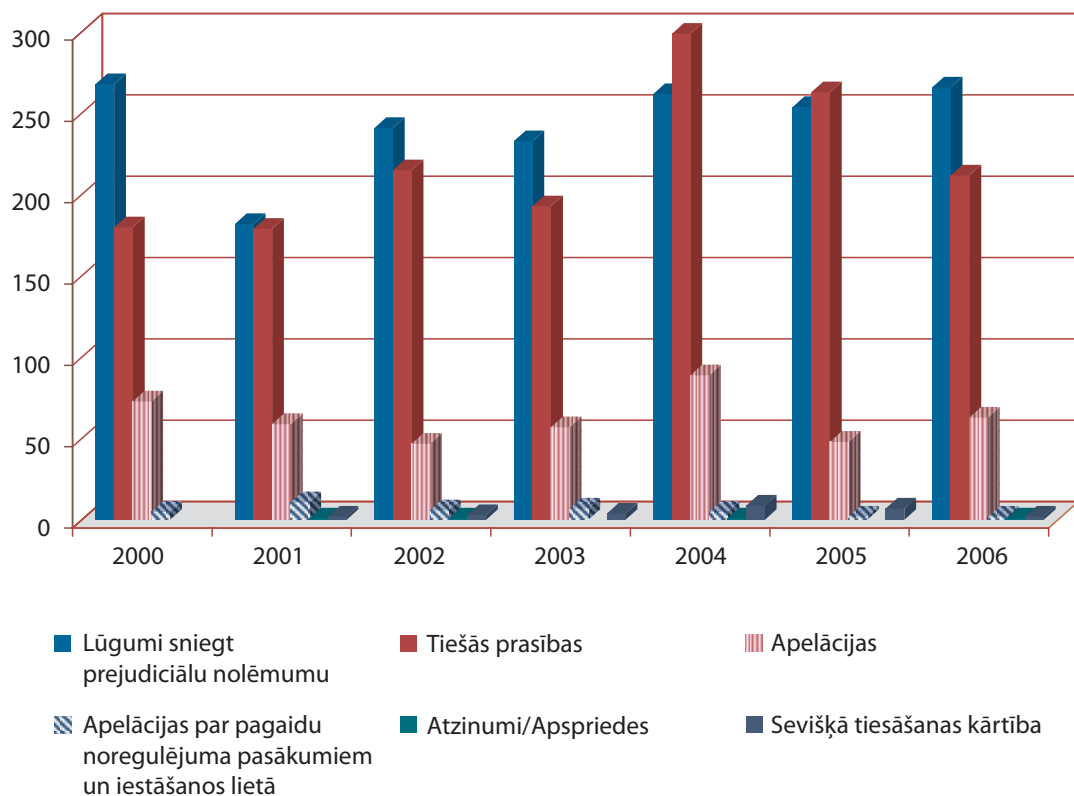

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Pabeigtās lietas	526	434	513	494	665	574	546
Iesniegtās lietas	503	504	477	561	531	474	537
Izskatāmās lietas	873	943	907	974	840	740	731

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

Pabeigtās lietas

2. Tiesvedības veidi (2000–2006)^{1 2}

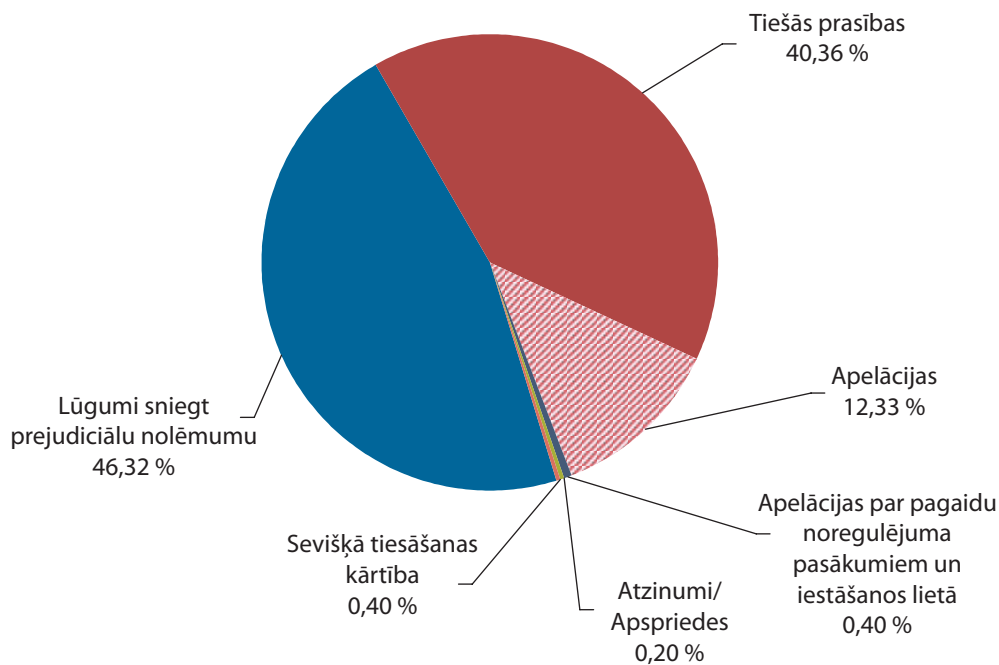

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	268	182	241	233	262	254	266
Tiešās prasības	180	179	215	193	299	263	212
Apelācijas	73	59	47	57	89	48	63
Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā	5	11	6	7	5	2	2
Atzinumi/Apspriedes		1	1		1		1
Sevišķā tiesāšanas kārtība		2	3	4	9	7	2
Kopā	526	434	513	494	665	574	546

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

² Par "sevišķo tiesāšanas kārtību" tiek uzskatīta tiesāšanās izdevumu noteikšana (Tiesas Reglamenta 74. pants), juridiskā palīdzība (Tiesas Reglamenta 76. pants), protests par spriedumu (Tiesas Reglamenta 94. pants), trešās personas protests (Tiesas Reglamenta 97. pants), sprieduma interpretēšana (Tiesas Reglamenta 102. pants), sprieduma pārskatīšana (Tiesas Reglamenta 98. pants), sprieduma labošana (Tiesas Reglamenta 66. pants), apķīlāšanas – aizturēšanas procedūra (Protokols par privilēģijām un imunitāti), lietas imunitātes jomā (Protokols par privilēģijām un imunitāti).

3. Pabeigtās lietas – spriedumi, rīkojumi, atzini (2006)¹

	Spriedumi	Rīkojumi ar sprieduma raksturu ²	Rīkojumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem ³	Citi rīkojumi ⁴	Atzini	Kopā
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	192	18		23		233
Tiešās prasības	130			73		203
Apelācijas	28	30		4		62
Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā			1	1		2
Atzini/Apspriedes					1	1
Sevišķā tiesāšanas kārtība	1	1				2
Kopā	351	49	1	101	1	503

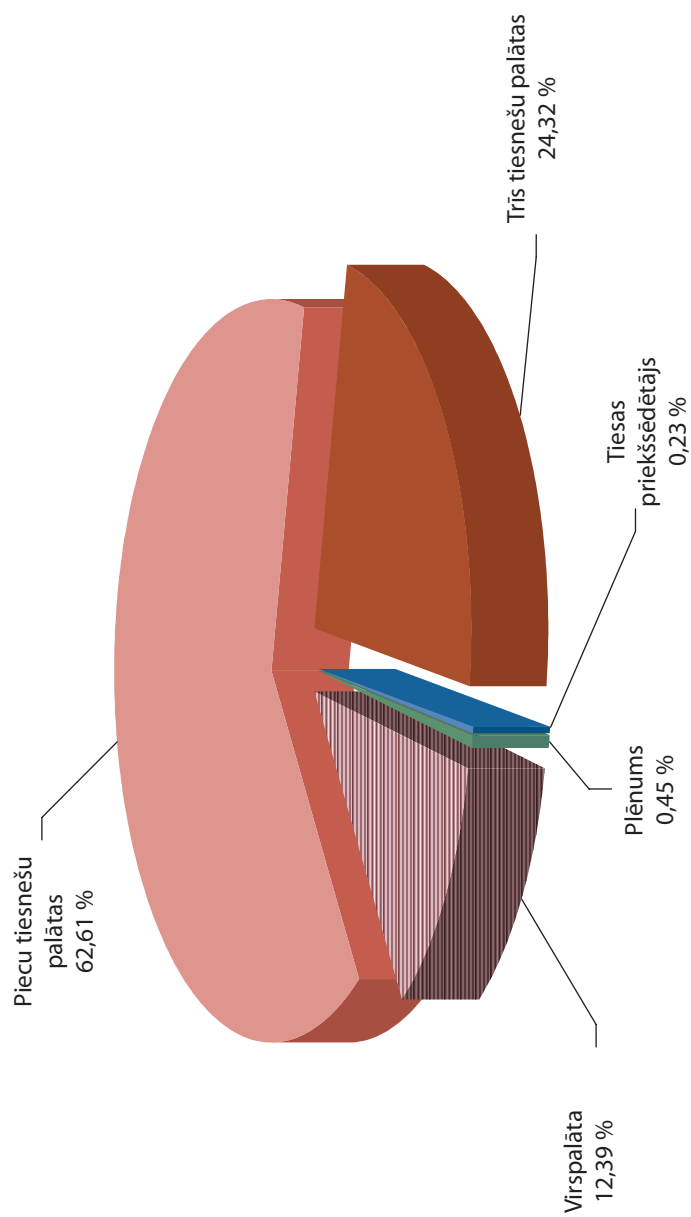
¹ Norādītie (neto) dati ietver lietu kopējo skaitu, ņemot vērā saistīto lietu apvienošanu (apvienoto lietu uzskaitījums = viena lieta).

² Rīkojumi ar sprieduma raksturu, kas izbeidz tiesvedību (nepieņemamība, acīmredzama nepieņemamība u.tml.).

³ Rīkojumi, kas izdoti pēc pieteikuma, kas pamatots ar EK līguma 185. vai 186. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 242. un 243. pants) vai ar EK līguma 187. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 244. pants), vai arī ar attiecīgajām EAEK un EOTK līgumu normām, vai, visbeidzot, pēc rīkojuma par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā pārsūdzēšanas.

⁴ Rīkojumi, kas izbeidz tiesvedību, izslēdzot lietu no reģistra, izbeidzot tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas vai nosūtot lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

4. Pabeigtās lietas – iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)¹

	2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006		
	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā	Sprendumi/Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā			
Tiesas plēnums	31	6	37	33	2	35	27	4	31	48	2	50	21		1	2		2			
Mazais plēnums	91		91	24		24	52		52	35		35	1								
Virspalāta													31	1	32	59		59	55	55	
Piecu tiesnešu palātas	162	3	165	155	13	168	177	10	187	200	8	208	257	18	275	245	5	250	265	13	278
Trīs tiesnešu palātas	50	40	90	59	42	101	60	27	87	51	27	78	113	61	174	103	51	154	67	41	108
Tiesas priekšsēdētājs		4	4		11	11		3	3	3	7	7		6	6		2	2		1	1
Kopā	334	53	387	271	68	339	316	44	360	334	44	378	423	86	509	408	58	466	389	55	444

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

2 Rikojumi ar sprieduma raksturu, kas izbeidz tiesvedību citā veidā, nevis izslēdzot lietu no reģistra, izbeidzot tiesvedību lietā pirms sprieduma taisīšanas vai nosūtot lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

5. Pabeigtās lietas – prasību jomas (2006)¹

	Spriedumi/ Atzinumi	Rikojumi ²	Kopā
Ārlietas	9	2	11
Briseles Konvencija	4		4
Brīvība veikt uzņēmējdarbību	18	3	21
Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	9		9
Eiropas Savienības pilsonība	4		4
Enerģija	6		6
Institucionālās tiesības	12	3	15
Intelektuālais īpašums	14	5	19
Kapitāla brīva aprīte	4		4
Konkurence	26	4	30
Kopējais muitas tarifs	7		7
Kopienų pašu resursi	6		6
Kopienų tiesību principi		1	1
Lauksaimniecība	28	2	30
Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums	6	1	7
Muitas savienība	8	1	9
Nodokļi	51	4	55
Pakalpojumu sniegšanas brīvība	14	3	17
Personu brīva pārvietošanās	18	2	20
Preču brīva aprīte	8		8
Privilēģijas un imunitātes	1		1
Reģionālā politika	2		2
Sabiedrību tiesības	5	5	10
Sociālā politika	25	4	29
Tiesību aktu tuvināšana	17	2	19
Tieslietas un iekšlietas	1	1	2
Tirdzniecības politika	1		1
Transports	8	1	9
Valsts atbalsts	21	2	23
Vide un patērētāji	39	1	40
Zivsaimniecības politika	7		7
EK līgums	379	47	426
ES līgums	3		3
EOTK līgums			
EAEK līgums	3	1	4
Process	1	1	2
Civildienesta noteikumi	3	6	9
Dažādi	4	7	11
PAVISAM KOPĀ	389	55	444

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

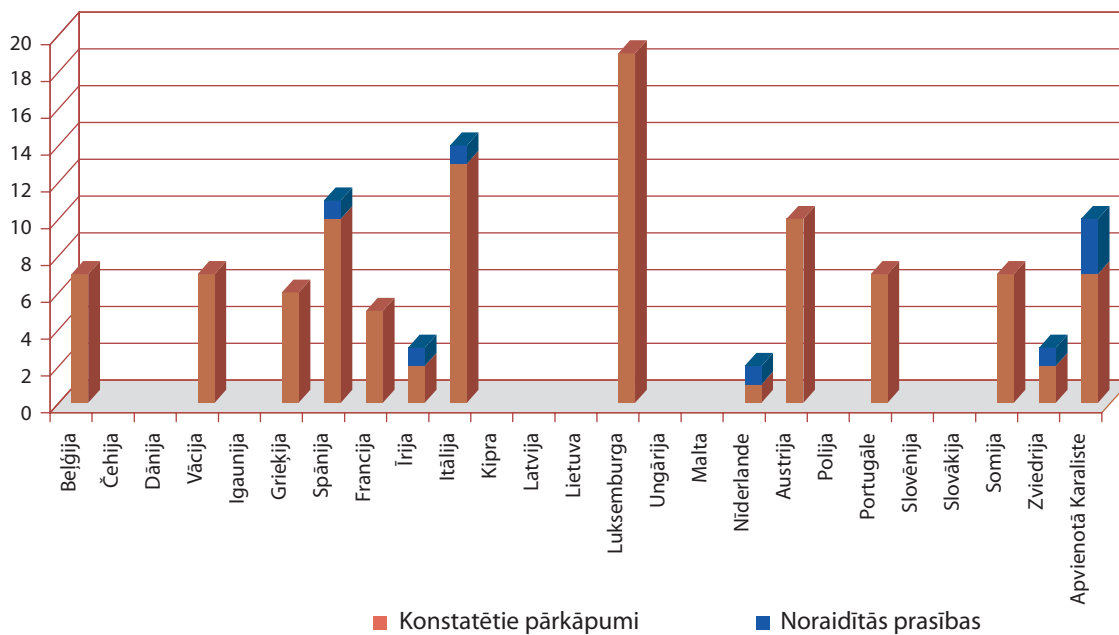
² Rikojumi ar sprieduma raksturu, kas izbeidz tiesvedību citā veidā, nevis izslēdzot lietu no reģistra, izbeidzot lietu pirms sprieduma taisīšanas vai nosūtot lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

6. Pasludinātie lēmumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem: iznākums (2006)¹

	Pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumiem skaits	Apelācijas sūdzību par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā skaits	Iznākums	
			Noraidīts/Apstrīdētais nolēmums apstiprināts	Apmierināts/Apstrīdētais nolēmums atcelts
Konkurence		2	2	
Kopā EK līgums		2	2	
EAEK līgums				
Dažādi				
PAVISAM KOPĀ		2	2	

¹ Norādītie (neto) dati ietver lietu kopējo skaitu, ņemot vērā saistīto lietu apvienošanu (apvienoto lietu uzskaitījums = viena lieta).

7. Pabeigtās lietas – spriedumi par valsts pienākumu neizpildi: iznākums (2006)¹

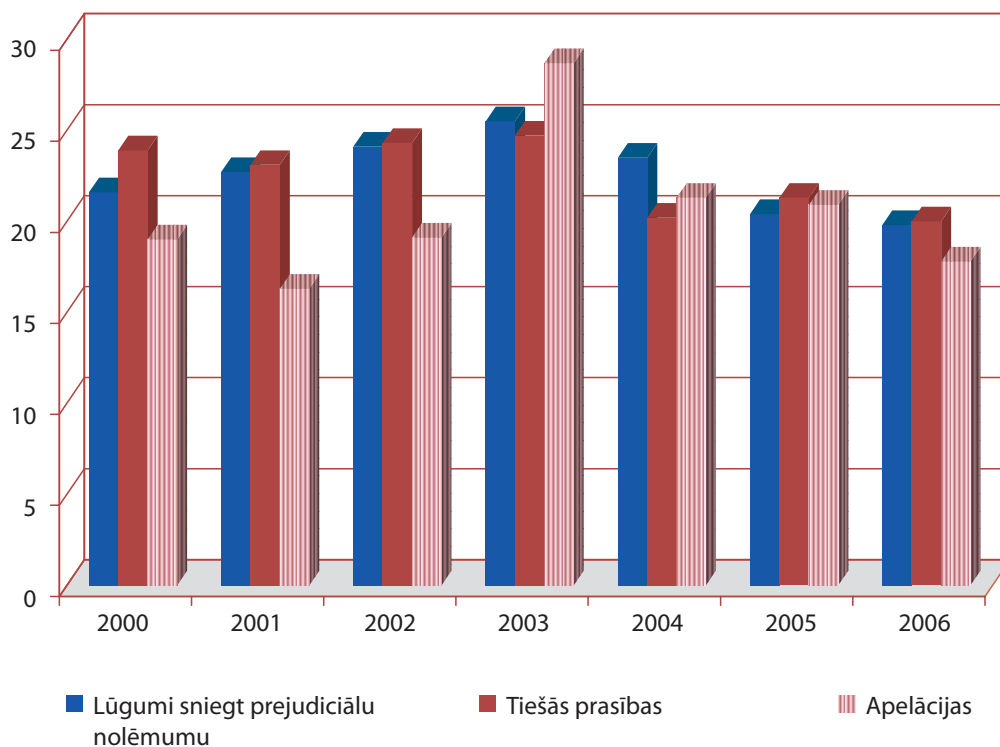

	Konstatētie pārkāpumi	Noraidītās prasības	Kopā
Beļģija	7		7
Čehija			
Dānija			
Vācija	7		7
Igaunija			
Grieķija	6		6
Spānija	10	1	11
Francija	5		5
Īrija	2	1	3
Itālija	13	1	14
Kipra			
Latvija			
Lietuva			
Luksemburga	19		19
Ungārija			
Malta			
Nīderlande	1	1	2
Austrija	10		10
Polija			
Portugāle	7		7
Slovēnija			
Slovākija			
Somija	7		7
Zviedrija	2	1	3
Apvienotā Karaliste	7	3	10
Kopā	103	8	111

¹ Norādītie (neto) dati ietver lietu kopējo skaitu, ņemot vērā saistīto lietu apvienošanu (apvienoto lietu uzskaitījums = viena lieta).

8. Pabeigtās lietas – tiesvedības ilgums (2000–2006)¹

(spriedumi un rīkojumi ar sprieduma raksturu)²

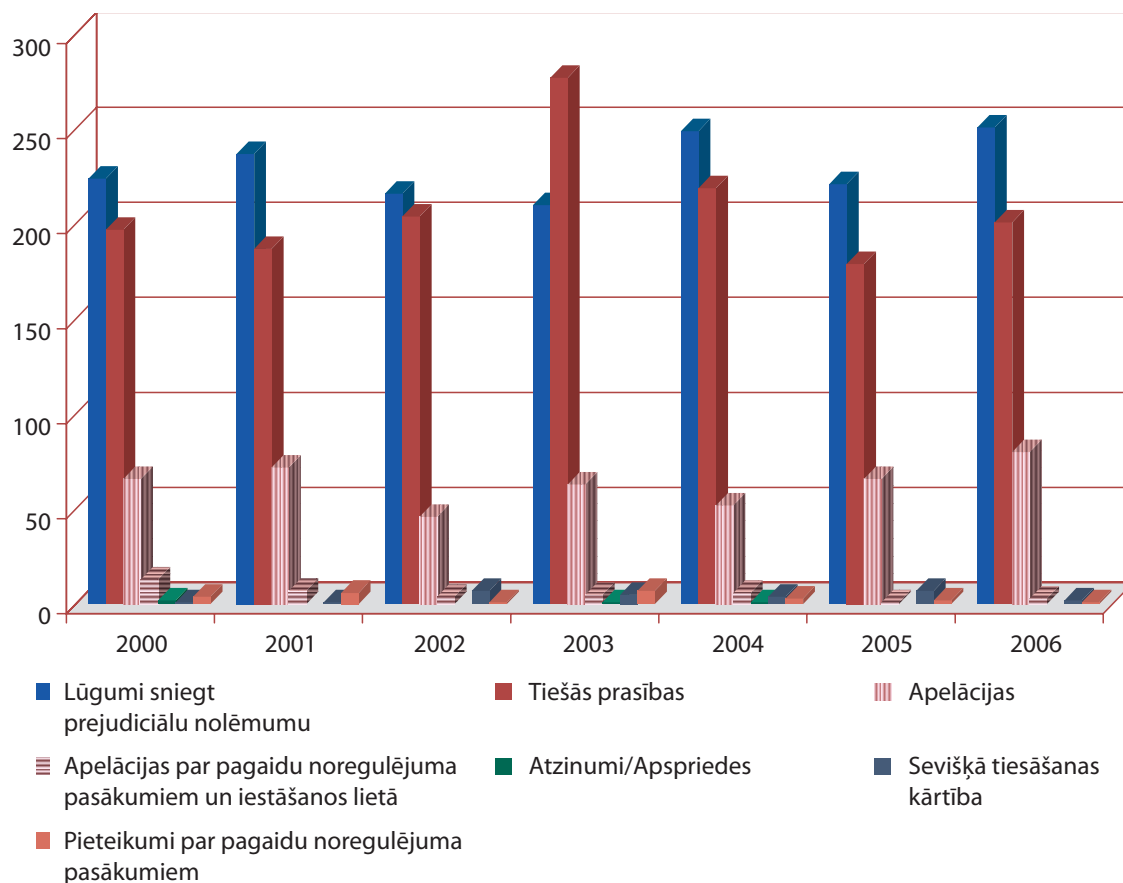

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	21,6	22,7	24,1	25,5	23,5	20,4	19,8
Tiešās prasības	23,9	23,1	24,3	24,7	20,2	21,3	20
Apelācijas	19	16,3	19,1	28,7	21,3	20,9	17,8

¹ Tiesvedības ilguma aprēķinos nav iekļautas: lietas, kurās ir pieņemts starp nolēmums vai veikta pierādījumu vākšana; atzinumi un apspriedes; sevišķā tiesāšanas kārtība (proti, tiesāšanās izdevumu noteikšana, juridiskā palīdzība, protests par spriedumu, trešās personas protests, sprieduma interpretēšana, sprieduma pārskatīšana, sprieduma labošana, apķīlāšanas – aizturēšanas procedūra, lietas imunitātes jomā); lietas, kas beidzas ar rīkojumu par lietas izslēgšanu no reģistra, tiesvedības izbeigšanu lietā pirms sprieduma taisīšanas vai lietas nosūtīšanu atpakaļ Pirmās instances tiesai; lēmumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem, kā arī apelācijas sūdzības par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā.

Ilgums ir izteikts mēnešos un mēnešu desmitdaļās.

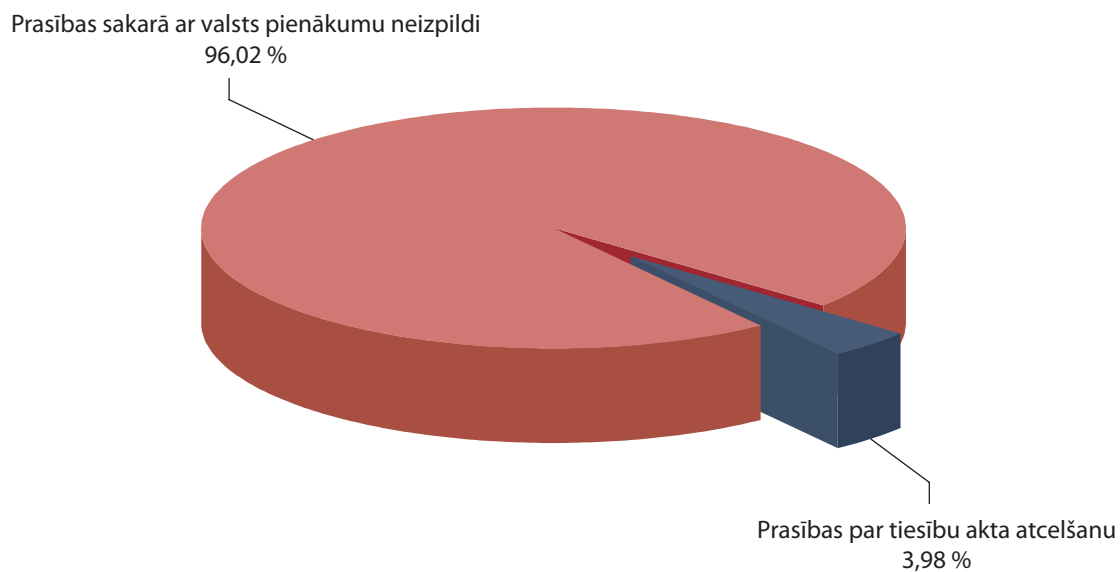
² Rīkojumi, kas izbeidz tiesvedību citā veidā, nevis izslēdzot tiesvedību lietā no reģistra, izbeidzot lietu pirms sprieduma taisīšanas vai nosūtot lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

iesniegtās lietas**9. Tiesvedības veidi (2000–2006)¹**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	224	237	216	210	249	221	251
Tiešās prasības	197	187	204	277	219	179	201
Apelācijas	66	72	46	63	52	66	80
Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā	13	7	4	5	6	1	3
Atzinumi/Apspriedes	2			1	1		
Sevišķā tiesāšanas kārtība	1	1	7	5	4	7	2
Kopā	503	504	477	561	531	474	537
Pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem	4	6	1	7	3	2	1

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

10. Iesniegtās lietas – Tiešās prasības: prasību veidi (2006)¹

Prasības par tiesību akta atcelšanu	8
Prasības sakarā ar bezdarbību	
Prasības par zaudējumu atlīdzību	
Prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi	193
Kopā	201

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

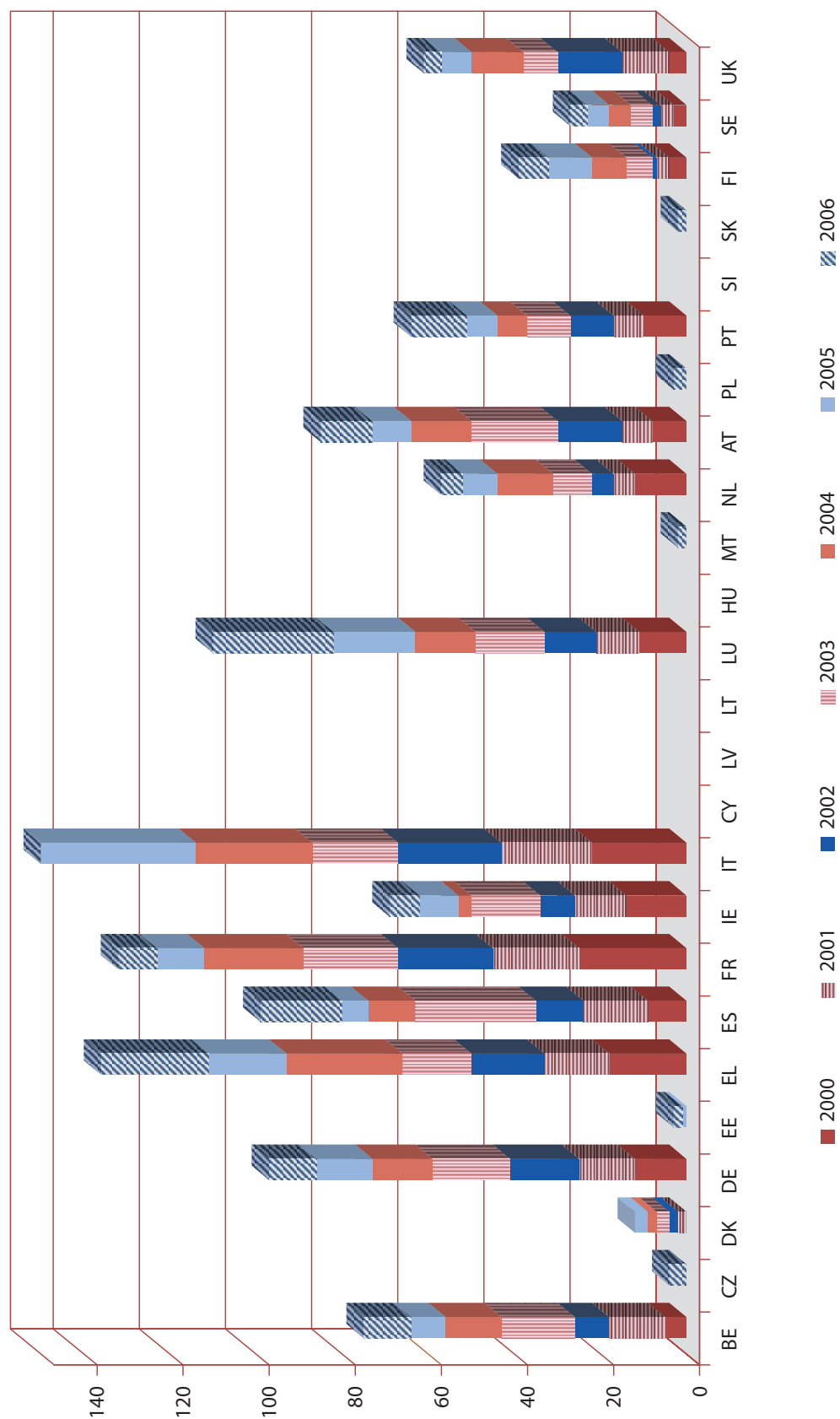
11. Iesniegtās lietas (1) – prasību jomas (2006)²

	Tiešās prasības	Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	Apelācijas	Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā	Kopā	Sevišķā tiesāšanas kārtība
Ārlietas	2	5	4		11	
Briseles Konvencija		2			2	
Brīvība veikt uzņēmējdarbību	14	17			31	
Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	8	5			13	
Eiropas Savienības pilsonība		5			5	
Enerģija	2	4			6	
Institucionālās tiesības	7	1	2		10	
Intelektuālais īpašums		4	19		23	
Kapitāla brīva aprīte	2	5			7	
Konkurence	1	14	15	2	32	
Kopējā ārpolitika un drošības politika		1	2		3	
Kopējais muitas tarifs		9			9	
Kopienu pašu resursi	2		2		4	
Kopienu tiesību principi		5			5	
Lauksaimniecība	11	43	3		57	
Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums		9			9	
Muitas savienība		7			7	
Nodokļi	7	27			34	
Pakalpojumu sniegšanas brīvība	12	10			22	
Personu brīva pārvietošanās	5	8	1		14	
Preču brīva aprīte	5	8			13	
Reģionālā politika		2	4		6	
Rūpniecības politika	10	6			16	
Sabiedrību tiesības	13	12	1		26	
Sociālā politika	21	17			38	
Tiesību aktu tuvināšana	10	8			18	
Tieslietas un iekšlietas	1	1			2	
Tirdzniecības politika			1		1	
Transports	7	2			9	
Valsts atbalsts	5	9	6		20	
Vide un patērētāji	54	3	2	1	60	
Zivsaimniecības politika	1		4		5	
EK līgums	200	249	66	3	518	
ES līgums						
EOTK līgums		1			1	
EAEK līgums	1		1		2	
Civildienesta noteikumi		1	13		14	
Process						2
Dažādi		1	13		14	2
PAVISAM KOPĀ	201	251	80	3	535	2

¹ Neņemot vērā pieteikumus par pagaidu noregulējuma pasākumiem.

² Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

12. Iesniegtās lietas – prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi (2000–2006)¹

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Kopā ²
2000	5			12		18	9	25	14	22				11			12	8		10			4	3	4	157
2001	13		2	13		15	15	20	12	21				10			5	7		7			3	3	11	157
2002	8		2	16		17	11	22	8	24				12			5	15		10			1	2	15	168
2003	17		3	18		16	28	22	16	20				16			9	20		10			6	5	8	214
2004	13		2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7			8	5	12	193
2005	8		3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7			10	5	7	170
2006	11	4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13		2	7	4	4	193

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

EK līguma 93., 169., 170., 171. un 225. pants (jaunajā redakcijā – EKL 88., 226., 227., 228. un 298. pants), EAEK līguma 141., 142. un 143. pants un EOTK līguma 88. pants.

² No kurām viena prasība pamatota ar EK līguma 170. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 227. pants).

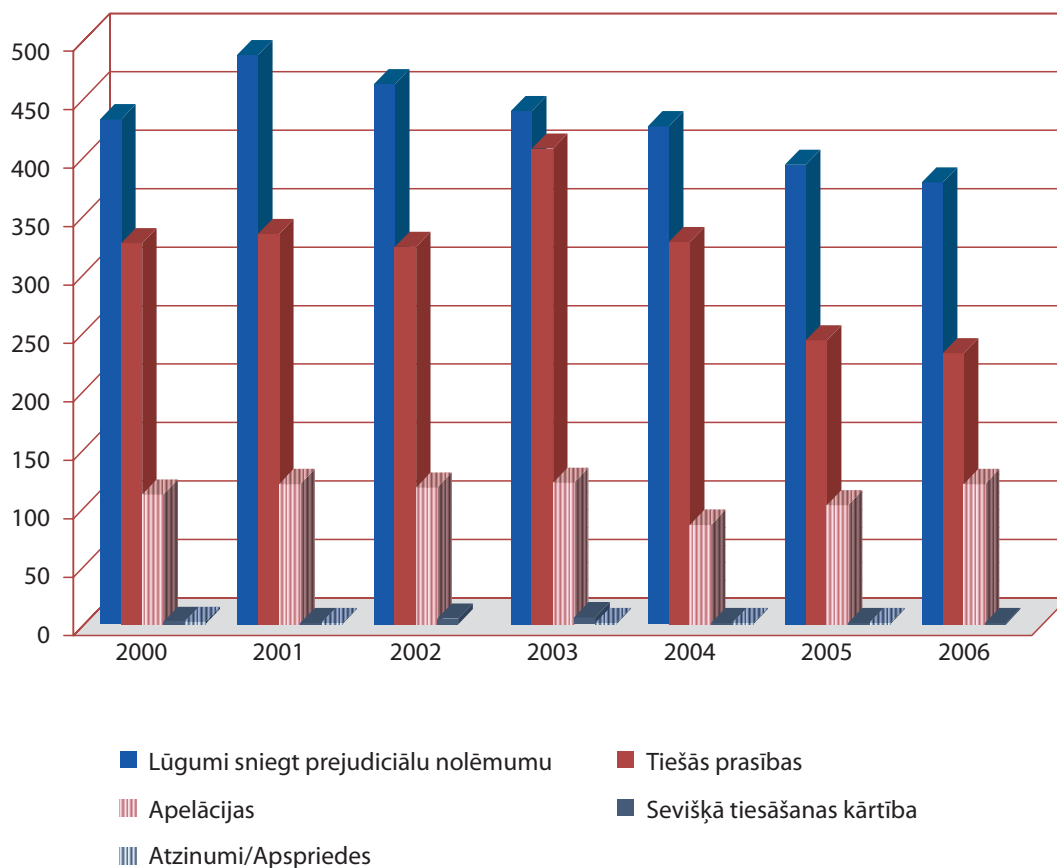
13. Iesnietās lietas – paātrinātais process (2000–2006)¹

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		Kopā
	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	Pieņemtās lietas	Atstātas bez virzības	
Tiešās prasības						1		3	1	2					7
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu		1	1	5		1		3		10		5		5	31
Apelācijas				2			1	1							4
Atzini										1					1
Kopā		1	1	7		2	1	7	1	13		5		5	43

¹ Lietas paātrināta izskatīšana Eiropas Kopienu Tiesā ir iespējama saskaņā ar Reglamenta 62.a, 104.a un 118. pantu, kas stājas spēkā 2000. gada 1. jūlijā.

Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās

14. Tiesvedības veidi (2000–2006)¹

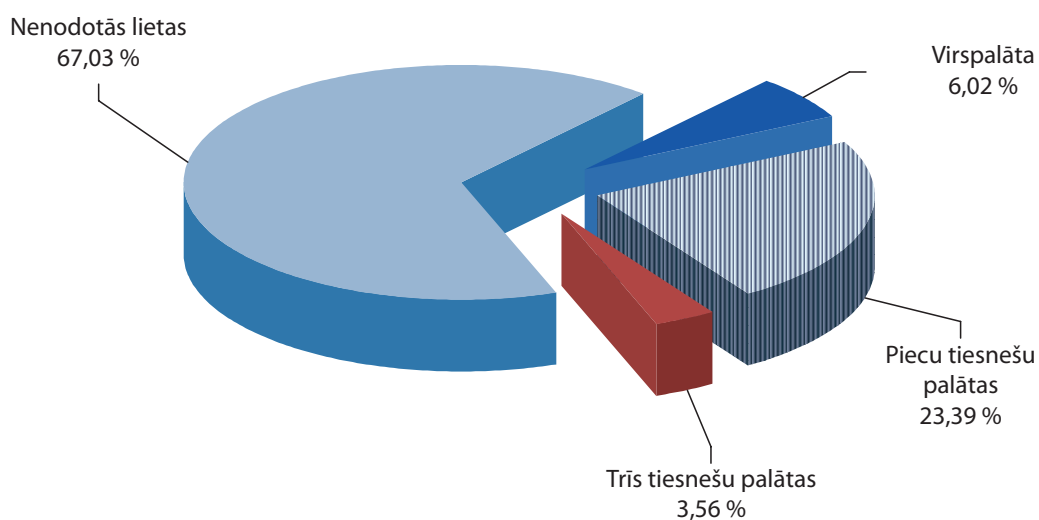

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	432	487	462	439	426	393	378
Tiešās prasības	326	334	323	407	327	243	232
Apelācijas	111	120	117	121	85	102	120
Sevišķā tiesāšanas kārtība	2	1	5	6	1	1	1
Atzini/Apspriedes	2	1		1	1	1	
Kopā	873	943	907	974	840	740	731

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

15. Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās – iztiesāšanas sastāvs (2006)¹

Sadalījums 2006. gadā

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Nenodotās lietas	634	602	546	690	547	437	490
Tiesas plēnums	34	31	47	21	2	2	
Mazais plēnums	26	66	36	1			
Virspalāta				24	56	60	44
Piecu tiesnešu palātas	129	199	234	195	177	212	171
Trīs tiesnešu palātas	42	42	42	42	57	29	26
Tiesas priekšsēdētājs	8	3	2	1	1		
Kopā	873	943	907	974	840	740	731

¹ Norādītie (bruto) dati ietver lietu kopējo skaitu neatkarīgi no saistīto lietu apvienošanas (viens lietas numurs = viena lieta).

Tiesas darbības vispārējās tendences (1952–2006)**16. Iesniegtās lietas un spriedumi**

Gadi	Iesniegtās lietas ¹						Spriedumi ²
	Tiešās prasības ³	Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	Apelācijas	Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā	Kopā	Pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1218	106			1324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151
1984	183	129			312	17	165

>>>

Gadi	Iesniegtās lietas ¹						Spriedumi ²
	Tiešās prasības ³	Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu	Apelācijas	Apelācijas par pagaidu noregulējuma pasākumiem un iestāšanos lietā	Kopā	Pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem	
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12	193
1991	142	186	13	1	342	9	204
1992	253	162	24	1	440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12	1	344	4	188
1995	109	251	46	2	408	3	172
1996	132	256	25	3	416	4	193
1997	169	239	30	5	443	1	242
1998	147	264	66	4	481	2	254
1999	214	255	68	4	541	4	235
2000	199	224	66	13	502	4	273
2001	187	237	72	7	503	6	244
2002	204	216	46	4	470	1	269
2003	278	210	63	5	556	7	308
2004	220	249	52	6	527	3	375
2005	179	221	66	1	467	2	362
2006	201	251	80	3	535	1	351
Kopā	7908	5765	761	61	14 495	342	7178

¹ Bruto dati, neņemot vērā sevišķo tiesāšanas kārtību.

² Neto dati.

³ Ieskaitot atzinumus.

⁴ Kopš 1989. gada ierēdņu prasības tiek iesniegtas Pirmās instances tiesā.

17. Tiesas darbības vispārējās tendences (1952–2006) –

iesniegtie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu (dalībvalstis un gadi)¹

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Beniluksa valstis 2 ²	Kopā
1961																	1										1
1962																	5										5
1963														1			5										6
1964										2							4										6
1965				4				2									1										7
1966																	1										1
1967	5			11				3						1			3										23
1968	1			4				1		1							2										9
1969	4			11				1						1													17
1970	4			21				2		2							3										32
1971	1			18				6		5				1			6										37
1972	5			20				1		4							10										40
1973	8			37				4		5				1			6										61
1974	5			15				6		5							7								1		39
1975	7		1	26				15		14				1			4								1		69
1976	11			28				8	1	12							14								1		75
1977	16		1	30				14	2	7							9								5		84
1978	7		3	46				12	1	11							38								5		123
1979	13		1	33				18	2	19				1			11								8		106
1980	14		2	24				14	3	19							17								6		99
1981	12		1	41				17		11				4			17								5		108
																											>>>

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Beniluksa valstis 2 ²	Kopā
1982	10		1	36				39		18							21								4		129
1983	9		4	36				15	2	7							19								6		98
1984	13		2	38				34	1	10							22								9		129
1985	13			40				45	2	11				6			14								8		139
1986	13		4	18		2	1	19	4	5				1			16								8		91
1987	15		5	32		17	1	36	2	5				3			19								9		144
1988	30		4	34			1	38		28				2			26								16		179
1989	13		2	47		2	2	28	1	10				1			18			1					14		139
1990	17		5	34		2	6	21	4	25				4			9			2					12		141
1991	19		2	54		3	5	29	2	36				2			17			3					14		186
1992	16		3	62		1	5	15		22				1			18			1					18		162
1993	22		7	57		5	7	22	1	24				1			43			3					12		204
1994	19		4	44			13	36	2	46				1			13			1					24		203
1995	14		8	51		10	10	43	3	58				2			19	2		5				6	20		251
1996	30		4	66		4	6	24		70				2			10	6		6			3	4	21		256
1997	19		7	46		2	9	10	1	50				3			24	35		2			6	7	18		239
1998	12		7	49		5	55	16	3	39				2			21	16		7			2	6	24		264
1999	13		3	49		3	4	17	2	43				4			23	56		7			4	5	22		255
2000	15		3	47		3	5	12	2	50							12	31		8			5	4	26	1	224
2001	10		5	53		4	4	15	1	40				2			14	57		4			3	4	21		237
2002	18		8	59		7	3	8		37				4			12	31		3			7	5	14		216
2003	18		3	43		4	8	9	2	45				4			28	15		1			4	4	22		210
2004	24		4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12		1			4	5	22		249
2005	21	1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2			4	11	12		221
2006	17	3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3		1	5	2	10		251
Kopā	533	4	111	1542		117	180	717	48	896			1	60	9		666	288	3	60		1	47	63	418	1	5765

¹ EK līguma 177. pants (jaunajā redakcijā – EKL 234. pants), ES līguma 35. panta 1. punkts, EOTK līguma 41. pants, EAEK līguma 150. pants, 1971. gada protokols.

² Lieta C-265/00 *Campina Melkunie*.

18. Tiesas darbības vispārējās tendences (1952–2006) – iesniegtie lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu (dalībvalstis un tiesas)

			Kopā
Beļģija	<i>Cour de cassation</i>	68	
	<i>Cour d'arbitrage</i>	5	
	<i>Conseil d'État</i>	38	
	Citas tiesas	422	533
Čehija	<i>Nejvyššího soudu</i>		
	<i>Nejvyšší správní soud</i>		
	<i>Ústavní soud</i>		
	Citas tiesas	4	4
Dānija	<i>Højesteret</i>	19	
	Citas tiesas	92	111
Vācija	<i>Bundesgerichtshof</i>	102	
	<i>Bundesverwaltungsgericht</i>	73	
	<i>Bundesfinanzhof</i>	233	
	<i>Bundesarbeitsgericht</i>	17	
	<i>Bundessozialgericht</i>	72	
	<i>Staatsgerichtshof des Landes Hessen</i>	1	
	Citas tiesas	1044	1542
Igaunija	<i>Riigikohus</i>		
	Citas tiesas		
Grieķija	<i>Άρειος Πάγος</i>	9	
	<i>Συμβούλιο της Επικρατείας</i>	26	
	Citas tiesas	82	117
Spānija	<i>Tribunal Supremo</i>	17	
	<i>Audiencia Nacional</i>	1	
	<i>Juzgado Central de lo Penal</i>	7	
	Citas tiesas	155	180
Francija	<i>Cour de cassation</i>	74	
	<i>Conseil d'État</i>	34	
	Citas tiesas	609	717
Īrija	<i>Supreme Court</i>	15	
	<i>High Court</i>	15	
	Citas tiesas	18	48
Itālija	<i>Corte suprema di Cassazione</i>	90	
	<i>Consiglio di Stato</i>	57	
	Citas tiesas	749	896

>>>

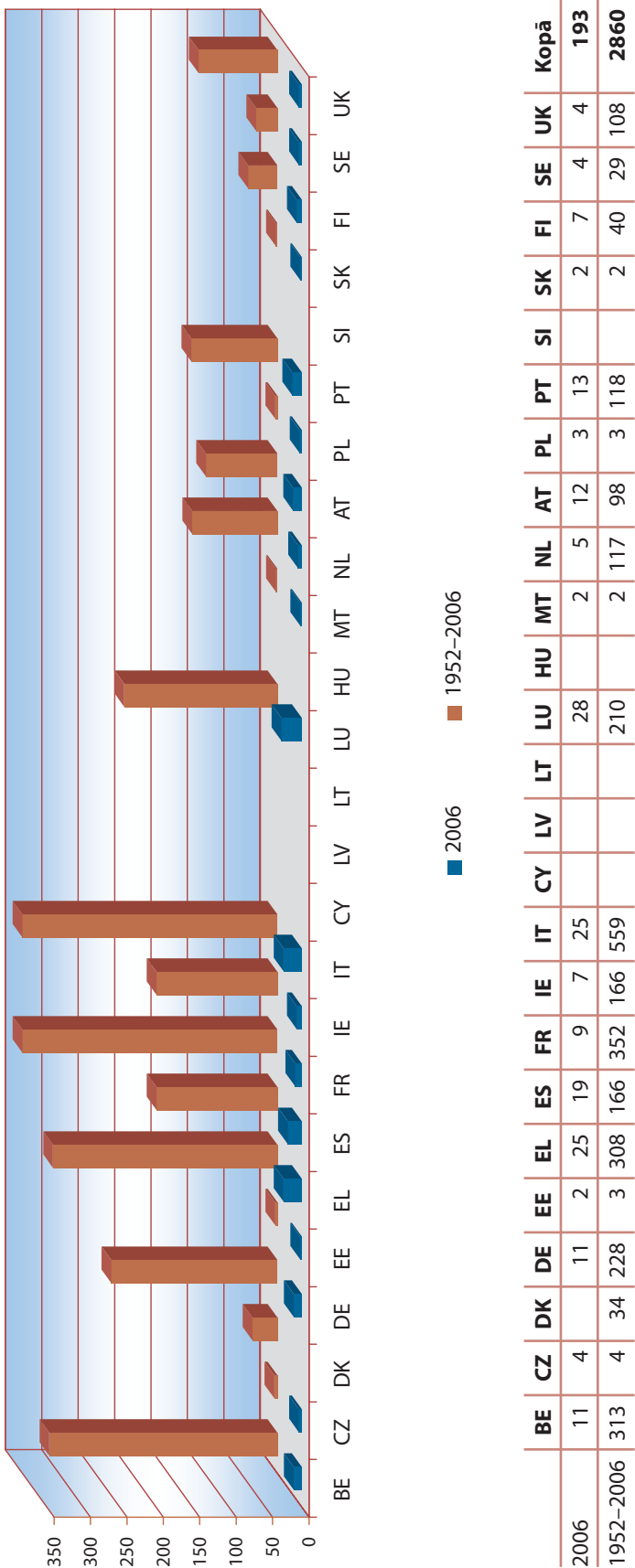
			Kopā
Kipra	<i>Ανώτατο Δικαστήριο</i>		
	Citas tiesas		
Latvija	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Citas tiesas		
Lietuva	<i>Konstitucinis Teismas</i>		
	<i>Lietuvos Aukščiausiasis</i>		
	<i>Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas</i>	1	
	Citas tiesas		1
Luksemburga	<i>Cour supérieure de justice</i>	10	
	<i>Conseil d'État</i>	13	
	<i>Cour administrative</i>	7	
	Citas tiesas	30	60
Ungārija	<i>Legfelsőbb Bíróság</i>	1	
	<i>Szegedi Ítéletáblá</i>	1	
	Citas tiesas	7	9
Malta	<i>Constitutional Court</i>		
	<i>Qorti ta' l-Appel</i>		
	Citas tiesas		
Nīderlande	<i>Raad van State</i>	51	
	<i>Hoge Raad der Nederlanden</i>	147	
	<i>Centrale Raad van Beroep</i>	44	
	<i>College van Beroep voor het Bedrijfsleven</i>	134	
	<i>Tariefcommissie</i>	34	
	Citas tiesas	256	666
Austrija	<i>Verfassungsgerichtshof</i>	4	
	<i>Oberster Gerichtshof</i>	59	
	<i>Oberster Patent- und Markensenat</i>	1	
	<i>Bundesvergabeamt</i>	24	
	<i>Verwaltungsgerichtshof</i>	46	
	<i>Vergabekontrollsenat</i>	4	
	Citas tiesas	150	288

>>>

			Kopā
Polija	<i>Sąd Najwyższy</i>		
	<i>Naczelny Sąd Administracyjny</i>		
	<i>Trybunał Konstytucyjny</i>		
	Citas tiesas	3	3
Portugāle	<i>Supremo Tribunal Administrativo</i>	1	
	<i>Supremo Tribunal de Justiça</i>	34	
	Citas tiesas	25	60
Slovēnija	<i>Vrhovno sodišče</i>		
	<i>Ustavno sodišče</i>		
	Citas tiesas		
Slovākija	<i>Ústavný Súd</i>		
	<i>Najvyšší súd</i>		
	Citas tiesas	1	1
Somija	<i>Korkein hallinto-oikeus</i>	18	
	<i>Korkein oikeus</i>	7	
	Citas tiesas	22	47
Zviedrija	<i>Högsta Domstolen</i>	8	
	<i>Marknadsdomstolen</i>	3	
	<i>Regeringsrätten</i>	19	
	Citas tiesas	33	63
Apvienotā Karaliste	<i>House of Lords</i>	35	
	<i>Court of Appeal</i>	38	
	Citas tiesas	345	418
Beniluksa valstis	<i>Cour de justice/Gerechtshof¹</i>	1	1
Kopā			5765

¹ Lieta C-265/00 *Campina Melkunie*.

19. Tiesas darbības vispārējās tendences (1952–2006) –
iesniegtās prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi¹

Pret Spāniju iesniegto lietu sarakstā ir viena prasība, kas ir pamatota ar EK līguma 170. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 227. pants) un kuru ir iesniegusi Beļģija.

Pret Franciju iesniegto lietu sarakstā ir viena prasība, kas ir pamatota ar EK līguma 170. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 227. pants) un kuru ir iesniegusi Īrija.

Pret Apvienoto Karalisti iesniegto lietu sarakstā ir trīs prasības, kas pamatotas ar EK līguma 170. pantu (jaunajā redakcijā – EKL 227. pants), no kurām vienu ir iesniegusi Francija un divas – Spānija.

¹ EK līguma 93., 169., 170., 171. un 225. pants (jaunajā redakcijā – EKL 88., 226., 227., 228. un 298. pants), EAEK līguma 141., 142. un 143. pants un EOTK līguma 88. pants.

II nodaļa

Eiropas Kopienu
Pirmās instances tiesa

A – Pirmās instances tiesas darbība 2006. gadā

Priekšsēdētājs Bū Vesterdorfs [*Bo Vesterdorf*]

2006. gadā otro gadu pēc kārtas Pirmās instances tiesa ir izskatījusi vairāk lietu, nekā tai tika iesniegtas (436 izskatītas lietas, salīdzinot ar 432 iesniegtām lietām). Raugoties vispārīgi, iesniegto lietu skaits samazinās (432, salīdzinot ar 469 lietām 2005. gadā). Šī samazināšanās tomēr ir tikai šķietama un to izskaidro tas, ka Pirmās instances tiesā 2006. gadā netika iesniegtas civildienesta lietas, jo šīs lietas turpmāk ir Civildienesta tiesas kompetencē¹. Faktiski, atskaitot civildienesta lietas un īpašas procedūras, iesniegto lietu skaits ir ievērojami palielinājies, jo tas ir pieaudzis par 33 % (387 lietas, salīdzinot ar 291 lietu 2005. gadā). Ar Kopienas preču zīmju jautājumiem saistīto lietu skaits ir pieaudzis par 46 % (143 lietas 2006. gadā, salīdzinot ar 98 lietām 2005. gadā), savukārt to lietu skaits, kuras neskar intelektuālo īpašumu vai civildienestu, ir palielinājies par 26 % (244 lietas, salīdzinot ar 193 lietām). Savukārt izskatīto lietu skaits ir samazinājies (436 lietas, salīdzinot ar 610 lietām), tomēr šajā sakarā atkal ir jāņem vērā, ka 2005. gadā 117 lietu izskatīšana tika pabeigta, nododot tās Civildienesta tiesai. Ja neskaita šīs lietas, 2006. gadā izskatīto lietu skaita samazināšanās paliek liela, taču mazāk izteikta (436 lietas, salīdzinot ar 493 lietām).

Kopumā izskatīšanā esošo lietu skaits ir palicis stabils, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, t.i., nedaudz vairāk par tūkstoti (1029, salīdzinot ar 1033 lietām 2005. gadā). Šajā sakarā var atzīmēt, ka 2007. gada 1. janvārī ar intelektuālo īpašumu saistītās lietas bija gandrīz 25 % no kopējā izskatīšanā esošo lietu skaita. Tā rezultātā, lai gan, no vienas puses, 82 civildienesta lietas vēl arvien ir izskatīšanā Pirmās instances tiesā un, no otras puses, tai iesniegtas pirmās apelācijas par Civildienesta tiesas spriedumiem (10 apelācijas 2006. gada 31. decembrī), Pirmās instances tiesā celtās lietas pamazām mainās, koncentrējoties uz ekonomiska rakstura strīdiem.

Runājot par vidējo tiesvedības ilgumu, šajā gadā tas ir nedaudz paildzinājies, jo, izņemot civildienesta lietas un intelektuālā īpašuma lietas, tas no 25,6 mēnešiem 2005. gadā ir pieaudzis līdz 27,8 mēnešiem 2006. gadā. Tomēr atzīmēsim, ka 2006. gadā Pirmās instances tiesa lēmumu izskatīt lietu paātrinātā procesā atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 76.a pantam pieņēma 4 lietās no 10, kurās šāds pieteikums tika iesniegts.

Turklāt Pernilla Linda [*Pernilla Lindh*], kas iecelta par tiesnesi Tiesā, kā arī Paolo Mengoci [*Paolo Mengozzi*] un Verica Trstenjaka [*Verica Trstenjak*], kas iecelti par ģenerālvokātiem Tiesā, beidza darbu Pirmās instances tiesā 6. oktobrī. Šajā pašā dienā tos aizstāja attiecīgi Nilss Vāls [*Nils Wahl*], Enco Moavero Milanēzi [*Enzo Moavero Milanesi*] un Miro Preks [*Miro Prek*].

Šī ziņojuma ietvaros nav iespējams izsmeljoši aprakstīt Pirmās instances tiesas judikatūras bagātību 2006. gadā. Tādējādi tiks atgādināti vienīgi viszīmīgākie šī gada ieguldījumi

¹ 2006. gadā Civildienesta tiesa vienu lietu tomēr ir atdevusi atpakaļ Pirmās instances tiesai.

judikatūrā, kuru izvēle neizbēgami ir daļēji subjektīva². Tie attiecas uz prasībām par akta tiesiskumu (I), zaudējumu atlīdzību (II) un, visbeidzot, pagaidu noregulējuma pasākumiem (III).

I. *Prasības par akta tiesiskumu*

A. *Saskaņā ar EKL 230. un 232. pantu celto prasību pieņemamība*

2006. gadā saistībā ar šo jautājumu visievērojamākā attīstība attiecās uz apstrīdama akta jēdzienu un, mazākā mērā – uz tiesību celt prasību jēdzienu.

1. *Akti, par kuriem var celt prasību*

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru akti vai lēmumi, par kuriem var iesniegt prasību par to atcelšanu EKL 230. panta izpratnē, ir tādi pasākumi, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras varētu ietekmēt prasītāja intereses, būtiski grozot viņa tiesisko stāvokli³. Šajā 2006. gadā šī jautājuma aktualitāti ir ilustrējušas vismaz septiņas lietas.

Vispirms, trijos spriedumos ir paskaidrotas robežas prasībām par tādu tiesību aktu atcelšanu, kurus pieņēmis Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF).⁴ Pirmkārt, spriedumā lietā **Camós Grau/Komisija** Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka OLAF izmeklēšanas ziņojums attiecībā uz prasītāju nav būtiski grozījis prasītāja tiesisko stāvokli, jo tostarp tas attiecībā uz iestādēm, kurām tas ir paredzēts, nenosaka nekādas, pat procesuālas saistības. Otrkārt, atbilstoši šai pašai pieejai Pirmās instances tiesa spriedumā lietā **Tillack/Komisija** ir precizējusi, ka prasību par tiesību akta atcelšanu tāpat nevar celt par OLAF veiktu informācijas nosūtīšanu valsts tiesu iestādēm. Faktiski OLAF veikta informācijas nosūtīšana, lai gan valsts iestādēm pret to ir jāizturas nopietni, tām nerada nekādas saistošas tiesiskās sekas, jo tās saglabā brīvību izlemt, kādas turpmākās darbības pēc OLAF izmeklēšanas ir jāveic. Visbeidzot, treškārt, rīkojumā lietā **Strack/Komisija** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka ierēdnis, kas ir informējis OLAF par, iespējams, nosodāmu rīcību, nevar prasīt atcelt lēmumu, ar kuru izlemts izbeigt izmeklēšanu, kas uzsākta pēc šī ziņojuma.

Otrkārt, divos 2006. gadā saistībā ar tā dēvēto "Austrijas bankas – 'club Lombard'" lietu pasludinātos spriedumos tika nolemts, ka ir pieņemama prasība pret lēmumiem, kurus

² Piemēram, netiek minētas antidempinga tiesības, kas tomēr ir bijušas pamats interesantai attīstībai, it īpaši Pirmās instances tiesas 2006. gada 24. oktobra spriedumam lietā T-274/02 *Ritek un Prodisc Technology/Padome*, Krājumā vēl nav publicēts, kā arī civildienesta tiesības.

³ Tiesas 1981. gada 11. novembra spriedums lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un 1989. gada 14. februāra spriedums lietā 346/87 *Bossi/Komisija*, *Recueil*, 303. lpp., 23. punkts.

⁴ Skat. attiecīgi Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā T-309/03 *Camós Grau/Komisija*, 2006. gada 4. oktobra spriedumu lietā T-193/04 *Tillack/Komisija* un Pirmās instances tiesas 2006. gada 22. marta rīkojumu lietā T-4/05 *Strack/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-237/06 P), Krājumā vēl nav publicēti.

pieņēmušas Komisijas uzklaušanās amatpersonas.⁵ No vienas puses, spriedumā lietā **Österreichische Postsparkasse un Bank für Arbeit und Wirtschaft/Komisija** divas kredītiestādes prasīja atcelt lēmumus nodot kādai politiskajai partijai nekonfidencialās versijas paziņojumiem par iebildumiem attiecībā uz bankas tarifu noteikšanu. Pirmās instances tiesa savā spriedumā nosprieda, ka Komisijas lēmums, ar ko uzņēmums, pret kuru ir uzsākta pārkāpuma procedūra, tiek informēts, ka uz tā sniegto informāciju neattiecas Kopienas tiesībās garantētā konfidencialitāte (un tādējādi to var darīt zināmu trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību), rada tiesiskas sekas attiecīgajam uzņēmumam, būtiski grozot tā tiesisko stāvokli. Tādējādi tas tāpat ir apstrīdams tiesību akts. No otras puses, lietā **Bank Austria Creditanstalt/Komisija** Bank Austria Creditanstalt lūdza atcelt uzklaušanās amatpersonas lēmumu, ar kuru noraidīts tās iebildums, ka *Oficiālajā Vēstnesī* tiek publicēta Komisijas lēmuma nekonfidencialā versija. Savā spriedumā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka saskaņā ar Lēmuma 2001/462⁶ 9. panta trešo daļu pieņemts uzklaušanās amatpersonas lēmums rada tiesiskas sekas, jo ar to apskata jautājumu, vai publicējamais teksts ietver ne vien komercnoslēpumus vai citu līdzīgi aizsargājamu informāciju, bet arī citu informāciju, kas nav publiski izpaužama, vai nu tādēļ, ka Kopienas tiesību noteikumi to īpaši aizsargā, vai arī tādēļ, ka tā attiecas uz tādu informāciju, ko pēc tās būtības aizsargā dienesta noslēpums. Tādējādi arī šāds lēmums ir apstrīdams tiesību akts.

Treškārt, spriedumā lietā **Deutsche Bahn/Komisija**⁷ Pirmās instances tiesa precizēja apstrīdama tiesību akta jēdziena apjomu tiklīdz, ciktāl tas attiecas uz lēmumiem, ko Komisija pieņēmusi valsts atbalsta jomā, pamatojoties uz Regulas Nr. 659/1999⁸ 4. panta 2. punktu. Šajā gadījumā par transportu atbildīgais Komisijas loceklis bija rakstveidā informējis prasītāju, ka viņa sūdzība ar mērķi uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru netiek apmierināta. Vēstulē tika sniegts skaidrs un precīzs pamatojums, kādēļ valsts pasākums nav uzskatāms par atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Komisija tomēr uzskatīja, ka tā bija tikai informējoša vēstule, nevis lēmums Regulas Nr. 659/1999 4. panta 2. punkta izpratnē un ka tādējādi tā nav apstrīdams tiesību akts tiklīdz, ciktāl tā nerada tiesiskas sekas.

Pirmās instances tiesa tomēr uzskata, ka Komisijas vēstule, kas adresēta uzņēmumam – sūdzības iesniedzējam, ietilpst EKL 230. panta piemērošanas jomā tiklīdz, ciktāl tā, saņemusi informāciju par varbūtēji nelikumīgu atbalstu un šī iemesla dēļ tai pastāvēt pienākumam to tūlīt izskatīt atbilstoši Regulas Nr. 659/1999 10. panta 1. punktam, neaprobežojas – kā to pieļauj minētās regulas 20. pants – ar sūdzības iesniedzēja informēšanu, ka nav pietiekama pamata lēmuma pieņemšanai šajā gadījumā, bet ieņem skaidru, pamatotu un galīgu nostāju, norādot,

⁵ Pirmās instances tiesas 2006. gada 30. maija spriedums lietā T-198/03 *Bank Austria Creditanstalt/Komisija*, kā arī 2006. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-213/01 un T-214/01 *Österreichische Postsparkasse un Bank für Arbeit und Wirtschaft/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti. Komisijas 2002. gada 11. jūnija Lēmums 2004/138/EK par EKL 81. panta piemērošanas procedūru (lietā COMP/36.571/D-1, Austrijas bankas – “Lombard klubs”) (OV 2004, L 56, 1. lpp.).

⁶ Komisijas 2001. gada 23. maija Lēmums 2001/462/EK, EOTK par uzklaušanās amatpersonu darba uzdevumiem dažos tiesas procesos par konkurenci (OV L 162, 21. lpp.).

⁷ Pirmās instances tiesas 2006. gada 5. aprīļa spriedums lietā T-351/02 *Deutsche Bahn/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁸ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.).

ka attiecīgais pasākums nav atbalsts. Faktiski, šādi rīkojoties, Komisija var vienīgi pieņemt lēmumu saskaņā ar minētās regulas 4. panta 2. punktu. Tā rezultātā Komisijai nav tiesību iebilst pret tā apstrīdēšanu Kopienas tiesās, darot zināmu, ka tā nav pieņēmusi šādu lēmumu, mēģinot to atsaukt vai, pārkāpjot Regulas Nr. 659/1999 25. pantu, pieņemot lēmumu to neadresēt attiecīgajai dalībvalstij. Šajā sakarā nav nozīmes tam, ka apstrīdētās vēstules pamatā nav Komisijas locekļu kolēģijas pieņemts galīgs lēmums par sūdzību, vai tam, ka šis lēmums nav ticis publicēts.

Visbeidzot, ceturtkārt, rīkojumā lietā **Schneider Electric/Komisija**⁹ Pirmās instances tiesa pirmo reizi ir izteikusies par tādas prasības pieņemamību, kura vērsta pret Komisijas lēmumu uzsākt padziļinātu pārbaudi par koncentrācijas darbību. Šajā lietā Komisija bija pieņēmusi šādu lēmumu saistībā ar atsāktu administratīvu procedūru pēc diviem spriedumiem, ar kuriem atcelts lēmums, ar kuru par nesaderīgu atzīta koncentrācija starp *Schneider Electric* un *Legrand* – diviem zema sprieguma elektromateriālu ražotājiem –, kā arī lēmums par šo divu vienību atdalīšanu¹⁰. Prasītājs apstrīdēja Komisijas lēmumus, pirmkārt, uzsākt padziļinātas pārbaudes procedūru un, otrkārt, formāli izbeigt procedūru.

Savā rīkojumā Pirmās instances tiesa no lietas apstākļiem secina, ka uzņēmums, kas pēc tam, kad Pirmās instances tiesa ir atcēlusi Komisijas lēmumu, ar kuru tam aizliegts īstenot koncentrāciju, cedē uzņēmumu, kuru tas ir ieguvis laika periodā, kas paredzēts, lai Komisija varētu pieņemt jaunu lēmumu, nevar apgalvot, ka Komisijas lēmums, kas pieņemts pēc lēmuma veikt šo cesiju, no jauna atsākt padziļinātu koncentrācijas pārbaudi vai Komisijas lēmums, kas pieņemts pēc šīs cesijas veikšanas, izbeigt minēto procedūru, kuras priekšmets ir zudis, ir tam nelabvēlīgs tiesību akts. Turklāt papildus Pirmās instances tiesa nosprieda, ka lēmums uzsākt formālo pārbaudes procedūru ir tikai vienkāršs sagatavošanas pasākums. Faktiski, ja šāds lēmums rada darbības apturēšanas pagarinājumu, kā arī pienākumu sadarboties ar Komisiju padziļinātas pārbaudes laikā, šīs sekas, kuras izriet tieši no regulas, kura ir piemērojama koncentrācijām, un ko noteikti izraisa koncentrācijas saderīguma iepriekšēja pārbaude, nepārsniedz procesuāla akta parastās sekas un tādējādi negroza *Schneider Electric* tiesisko stāvokli. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa noraidīja šī uzņēmuma izvirzīto analogiju ar Kopienas regulējumu valsts atbalstam. Atšķirībā no lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar EKL 88. panta 2. punktu, kas atbilstoši Tiesas judikatūrai noteiktos gadījumos varētu radīt autonomas tiesiskas sekas¹¹, lēmums uzsākt padziļinātu pārbaudi pats par sevi neietver jebkādas pienākumus, kas jau nebūtu noteikti ar paziņojumu Komisijai par koncentrācijas izveidošanu pēc attiecīgo uzņēmumu iniciatīvas.

⁹ Pirmās instances tiesas 2006. gada 31. janvāra rīkojums lietā T-48/03 *Schneider Electric/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-188/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁰ Pirmās instances tiesas 2002. gada 22. oktobra spriedumi lietās T-310/01 *Schneider Electric/Komisija*, *Recueil*, II-4071. lpp., un T-77/02 *Schneider Electric/Komisija*, *Recueil*, II-4201. lpp.

¹¹ Tiesas 1992. gada 30. jūnija spriedums lietā C-312/90 *Spānija/Komisija*, *Recueil*, I-4117. lpp., 21.–23. punkts.

2. Tiesības celt prasību

a) *Individuāla skaršana*

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru fiziskas un juridiskas personas, kas nav lēmuma adresāti, lēmums var skart individuāli tikai tad, ja šis lēmums tās ietekmē dažu tām piemītošu specifisku īpašību dēļ vai tādās faktiskās situācijas dēļ, kas tās raksturo attiecībā pret jebkuru citu personu un tādēļ individuāli izceļ tādā pašā veidā, it kā šīs personas būtu lēmuma adresāti¹².

2006. gadā Pirmās instances tiesa šos principus ir piemērojusi, piemēram, lietā **Boyle u.c./Komisija**¹³. Šī lieta attiecās uz Komisijas lēmumu, kas bija adresēts Īrijai un ar kuru tika noraidīts lūgums palielināt Īrijas zvejas flotes daudzgadu vadības programmas ("MAGP IV") mērķus. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka, lai gan prasītāji – Īrijas zvejas flotes zvejas kuģu īpašnieki – nebija lēmuma adresāti, tas tomēr tos skāra individuāli. Faktiski Īrijas iesniegtais lūgums par palielināšanu patiesībā sastāvēja no to kuģu īpašnieku, kuri ir prasītāji, individuālu lūgumu kopuma. Lai gan lēmums tika adresēts Īrijai, tas attiecās uz virkni noteiktu kuģu un tāpēc bija jāuzskata par individuālu lēmumu kopumu, kurā katrs no tiem ietekmē minēto kuģu īpašnieku tiesisko stāvokli. Attiecīgo kuģu īpašnieku skaits un identitāte bija nosakāma un pārbaudāma jau līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumam, un Komisija varēja zināt, ka ar tās lēmumu tiks ietekmētas tikai minēto īpašnieku intereses un stāvoklis. Apstrīdētais lēmums tādējādi tā pieņemšanas brīdī attiecās uz noteiktu personu slēgtu loku, kuru tiesības Komisija paredzēja noteikt. Šādi radīta situācija tādējādi raksturo prasītājus attiecībā pret jebkuru citu personu un tādēļ individuāli izceļ tādā pašā veidā, it kā šīs personas būtu lēmuma adresāti.

b) *Tiesības celt prasību lietās par valsts atbalstiem*

2005. gadā pasludinātajā spriedumā lietā *Komisija/Aktiongemeinschaft Recht und Eigentum* Tiesa nosprieda, ka, pirmkārt, ciktāl ieinteresētā persona EKL 88. panta 2. punkta izpratnē lūdz saglabāt savas procesuālās tiesības, tai ir pieņemami celt prasību par tāda lēmuma atcelšanu, kas pieņemts atbalstu iepriekšējās izmeklēšanas procedūras beigu fāzē, kas paredzēta EKL 88. panta 3. punktā, un, otrkārt, ciktāl persona apstrīd atbalsta izvērtējuma lēmuma pamatotību kā tādu vai formālās izmeklēšanas procedūras beigās pieņemtu lēmumu, tā prasību par šāda lēmuma atcelšanu var celt vienīgi tad, ja tā var pierādīt, ka tai ir īpašs statuss sprieduma lietā *Plaumann/Komisija* izpratnē¹⁴.

¹² Tiesas 1963. gada 15. jūlija spriedums lietā 25/62 *Plaumann/Komisija*, *Recueil*, 197., 223. lpp.

¹³ Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. jūnija spriedums apvienotajās lietās no T-218/03 līdz T-240/03 *Boyle u.c./Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-373/06 P), Krājumā vēl nav publicēts; skat. arī Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. jūnija spriedumu lietā T-192/03 *Atlantean/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁴ Tiesas 2005. gada 13. decembra spriedums lietā C-78/03 P *Komisija/Aktiongemeinschaft Recht und Eigentum*, Krājums, I-10737. lpp.

Divi 2006. gadā pasludināti spriedumi ir jāvuši Pirmās instances tiesai precizēt šīs nošķiršanas piemērošanu, ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu, neuzsākot formālo pārbaudes procedūru ¹⁵.

No vienas puses, lietā **Air One/Komisija** ¹⁶ prasītāja – Itālijas aviosabiedrība – bija Komisijai iesniegusi sūdzību par atbalstu, ko Itālijas iestādes nelikumīgi piešķirušas aviokompānijai *Ryanair*, samazinot lidostas pakalpojumu un uz zemes sniegto pakalpojumu cenas. Prasītāja tāpat lūdza Komisiju likt Itālijas Republikai apturēt šī atbalsta izmaksu. Attiecībā uz prasību par bezdarbību, kas ir viens un tas pats prasības veids ar prasību par tiesību akta atcelšanu, Pirmās instances tiesai bija jāizlemj, vai prasītājai ir bijušas tiesības celt prasību par tiesību akta atcelšanu vismaz par vienu no aktiem, kurus Komisija būtu varējusi pieņemt iepriekšējās izmeklēšanas procedūras beigās. Pirmās instances tiesa šim nolūkam piemēroja Tiesas judikatūru un šajā kontekstā precizēja jēdzienu “pietiekamas konkurences attiecības”, lai uzņēmums varētu tikt uzskatīts par atbalsta saņēmēja konkurentu un tādējādi par ieinteresēto personu EKL 88. panta 2. punkta izpratnē. Šajā lietā Pirmās instances tiesa nosprieda, ka, lai prasību atzītu par pieņemamu, pietiek konstatēt, ka prasītājs un atbalsta saņēmējs tieši vai netieši kopā apkalpo vienu un to pašu starptautisku gaisa līniju un ka prasītājs vēlas attīstīt regulārus pasažieru gaisa transporta pakalpojumus no vai uz Itālijas lidostām, it īpaši reģionālajām lidostām, attiecībā uz ko tas var nonākt konkurējošā stāvoklī ar atbalsta saņēmēju.

No otras puses, lietā **British Aggregates/Komisija** ¹⁷ Komisija, neuzsākot formālo izmeklēšanas procedūru nolēma neizvirzīt iebildumus pret izvērtēto nodokli. Pirmās instances tiesa atgādināja, ka, ja prasītājs apstrīd atbalsta izvērtējuma lēmuma pamatojumu kā tādu, tikai ar to vien, ka prasītāju var uzskatīt par ieinteresēto pusi EKL 88. panta 2. punkta izpratnē, nepietiek, lai prasību atzītu par pieņemamu. Prasītājam ir jāpierāda, ka viņam ir īpašs statuss iepriekš minētā sprieduma lietā *Plaumann/Komisija* izpratnē. Tā tas ir it īpaši gadījumā, ja viņa pozīciju tirgū būtiski ietekmēt atbalsts, uz kuru attiecas attiecīgais lēmums. Šajā lietā, konstatēja Pirmās instances tiesa, prasītāja – uzņēmumu apvienība – ne tikai apstrīdēja Komisijas atteikumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, bet apšaubīja arī apstrīdētā lēmuma pamatotību. Tādējādi, pārbaudot, vai tā ir norādījusi iemeslus, kāpēc izvērtētais pasākums varētu būtiski ietekmēt vismaz vienu no tās biedru pozīciju attiecīgajā tirgū, Pirmās instances tiesa konstatēja, ka šī pasākuma mērķis bija vispārīgi izmainīt tirgus sadalījumu starp neapstrādātiem minerālajiem materiāliem, kas ir pakļauti šim nodoklim, un alternatīvajiem produktiem, kas ir atbrīvoti no nodokļa. Turklāt šis pasākums var faktiski izmainīt atsevišķu prasītājas biedru konkurences situāciju, tā ka tie varētu atrasties tiešās konkurences attiecībās ar materiālu, kas ir atbrīvoti no nodokļiem, ražotājiem, kuri ir kļuvuši konkurētspējīgi, pateicoties attiecīgā vides nodokļa ieviešanai. Tā kā šis pasākums bija

¹⁵ Attiecībā uz tiesībām celt prasību valsts atbalstu jomā skat. arī 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-117/04 *Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts, kurā Pirmās instances tiesa ir izslēgusi tiesības celt prasību apvienībai, tāpat kā tās biedriem, lai apstrīdētu lēmumu, kas pieņemts EKL 88. panta 2. punktā paredzētās formālās izmeklēšanas procedūras beigās.

¹⁶ Pirmās instances tiesas 2006. gada 10. maija spriedums lietā T-395/04 *Air One/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁷ Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. septembra spriedums lietā T-210/02 *British Aggregates/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-487/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

tāds, kas var būtiski ietekmēt noteiktu prasītājas biedru konkurences situāciju, tās prasība bija pieņemama.

c) *Tieša skaršana*

Lai varētu uzskatīt, ka prasītājs ir tieši skarts EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem. Pirmkārt, attiecīgajam aktam jārada tiešas sekas attiecīgās personas tiesiskajam stāvoklim. Otrkārt, ar minēto aktu nevar atstāt nekādu rīcības brīvību tā adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā iespējamo īstenošanu; tam piemīt pilnīgi automātisks raksturs, un tas izriet tikai no Kopienas tiesību aktiem, nepiemērojot transponēšanas normas¹⁸. Šis otrais nosacījums ir izpildīts, ja dalībvalsts iespēja neīstenot attiecīgo aktu ir tikai teorētiska, nepastāvot nekādām šaubām par tās vēlmi rīkoties saskaņā ar šo aktu¹⁹.

Piemērojot šos principus, jau minētajā spriedumā lietā **Boyle u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka lēmums, ar kuru noraida noteiktus lūgumus palielināt Īrijas zvejas flotes daudzgadu vadības programmas ("MAGP IV") mērķus, tieši skar attiecīgo kuģu īpašniekus. Faktiski apstrīdētajā lēmumā Komisija kā vienīgā kompetentā iestāde šajā jautājumā galīgi izlēma par ražošanas jaudas palielināšanas atbilstību dažiem atsevišķiem kuģiem saistībā ar attiecīgā regulējuma piemērošanas nosacījumiem. Tā, atzīstot prasītājiem piederošo kuģu ražošanas jaudas palielināšanas neatbilstību, apstrīdētajam lēmumam ir tieša un galīga iedarbība, kas liedz tiem iespēju izmantot Kopienas tiesībās paredzētu pasākumu. Valsts iestādēm faktiski nav nekādas rīcības brīvības attiecībā uz šī lēmuma izpildi. Pirmās instances tiesa šajā sakarā ir noraidījusi argumentu, ka Īrija teorētiski būtu varējusi nolemt piešķirt prasītāju kuģiem papildu ražošanas jaudu MAGP IV ietvaros noteiktajā apjomā. Saskaņā ar Pirmās instances tiesas viedokli šāda veida valsts lēmums neliedz apstrīdētā lēmuma automātisku piemērošanu, jo juridiski tas neskar apstrīdētā lēmuma piemērošanu Kopienas tiesībās. Šī valsts lēmuma sekas izpaužas kā prasītāju situācijas jauna izmaiņš, jo šis otrās izmaiņas attiecībā uz viņu tiesisko stāvokli izriet vienīgi no jauna valsts lēmuma, nevis no apstrīdētā lēmuma izpildes.

¹⁸ Tiesas 1998. gada 5. maija spriedums lietā C-386/96 P *Dreyfus/Komisija*, Krājums, I-2309. lpp., 43. punkts, un Pirmās instances tiesas 2000. gada 13. decembra spriedums lietā T-69/99 *DSTV/Komisija*, Krājums, II-4039. lpp., 24. punkts.

¹⁹ Iepriekš minētais spriedums lietā *Dreyfus/Komisija*, 44. punkts.

B. Uzņēmumiem piemērojamie konkurences noteikumi

Šajā gadā Pirmās instances tiesa pamatā ir pasludinājusi 26 spriedumus par materiālajām tiesību normām, kuras aizliedz pret konkurenci vērstus nolīgumus, no kuriem ne mazāk kā 18 spriedumi bija par aizliegtām vienošanām²⁰. Neskaitot aizliegtas vienošanās, Pirmās instances tiesa ir pasludinājusi četrus spriedumus par EKL 81. un 82. panta piemērošanu²¹, kā arī četrus spriedumus par jautājumiem, kuros lietas būtība attiecās uz koncentrāciju kontroli²².

1. Uzņēmuma jēdziens konkurences noteikumu izpratnē

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **SELEX Sistemi Integrati/Komisija** Pirmās instances tiesa izskatīja prasību, ar kuru tika apstrīdēts Komisijas noraidījums sūdzībai, kuru bija iesniegusi *SELEX Sistemi Integrati SpA*, sabiedrība, kas darbojas gaisa satiksmes vadības sistēmu nozarē. Šī sūdzība bija saistīta ar iespējamu konkurences noteikumu neizpildi no *Eurocontrol* puses, veicot gaisa satiksmes vadības (tā dēvētās "ATM") iekārtu un sistēmu standartizāciju. Tā tika noraidīta, pamatojot ar to, ka attiecīgās *Eurocontrol* darbības nebija saimnieciska rakstura darbības.

Šajā spriedumā Pirmās instances tiesa vispirms atgādināja Tiesas pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru jēdziens "uzņēmums" ietver ikvienu vienību, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šīs vienības juridiskā statusa un tās finansējuma veida. Šajā sakarā saimnieciska darbība ir

²⁰ Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedumi lietā T-26/02 *Daiichi Pharmaceutical/Komisija* un lietā T-15/02 *BASF/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti; 2006. gada 5. aprīļa spriedums lietā T-279/02 *Degussa/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-266/06 P), Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 30. maija spriedums lietā T-198/03 *Bank Austria Creditanstalt/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-213/01 un T-214/01 *Österreichische Postsparkasse* un *Bank für Arbeit und Wirtschaft/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 4. jūlija spriedums lietā T-304/02 *Hoek Loos/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 27. septembra spriedumi lietā T-153/04 *Ferriere Nord/Komisija*, lietā T-59/02 *Archer Daniels Midland/Komisija* (citronskābe) un lietā T-329/01 *Archer Daniels Midland/Komisija* (nātrija glukonāts), apvienotajās lietās T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP un T-61/02 OP *Dresdner Bank u.c./Komisija*, lietā T-43/02 *Jungbunzlauer/Komisija*, lietā T-330/01 *Akzo Nobel/Komisija*, lietā T-322/01 *Roquette Frères/Komisija*, kā arī lietā T-314/01 *Avebe/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti; 2006. gada 16. novembra spriedums lietā T-120/04 *Peróxidos Orgánicos/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 5. decembra spriedums lietā T-303/02 *Westfalen Gassen Nederland/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 13. decembra spriedums apvienotajās lietās T-217/03 un T-245/03 *FNCBV u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās no T-259/02 līdz T-264/02 un T-271/02 *Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

²¹ Pirmās instances tiesas 2006. gada 2. maija spriedums lietā O2 (Vācija)/Komisija, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 27. septembra spriedumi lietā T-168/01 *GlaxoSmithKline Services/Komisija* un lietā T-204/03 *Haladjian Frères/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti, kā arī 2006. gada 12. decembra spriedums lietā T-155/04 *SELEX Sistemi Integrati/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

²² Pirmās instances tiesas 2006. gada 23. februāra spriedums lietā T-282/02 *Cementbouw Handel & Industrie/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-202/06 P), 2006. gada 4. jūlija spriedums lietā T-177/04 *easyJet/Komisija*, 2006. gada 13. jūlija spriedums lietā T-464/04 *Impala/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-413/06 P) un 2006. gada 14. jūlija spriedums lietā T-417/05 *Endesa/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti.

ikviena darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu noteiktā tirgū²³. Turpinājumā, piemērojot šos principus, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka *Eurocontrol* veikto standartizāciju kā attiecībā uz standartu izstrādi, tā uz to pieņemšanu, kā arī ATM sistēmu prototipu iegādi un *Eurocontrol* šajā jomā īstenoto intelektuālā īpašuma tiesību administrēšanu nevar uzskatīt par saimnieciskām darbībām. Tomēr Pirmās instances tiesa atzina, ka *Eurocontrol* padomdevēja valstu iestādēm darbība, sniedzot palīdzību publisko iepirkumu procedūru dokumentu sastādīšanā vai šajās publisko iepirkumu procedūrās iesaistīto uzņēmumu atlasē, ir pakalpojumu piedāvāšana tirgū, kurā tikpat labi varētu darboties privāti šajā jomā specializējušies uzņēmumi. Tas, ka kādu darbību var veikt privāts uzņēmums, ir papildu norāde uz to, ka attiecīgo darbību var kvalificēt kā uzņēmējdarbību. Turklāt, pat ja fakts, ka šī palīdzība netiek sniegta par atlīdzību un tiek sniegta vispārējās interesēs, ir norāde uz to, ka pastāv kāda darbība, kas nav saimnieciska darbība, tas neizslēdz visas iespējas, ka pastāv kāda saimnieciska darbība. Tādējādi, secināja Pirmās instances tiesa, Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka attiecīgās darbības nevar kvalificēt kā saimnieciskas darbības.

2. Konkurences tiesību piemērošana lauksaimniecības jomā

Ar 2003. gada 2. aprīļa lēmumu²⁴ Komisija galvenajām Francijas apvienībām liellopu gaļas nozarē noteica naudas sodus kopumā 16,68 miljonu EUR apmērā. Šīs apvienības, kuras pārstāvēja lauksaimniekus un lopu kāvējus, tika sodītas par to, ka tās bijušas tādas aizliegtas vienošanās dalībnieces, kas bija nesaderīga ar Kopienas tiesībām. Šis mutiskais nolīgums tika turpināts pēc 2001. gada novembra beigām – datuma, kad tam bija jābūt pārtrauktam, un tas notika, neskatoties uz Komisijas brīdinājumu, kurā bija vērsta apvienības uzmanība uz nolīguma pretlikumību. Nolīgums bija ticis noslēgts ekonomiskajā situācijā, ko raksturoja smaga liellopu gaļas nozares krīze kopš 2000. gada pēc sūkļveida encefalopātijas – tā dēvētās “trako govju slimības” – jaunu gadījumu atklāšanas.

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **FNCBV u.c./Komisija**, lemjot par prasību, kas tika celta pret šo lēmumu, Pirmās instances tiesa pēc tam, kad tā bija noraidījusi prasītāju izvirzītos argumentus, ka Komisija esot pārkāpusi viņu tiesības apvienoties arodbiedrībās, uzskatīja, ka uz nolīgumu, par kuru piemērojama sankcija, nevar attiecināt Regulā Nr. 26 paredzēto atbrīvojumu attiecībā uz noteiktām darbībām, kas saistītas ar lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību²⁵. Faktiski, kaut gan šāds atbrīvojums ir piemērojams vienīgi gadījumā, ja nolīgums, pirmkārt, sekmē visu EKL 33. pantā izvirzīto mērķu sasniegšanu un, otrkārt, ir nepieciešams šo mērķu īstenošanai, tas tā nebija izskatāmajā gadījumā: pat ja nolīgumu varētu uzskatīt par nepieciešamu mērķim nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, tomēr tas varētu radīt šķēršļus mērķim panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām un neattiecas uz tirgu stabilizāciju.

²³ Tiesas 1991. gada 23. aprīļa spriedums lietā C-41/90 *Höfner un Elser*, *Recueil*, I-1979. lpp., 21. punkts, un 2000. gada 12. septembra spriedums apvienotajās lietās no C-180/98 līdz C-184/98 *Pavlov u.c.*, *Recueil*, I-6451. lpp., 74. punkts.

²⁴ Komisijas 2003. gada 2. aprīļa Lēmums 2003/600/EK par EKL [81.] panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/C.38.279/F3 – Francijas liellopu gaļa) (OV L 209, 12. lpp.).

²⁵ 1962. gada 4. aprīļa Regula Nr. 26, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai (OV 1962, 30, 993. lpp.).

3. Judikatūras jaunumi EKL 81. panta jomā

a) EKL 81. panta 1. punkta piemērošana

EKL 81. panta 1. punkts noteic – kā nesaderīgi ar kopējo tirgu ir aizliegti visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū.

— Aizliegto vienošanos pret konkurenci vērtais mērķis vai sekas

Spriedums **GlaxoSmithKline Services/Komisija**, kas attiecas uz saikni starp paralēlās tirdzniecības ierobežošanu un konkurences aizsardzību, ietver nozīmīgu attīstību attiecībā uz tāda nolīguma jēdzienu, kura mērķis ir ierobežot konkurenci farmācijas nozarē Eiropā. *Glaxo Wellcome*, *GlaxoSmithKline* grupas meitas sabiedrība Spānijā, kas ir viens no galvenajiem zāļu ražotājiem pasaulē, bija pieņēmusi jaunus vispārīgos pārdošanas nosacījumus farmaceitisko produktu vairumtirgotājiem, saskaņā ar kuriem tās zāles Spānijas vairumtirgotājiem bija jāpārdod par diferencētām cenām atbilstoši valsts veselības apdrošināšanas sistēmai, kas sedz to cenu, un atkarībā no tā, vai tās tiek pārdotas Spānijā vai citā dalībvalstī. Praksē zāles, kuru cenu bija paredzēts segt citās Kopienas dalībvalstīs, bija jāpārdod par augstāku cenu nekā tās, kuru izmaksas bija paredzēts segt Spānijā, kur administrācija noteica maksimālās cenas. *GlaxoSmithKline* šos vispārīgos pārdošanas nosacījumus paziņoja Komisijai, kura pēc vairāku sūdzību saņemšanas konstatēja, ka attiecīgo nosacījumu mērķis un sekas ir konkurences ierobežošana.

Savā spriedumā Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka nolīgums, kura mērķis ir ierobežot paralēlo tirdzniecību, pēc tā būtības, t.i., neveicot nekādu analīzi no konkurences viedokļa, nav jāuzskata par tādu, kura mērķis ir ierobežot konkurenci. Faktiski, kaut arī paralēlā tirdzniecība bauda zināmu aizsardzību, tā netiek aizsargāta pati par sevi, bet gan tiktāl, ciktāl tā veicina, pirmkārt, tirdzniecības attīstību un, otrkārt, konkurences nostiprināšanos, proti, saistībā ar šo otro aspektu tā rada galapatērētājiem efektīvas konkurences priekšrocības piedāvājuma vai cenu ziņā. Līdz ar to, ja nolīgums, kas ir vērsts uz paralēlās tirdzniecības ierobežošanu, principā var tikt uzskatīts par tādu, kura mērķis ir konkurences ierobežošana, tas ir tādēļ, ka var prezumēt, ka tas atņem galapatērētājiem to priekšrocības. Šajā lietā, ņemot vērā *GlaxoSmithKline* vispārīgo pārdošanas nosacījumu īstenošanas juridisko un saimniecisko kontekstu, nevarētu prezumēt, ka tie zāļu galapatērētājiem atņem šādas priekšrocības. No vienas puses, vairumtirgotāji, kuru uzdevums ir nodrošināt mazumtirdzniecībai apgādi, gūstot labumu no konkurences starp ražotājiem, ir tirgus dalībnieki, kas darbojas vērtības veidošanās ķēdes vidū un var paturēt peļņu, kuru paralēlā tirdzniecība var sniegt cenu ziņā, tādējādi tie neietekmē galapatērētāju stāvokli. No otras puses, tā kā attiecīgo zāļu cena lielā mērā nav atradusies brīva piedāvājuma un pieprasījuma ietekmē piemērojamā tiesiskā regulējuma dēļ un to ir noteikušas vai kontrolējušas valsts varas iestādes, tad, pirmām kārtām, nevar ņemt vērā, ka paralēlās tirdzniecības mērķis ir pazemināt cenas un tādējādi palielināt galapatērētāju iegūto labumu. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka šajos apstākļos jāuzskata, ka nolīguma ierobežojošo ietekmi uz konkurenci nevar izsecināt tikai no šiem noteikumiem, pat ja tas tiek veikts tā kontekstā un tā ietekme ir obligāti jāaplūko.

Tādējādi, izvērtējot nolīguma ietekmi uz konkurenci, Pirmās instances tiesa noraidīja noteiktu Komisijas izdarīto analīzi par šo jautājumu Komisijas lēmumā, tomēr atzīstot, ka nolīgums radīja šķērsli spiedienam, kāds pastāvētu, ja nolīguma nebūtu, uz vienoto attiecīgo zāļu cenu, kas kaitē galapatērētājam, par ko vienlaikus tiek uzskatīts gan pacients, gan valsts veselības apdrošināšanas sistēma, kas darbojas šo tiesīgo personu labā.

— Par nepieciešamo pierādīšanas līmeni

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Dresdner Bank u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa atgādināja, ka, ievērojot nevainīguma prezumpcijas principu, ja tiesai ir šaubas, tām jābūt vērstām par labu uzņēmumam – lēmuma, ar kuru konstatēts pārkāpums, adresātam. Tādējādi ir nepieciešams, lai Komisija iesniegtu precīzus un saskaņotus pierādījumus par pārkāpuma pastāvēšanu. Tomēr katram Komisijas iesniegtajam pierādījumam nav obligāti jāatbilst šiem kritērijiem attiecībā uz katru pārkāpuma daļu: pietiek, ja vispārēji novērtēts pazīmju kopums, uz kuru atsaucas iestāde, atbilst šai prasībai. Izskatāmajā lietā piecas bankas, kas bija prasītājas, apgalvoja, ka tās 1997. gada 15. oktobrī notikušajā sanāksmē nav noslēgušas nekādu vienošanos par EUR vienību skaidras naudas valūtas maiņas komisijas maksas līmeni un struktūru pārejas periodā starp EUR bezskaidras naudas norēķiniem un skaidras naudas EUR ieviešanu. Pirmās instances tiesa izvērtēja kā pierādījumus par šīs 1997. gada 15. oktobra sanāksmes kontekstu, tā arī tiešos pierādījumus par to, un uzskatīja, ka tie nav pietiekami, lai bez jebkādam saprātīgām šaubām šajā jautājumā ļautu uzskatīt, ka klātesošās bankas ir noslēgušas vienošanos, par kuru piemērota sankcija.

— Komisijas pienākumi, izvērtējot nolīgumu

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **O2 (Vācija)/Komisija** Pirmās instances tiesa atgādināja, ka, lai novērtētu nolīguma saderību ar kopējo tirgu, ņemot vērā EKL 81. panta 1. punktā minēto aizliegumu, ir jāizvērtē ekonomiskais un juridiskais konteksts, kura ietvaros minētais nolīgums ir noslēgts, tā priekšmets, kā arī nolīguma ietekme uz tirdzniecību Kopienās, it īpaši ņemot vērā ekonomisko kontekstu, kurā šie uzņēmumi darbojas, šajā nolīgumā paredzētās preces vai pakalpojumi, kā arī attiecīgā tirgus struktūra un darbības faktiskie nosacījumi. Turklāt tādā gadījumā kā izskatāmajā lietā, kurā ir atzīts, ka nolīguma mērķis nav ierobežot konkurenci, ir jāizvērtē nolīguma sekas un, lai tas būtu aizliegts, ir jāpieprasa faktu konstatācija, kas liecina, ka iespēja konkurēt faktiski ir bijusi vai nu būtiski aizkavēta, vai nu ierobežota jeb ievērojamā apmērā deformēta. Apskatāmā konkurence ir jāizvērtē, ņemot vērā faktus, kādi būtu gadījumā, ja nebūtu apstrīdētā nolīguma; to, ka konkurence ir deformēta, īpaši var apšaubīt, ja nolīgums šķiet nepieciešams, lai uzņēmums varētu uzsākt darboties jaunā jomā.

Saskaņā ar Pirmās instances tiesas viedokli ar šādu pieeju nenotiek atgriešanās pie "saprātīguma prasību" piemērošanas EKL 81. panta 1. punktam, kas ietvertu izvērtējumu nolīguma ietekmei gan uz konkurences veicināšanu, gan deformēšanu, bet tiek ņemta vērā nolīguma ietekme uz faktisko un potenciālo konkurenci, kā arī konkurences situācija, gadījumā, ja nebūtu nolīguma, abiem šiem aspektiem pēc būtības esot saistītiem. Pirmās instances tiesa piebilda, ka šāds vērtējums ir sevišķi nepieciešams saistībā ar tirgiem, kas tiek liberalizēti, vai jauniem tirgiem, kā tas ir trešās paaudzes mobilo sakaru tirgos, par ko šeit ir runa, kur konkurences efektivitāte var

būt problemātiska, piemēram, dominējoša operatora dēļ, tirgus koncentrētās struktūras dēļ vai saistībā ar būtiskiem šķēršļiem ienākšanai tirgū.

Šajā lietā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka apstrīdēto lēmumu iespaido vairāki trūkumi vērtējumā. Pirmkārt, tajā nav objektīvi apskatīta konkurences situācija gadījumā, ja nolīguma nebūtu, līdz ar ko nolīguma faktiskās un potenciālas ietekmes uz konkurenci novērtējums nav pareizs. Lai varētu atbilstoši prasībām novērtēt, ciktāl nolīgums O2 (Vācija) bija nepieciešams, lai ieietu trešās paaudzes mobilo sakaru tirgū, Komisijai būtu bijis pamatīgāk jāizpēta, vai, nolīgumam nepastāvot, prasītājs būtu varējis būt tirgū. Otrkārt, Lēmumā konkrētā jaunā tirgus kontekstā nav *in concreto* pierādīts, ka nolīguma noteikumi par starpsavienojumu ierobežo konkurenci, bet šajā sakarā tajā tikai veikta atsauce uz principu un vispārīgi apgalvojumi.

b) *EKL 81. panta 3. punkta piemērošana*

EKL 81. panta 3. punkts paredz, ka EKL 81. panta 1. punkta normas var atzīt par nepiemērojamām, it īpaši jebkuram starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam, kas palīdz uzlabot preču izplatīšanu vai veicina tehnisku vai saimniecisku attīstību, reizē ļaujot patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem, un kas neuzspiež attiecīgiem uzņēmumiem ierobežojumus, kuri nav obligāti vajadzīgi, lai sasniegtu šos mērķus, un neļauj šādiem uzņēmumiem likvidēt konkurenci attiecībā uz šo ražojumu būtisku daļu.

Jau minētajā spriedumā lietā **GlaxoSmithKline Services/Komisija** prasītāja īpaši izvirzīja pierādījumus ar mērķi pierādīt, ka paralēlās tirdzniecības sekas bija efektivitātes samazināšanās, samazinot tās inovācijas spēju. Tā tāpat uzskatīja, ka strīdīgais nolīgums, iespaidojot paralēlo tirdzniecību un uzlabojot tās peļņas robežas, ļāva palielināt tās inovācijas spēju. Komisijas pārbaudi noteiktiem prasītājas izvirzītajiem attiecīgajiem pierādījumiem nevar uzskatīt par pietiekamu, lai pamatotu secinājumus, pie kuriem administrācija bija nonākusi. Komisija faktiski nevarēja neizvērtēt, vai strīdīgais nolīgums varēja ļaut prasītājai atgūt tās inovācijas spēju un tādējādi radīt konkurences starp preču zīmēm efektivitātes pieaugumu, jo zāļu nozarē paralēlajai tirdzniecībai nav viennozīmīgu seku attiecībā uz konkurenci. Faktiski efektivitātes pieaugums, kas ir tāds, ka var izraisīt konkurences pieaugumu preču zīmes ietvaros, kura nozīmi ierobežo šajā gadījumā piemērojamās farmaceitiskās jomas tiesību normas, ir jāsalīdzina ar tās izraisīto konkurences starp preču zīmēm efektivitātes zudumu. Tādēļ Pirmās instances tiesa šajā jautājumā atcēla Komisijas lēmumu.

4. Judikatūras jaunumi EKL 82. panta jomā

Šajā gadā Pirmās instances tiesa par EKL 82. panta nosacījumiem ir lēmusi tikai divos spriedumos, kuri abi ir attiekušies uz sūdzības noraidījumu.

Pirmkārt, jau saistībā ar uzņēmuma jēdzienu minētajā spriedumā lietā **SELEX Sistemi Integrati/Komisija** Pirmās instances tiesa konstatēja, ka prasītāja savā sūdzībā nebija apgalvojusi, ka *Eurocontrol* rīcība, konsultējot valstu pārvaldes iestādes, atbilst EKL 82. panta piemērošanas kritērijiem, starp *Eurocontrol* un prasītāju vai kādu citu attiecīgajā jomā darbojošos uzņēmumu nepastāvēt nekādām konkurences attiecībām.

Otrkārt, lieta, kurā tika pasludināts iepriekš minētais spriedums **Haladjian Frères/Komisija**, sabiedrība *Haladjian Frères* bija Komisijai iesniegusi sūdzību, norādot uz vairākiem EKL 82. panta pārkāpumiem, kas, iespējams, bija notikuši, Amerikas sabiedrībai *Caterpillar* ieviešot rezerves daļu izplatīšanas sistēmu. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka prasītājas izvirzītie argumenti neapšaubīja Komisijas veiktos faktū un tiesību elementu vērtējumus un ka Komisija bija pamatoti noraidījusi prasītājas sūdzības. Faktiski iebildumi par iespējamo negodīgu cenu noteikšanu, tirgus ierobežošanu vai nevienlīdzīgu nosacījumu piemērošanu tirdzniecības partneriem attiecībā uz līdzvērtīgiem pakalpojumiem ir tikuši noraidīti, it īpaši ņemot vērā faktu, ka attiecīgā sistēma neizolē Kopienas tirgu, jo tā faktiski vai no tiesību viedokļa neaizliedz konkurenci, kas izpaužas, importējot sastāvdaļas par cenu, kas zemāka nekā cenas Eiropā.

5. Pret konkurenci vērstu darbību sodīšanas procedūra

- a) *Trešo personu leģitīmās intereses un konkurences noteikumu piemērošanas procedūru norise*

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Österreichische Postsparkasse un Bank für Arbeit und Wirtschaft/Komisija**, kā arī iepriekš minētajā spriedumā lietā **Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka klientam – preču vai pakalpojumu galapatērētājam, tādām kā politiska partija, kas ir Austrijas banku pakalpojumu klients, ir leģitīmas intereses, kas tai padara pieejamu paziņojumu par iebildumiem. Galapatērētājam, kas pierāda, ka tā ekonomiskajām interesēm ir nodarīts kaitējums vai varētu tikt nodarīts kaitējums konkrētu konkurences ierobežojumu dēļ, ir leģitīmas intereses iesniegt pieteikumu vai sūdzību, lai Komisija konstatētu EKL 81. un 82. panta pārkāpumu. Tā kā normu, ar kurām ir paredzēts nodrošināt, lai konkurence iekšējā tirgū netiktu izkropļota, galīgais mērķis ir uzlabot patērētāja labklājību, tas, ka šādiem patērētājiem tiek atzītas likumīgas intereses, lai Komisija konstatētu EKL 81. un 82. panta pārkāpumu, sekmē konkurences tiesību mērķu īstenošanu. Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa turklāt precizēja, ka, pirmkārt, ieinteresētās personas atzišana sūdzības iesniedzēja statusā un paziņojuma par iebildumiem nosūtīšana tai var notikt ikvienā administratīvā procesa stadijā un, otrkārt, tiesības uz paziņojuma par iebildumiem saņemšanu nevar ierobežot, pamatojoties tikai uz aizdomām par iespējamu šī dokumenta pretlikumīgu izmantošanu.

b) *Tiesības neapsūdzēt sevi*

Iepriekš minētais spriedums lietā **Archer Daniels Midland/Komisija (citronskābe)** deva Pirmās instances tiesai iespēju precizēt nosacījumus, kurus izpildot, Komisija pret uzņēmumu var izmantot trešās valsts iestādē saņemtu atzišanos, nepārkāpjot tiesības neapsūdzēt sevi, kā tās atzītas Kopienu tiesībās ²⁶. Bayer, kas bija viena no sodītās aizliegtās vienošanās dalībniecēm, bija paziņojusi Komisijai Amerikas Federālā izmeklēšanas biroja [Federal Bureau of Investigation (FBI)] ziņojumu par prasītājas pārstāvja nopratināšanu ASV iestādēs, kas pēc tam tika izmantots paziņojuma par iebildumiem pamatojumā un vēlāk – lēmumā, ar kuru uzņēmumam tika uzlikts sods. Savā prasības pieteikumā pret šo lēmumu prasītāja norādīja, ka tai nav bijis iespējas izmantot savas tiesības neapsūdzēt sevi, kā tās atzītas Kopienu tiesībās. Savā spriedumā Pirmās instances tiesa tomēr konstatēja, ka neviena tiesību norma neliedz Komisijai kā pierādījumu izmantot dokumentu, kas ticis sagatavots citas, nevis pašas Komisijas veiktā procedūrā. Tomēr tā uzskatīja, ka Komisijai, izmantojot liecību, kura sniegta ārpus tās veiktās procedūras un kurā, iespējams, var būt ziņas, ko attiecīgais uzņēmums būtu bijis tiesīgs atteikties sniegt Komisijai, attiecīgajam uzņēmumam ir jāgarantē Kopienu tiesībās piešķirtajām procesuālajām tiesībām līdzvērtīgas tiesības. Komisijai pēc savas iniciatīvas ir jāpārbauda, vai sākotnēji pastāv būtiskas šaubas attiecībā uz lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu konkrētā procedūrā, kurā dalībnieki snieguši paziņojumus vai liecības. Ja šādu nopietnu šaubu nav, dalībnieku procesuālās tiesības ir pietiekami nodrošinātas, ja paziņojumā par iebildumiem Komisija skaidri norāda, vajadzības gadījumā paziņojuma pielikumā sniedzot attiecīgus dokumentus, ka tai ir nodoms izmantot attiecīgās liecības vai paziņojumus. Izskatāmajā lietā Komisija nebija pārkāpusi nevienu no šiem principiem, it īpaši tāpēc, ka tā bija attiecīgo ziņojumu pievienojusi paziņojumam par iebildumiem un Archer Daniels Midland nebija iesniegusi sūdzību par šī dokumenta izmantošanu.

c) *Aktu publiskums un dienesta noslēpuma definīcija*

Lietā **Bank Austria Creditanstalt/Komisija** prasītāja būtībā atsaucās uz to, ka lēmuma, ar kuru uzlikts naudas sods, publicēšana ir pretlikumīga, ja šī lēmuma publicēšana šajā gadījumā nebija obligāta. Savā spriedumā Pirmās instances tiesa tomēr noraidīja šo pamatu, nospriežot, ka iestāžu tiesības publicēt aktus, ko tās pieņēmušas, ir princips. Tomēr šim principam ir izņēmumi, ciktāl Kopienu tiesības, tostarp ar tādu tiesību normu palīdzību, kas nodrošina dienesta noslēpuma ievērošanu, aizliedz izpaust šos aktus vai noteiktu informāciju, kas tajos ietverta. Pirmās instances tiesa turpinājumā definēja dienesta noslēpuma jēdzienu, nospriežot, ka, lai uz informāciju pēc tās rakstura attiektos šī aizsardzība, vispirms tai jābūt zināmai tikai ierobežotam personu skaitam. Turpinot, tai jābūt informācijai, kuras izpaušana var izraisīt būtisku kaitējumu personai, kas to iesniegusi, vai arī trešajai personai. Visbeidzot, ir nepieciešams, lai intereses, ko var skart informācijas izpaušana, būtu objektīvi aizsargājamās. Tādējādi informācijas konfidencialitātes rakstura izvērtēšanai ir jālīdzsvaro leģitīmas intereses pret šo izpaušanu un vispārējās intereses par to, lai Kopienu iestāžu darbība būtu cik iespējams atklāta. Pirmās instances tiesa konstatēja,

²⁶ Attiecībā uz tiesībām neapsūdzēt sevi skat. Tiesas 1989. gada 18. oktobra spriedumu lietā 374/87 Orkem/Komisija, Recueil, 3283. lpp.

ka Kopienų likumdevējs dažādos sekundārajos tiesību aktos, tostarp Regulā Nr. 45/2001 un Regulā Nr. 1049/2001²⁷ ir līdzsvarojis vispārējās intereses par Kopienų darbības pārskatāmību ar interesēm, kas var tām būt pretējās. Pirmās instances tiesa tādējādi iedibināja saikni starp dienesta noslēpumu un šīm divām regulām. Ciktāl šādas sekundārās tiesību normas aizliedz izpaust informāciju sabiedrībai vai liedz sabiedrības pieeju dokumentiem, kuros šī informācija ietverta, šī informācija ir jāuzskata par dienesta noslēpumā ietilpstošu. Turpretī, ciktāl sabiedrībai ir tiesības piekļūt dokumentiem, kuros ietverta noteikta informācija, šī informācija nav uzskatāma par tādu, kas pēc savas būtības ietilpst dienesta noslēpumā.

6. Naudas sodi

2006. gadā Pirmās instances tiesa atkal ir pasludinājusi vairākus spriedumus, kuri attiecās uz saistībā ar EKL 81. panta pārkāpumu uzlikto naudas sodu likumību vai atbilstību. Šā gada visnozīmīgākā attīstība attiecas uz sodu likumību, Pamatnostādņu naudas soda apmēra aprēķināšanai piemērošanu, maksimālo summu 10 % apmērā no tirdzniecības apgrozījuma un Pirmās instances tiesas neierobežotu kompetenci naudas sodu jautājumā.

a) *Sodu likumības princips*

Iepriekš minētajos spriedumos lietās **Jungbunzlauer/Komisija** un **Degussa/Komisija** Pirmās instances tiesa ir noraidījusi iebildumu par Regulas Nr. 17²⁸ 15. panta 2. punkta prettiesiskumu, ar kuru tika apgalvots, ka šī norma ir pretrunā sodu likumības principam. Saskaņā ar prasītāju, kuras bija aizliegtu vienošanos citronskābes un metionīna tirgos dalībnieces, viedokli šī norma prettiesiski piešķir Komisijai diskrecionāro varu izlemt naudas soda uzlikšanas pamatotību un tās apmēru.

Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka sodu likumības princips, kā tas interpretēts Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā, pieņemot, ka Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas 7. panta 1. punkts ir piemērojams naudas sodiem par konkurences noteikumu pārkāpumiem, neprasa, lai normas, saskaņā ar kurām ir uzlikti šie sodi, būtu tik precīzas, ka sekas, kas varētu rasties šo normu pārkāpuma rezultātā, būtu absolūti precīzi paredzamas. Turklāt – lai gan Komisijas rīcības brīvība, piemērojot sankcijas, ir plaša, tā tomēr nav absolūta, jo to ierobežo maksimālā summa 10 % apmērā no tirdzniecības apgrozījuma, pārkāpumu smaguma un ilguma novērtējums, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principi, tās agrākā administratīvā prakse, kas skatīta vienlīdzīgas attieksmes principa kontekstā, un, visbeidzot, brīvprātīgs Komisijas pilnvaru ierobežojums, ko pati Komisija ir piemērojusi, pieņemot paziņojumu par sadarbību un pamatnostādnes naudas soda

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.).

²⁸ Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17 Pirmā Regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.).

apmēra aprēķināšanai. Tāpēc Pirmās instances tiesa izvirzīto iebildi par prettiesiskumu noraidīja.

b) *Pamatnostādnes*

Lai gan Komisija 2006. gada 1. septembrī pieņēma jaunās Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai, pasludinātie spriedumi, tāpat kā no jauna ierosinātās lietas šajā gadā attiecās tikai uz 1998. gadā pieņemtajām pamatnostādnēm ²⁹.

Vispārīgi runājot, šobrīd ir visnotaļ atzīts, ka pamatnostādnes ir Komisijai saistošas. Tomēr iepriekš minētajā spriedumā lietā ***Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija*** Pirmās instances tiesa ir precizējusi, ka šāds brīvprātīgs pilnvaru ierobežojums ir savienojams ar nozīmīgas rīcības brīvības saglabāšanu Komisijai. Tādējādi pamatnostādņu pieņemšana nav likusi zaudēt nozīmi agrākajai judikatūrai, saskaņā ar kuru Komisijai ir rīcības brīvība, kas tai ļauj ņemt vai neņemt vērā noteiktus pierādījumus, nosakot apmēru naudas sodam, ko tā paredzējusi uzlikt, it īpaši, ievērojot lietas apstākļus. Gadījumā, ja Komisija ir atkāpusies no pamatnostādnēs norādītā paņēmiena, Pirmās instances tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai šī atkāpšanās ir juridiski attaisnojama un pietiekami pamatota. Tomēr Pirmās instances tiesa tāpat ir precizējusi, ka Komisijas rīcības brīvība un tai izvirzītie ierobežojumi neliedz Kopienai tiesām izmantot savu neierobežoto kompetenci.

Būtībā, attiecinot šos pašus interpretācijas principus uz īpašo atbildību mīkstinošu apstākļu gadījumu, Pirmās instances tiesa ir precizējusi, ka, nepastāvot norādei par šo pamatnostādņu obligāto raksturu attiecībā uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem, kurus varētu ņemt vērā, ir jāuzskata, ka Komisija ir saglabājusi noteiktu rīcības brīvību, visaptveroši novērtējot iespējamo naudas soda apmēra samazinājumu, pamatojoties uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem.

2006. gadā Pirmās instances tiesa tāpat ir turpinājusi precizēt noteiktas pamatnostādņu normas, piemēram, par faktiskās ietekmes jēdzienu iepriekš minētajos spriedumos lietās ***Archer Daniels Midland (Nātrija glukonāts)*** un ***Archer Daniels Midland (Citronskābe)***, par atbildību pastiprinošu apstākli, kas saistīts ar pārkāpuma aizsācēja lomu, – spriedumos lietās ***BASF/Komisija*** un ***Archer Daniels Midland/Komisija (Citronskābe)***, kā arī par atbildību mīkstinošu apstākli, kas saistīts ar pārkāpuma pārtraukšanu, tiklīdz iejaucas Komisija, – iepriekš minētajos spriedumos lietās ***Archer Daniels Midlands/Komisija (Citronskābe)*** un ***Archer Daniels Midland/Komisija (Nātrija glukonāts)***.

²⁹ Pamatnostādnes soda naudas noteikšanai, piemērojot regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.). Šīs Pamatnostādnes ir aizstātas ar Pamatnostādnēm naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.). Jaunās pamatnostādnes ir piemērojamas lietās, kurās paziņojums par iebildumiem ir ticis paziņots pēc 2006. gada 1. septembra.

c) *Maksimālā summa 10 % apmērā*

Regula Nr. 17 paredzēja, kā to kopš tā laika paredz Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts, ka attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās EKL 81. un 82. panta pārkāpumā, soda nauda nepārsniedz 10 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

Jau saistībā ar konkurences noteikumu piemērošanu lauksaimniecības jomā minētajā lietā **FNCBV u.c./Komisija** apstrīdēto lēmumu par spēkā neesošu padarīja tas, ka nebija sniegts pienācīgs pamatojums saistībā ar to, ka Komisija lēmumā nebija neko norādījusi par maksimālās summas ierobežojumu 10 % apmērā un apgrozījumu, kas ņemams vērā, šo ierobežojumu aprēķinot. Tomēr Pirmās instances tiesa tāpat nosprieda, ka iespēja Komisijai balstīties nevis uz pašu federāciju apgrozījumu, bet gan uz to biedru apgrozījumu, neaprobežojas ar judikatūrā jau identificēto apstākli, kad apvienība var uzlikt saistības saviem biedriem. Faktiski ir jāizvērtē apvienības faktiskā ekonomiskā kapacitāte. Tādējādi, lai attaisnotu, ka vērā tiek ņemts apvienības biedru apgrozījums, var ņemt vērā citus īpašus apstākļus, tādus kā, piemēram, ka apvienības izdarīts pārkāpums ir saistīts ar tās biedru darbībām un ka apvienība ir veikusi darbības tieši par labu saviem biedriem un sadarbībā ar tiem, ja apvienībai nav objektīvu interešu, kuras būtu autonomas no tās biedru interesēm. Tieši tā tas bija šajā lietā. Faktiski sodīto federāciju mērķis būtībā bija aizstāvēt savus biedrus un pārstāvēt to intereses. Strīdīgais nolīgums turklāt attiecās uz tās biedru darbībām un bija noslēgts tieši viņiem par labu. Visbeidzot, tas tika īstenots, noslēdzot vietējos nolīgumus starp departamenta federācijām un vietējām lauksaimniecības arodbiedrībām, kas bija attiecīgo valsts federāciju, kurām tika uzlikti sodi, biedri.

d) *Neierobežotas kompetences īstenošana*

Saskaņā ar Regulas Nr. 17 17. pantu, kā arī ar Regulas Nr. 1/2003 31. pantu Pirmās instances tiesai, ja tajā celta prasība pret lēmumu, ar kuru uzlikts naudas sods, ir neierobežota kompetence EKL 229. panta izpratnē, kas tai ļauj samazināt vai palielināt Komisijas noteiktos naudas sodus. 2006. gadā Pirmās instances tiesa šo kompetenci ir izmantojusi vairākkārt un pie dažādiem nosacījumiem.

Tādējādi lietās saistībā ar aizliegtajām vienošanām par vitamīniem Pirmās instances tiesa ir izmantojusi savu neierobežoto kompetenci, tikai lai izdarītu secinājumus, balstoties uz trūkumiem, kas iespaidoja lēmuma tiesiskumu. Iepriekš minētajā spriedumā lietā **BASF/Komisija** Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka nelikumības konstatēšana Komisijas vērtējumā par atbildību pastiprinošiem apstākļiem ir izraisījusi naudas soda palielinājumu attiecībā pret tā pamatsummu, un tas ļāva Pirmās instances tiesai izmantot savas neierobežotās kompetences pilnvaras, lai apstiprinātu, atceltu vai grozītu minēto naudas soda palielinājumu, ievērojot visus attiecināmos apstākļus izskatāmajā lietā. Vispārīgākā veidā, pēc tam, kad BASF bija to uzaicinājusi izmantot tās neierobežoto kompetenci neatkarīgi no pretlikumības konstatācijas, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka tās kontrole pār lēmumu, ar kuru Komisija konstatē konkurences noteikumu pārkāpumu un uzliek naudas sodu, attiecas tikai uz šī lēmuma likumību, jo tās neierobežoto kompetenci attiecīgā gadījumā var izmantot tikai pēc tam, kad konstatēta nelikumība, kas iespaido lēmumu un

par ko attiecīgais uzņēmums sūdzas savā prasībā, kā arī, lai novērstu šīs nelikumības sekas, nosakot uzliktā naudas soda apmēru, nepieciešamības gadījumā to atceļot vai grozot.

Savukārt iepriekš minētajā lietā **Hoek Loos/Komisija**, kas attiecās uz aizliegtu vienošanos par industriālo gāzi, Pirmās instances tiesa pārbaudīja prasītājas argumentāciju no prasības par tās ietvertā naudas soda atcelšanu vai grozīšanu viedokļa. Šajā kontekstā tā norādīja, ka noteiktā naudas soda samērīguma izvērtēšana attiecībā pret pārkāpuma smagumu un ilgumu ietilpst Pirmās instances tiesai piešķirtajā neierobežotas kompetences kontrolē³⁰. Galu galā, noraidījusi visus šos iebildumus, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka prasītājai noteiktā naudas soda galīgais apmērs šķita "pilnīgi atbilstošs, jo nekādi tās izvirzītie apstākļi neattaisno minētā apmēra samazinājumu". Tāpat iepriekš minētajā spriedumā lietā **Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka, pārsniedzot tās kontroli pār lēmuma likumību, tai ir jāizvērtē, vai ir jāizmanto sava neierobežotā kompetence attiecībā uz dažiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem noteikto naudas sodu. Tāpat vairākos gadījumos, pēc tam, kad tā bija noraidījusi prasītāju izvirzītu pamatu, Pirmās instances tiesa ir izmantojusi savas neierobežotās kompetences pilnvaras, lai apstiprinātu noteiktā naudas soda atbilstību.

Visbeidzot, jau norādītajā spriedumā lietā **FNCBV u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa atzina, ka attiecībā uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem Komisija bija ņēmusi vērā, pirmkārt, ka tā pirmo reizi piemēroja sodu par aizliegtu vienošanos, kas bija noslēgta tikai starp arodbiedrību federācijām attiecībā uz lauksaimniecības pamata produktiem un ietvēra divus ražošanas ķēdes posmus, un, otrkārt, lietas īpašo saimniecisko kontekstu, ko raksturoja smaga liellopu gaļas nozares krīze, sākot ar 2000. gadu, pēc jaunu trako govju sērgas gadījumu atklāšanas. Tādējādi Komisija bija prasītājām noteiktā naudas soda apmēram piemērojusi 60 % samazinājumu. Izmantojot savu neierobežoto kompetenci Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka ar šo samazinājumu, lai arī tas bija nozīmīgs, pietiekoši nav ņemts vērā lietas apstākļu izņēmuma raksturs. Tāpēc tā uzskatīja, ka ir atbilstoši prasītājām noteiktajam naudas sodam piemērot 70 % lielu samazinājumu un tāpēc naudas soda apmēram piemērot papildu samazinājumu 10 % apmērā.

Tāpat atzīmējams, ka Pirmās instances tiesa divās lietās izvērtēja iespēju palielināt Komisijas noteikto naudas sodu.

Tādējādi iepriekš minētajā spriedumā lietā **Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija** Komisija lūdza Pirmās instances tiesu palielināt noteiktā naudas soda apmēru, šo lūgumu pamatojot ar to, ka šī banka Pirmās instances tiesā pirmo reizi bija apstrīdējusi vienu no sodītajiem nolīguma dalībniekiem pastāvēšanu. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka šajā sakarā ir svarīgi noskaidrot, vai prasītājas rīcība ir likusi Komisijai – pretēji sagaidāmajam, ka tā būtu varējusi saprātīgi paļauties uz prasītājas sadarbību administratīvā procesa laikā – izstrādāt un Pirmās instances tiesā izvirzīt aizstāvību, kas vērsta uz tādu ar pārkāpumu saistītu faktu apstrīdēšanu, par kuriem tā bija pamatoti uzskatījusi, ka prasītāja tos vairs neapšaubīs. Pirmās instances tiesa šajā lietā secināja, ka soda sankcijas palielinājums nav atbilstošs, ņemot vērā apstrīdēto jautājumu nelielo nozīmi kā no apstrīdētā lēmuma sistēmas, tā arī no Komisijas aizstāvības sagatavošanas viedokļa, ko prasītājas rīcība ir padarījusi grūtāku.

³⁰ Skat. tāpat iepriekš minēto spriedumu lietā *Westfalen Gassen Nederland/Komisija* un iepriekš minēto spriedumu lietā *T-329/01 Archer Daniels Midland/Komisija*, 380. punkts.

Savukārt iepriekš minētajā lietā **Roquette Frères/Komisija** Pirmās instances tiesa palielināja apstrīdēto naudas sodu pēc tam, kad bija to samazinājusi. Pirmās instances tiesa vispirms atzina, ka prasītājam uzliktais naudas sods neatbilst tās stāvoklim nātrija glukonāta tirgū. Pat ja Komisijai neko nevarēja pārnest, jo tā naudas soda apmēru bija aprēķinājusi, pamatojoties uz prasītājas sniegtu neskaidru un neviennozīmīgu informāciju, Pirmās instances tiesa tomēr nolēma labot šo lēmuma trūkumu un tādēļ samazināt naudas sodu. Turpinājumā Pirmās instances tiesa palielināja naudas sodu par EUR 5000, lai ņemtu vērā apstākli, ka pēc viena no informācijas pieprasījumiem prasītāja, apzinoties sajaukšanas iespēju no Komisijas puses, bija kļūdaini paziņojusi savu tirdzniecības apgrozījumu. Faktiski, tā kā Regula Nr. 17 paredz Komisijai iespēju noteikt naudas sodu no 100 līdz 5000 EUR apmērā, ja uzņēmums iesniedz neprecīzus datus, atbildot uz informācijas pieprasījumu, Pirmās instances tiesa nolēma ņemt vērā prasītājas rupju neuzmanību, palielinot naudas summu līdz šajā normā paredzētajam maksimālajam līmenim.

Visbeidzot, šajā pašā spriedumā Pirmās instances tiesa sprieda par kārtību, kādā izmantojama tās neierobežotā kompetence; atbilstoši šīm pilnvarām, novērtējot naudas soda apmēru, Pirmās instances tiesa, ievērojot prasītājas iebildumus, var ņemt vērā papildu informāciju, kas nav bijusi minēta apstrīdētajā lēmumā. Šis vērtējums tika apstiprināts iepriekš minētajā spriedumā lietā **Raiffeisen Zentralbank Österreich u.c./Komisija**. Tomēr spriedumā lietā **Roquette Frères/Komisija** Pirmās instances tiesa ir precizējusi, ka, ievērojot tiesiskās drošības principu, šai iespējai principā ir jāaprobežojas ar to, ka vērā tiek ņemti informācijas elementi par laiku pirms apstrīdētā lēmuma, kurus Komisija būtu varējusi zināt brīdī, kad tā šo lēmumu pieņēma. Atšķirīga pieeja faktiski nozīmētu, ka Pirmās instances tiesa aizstātu administrāciju, novērtējot jautājumu, kas tai vēl nebija jāpārbauda, un tas novestu pie funkciju sadales sistēmas un institucionālā līdzsvara starp tiesas un pārvaldes iestāžu pilnvarām izjaukšanas.

7. Judikatūras jaunumi koncentrāciju kontroles jomā

2006. gadā ir pasludināti trīs spriedumi par Regulas Nr. 4064/89 piemērošanu, kura pa šo laiku ir aizstāta ar Regulu Nr. 139/2004; ceturtais pasludinātais spriedums attiecas uz šīs pēdējās minētās regulas ³¹ piemērošanu.

a) Komisijas kompetence koncentrāciju kontroles jautājumā

Regulas Nr. 4064/89 un Nr. 139/2004 ir piemērojamastikai Kopienas mērogā koncentrācijām; šo mērogu nosaka, pamatojoties cita starpā uz vairākiem tirdzniecības apjoma sliekšņiem attiecībā uz operācijas dalībniekiem. Divi 2006. gadā pasludināti spriedumi šajā sakarā precizē Komisijas kompetenci.

³¹ Padomes 1989. gada 21. decembra Regula (EEK) Nr. 4064/89 par uzņēmumu koncentrācijas kontroli (OV L 395, 1. lpp.; grozījumi OV 1990, L 257, 13. lpp.), atcelta ar Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 1. lpp.).

Vispirms, iepriekš minētajā spriedumā lietā **Endesa/Komisija** tika precizēti kritēriji, pamatojoties uz kuriem, ir aprēķināms divu vienas koncentrācijas operācijas dalībnieku apgrozījums, lai pārbaudītu, vai koncentrācija ir Kopienas mēroga koncentrācija. Šajā lietā *Gas Natural*, Spānijas sabiedrība, kas darbojas enerģijas sektorā, bija paziņojusi Spānijas konkurences iestādei savu ieceri izteikt publisku piedāvājumu par *Endesa*, Spānijas sabiedrības, kas galvenokārt darbojas elektrības nozarē, visu kapitāldaļu iegūšanu. Uzskatot, ka saskaņā ar Regulu Nr. 139/2004 operācija bija Kopienas mēroga operācija un tādējādi par to bija jāpaziņo Komisijai, *Endesa* iesniedza Komisijai sūdzību, kas tomēr tika noraidīta. *Endesa* šo lēmumu apstrīdēja Pirmās instances tiesā, tostarp norādot, ka Komisija bija nepareizi novērtējusi tās apgrozījumu.

Savā spriedumā Pirmās instances tiesa tostarp konstatēja, ka Regula par kontroli pār koncentrācijām Komisijai tieši neparedz pienākumu pēc savas iniciatīvas pārliecināties, ka ikviena koncentrācija, par ko tai nav paziņots, tiešām nav Kopienas mēroga koncentrācija. Tomēr, ja uzņēmums, kas apgalvo, ka koncentrācijai, par ko nav paziņots Komisijai, ir šāds mērogs, iesniedz sūdzību, Komisijai ir jālemj, vai tai principā ir kompetence. Tā rezultātā būtībā tieši sūdzības iesniedzējam ir jāpierāda savas sūdzības pamatotība, bet Komisijai labas pārvaldības interesēs ir jāveic rūpīga un neatkarīga tai iesniegto sūdzību pārbaude un pamatoti jāatbild uz sūdzības iesniedzēju argumentiem. Turklāt Komisijai pēc savas iniciatīvas visos gadījumos nav jāpārliecinās, ka tai iesniegtie revidētie pārskati ticami atspoguļo realitāti, un nav jāveic visu iespējamo paredzamo pielāgojumu pārbaude. Tas būtu jādara tikai tad, ja Komisijas uzmanību piesaistītu īpašas problēmas, kas tai tad ir jāpārbauda.

Šajā lietā *Endesa* tostarp uzskatīja, ka Komisijas vērtējumam par *Endesa* apgrozījumu būtu bijis jābūt pamatotam ar attiecīgām starptautiskām grāmatvedības normām, nevis tobrīd spēkā esošajām Spānijas normām. Pirmās instances tiesa tomēr Regulu Nr. 139/2004 interpretēja tādējādi, ka tā uzliek Komisijai pienākumu atsaukties uz uzņēmumu pārskatiem par līdzšinējo darbību, kas veidoti un revidēti atbilstoši piemērojamajiem tiesību aktiem. Šajā gadījumā tiesību normas, kas bija piemērojamas Spānijā attiecībā uz pārskatiem par 2004. finanšu gadu, bija vispāratzītie valsts grāmatvedības principi, nevis starptautiskie grāmatvedības principi, kas saskaņā ar Regulu par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ir piemērojami, tikai sākot ar 2005. finanšu gadu.

Pirmās instances tiesa tāpat noraidīja *Endesa* argumentus, ka Komisijai būtu bijis jāpiemēro divi pielāgojumi: viens attiecībā uz *Endesa* izplatīšanas operācijām un otrs – uz gāzes tirdzniecību. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa ir īpaši precizējusi, ka tiesiskās drošības jautājumos apgrozījums, kas jāņem vērā, lai noteiktu iestādi, kura ir kompetenta izvērtēt koncentrāciju, būtībā ir jānosaka saskaņā ar publicētajiem gada pārskatiem. Tātad tikai izņēmuma gadījumā, kad to pamato īpaši apstākļi, var veikt noteiktus pielāgojumus, lai labāk atainotu attiecīgo uzņēmumu saimniecisko realitāti. Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja *Endesa* prasību.

Otrkārt, iepriekš minētais spriedums lietā **Cementbouw Handel & Industrie/Komisija** sniedz vairākus precizējumus attiecībā uz Komisijas vērtējumu tādas koncentrācijas operācijas vienotajam raksturam, kura veikta, izmantojot vairākus juridiskus darījumus. Prasība bija vērsta pret lēmumu, ar kuru Komisija bija ar atpakaļejošu spēku atļāvusi Vācijas uzņēmumu grupai *Haniel* un *Cementbouw Handel & Industrie* (abas nodarbojas ar

būvmateriālu tirdzniecību) iegādāties Nīderlandes kopuzņēmumu CVK pēc tam, kad šie divi uzņēmumi bija apņēmušies izbeigt savu iepriekš pastāvējušo kopuzņēmuma līgumu. Darījums ietvēra komplicētu operāciju, kuras pamatā būtībā bija divas atsevišķas darījumu grupas, no kurām viena bija paziņota Nīderlandes konkurences iestādei, kura tad to atļāva. Savā prasībā *Cementbouw Handel & Industrie* tostarp apstrīdēja, ka Komisija var par vienu operāciju kvalificēt vairākus savstarpēji nošķirtus darījumus.

Pirmās instances tiesa tomēr sniedza galīgo interpretāciju koncentrācijas jēdzienam, kam jāatbilst pušu izvirzītajiem saimnieciskajiem mērķiem. Tā uzskatīja, ka šāda koncentrācija Regulas Nr. 4064/89 izpratnē var izveidoties pat tad, ja tiek veikti vairāki formāli nošķirami juridiski darījumi – kuru rezultātā vienam vai vairākiem uzņēmumiem tiek piešķirta tieša vai netieša ekonomiskā kontrole pār vienu vai vairāku citu uzņēmumu darbībām –, ja šie darījumi ir savstarpēji saistīti tādējādi, ka tos nevar īstenot vienu bez otra. Šajā lietā Komisija nebija pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka attiecīgie darījumi bija savstarpēji saistīti.

Turklāt Komisija bija ņēmusi vērā kompetences sadalījumu starp valsts un Kopienas konkurences iestādēm atbilstoši Regulai Nr. 4064/89 tiktāl, ciktāl tā kopā ar vēlāku darījumu, ar kuru tas ir nedalāmi saistīts, visaptveroši novērtēja citu darījumu, kas, apskatīts atsevišķi, neatbilst kritērijiem par Kopienas mērogu un ko ir atļāvusi valsts konkurences iestāde. Faktiski šādā gadījumā nav pareizi uzskatīt, ka pirmais darījums no saimnieciskā viedokļa ir patstāvīgs.

b) *Vērā ņemtās saistības grozīt sākotnējo koncentrācijas projektu*

Regulas Nr. 4064/89. panta 2. punkts būtībā noteic, ka Komisijai jāapstiprina koncentrācijas projekts – atbilstošā gadījumā pēc attiecīgo uzņēmumu veiktiem grozījumiem sākotnējā projektā –, ja koncentrācija ir saderīga ar kopējo tirgu. Tādējādi Komisija savam lēmumam var pievienot nosacījumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgie uzņēmumi pilda saistības, ko tie ir uzņēmušies ar nolūku nodrošināt koncentrācijas atbilstību kopīgajam tirgum.

Tikko jau minētajā spriedumā lietā **Cementbouw/Komisija** Pirmās instances tiesa atgriezās pie delikātās saiknes starp samērīguma principu un pušu brīvību ierosināt saistības, lai pilnībā novērstu Komisijas identificētās konkurences problēmas. Attiecīgās koncentrācijas pārbaudes procedūrā puses, tostarp prasītāja, bija piedāvājušas vispirms saistību projektu, kuru Komisija noraidīja, un tad – galīgo saistību piedāvājumu.

Pirmās instances tiesa vispirms secināja, ka saistību projekts neļāva pilnībā novērst Komisijas identificēto konkurences problēmu. Attiecībā uz galīgajām saistībām tiktāl, ciktāl tās pārsniedza mērķi atjaunot tādu konkurences stāvokli, kāds bija pirms koncentrācijas, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka Komisijai bija jārikojas un jāatzīst operācija par tādu, kas ir saderīga ar kopējo tirgu. Tātad Komisija nevarēja ne atzīt koncentrāciju par nesaderīgu ar kopējo tirgu, ne pieņemt lēmumu par koncentrācijas atzīšanu par saderīgu ar kopējo tirgu, izvirzot tādus nosacījumus konkurences stāvokļa, kāds tas bija pirms koncentrācijas, atjaunošanai, kuri atšķiras no dalībnieku piedāvātajiem. Proti, Regula Nr. 4064/89 neparedz, ka Komisija koncentrācijas saderīguma ar kopēju tirgu atzinumam drīkst vienpusēji pievienot nosacījumus neatkarīgi no lietas dalībnieku, kas iesnieguši paziņojumu, piedāvātajām saistībām. Tādējādi prasītāja nevarēja lietderīgi atsaukties uz to, ka Komisija

nav ievērojusi samērīguma principu, tāpat kā tā nevarēja apgalvot, ka izskatāmajā lietā šīs saistības patvaļīgi ir ierosinājusi Komisija.

c) *Kopīgā dominējošā stāvokļa izveidošanās novērtējums*

Saskaņā ar judikatūru ³² ir jāizpilda trīs nosacījumi, lai pēc koncentrācijas varētu izveidoties kopīgs dominējošais stāvoklis, kas būtiski ierobežo kopējā tirgū vai nozīmīgā tā daļā pastāvošo konkurenci. Pirmkārt, tirgum jābūt pietiekami caurskatāmam, lai uzņēmumi, kuri koordinē savu rīcību, varētu pietiekamā mērā uzraudzīt, vai ir ievēroti koordinācijas noteikumi. Otrkārt, ir jāpastāv no pārkāpumu izdarīšanas atturošam mehānismam gadījumiem, kad noteikumi netiek ievēroti. Treškārt, to uzņēmumu reakcija, kuri nepiedalās koordinācijā, tāda kā faktisko vai nākotnes konkurentu reakcija, kā arī klientu reakcija, nedrīkst apdraudēt ar koordināciju sasniegtos rezultātus.

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Impala/Komisija** ir precizēti Komisijas pienākumi attiecībā uz risku, ka var izveidoties kopējs dominējošais stāvoklis, ja tā koncentrāciju atzīst par saderīgu ar kopējo tirgu. Šajā lietā *Bertelsman* un *Sony*, divas sabiedrības, kuras darbojas plašsaziņas līdzekļu jomā, bija paziņojušas Komisijai koncentrācijas projektu ar mērķi apvienot savas darbības pasaules līmenī mūzikas jomā, izmantojot nosaukumu *Sony BMG*. Vispirms Komisija bija informējusi dalībnieces, ka tā provizoriski nolemj, ka koncentrācija ir nesaderīga ar kopējo tirgu, tostarp tādēļ, ka tā nostiprinātu kolektīvā dominējošā stāvokļa situāciju mūzikas ierakstu tirgū. Tomēr pēc dalībnieku uzklaušanās Komisija atļāva koncentrāciju. *Impala*, starptautiska apvienība, kas apvieno neatkarīgas mūzikas producentu sabiedrības, pēc tam prasīja Pirmās instances tiesai atcelt šo lēmumu.

Savā spriedumā Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz judikatūru, kas izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Airtours/Komisija*, atgādināja, ka saistībā ar Regulu Nr. 4064/89 attiecībā uz risku, ka izveidosies kopējs dominējošais stāvoklis, Komisijai savs vērtējums jābalsta uz nākotnē vērstu references tirgus analīzi, kas prasa rūpīgu prognozi attiecībā uz iespējamo tirgus un konkurences nosacījumu attīstību. Savukārt nevis kopēja dominējošā stāvokļa izveidošanās risku, bet gan šāda stāvokļa pastāvēšanas konstatāciju pamato lēmuma pieņemšanas brīdī esošās situācijas konkrēta analīze. Sekojoši, ja trīs Pirmās instances tiesas spriedumā *Airtours/Komisija* norādītie nosacījumi, protams, tāpat ir vajadzīgi, lai novērtētu kolektīvā dominējošā stāvokļa pastāvēšanu, tos var konstatēt netieši, pamatojoties uz norāžu un pierādījumu kopumu par norādēm, izpausmēm un fenomeniem, kas raksturīgi kopējam dominējošajam stāvoklim. Sevišķi cieša cenu saskaņošana ilgstošā laika periodā, it īpaši, ja cenas ir augstākas nekā cenas, kas parasti tiek pieprasītas, pastāvēt konkurencei, ko papildina citi kopējam dominējošam stāvoklim raksturīgi faktori, varētu, nepastāvēt citam saprātīgam izskaidrojumam, būt pietiekošs apstāklis, lai pierādītu šāda stāvokļa pastāvēšanu, pat ja nepastāvētu tieši konkrēti pierādījumi par izteiktu tirgus pārskatāmību, ko šādos apstākļos var prezumēt. Tomēr, tā kā izskatāmajā lietā prasītāja bija aprobežojusies ar to, ka atsaucās uz spriedumā *Airtours/*

³² Pirmās instances tiesas 2002. gada 6. jūnija spriedums lietā T-342/99 *Airtours/Komisija*, *Recueil*, II-2585. lpp., 62. punkts.

Komisija minēto nosacījumu pārkāpumu, Pirmās instances tiesai bija jāpārbauda šo nosacījumu ievērošana.

Šajā gadījumā attiecībā uz iepriekš pastāvējuša kopējā dominējošā stāvokļa nostiprināšanu mūzikas ierakstu tirgū Pirmās instances tiesa konstatēja, ka atbilstoši lēmumam to, ka tirgū nepastāv kolektīvs dominējošais stāvoklis, varētu secināt no attiecīgās preces daudzveidīguma, no tā, ka tirgus nav pārskatāms, un no tā, ka nepastāv pretpasākumi starp piecām vislielākajām sabiedrībām, kuras darbojas tirgū. Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka pieņēmums, ka mūzikas ierakstu tirgi nav pietiekami pārskatāmi, lai pieļautu kopēju dominējošo stāvokli, pirmkārt, nav pietiekami juridiski pamatots un, otrkārt, to iespaido acīmredzama kļūda novērtējumā tiktāl, ciktāl pierādījumi, uz kuriem tas balstās, nav pilnīgi un neietver visus attiecīgos datus, kurus Komisijai būtu bijis jāņem vērā un kuri nav tādi, kas varētu pamatot no tiem izdarītos secinājumus. Pirmās instances tiesa turklāt norādīja, ka Komisija ir pamatojusies uz to, ka nepastāv pierādījumi par pretpasākumiem pagātnē, kamēr saskaņā ar judikatūru pietiek ar to, ka pastāv atturoši mehānismi. Faktiski, ja sabiedrības ievēro kopējo politiku, nav nepieciešamības izmantot sankcijas. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa precizēja, ka, šķiet, šajā gadījumā pastāv uzticami un efektīvi atturoši pasākumi, it īpaši iespēja noteikt sankcijas disku izdevējam, kurš atkāpies no pieņemtā, liedzot tam kompilācijas. Turklāt, pat pieņemot, ka piemērotais tests šajā sakarā ir pārbaude, vai šādi pretpasākumi ir tikuši īstenoti pagātnē, Komisijas uzsāktā pārbaude bija nepietiekama.

Turklāt attiecībā uz iespējamo kopējā dominējošā stāvokļa izveidošanu pēc apvienošanās mūzikas ierakstu tirgos Pirmās instances tiesa pārmeta Komisijai, ka tā ir veikusi ļoti īsu vērtējumu un šajā sakarā lēmumā ir ietvērusi tikai paviršus un formālus apsvērumus. Pirmās instances tiesa turklāt uzskatīja, ka Komisija, nepieļaujot kļūdu, nevarēja balstīties uz to, ka nepastāvēja tirgus pārskatāmība, vai uz to, ka nebija pierādījumu par pretpasākumu īstenošanu pagātnē, lai secinātu, ka koncentrācija neradīja kopēja dominējošā stāvokļa izveidošanās iespēju. Faktiski kolektīva dominējošā stāvokļa rašanās vērtējums balstās uz nākotnē vērstu vērtējumu, kas nevar būt pamatots tikai ar pastāvošo situāciju. Tādēļ Pirmās instances tiesa atcēla apstrīdēto lēmumu.

C. Valsts atbalsti

1. Materiālo tiesību normas

EKL 87. panta 1. punktā ir noteikts, ka, ja vien šis Līgums neparedz ko citu, ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Kā to apstiprinājusi Pirmās instances tiesa spriedumā lietā **Le Levant 001 u.c./Komisija**³³, atbalsta kvalifikācija prasa, lai būtu izpildīti visi šajā normā paredzētie nosacījumi, Komisijas pienākumam sniegt pamatojumu arī ir jābūt izpildītam attiecībā uz katru no šiem nosacījumiem. Šajā lietā apskatāmais atbalsts ietilpa nodokļu samazināšanas pasākumos noteiktiem aizjūru ieguldījumiem, ko sākotnēji Francija ieviesa ar 1986. gada 11. jūlija likumu, attiecībā uz kuru Komisija nebija cēlusi iebildumus saskaņā ar EKL 87. pantu. Šī darbība minētā likuma ietvaros nozīmēja pasažieru kuģa *Le Levant* finansēšanu un izmantošanu aptuveni septiņus gadus, ko ieguldītāji, kas ir fiziskas personas, veiku ar tādas vienpersoniskas sabiedrības ar ierobežotu atbildību (*EURL*) starpniecību, kura izveidota vienīgi šim mērķim un ir iekļauta kuģniecības kopīpašumā.

Savā spriedumā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka apstrīdētais lēmums neļauj saprast, kā attiecīgais atbalsts atbilst trim no četriem EKL 87. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Faktiski, pirmkārt, attiecībā uz tirdzniecības starp dalībvalstīm iespaidošanu Pirmās instances tiesa norādīja, ka Komisija nav precizējusi, kā attiecīgais atbalsts varētu iespaidot minēto tirdzniecību, ja kuģi bija paredzēti izmantot Senpjēras un Mikelonas arhipelāgā [*Saint-Pierre-et-Miquelon*], kas nav Kopienas teritorijas sastāvdaļa. Otrkārt, kas attiecas uz atbalsta saņēmējam sniegtajām priekšrocībām un minēto priekšrocību selektīvo raksturu, Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka apstrīdētajā lēmumā nav paskaidrots, kādu iemeslu dēļ attiecīgais atbalsts ir sniedzis priekšrocības privātajiem ieguldītājiem. Treškārt, kas attiecas uz minētā atbalsta iespaidu uz konkurenci, Pirmās instances tiesa norādīja, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts, kā un kurā tirgū atbalsts iespaido vai varētu iespaidot konkurenci. Šī pamatojuma trūkuma dēļ Pirmās instances tiesa atcēla Komisijas lēmumu.

Šajā sakarā var atzīmēt, ka Pirmās instances tiesa tāpat ir konstatējusi pamatojuma nepietiekamību vai trūkumu, kas izraisījusi daļēju vai pilnīgu apstrīdētā lēmuma atcelšanu tās spriedumos lietās **Ufex u.c./Komisija**, **Lucchini/Komisija**, kā arī **Itālija un Wam/Komisija**³⁴.

Lai gan Pirmās instances tiesa šajā gadā ir spriedusi par vairākiem citiem valsts atbalsta režīma jautājumiem, aprobežosimies ar to, ka, visbeidzot, pieminēsim lietu **British Aggregates/Komisija**, kurā Pirmās instances tiesa apskatīja valsts pasākuma spēju piešķirt selektīvas priekšrocības par labu tikai konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētām darbības nozarēm³⁵.

Šajā lietā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste bija ieviesusi dabas resursu nodokli, kas principā apgrūtina neapstrādāto minerālo materiālu – t.i., granulēto materiālu, kas iegūti

³³ Pirmās instances tiesas 2006. gada 22. februāra spriedums lietā T-34/02 *Le Levant 001 u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

³⁴ Pirmās instances tiesas 2006. gada 7. jūnija spriedums lietā T-613/97 *Ufex u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts; 2006. gada 19. septembra spriedums lietā T-166/01 *Lucchini/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts, kā arī 2006. gada 6. septembra spriedums apvienotajās lietās T-304/04 un T-316/04 *Itālija un Wam/Komisija*, pašlaik apelācijas stadijā, Krājumā vēl nav publicēts.

³⁵ Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. septembra spriedums lietā T-210/02 *British Aggregates/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-487/06 P). Uz atbalstu selektivitātes jautājumu attiecas arī Pirmās instances tiesas 2006. gada 26. janvāra spriedums lietā T-92/02 *Stadtwerke Schwäbisch Hall u.c./Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-176/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

pirmo reizi un tiek izmantoti būvniecības un inženierceltniecības nozarē – tirdzniecību un kura mērķis ir palielināt otrreiz pārstrādāto minerālo materiālu vai citu aizstāt spējīgo materiālu izmantošanu salīdzinājumā ar neapstrādātajiem minerālajiem materiāliem un veicināt to racionālu izmantošanu, un nodrošināt vides izmaksu internalizāciju saistībā ar to materiālu ieguvu, uz kuriem attiecas nodoklis, atbilstoši “piesārņotājs maksā” principam. Pastāvot šādam nodokļu pasākumam, Pirmās instances tiesai bija jāpārbauda, vai Komisija pamatoti uzskatīja, ka ar apskatāmo pasākumu ieviestā diferencēšana atbilda vispārējās sistēmas raksturam vai shēmai. Faktiski, ja šī diferencēšana būtu pamatota ar citiem mērķiem nevis tiem, ko paredzēts sasniegt ar vispārējo sistēmu, attiecīgais pasākums principā tiek uzskatīts par tādu, kas atbilst EKL 87. panta 1. punktā paredzētajam selektivitātes nosacījumam.

Saskaņā ar Pirmās instances tiesas viedokli vides vai dabas resursu nodoklis ir autonomu nodokļu pasākums, kuru raksturo tā ar vidi saistītais mērķis un tā īpašā ar nodokli apliekamā bāze. Tas paredz noteiktu preču vai pakalpojumu aplikšanu ar nodokli, lai iekļautu to cenā vides izmaksas un/vai padarītu otrreiz pārstrādātos produktus konkurētspējīgākus un orientētu ražotājus un patērētājus uz tādām darbībām, kas ir videi labvēlīgākas. Dalībvalstis, kam ir kompetence vides politikas jomā, var ieviest uz nozari vērstus dabas resursu nodokļus, lai sasniegtu noteiktus vides mērķus. Dalībvalstis, līdzsvarojot dažādas pastāvošās intereses, tostarp var brīvi definēt savas prioritātes vides aizsardzības jomā un līdz ar to – noteikt preces vai pakalpojumus, kuriem tās nolemj piemērot dabas resursu nodokli. No tā izriet, ka principā vienīgi apstākļi, ka dabas resursu nodoklis ir īpašs pasākums, kas attiecas uz konkrētām precēm vai īpašiem pakalpojumiem un kuru nevar uzskatīt par vispārējās nodokļu sistēmas, kas piemērojama visām līdzīgām darbībām, kurām ir salīdzināma ietekme uz vidi, sastāvdaļu, principā neļauj uzskatīt, ka līdzīgas darbības, kurām netiek piemērots dabas resursu nodoklis, saņem selektīvas priekšrocības. Šajā gadījumā Komisija nebija pārkāpusi savas rīcības brīvības robežas, uzskatot, ka attiecīgā nodokļa piemērošanu varēja attaisnot, pamatojot ar vides mērķiem, un ka tāpēc minētais nodoklis nav valsts atbalsts.

2. Procesuāli jautājumi

a) *Ieinteresēto personu tiesības iesniegt apsvērumus*

Divos 2006. gadā pasludinātajos spriedumos Pirmās instances tiesa vērsa uzmanību uz precizitāti, kādai jāpiemīt lēmumam par procedūras sākšanu, lai tas ļautu trešajām personām iesniegt savus apsvērumus.

Pirmkārt, jau minētajā spriedumā lietā **Le Levant 001 u.c./Komisija** Pirmās instances tiesa precizēja Komisijas pienākumus, kas izriet no EKL 88. panta 2. punkta attiecībā uz procesuālajām garantijām personām, kuras ir ieinteresētās personas attiecībā uz lēmumu, ar kuru valsts pasākums atzīts par nesaderīgu ar EKL 87. panta 1. punktu. Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka atbalsta saņēmēja identificēšana katrā ziņā ir atbilstošs faktiskus un tiesisks jautājums, kas ir jānorāda lēmumā par procedūras sākšanu, ja tas ir iespējams procedūras stadijā, jo, pamatojoties uz šo identifikāciju, Komisija var pieņemt lēmumu par atbalsta atgūšanu. Turklāt, konstatēja Pirmās instances tiesa, šajā lietā lēmumā par procedūras sākšanu nav nekādas norādes par ieguldītājiem kā par iespējamajiem atbalsta saņēmējiem, turpretī tas ļauj uzskatīt, ka minētais saņēmējs bija kopīpašuma pārvaldnieks, kas tika

norādīts kā kuģa ekspluatētājs un galīgais īpašnieks. Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka, neļaujot privātajiem ieguldītājiem lietderīgi iesniegt savus apsvērumus, Komisija ir pārkāpusi EKL 88. panta 2. punktu, kā arī vispārēju Kopienu tiesību principu, kas prasa visām personām, attiecībā uz kurām var tikt pieņemts tām nelabvēlīgs lēmums, dot iespēju lietderīgi izteikties par tiem pierādījumiem, ko Komisija izvirza pret tām, lai pamatotu strīdīgo lēmumu.

Otrkārt, spriedumā lietā **Kuwait Petroleum (Nīderlande)/Komisija**³⁶ Pirmās instances tiesa precizēja, ka Komisijai nevar likt iesniegt pilnīgu analīzi par atbalstu, kas minēts tās paziņojumā par procedūras uzsākšanu. Savukārt Komisijai ir pietiekami precīzi jānosaka savas pārbaudes ietvari, lai ieinteresēto personu tiesības iesniegt apsvērumus nezaudētu savu nozīmi. Šajā lietā pamata jēdziens, kas ļāva identificēt atbalsta saņēmējus, bija ietverts paziņojumā, tādēļ Komisija, izmantojot tās rīcībā esošos līdzekļus, ir pareizi izpildījusi uzdevumu dot ieinteresētajām personām iespēju pienācīgi iesniegt apsvērumus atbalsta formālas pārbaudes procedūras laikā.

b) *Administratīvās stadijas laikā Komisijā nenorādītu faktisku apstākļu izvirzīšana Pirmās instances tiesā*

Divos šajā gadā pasludinātajos spriedumos Pirmās instances tiesa ir papildinājusi savu judikatūru, kas ierobežoprasītāja tiesības Pirmās instances tiesā atsaukties uz pierādījumiem, kuri Komisijai nav bijuši pieejami administratīvajā stadijā.³⁷

Tādējādi spriedumā lietā **Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisija**³⁸ Pirmās instances tiesa ir nolēmusi, ka prasītājs, kas nav piedalījies administratīvajā procedūrā, nevarēja atsaukties uz apstākļiem, kas Komisijai nav bijuši zināmi šajā stadijā, ja prasītājs ir ticis atzīts par attiecīgā atbalsta saņēmēju un ja Komisija bija lūgusi Vācijas iestādes, kā arī iespējamās ieinteresētās personas iesniegt pierādījumus par noteiktiem apstākļiem. Tiklīdz Komisija ir devusi iespēju ieinteresētajām personām attiecīgi iesniegt savus apsvērumus, nevar pārnest, ka tā nav ņēmusi vērā iespējamās pierādījumus par faktiskajiem apstākļiem, ko tai varēja iesniegt administratīvās procedūras laikā, bet kas tai netika iesniegti, jo Komisijai nav pienākuma pēc savas ierosmes un, pamatojoties uz prognozēm, pārbaudīt, kādi pierādījumi tai varēja tikt iesniegti.

Šādā pašā izpratnē Pirmās instances tiesa spriedumā lietā **Ter Lembeek/Komisija**³⁹ ir konstatējusi – lai gan prasītāja ļoti labi zināja par formālās izmeklēšanas procedūras

³⁶ Pirmās instances tiesas 2006. gada 31. maija spriedums lietā T-354/99 *Kuwait Petroleum (Nīderlande)/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

³⁷ Pirmās instances tiesas 2004. gada 14. janvāra spriedums lietā T-109/01 *Fleuren Compost/Komisija*, Recueil, II-127. lpp., 50. un 51. punkts, kā arī 2005. gada 11. maija spriedums apvienotajās lietās T-111/01 un T-133/01 *Saxonia Edelmetalle un Zemag/Komisija*, 67.–70. punkts, Krājumā vēl nav publicēts.

³⁸ Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-17/03 *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

³⁹ Pirmās instances tiesas 2006. gada 23. novembra spriedums lietā T-217/02 *Ter Lembeek/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

sākšanu, kā arī par vajadzību un svarīgumu tai sniegt noteiktu informāciju, tā izlēma nepiedalīties šajā procedūrā, turklāt neiebilstot, ka lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru nebija pietiekami pamatots, lai ļautu tai lietderīgi izmantot tās tiesības. Šajos apstākļos prasītāja nebija tiesīga ne pirmo reizi atsaukties Pirmās instances tiesā uz informāciju, kas Komisijai laikā, kad tā pieņēma apstrīdēto lēmumu, nebija zināma, ne arī – jo tad tas ir nepieņemams – atsaukties uz pamatu, kas balstīts vienīgi uz informāciju, kas Komisijai laikā, kad tā pieņēma apstrīdēto lēmumu, nebija zināma.

c) *Saprātīgs termiņš*

Lietā ***Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid*** un ***Federación Catalana de Estaciones de Servicio/Komisija*** ⁴⁰ EKL 88. panta 3. punktā paredzētā atbalsta iepriekšējas izskatīšanas stadija bija ilgusi gandrīz 28 mēnešus. Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka iepriekšējās izskatīšanas procedūras saprātīgais ilgums EKL 88. panta 3. punkta izpratnē ir jāizvērtē, vadoties no katra gadījuma atbilstošajiem apstākļiem; šajā gadījumā ne prasītāju Komisijai iesniegto dokumentu apjoms, ne citi lietas apstākļi neattaisnoja Komisijas veiktās iepriekšējās izskatīšanas procedūras ilgumu. Tomēr, nepastāvot citiem apstākļiem, kuru pastāvēšanu prasītājas nav pierādījušas, Pirmās instances tiesa neuzskatīja, ka tikai ar faktu, ka lēmums pieņemts, pārsniedzot saprātīgu termiņu, pietiek, lai Komisijas pieņemto lēmumu atzītu par pretlikumīgu. Tāpēc Pirmās instances tiesa prasību par tiesību aktu noraidīja.

D. Kopienas preču zīme

Arī šajā gadā tika izskatīts liels daudzums lietu saistībā ar Regulas Nr. 40/94 ⁴¹ piemērošanu. Ar preču zīmēm saistīto izskatīto lietu skaits (90) veidoja 20 % no visām Pirmās instances tiesā 2006. gadā izskatītajām lietām.

1. Absolūts reģistrācijas atteikuma pamatojums

No pavisam astoņiem spriedumiem lietās, kuru būtība attiecās uz absolūtu reģistrācijas atteikuma pamatojumu, Pirmās instances tiesa ir pasludinājusi divus spriedumus par tiesību akta atcelšanu ⁴². Judikatūra 2006. gadā galvenokārt attiecās uz absolūtiem atteikuma pamatojumiem, kas saistīti ar atšķirtspējas neesamību, un uz aprakstošu raksturu (Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts). Piemēram, par aprakstošiem vai tādiem, kam nepiemīt atšķirtspēja, ir atzīti dzērieniem, garšvielām un šķidriem pārtikas produktiem paredzēta plastmasas pudeles forma, apzīmējums “WEISSE SEITEN” attiecībā uz noteiktām

⁴⁰ Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. decembra spriedums lietā T-95/03 *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid* un *Federación Catalana de Estaciones de Servicio/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁴¹ Padomes 1993. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.).

⁴² Pirmās instances tiesas 2006. gada 4. oktobra spriedumi lietā T-188/04 *Freixenet/ITSB* (Melnā slīpēta matēta stikla pudeles forma) un lietā T-190/04 *Freixenet/ITSB* (Balta slīpēta stikla pudeles forma), Krājumā vēl nav publicēti.

reģistrācijas sadaļām un precēm, kas saistītas ar papīru, kā arī iegarena forma, kas atsauc atmiņā šķeteri vai pītu auklu, attiecībā uz noteiktiem pārtikas produktiem⁴³.

2. Relatīvi reģistrācijas atteikuma pamatojumi

Judikatūra šajā gadā šajā jautājumā atkal ir izrādījusies ļoti bagātīga. Piemēram, varētu minēt precizējumus, kas sniegti par attiecībām starp atšķirtspēju un atpazīstamību spriedumā lietā **Vitakraft-Werke Wührmann/ITSB – Johnson's Veterinary Products ("VITACOAT")** vai arī par *ratione temporis* novērtējumu konfliktam starp divām preču zīmēm spriedumā lietā **MIP Metro/ITSB – Tesco Stores ("METRO")**⁴⁴. Tomēr šeit tiks apskatīti vienīgi jaunumi attiecībā uz, pirmkārt, "preču zīmju saimes" jēdzienu un, otrkārt, preču zīmes faktiskas izmantošanas rezultātā iegūtas aizsardzības apjomu.

a) "Preču zīmju saimes" jēdziens

Spriedumā lietā **Ponte Finanziaria/ITSB – Marine Enterprise Projects ("BAINBRIDGE")** Pirmās instances tiesa ir precizējusi "preču zīmju saimes" jēdzienu, novērtējot sajaukšanas iespēju⁴⁵. Šajā lietā prasītāja uzskatīja, ka agrākās preču zīmes, kuras visas raksturoja viena un tā pati vārdiskā sastāvdaļa ("bridge"), veidoja "preču zīmju saimi" vai "sērijveida preču zīmes". Saskaņā ar prasītājas viedokli šāds apstāklis pēc sava rakstura rada objektīvu sajaukšanas iespēju. No Pirmās instances tiesas viedokļa, lai gan "sērijveida preču zīmes" Regulā Nr. 40/94 nav minētas, sajaukšanas iespēja tomēr ir jāvērtē visaptveroši, ņemot vērā visus uz konkrēto lietu attiecināmos faktorus. Tā piebilda, ka šāds attiecināms faktors sajaukšanas iespējas novērtēšanas mērķim ir apstāklis, ka iebildumi pret Kopienas preču zīmes reģistrācijas pieteikumu pamatoti ar vairākām agrākām preču zīmēm, un šīm preču zīmēm piemītošās īpašības ļauj tās uzskatīt par vienas un tās pašas "sērijas" vai "saimes" daļu. Tas tā it īpaši var būt gadījumā, kad tās pilnībā atveido vienu un to pašu atšķirtspējīgu elementu, kam ir pievienots cits – grafisks vai vārdisks elements, kurš tās atšķir vienu no otras, vai gadījumā, kad tām ir raksturīga viena un tā paša, no galvenās preču zīmes atvasināta piedēkļa vai piedēkļa atkārtošana. Šādos gadījumos sajaukšanas iespēju var izraisīt asociāciju iespēja starp reģistrācijai pieteikto preču zīmi un agrākajām preču zīmēm, kas ir sērijas daļa, ja reģistrācijai pieteiktajai preču zīmei un minētajām preču zīmēm piemītošās līdzības var likt patērētājam domāt, ka reģistrācijai pieteikta preču zīme ir tās pašas sērijas daļa un ka tādēļ tās aptvertajām precēm ir tāda pati komerciālā izcelsme kā precēm, ko aptver agrākās preču zīmes, vai radniecīga izcelsme.

⁴³ Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedums lietā T-129/04 *Develey/ITSB* (Plastmasas pudeles forma) (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-238/06 P), 2006. gada 16. marta spriedums lietā T-322/03 *Telefon & Buch/ITSB – Herold Business Data* ("Weisse Seiten"), Krājumā vēl nav publicēti, un 2006. gada 31. maija spriedums lietā T-15/05 *De Waele/ITSB* (Desas forma), Krājumā vēl nav publicēts.

⁴⁴ Skat. attiecīgi Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. jūlija spriedumu lietā T-277/04 *Vitakraft-Werke Wührmann/ITSB – Johnson's Veterinary Products* ("VITACOAT") un 2006. gada 13. septembra spriedumu lietā T-191/04 *MIP Metro/ITSB – Tesco Stores* ("METRO") (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-493/06 P), Krājumā vēl nav publicēti.

⁴⁵ Pirmās instances tiesas 2006. gada 23. februāra spriedums lietā T-194/03 *Ponte Finanziaria/ITSB – Marine Enterprise Projects* ("BAINBRIDGE") (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-234/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

Pirmās instances tiesa tomēr šo risinājumu aprobežoja ar gadījumiem, kuros abi nosacījumi ir izpildīti kumulatīvi. Pirmkārt, agrāk reģistrēto preču zīmju sērijas īpašniekam ir jāsniedz izmantošanas pierādījums par visām sērijai piederošajām preču zīmēm vai vismaz par vairākām preču zīmēm, kuras var veidot "sēriju". Otrkārt, papildus tās līdzībai ar sērijā ietilpstošajām preču zīmēm pieteiktajai preču zīmei jāpiemīt arī tādām īpašībām, kuras var to pievienot sērijai. Pirmās instances tiesa precizēja, ka tas tā nebūtu gadījumā, kad, piemēram, agrāko sērijveida preču zīmju kopīgais elements reģistrācijai pieteiktajā preču zīmē tiek izmantots atšķirīgā pozīcijā no tās, kurā tas parasti atrodas sērijai piederošajās preču zīmēs, vai ar semantiski atšķirīgu saturu. Šajā lietā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka vismaz pirmais no šiem diviem nosacījumiem nebija izpildīts, jo prasītāja klātbūtni tirgū bija pierādījusi tikai attiecībā uz norādītās sērijas divām agrākajām preču zīmēm.

b) *Aizsardzības apjoms, ko piešķir faktiska preču zīmes izmantošana*

Regulas Nr. 40/94 15. panta 1. punkts nosaka – ja piecos gados pēc Kopienas preču zīmes reģistrācijas tās īpašnieks nav sācis šo preču zīmi Kopienā faktiski izmantot saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, vai ja tās izmantošana ir pārtraukta uz nepārtrauktu piecu gadu laikposmu, uz Kopienas preču zīmi attiecina šajā regulā paredzētās sankcijas, ja vien šai neizmantošanai nav pamatotu iemeslu. Šīs normas otrais punkts paredz, ka par faktisku izmantošanu uzskata arī Kopienas preču zīmes izmantošanu tādā veidā, kas atšķiras zināmos elementos, kuri neizmaina preču zīmes atšķirtspēju no tās formas, kādā tā tikusi reģistrēta.

Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 43. panta 2. punktu pēc pieteikuma iesniedzēja lūguma agrākas Kopienas preču zīmes īpašniekam, kas iesniedzis savus iebildumus, ir jāapliecina, ka piecu gadu laikā pirms Kopienas preču zīmes pieteikuma publicēšanas agrākā Kopienas preču zīme ir Kopienā faktiski izmantota saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta un ko šī persona uzskaita kā savu iebildumu pamatojumu, vai arī jānorāda pamatoti tās neizmantošanas iemesli, ar nosacījumu, ka agrākā Kopienas preču zīme tobrīd ir reģistrēta ne mazāk kā piecus gadus. Tāpat saskaņā ar šo normu, ja Kopienas agrāka preču zīme ir izmantota tikai saistībā ar daļu preču vai pakalpojumu, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, iebildumu izskatīšanas nolūkos tiek uzskatīts, ka tā ir reģistrēta tikai attiecībā uz šīm precēm vai pakalpojumiem. Regulas Nr. 40/94 43. panta 3. punkts attiecina šo principu piemērošanu uz agrākām valsts preču zīmēm.

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Ponte Finanziaria/ITSB** Pirmās instances tiesa tika aicināta spriest par prasītājas izvirzītu argumentu, kas balstīts uz "aizsardzības preču zīmes" jēdzienu. Šis jēdziens Itālijas tiesībās ļauj saglabāt izņēmumu noteikumam par preču zīmes tiesību zaudēšanu, ja tā nav izmantota, gadījumā, kad neizmantotās preču zīmes īpašnieks vienlaikus ir īpašnieks kādai citai vai vairākām citām līdzīgām, joprojām spēkā esošām preču zīmēm, no kurām vismaz viena tiek izmantota, lai apzīmētu tās pašas preces vai pakalpojumus.

Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka "aizsardzības preču zīmes" jēdziens nebija pazīstams Kopienas preču zīmes aizsardzības sistēmā, kura kā būtisku nosacījumu ar preču zīmēm saistīto tiesību atzīšanai izvirza prasību faktiski izmantot apzīmējumu uzņēmējdarbībā attiecībā uz attiecīgajām precēm un pakalpojumiem. Pirmās instances tiesa šajā sakarā precizēja, ka aizsardzības preču zīmes neietilpst Regulas Nr. 40/94 43. panta 2. punktā minētajos

“pamatotajos iemeslos” preču zīmes neizmantošanai. Faktiski šis jēdziens šķēršļiem preču zīmes izmantošanai vai situācijām, kurās preču zīmes izmantošana komerciālā nolūkā, ņemot vērā konkrētās lietas atbilstošo apstākļu kopumu, izrādās pārmērīgi apgrūtināša. Tā tas varētu būt, piemēram, gadījumā, kad valsts tiesiskais regulējums nosaka ierobežojumus ar preču zīmēm apzīmēto preču tirdzniecībai. Tas tā savukārt nav tādas valsts tiesību normas gadījumā, kas atļauj kā preču zīmes deponēt apzīmējumus, ko neparedz izmantot tirdzniecībā tādēļ, ka tiem piemīt tīri aizsardzības funkcija saistībā ar citu apzīmējumu, ko izmanto tirdzniecībā.

“Aizsardzības preču zīmes” jēdziens neparedz preču zīmes īpašniekam iespēju pierādīt faktisku izmantošanu, iesniedzot pierādījumus par izmantošanu uzņēmējdarbībā formā, kas nedaudz atšķiras no formas, kurā preču zīme ir tikusi reģistrēta. Faktiski saskaņā ar Pirmās instances tiesas viedokli Regulas Nr. 40/94 15. panta 2. punkta a) apakšpunkta mērķis ir atļaut šīs preču zīmes īpašniekam apzīmējuma komerciālas izmantošanas gadījumā veikt tam izmaiņas, kas, nemainot atšķirtspēju, ļauj to labāk pielāgot attiecīgo preču vai pakalpojumu tirdzniecības vai mārketinga prasībām. Šīs normas materiālās piemērošanas joma ir jāuzskata par ierobežotu attiecībā uz situācijām, kurās apzīmējums, ko preču zīmes īpašnieks konkrēti izmanto, ir tādā formā, kādā tiek komerciāli izmantota šī pati preču zīme. Savukārt šī norma neļauj reģistrētās preču zīmes īpašniekam izvairīties no pienākuma izmantot šo preču zīmi, atsaucoties uz labumu, ko tas gūst, izmantojot līdzīgu preču zīmi, kas tikusi reģistrēta atsevišķi.

3. Formas un procesuāli jautājumi

No leksējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes, paraugi un modeļi) (ITSB) instanču funkcionālās pēctecības izriet, ka Regulas Nr. 40/94 74. panta 1. punkta piemērošanas jomā (saskaņā ar kuru procesos, kas attiecas uz relatīviem reģistrācijas atteikuma pamatojumiem, ir jāaprobežojas ar pušu iesniegto faktu, pierādījumu un argumentu pārbaudi) Apelāciju padomei savs lēmums jāpamato ar visiem lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, ko iesaistītā puse ir izvirzījusi vai nu procesā nodaļā, kura izskatīja lietu pirmajā instancē, vai procesā Apelāciju padomē, ievērojot Regulas Nr. 40/94 74. panta 2. punktā noteikto vienīgo atrunu (proti, ITSB var neņemt vērā faktus vai pierādījumus, ko attiecīgās puses nav iesniegušas savlaicīgi) ⁴⁶.

Pirmās instances tiesa šajā gadā ir turpinājusi precizēt savas judikatūras apjomu, konkretizējot Apelāciju padomes veicamās analīzes priekšmetu kā no faktiskā, tā juridiskā viedokļa.

Pirmkārt, attiecībā uz Apelāciju padomes faktu vērtējumu spriedumā lietā **La Baronia de Turis/ITSB – Baron Philippe de Rothschild (“LA BARONNIE”)** un **Caviar Anzali/ITSB – Novomarket (“Asetra”)** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka Apelāciju padomei ir tāda pati kompetence kā instancei, kas pieņēmusi apstrīdēto lēmumu, un ka tās pārbaude aptver visu lietu tādu, kāda tā ir lēmuma pieņemšanas brīdī ⁴⁷. Tā rezultātā kontrole, ko veic apelāciju

⁴⁶ Pirmās instances tiesas 2003. gada 23. septembra spriedums lietā T-308/01 *Henkel/ITSB – LHS (UK) (“KLEENCARE”)*, *Recueil*, II-3253. lpp., 32. punkts.

⁴⁷ Pirmās instances tiesas 2006. gada 10. jūlija spriedums lietā T-323/03 *La Baronia de Turis/ITSB – Baron Philippe de Rothschild (“LA BARONNIE”)* un 2006. gada 11. jūlija spriedums lietā T-252/04 *Caviar Anzali/ITSB – Novomarket (“Asetra”)*, Krājumā vēl nav publicēti.

padomes, neaprobežojas tikai ar apstrīdētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi, bet, ņemot vērā apelācijas procesa iedarbību – lietas jaunu izskatīšanu (*effet dévolutif*), tā paredz visas lietas vērtēšanu no jauna, jo apelāciju padomēm pilnībā no jauna jāpārbauda sākotnējā prasība un jāņem vērā tām savlaicīgi iesniegtie pierādījumi. Pirmās instances tiesa tad nolēma, ka, ja Regulas Nr. 40/94 74. panta 2. punkts pakārtoti piešķir ITSB tiesības neņemt vērā pierādījumus, ko lietas dalībnieki nav iesnieguši “laicīgi”, šis jēdziens procesā Apelāciju padomē ir jāinterpretē kā tāds, kas attiecas uz termiņu, ko piemēro apelācijas iesniegšanai, kā arī uz konkrētā procesa laikā noteiktajiem termiņiem. Tā kā šis jēdziens ir piemērojams visos ITSB notiekošajos procesos, termiņam, ko nodaļa, kas lemj pirmajā instancē, nosaka pierādījumu iesniegšanai, attiecīgi nav nozīmes attiecībā uz jautājumu par to, vai pierādījumi Apelāciju padomē tika iesniegti “laicīgi”. Apelāciju padomei arī ir pienākums ņemt vērā tai iesniegtos pierādījumus neatkarīgi no fakta, vai tie tikuši iesniegti lebildumu nodaļai vai nē. Šajā lietā, tā kā apstrīdētie dokumenti Apelāciju padomē bija tikuši iesniegti pielikumā Regulas Nr. 40/94 59. pantā noteiktajā četru mēnešu termiņā, to iesniegšanu nevar uzskatīt par novēlotu Regulas Nr. 40/94 74. panta 2. punkta izpratnē.

Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka ir jāizvērtē sekas, kurām jāizriet no šīs tiesību kļūdas; procesa pārkāpums ir pamats visa lēmuma vai tā daļas atcelšanai tikai tad, ja ir konstatēts, ka gadījumā, ja šī pārkāpuma nebūtu, apstrīdētajam lēmumam varētu būt atšķirīgs saturs. Šajā lietā, uzsverot, ka tai nav jāaizstāj ITSB, vērtējot attiecīgos pierādījumus, Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka nevar izslēgt, ka pierādījumi, ko Apelāciju padome nepamatoti atteicās ņemt vērā, var būt tādi, kas varētu grozīt Apstrīdētā lēmuma saturu. Tāpēc Pirmās instances tiesa atcēla apstrīdēto lēmumu⁴⁸.

Otrkārt, attiecībā uz juridisko vērtējumu, kas jāveic Apelāciju padomei, Pirmās instances tiesa spriedumā lietā **DEF-TEC Defense Technology/ITSB – Defense Technology (“FIRST DEFENSE AEROSOL PEPPER PROJECTOR”)** precizēja, ka to principā nenosaka tikai tie pamati, ko izvirzījis lietas dalībnieks, kas cēlis prasību⁴⁹. Līdz ar to, pat ja lietas dalībnieks, kas cēlis prasību, nav izvirzījis īpašu pamatu, Apelāciju padomei tomēr ir pienākums pārbaudīt, ievērojot visus atbilstošos tiesību un faktiskos apstākļus, vai likumīgi varēja pieņemt lēmumu, kas ir apelācijas sūdzības priekšmets, vai nē. Šajā lietā procesā Pirmās instances tiesā prasītāja atsauca uz to, ka lebildumu nodaļas lēmums nav spēkā paraksta neesamības dēļ. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka, lai gan šis pamats procesā Apelāciju padomē netika izvirzīts, un, pieņemot, ka ir konstatēts piemērojamo formālo noteikumu pārkāpums, Apelāciju padomei tas bija jāizvirza pēc savas iniciatīvas.

Tāpat no procesuālā viedokļa Pirmās instances tiesa šajā gadā atkal risināja jautājumu par apstākļiem, kurus var izvirzīt procesā Pirmās instances tiesā, vērsoties pret Apelāciju padomes lēmumu.

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Vitakraft-Werke Wührmann/ITSB** Pirmās instances tiesa pamatojās uz savu agrāko judikatūru, secinot, ka fakti, uz ko atsaucas procesā Pirmās instances tiesā, ja tie nav tikuši izvirzīti procesos ITSB instancēs, var ietekmēt Apelāciju padomes lēmuma

⁴⁸ Attiecībā uz pēc būtības līdzīgu analīzi skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Torre Muga*.

⁴⁹ Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. septembra spriedums lietā T-6/05 *DEF-TEC Defense Technology/ITSB – Defense Technology* (“FIRST DEFENSE AEROSOL PEPPER PROJECTOR”), Krājumā vēl nav publicēts.

likumību tikai tad, ja ITSB būtu bijis tos jāņem vērā pēc savas iniciatīvas. Regulas Nr. 40/94 74. panta 1. punkts paredz, ka procesā, kas attiecas uz relatīvu reģistrācijas atteikuma pamatojumu, ITSB aprobežojas ar faktu, pierādījumu un argumentu, ko puses iesniegušas, pārbaudi, tāpēc tam pēc savas iniciatīvas nav jāņem vērā fakti, kurus puses nav izvirzījušas. Līdz ar to ar šādiem faktiem nevar apstrīdēt Apelāciju padomes lēmuma likumību.

Savukārt spriedumā lietā **Armacell/ITSB – nmc ("ARMAFOAM")** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka apstākļi, ka viens no procesa dalībniekiem leibildumu nodaļā ir piekritis, ka ar attiecīgajām preču zīmēm apzīmētās preces, iespējams, var būt identiskas, un pēc tam Apelāciju padomē norādījis, ka, ņemot vērā iespējamās atšķirības, kas nodala konfliktējošos apzīmējumus, jautājums par preču līdzību var palikt neizskatīts, nekādā ziņā neatbrīvo ITSB no jautājuma, vai ar minētajām preču zīmēm apzīmētās preces ir līdzīgas vai identiskas, izskatīšanas⁵⁰. Līdz ar to šī apstākļa rezultātā, nepārkāpjot strīda Apelāciju padomē tiesisko un faktisko apjomu, prasītāja tāpat nezaudē tiesības apstrīdēt saistībā ar šo jautājumu veiktos vērtējumus šajā instancē.

E. Piekļuve dokumentiem

Šajā gadā ir pasludināti tikai divi spriedumi, lemjot par atteikumu piekļuvei dokumentiem saskaņā ar Regulu Nr. 1049/2001⁵¹. Šie spriedumi tomēr ir devuši Pirmās instances tiesai iespēju precizēt apjomu izņēmumiem, kas balstīti attiecīgi uz pārbaudes un izmeklēšanas darbību mērķu aizsardzību un tiesvedības aizsardzību.

Pirmkārt, spriedumā lietā **Technische Glaswerke Ilmenau/Komisija**, kas attiecās uz atteikumu piekļuvei dokumentiem par valsts atbalsta procedūru, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka tikai fakts, ka Komisija ir apgalvojusi, ka piekļuve varētu kompromitēt vajadzīgo dialogu starp Komisiju, dalībvalsti un attiecīgajiem uzņēmumiem saistībā ar notiekošajām izmeklēšanām, nepierāda, ka pastāv īpaši apstākļi, kas attaisnotu, ka tā nav veikusi konkrētu un individuālu pārbaudi dokumentiem, attiecībā uz kuriem pieprasīta piekļuve.

Otrkārt, spriedumā lietā **Franchet un Byk/Komisija** Pirmās instances tiesa pievērsās atteikumam sniegt piekļuvi dažādiem OLAF un Komisijas iekšējā revīzijas dienesta dokumentiem. Šie dokumenti bija nosūtīti Francijas un Luksemburgas tiesu iestādēm saistībā ar izmeklēšanu par pārkāpumiem, kuri varētu būt pieļauti Eurostat. Šajā lietā prasītāji bija saskatījuši to atbildības izvērtēšanu.

Pirmās instances tiesa pēc tam, kad tā bija atgādinājusi, ka izņēmumi principam, kas paredz piekļuvi iestāžu dokumentiem, ir jāinterpretē un jāpiemēro sašaurināti, izvērtēja, kā Komisija bija piemērojusi minētos izņēmumus, jeb konkrētāk – ar tiesvedības aizsardzību,

⁵⁰ Pirmās instances tiesas 2006. gada 10. oktobra spriedums lietā T-172/05 *Armacell/ITSB – nmc ("ARMAFOAM")*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.). Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-391/03 un T-70/04 *Franchet un Byk* un 2006. gada 14. decembra spriedums lietā T-237/02 *Technische Glaswerke Ilmenau/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti.

kā arī ar pārbaudes, izmeklēšanas un revīzijas darbību mērķu aizsardzību saistītos izņēmumus.

Attiecībā uz pirmo izņēmumu Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka šīs lietas apstākļos Komisija nedrīkstēja apgalvot, ka OLAF paziņotie dažādie dokumenti bija izstrādāti tikai tiesvedības mērķiem. Faktiski par to, kā valsts kompetentās institūcijas vai iestādes izmanto OLAF nosūtītos ziņojumus un informāciju, tomēr ir atbildīgas tikai un pilnībā vienīgi šīs iestādes, un ir iespējams, ka tas, ka OLAF ir nodevis informāciju valsts institūcijām vai iestādei, neizraisa tiesvedības uzsākšanu valsts tiesā vai disciplināru vai administratīvu procedūru Kopienas līmenī. Valsts procesuālo normu ievērošana ir garantēta pietiekamā mērā, ja iestāde nodrošina, ka dokumentu satura izpaušana nerada valsts tiesību pārkāpumu. Tādējādi šaubu gadījumā OLAF būtu jāapspriežas ar valsts tiesu un piekļuve būtu jāatsaka tikai tad, ja valsts tiesa iebilst pret minēto dokumentu satura izpaušanu.

Attiecībā uz otro izņēmumu, kas saistīts ar pārbaudes, izmeklēšanas un revīzijas darbību mērķu aizsardzību, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka šī tiesību norma ir piemērojama tikai, ja attiecīgo dokumentu satura izpaušana varētu apdraudēt attiecīgo pārbaudes, izmeklēšanas vai revīzijas darbību pabeigšanu. Tas prasa pārbaudīt, vai apstrīdēto lēmumu pieņemšanas brīdī vēl joprojām nebija pabeigtas pārbaudes un izmeklēšanas darbības, kuras varētu tikt apdraudētas, un vai šīs darbības tika veiktas atbilstošā termiņā. Šajā gadījumā Komisija nav pieļāvusi ne kļūdu tiesību piemērošanā, ne kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka pirmā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī piekļuve Francijas un Luksemburgas iestādēm nodotajiem dokumentiem bija jāatsaka, jo šo dokumentu satura izpaušana būtu apdraudējusi pārbaudes, izmeklēšanas un revīzijas darbību mērķu aizsardzību. Tomēr šķiet, ka attiecībā uz noteiktu OLAF Komisijai paziņoto informāciju OLAF ir lēmis *in abstracto*, pietiekami nepierādot, ka šo dokumentu satura izpaušana konkrētā veidā apdraudētu pārbaudes, izmeklēšanas un revīzijas darbību mērķu aizsardzību un ka norādītais izņēmums faktiski attiecās uz visu minētajos dokumentos iekļauto informāciju. Lēmums atteikt piekļuvi tādēļ tika atcelts tiktāl, ciktāl tas attiecās uz šiem pēdējiem dokumentiem.

Visbeidzot, atzīmēsim, ka spriedumā lietā **Kallianos/Komisija** piemēroti no Regulas Nr. 1049/2001 izrietošie principi, lai saistībā ar prasību, ko ierēdnis cēlis par lēmumu, ar kuru nolemts izdarīt ieturējumu no viņa atalgojuma, atsauktos uz pārskatāmības trūkumu⁵². Šajā lietā prasītājs bija lūdzis piekļuvi Komisijas Juridiskā dienesta atzinumam par viņa personīgo situāciju. Lai gan prasītājs nebija iesniedzis prasību, balstoties uz Regulu Nr. 1049/2001, Pirmās instances tiesa, ņemot vērā judikatūru par šo regulu, nosprieda, ka Komisija daļēji nebija ņēmusi vērā prasītāja tiesības uz piekļuvi personas lietai. Pirmās instances tiesa tomēr Komisijas lēmumu neatcēla, jo atteikums izpaust attiecīgo juridisko atzinumu nebija kaitējis prasītāja aizstāvībai.

⁵² Pirmās instances tiesas 2006. gada 17. maija spriedums lietā T-93/04 *Kallianos/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-323/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

F. Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) – terorisma apkarošana

Šajā gadā Pirmās instances tiesa ir pasludinājusi trīs spriedumus jautājumā par terorisma apkarošanu⁵³. Pirmie divi papildina spriedumā lietā *Yusuf un Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, kā arī spriedumā lietā *Kadi*/Padome un Komisija⁵⁴ iedibinātos principus, kamēr trešajam ir jauns juridiskais konteksts.

Pēc 2001. gada 11. septembra terora aktiem Apvienoto Nāciju Drošības Padome ir pieņēmusi vairākas rezolūcijas, aicinot visas Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dalībvalstis iesaldēt līdzekļus un citus finanšu aktīvus, kas pieder personām un organizācijām, kas saistītas ar *Taliban*, Osamu bin Ladenu [*Oussama ben Laden*] un *Al-Qaida* tīklu. Drošības Padome ir uzdevusi Sankciju komitejai identificēt attiecīgās personas un atjaunināt to sarakstu. Šīs rezolūcijas Kopienā ir īstenotas ar Padomes regulām, kas paredz attiecīgo personu un organizāciju līdzekļu iesaldēšanu. Tās ietvertas sarakstā, kuru Komisija regulāri pārbauda, pamatojoties uz Sankciju komitejas īstenoto atjaunināšanu. Ar Sankciju komitejas piekrišanu valstis var humanitāru apsvērumu dēļ piešķirt atbrīvojumus no līdzekļu iesaldēšanas. Atbilstoši īpašai procedūrai Sankciju komitejai ar valsts, kurā attiecīgā persona dzīvo, vai kuras pilsonis/e tā ir, starpniecību var iesniegt lūgumu svītrot no saraksta.

Šafiks Ajadi [*Chafiq Ayadi*], Dublinā (Īrija) dzīvojošs Tunisijas pilsonis, un Faradžs Hasans [*Faraj Hassan*], Lībijas pilsonis, kas atrodas ieslodzījumā Brikstonā [*Brixton*] (Apvienotā Karaliste), bija ietverti attiecīgajā Kopienas sarakstā. Šīs divas personas bija lūgušas Pirmās instances tiesu atcelt šo pasākumu, un no tā izrietošajos spriedumos Pirmās instances tiesa precizēja vairākus jautājumus par līdzekļu iesaldēšanas procedūru.

Iepriekš minētajā spriedumā lietā **Ayadi/Padome** pēc tam, kad tā bija atgādinājusi, ka apstrīdētajā regulā paredzētā līdzekļu iesaldēšana nepārkāpj vispāratzītās cilvēka pamattiesības (*jus cogens*), Pirmās instances tiesa atzina, ka šāds pasākums ir īpaši radikāls. Tā tomēr piebilda, ka attiecīgās regulas izvirzītie mērķi ir tādi, kas attaisno šādas nelabvēlīgas sekas, un ka līdzekļu iesaldēšana netraucē attiecīgajām personām dzīvot apmierinošu privāto, ģimenes un sabiedrisko dzīvi, ņemot vērā attiecīgos apstākļus. Tostarp personai nav liegts veikt profesionālu darbību, protams, ja ienākumu gūšana no šīs darbības veikšanas ir likumīga.

Turpinot, attiecībā uz procedūru par personas svītrošanu no saraksta Pirmās instances tiesa konstatēja, ka Sankciju komitejas vadlīnijas un apstrīdētā Padomes regula paredz

⁵³ Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. jūlija spriedumi lietā T-253/02 *Ayadi*/Padome (šobrīd apelācijas stadijā, lieta C-403/06 P), Krājumā vēl nav publicēts, kā arī lietā T-49/04 *Hassan*/Padome un Komisija (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-399/06 P), Krājumā nav publicēts, un Pirmās instances tiesas 2006. gada 12. decembra spriedums lietā T-228/02 *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran*/Padome, Krājumā vēl nav publicēts.

⁵⁴ Pirmās instances tiesas 2005. gada 21. septembra spriedums lietā T-306/01 *Yusuf un Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-45/05 P), Krājums, II-3533. lpp., kā arī 2005. gada 21. septembra spriedums lietā T-315/01 *Kadi*/Padome un Komisija (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-402/05 P), Krājums, II-3649. lpp.

privātpersonai tiesības Sankciju komitejai ar tās valsts valdības starpniecību, kurā persona dzīvo vai kuras pilsonis/e tā ir, iesniegt lūgumu atkārtoti izvērtēt individuālo gadījumu. Tādējādi arī šīs tiesības Kopienas tiesību sistēma garantē. Šādu lūgumu izvērtējot, dalībvalstīm ir jāievēro ieinteresēto personu pamattiesības tiktāl, ciktāl tās nevarētu radīt šķēršļus to pienākumiem atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem. Tostarp dalībvalstīm pēc iespējas ir jārūpējas, lai attiecīgās personas varētu lietderīgi izteikt savu viedokli kompetentajām valsts iestādēm. Dalībvalstis nedrīkst atteikties uzsākt atkārtotas izvērtēšanas procedūru tikai tāpēc, ka attiecīgā persona nevar iesniegt precīzu un atbilstošu informāciju, jo nav varējusi zināt precīzu pamatojumu – tās konfidencialā rakstura dēļ – tam, kādēļ tā ir iekļauta sarakstā. Tāpat tām ir jārūpējas, lai ieinteresēto personu gadījums nekavējoties tiktu korekti un objektīvi iesniegts Sankciju komitejai, ja tas ir objektīvi attaisnojams, ņemot vērā atbilstošo iesniegto informāciju.

Visbeidzot, ieinteresētajām personām ir iespēja celt prasību valsts tiesā par kompetentās valsts iestādes iespējami pretlikumīgo atteikumu iesniegt Sankciju komitejā viņu lietu atkārtotai izvērtēšanai. Vajadzība nodrošināt Kopienas tiesību pilnīgu efektivitāti var likt, ja tas vajadzīgs, valsts tiesai nepiemērot valsts noteikumu, kas tam rada šķērslī šo tiesību izmantošanai, tādu kā noteikums, kas izslēdz tiesas kontroli pār valsts iestāžu atteikumu rīkoties, lai saviem pilsoņiem nodrošinātu diplomātisko aizsardzību. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka Ajadi un Hasanam bija jāizmanto valsts tiesībās paredzētie tiesību aizsardzības līdzekļi, ja viņi vēlējās pārmest, ka, iespējams, Īrijas un britu iestādes nav viņu gadījumā lojāli sadarbojušās.

Iepriekš minētais spriedums lietā ***Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Padome*** arī attiecās uz terorisma apkarošanu, taču tas pieņemts citā juridiskajā kontekstā, kas ir citu principu atzišanas pamatā. 2001. gada 28. septembrī Apvienoto Nāciju Drošības padome pieņēma rezolūciju, ar kuru aicināja visas ANO dalībvalstis visiem paņēmieniem apkarot terorismu un tā finansēšanu, tostarp iesaldējot tādu personu un organizāciju līdzekļus, kuras veic vai mēģina veikt terora aktus. Šī rezolūcija no iepriekš minētajos spriedumos lietās *Yusuf un Al Barakaat International Foundation/Padome* un *Komisija, Kadi/Padome* un *Komisija, Ayadi/Padome*, kā arī lietā *Hassan/Padome* un *Komisija* apskatītajām rezolūcijām atšķiras tādējādi, ka personu, kuru līdzekļi ir jāiesaldē, identificēšana ir atstāta valstu ziņā. Kopienā šī rezolūcija ir ieviesta ar divām kopējām nostājām un Padomes 2001. gada 27. decembra regulu, kas uzdod iesaldēt Padomes izveidotā un regulāri atjauninātā sarakstā ietvertu personu un organizāciju līdzekļus⁵⁵. Ar kopējo nostāju un 2002. gada 2. maija lēmumu Padome ir atjauninājusi attiecīgo personu un organizāciju sarakstu, tajā ietverot *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran (OMPI)*⁵⁶. Kopš tā laika Padome ir pieņēmusi dažādas kopējās nostājas un lēmumus, kas atjaunina attiecīgo sarakstu, kurā *OMPI* vēl arvien ir ietverta. Tā Pirmās instances tiesā cēla

⁵⁵ Kopējā nostāja 2001/930/KĀDP par terorisma apkarošanu (OV L 344, 90. lpp.), Kopējā nostāja 2001/931/KĀDP par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu (OV L 344, 93. lpp.) un Regula (EK) Nr. 2580/2001 par īpašiem ierobežojošiem pasākumiem, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām (OV L 344, 70. lpp.).

⁵⁶ Kopējā nostāja 2002/340/KĀDP, ar ko aktualizē Kopējo nostāju 2001/931 (OV L 116, 75. lpp.), kā arī Lēmums 2002/334/EK, ar ko īsteno Regulas Nr. 2580/2001 2. panta 3. punktu un atceļ Lēmumu 2001/927/EK (OV L 116, 33. lpp.).

prasību, lai panāktu šo kopējo nostāju un lēmumu atcelšanu tiktāl, ciktāl šie tiesību akti attiecas uz šo organizāciju.

Savā spriedumā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka noteiktas pamattiesības un garantijas, proti, tiesības uz aizstāvību, pienākums norādīt pamatojumu un tiesības uz efektīvu tiesas aizsardzību principā ir pilnībā piemērojami kontekstā ar Kopienas lēmumu par līdzekļu iesaldēšanu atbilstoši attiecīgajai regulai. Attiecībā uz tiesībām uz aizstāvību Pirmās instances tiesa nošķīra šo lietu un lietas *Yusuf un Al Barakaat International Foundation/Padome* un Komisija, kā arī lietu *Kadi/Padome* un Komisija. Tā kā šajā lietā apskatāmajā sistēmā faktiskā to personu un organizāciju noteikšana, kuru līdzekļi ir iesaldējami, ietilpst ANO dalībnieču ziņā, šī noteikšana attiecas uz pašu pilnvaru izmantošanu, paredzot no Kopienas puses rīcības brīvību no ANO tiesību viedokļa. Šajos apstākļos ieinteresēto personu tiesību uz pārstāvību ievērošana pilnībā attiecas uz Padomi.

Turpinājumā, nosakot šo tiesību un garantiju apjomu, kā arī ierobežojumus, ko tām var noteikt kontekstā ar Kopienas pasākuma par līdzekļu iesaldēšanu pieņemšanu, Pirmās instances tiesa vispirms nosprieda, ka tiesību uz aizstāvību ievērošanas vispārējais princips neprasa, lai Padome uzklautu ieinteresētās personas, pieņemot sākotnējo lēmumu par viņu līdzekļu iesaldēšanu, jo tas ļauj izmantot pārsteiguma efektu. Tomēr šis princips, ja vien pret to neiestājas imperatīvi apsvērumi, kas saistīti ar Kopienas vai tās dalībvalstu drošību vai to starptautisko attiecību vadību, prasa, lai tiktāl, ciktāl tas ir iespējams, apstākļi, kas ir lēmuma par līdzekļu iesaldēšanu pamatā, tiktu paziņoti vai nu vienlaicīgi vai iespējami ātrāk pēc šāda lēmuma pieņemšanas. Ievērojot šīs pašas atrunas, ieinteresētajām personām ir jābūt iespējai lietderīgi iesniegt savus apsvērumus pirms visiem turpmāk pieņemtiem lēmumiem par līdzekļu iesaldēšanas saglabāšanu.

Tāpat – arī atbilstoši šai pašai atrunai – sākotnējā vai pēc tam pieņemtā lēmuma par līdzekļu iesaldēšanu pamatojumā ir īpaši un konkrēti jāatsaucas uz apstākļiem, kas ir līdzekļu iesaldēšanas pamatā, tostarp uz precīzu informāciju vai lietas materiālos ietvertiem pierādījumiem, kas parāda, ka lēmumu attiecībā uz ieinteresētajām personām ir pieņēmusi dalībvalsts kompetenta iestāde. Pamatojumā tāpat jānorāda iemesli, kādēļ Padome, izmantojot savu rīcības brīvību, ir uzskatījusi, ka ieinteresētajām personām ir piemērojams atbilstošais pasākums.

Visbeidzot, tiesības uz efektīvu tiesas aizsardzību nodrošina ieinteresēto personu tiesības Pirmās instances tiesā celt prasību par lēmumu, ar kuru uzdots iesaldēt to līdzekļus vai saglabāt to iesaldējuma režīmu. Tomēr, ievērojot rīcības brīvību, kas dota Padomei šajā jomā, Pirmās instances tiesas kontrolei pār šādu lēmumu likumību ir jāaprobežojas ar procedūras un pamatojuma noteikumu ievērošanas pārbaudi, faktu precizitātes pārbaudi, kā arī pārbaudi par to, vai nav pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un pilnvaru nepareiza izmantošana.

Piemērojot šos principus izskatāmajā lietā, Pirmās instances tiesa atzīmē, ka atbilstošais tiesiskais regulējums tieši neparedz nekādu procedūru, kā ir jāpaziņo apsūdzības fakti un kā ir nopratināmas ieinteresētās personas, lai šīs personas svītrotu no apstrīdētā saraksta, vai tas būtu pirms vai vienlaicīgi ar sākotnējā lēmuma par līdzekļu iesaldēšanu pieņemšanas vai kontekstā ar turpmāk pieņemtajiem lēmumiem par līdzekļu iesaldēšanas režīma saglabāšanu. Turpinot, Pirmās instances tiesa atzīst, ka nevienā brīdī pirms šīs prasības

celšanas apsūdzības fakti nav paziņoti *OMPI*. Ne sākotnējā lēmumā par tās līdzekļu iesaldēšanu, ne turpmāk pieņemtajos lēmumos par iesaldēšanas lēmuma saglabāšanu nav pat pieminēta precīza informācija vai lietas materiālos ietverti pierādījumi, kas parādītu, ka lēmumu par tās iekļaušanu apstrīdētajā sarakstā ir pieņēmusi valsts kompetentā iestāde. No tā Pirmās instances tiesa secināja Padomes pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Tā rezultātā Pirmās instances tiesa atcēla apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz *OMPI*.

II. Prasības par zaudējumu atlīdzību

A. Prasības par zaudējumu atlīdzību pieņemamības nosacījumi

Prasība par zaudējumu atlīdzību, kas pamatota ar EKL 288. panta otro daļu, ir autonoma prasības celšanas iespēja, kas atšķiras no prasības par tiesību akta atcelšanu, jo ar to vēlas panākt nevis konkrēta pasākuma atcelšanu, bet gan kādas iestādes izraisīta kaitējuma atlīdzināšanu. Prasības par zaudējumu atlīdzību īpatnību sekas ir tādas, ka tā ir atzīstama par nepieņemamu, ja patiesībā ar to vēlas panākt tāda akta atcelšanu, kurš jau ir galīgi stājies spēkā, un ar kuru gadījumā, ja tā tiktu pieņemta, tiktu likvidētas attiecīgā tiesību akta juridiskās sekas. Judikatūra ir apstiprinājusi, ka tāds it īpaši ir gadījums, ja prasība par zaudējumu atlīdzību ir par tādas summas samaksu, kura precīzi atbilst tai summai, kāda prasītājam būtu jāmaksā, izpildot galīgi spēkā stājušos aktu ⁵⁷.

Lietā **Danzer/Padome** ⁵⁸ prasītāji bija cēlušies prasību ar mērķi iegūt atlīdzību par kaitējumu, kas varbūtēji radies, Austrijas kompetentajām iestādēm uzliekot tiem kavējuma naudu, pamatojoties uz valsts tiesībām, ar kurām transponētas divas direktīvas, ar kurām koordinē tiesisko regulējumu attiecībā uz sabiedrībām ⁵⁹. Tās nebalstās uz zaudējumiem, kurus varētu uzskatīt par citiem, kā vienīgi tiem, kas izriet tieši un tikai no lēmumu par kavējuma naudu izpildi. Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka prasītāji ar savu prasību par zaudējumu atlīdzību vēlas panākt rezultātu, kas ietver kompetento valsts iestāžu pasludināto minēto lēmumu atcelšanu, un to, ka viņu prasība tādēļ bija nepieņemama.

Pirmās instances tiesa šo secinājumu ir saskaņojusi ar vairākiem apsvērumiem par Kopienas tiesībās paredzēto prasību sistēmu. Tā ir nospriedusi, ka, pat pieņemot, ka attiecīgās direktīvas varētu uzskatīt par tiešo avotu valsts lēmumiem, ar ko uzliek kavējuma naudu, un ka tādēļ prasītāji arī bija ieinteresēti, lai tiktu atzīts to prettiesiskums, viņu prasība par zaudējumu atlīdzību nebija atbilstošais veids, lai sasniegtu šo mērķi. Faktiski Līgumā

⁵⁷ Tiesas 1986. gada 26. februāra spriedums lietā 175/84 *Krohn/Komisija*, *Recueil*, 753. lpp., 30., 32. un 33. punkts.

⁵⁸ Pirmās instances tiesas 2006. gada 21. jūnija spriedums lietā T-47/02 *Danzer/Padome*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁵⁹ Padomes 1968. gada 9. marta Pirmā direktīva (68/151/EEK) par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma [48. panta otrās daļas] nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 65, 8. lpp.); Padomes 1978. gada 25. jūlija Ceturtā direktīva, kas pamatojas uz Līguma [44. panta 2. punkta g) apakšpunktu] un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 11. lpp.).

paredzētās prasību sistēmas ietvaros atbilstošā tiesību aizsardzības iespēja būtu lūgt valsts tiesai, kura izskata lietu par šiem lēmumiem, lai tā Tiesai lūdz sniegt prejudiciālu nolēmumu par apstrīdēto tiesību normu spēkā esamību. Pirmās instances tiesa šajā sakarā noliedza, ka jebkāda nozīme būtu faktam, ka lietu izskatošās valsts tiesas šajā sakarā bija prasītāju lūgumu noraidījušas. Pirmās instances tiesa, neiespaidojot iespējamās attiecīgās dalībvalsts saistības⁶⁰, precizēja, ka Tiesas judikatūra neatzīst absolūtu prejudiciālā nolēmuma pienākumu⁶¹. Tādējādi Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka tai prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros nav jāizvērtē Austrijas tiesu iestādes izvēle neuzdot prejudiciālu jautājumu, novērtējot minēto direktīvu apstrīdēto normu likumību. Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka prasības par zaudējumu atlīdzību pieņemamība prasītājiem dotu iespēju apiet kā valsts tiesu, kuras vienīgās ir kompetentas to darīt, izteikto noraidījumu lūgumam atcelt valsts iestāžu lēmumus par kavējumu naudu, kā arī to pašu tiesu atteikumu vērsties par šo lietu Tiesā – tādējādi apdraudot pašu prejudiciālās tiesvedības pamatā esošo tiesu sadarbības principu.

B. Prasījumu par rīkojuma izdošanu pieņemamība

Spriedumā lietā **Galileo/Komisija**⁶² Pirmās instances tiesa ir spriedusi par tādu prasījumu pieņemamību prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros, kuri vērsti uz to, lai panāktu, ka Komisija pārtrauc savu varbūtēji kļūdaino rīcību. Šajā lietā prasītājas, kas bija īpašnieces vairākām Kopienas preču zīmēm, kuras ietvēra apzīmējumu “Galileo”, apstrīdēja, ka Komisija šo vārdu lieto saistībā ar Eiropas satelītnavigācijas sistēmas projektu, un lūdza Pirmās instances tiesu aizliegt Komisijai izmantot šo vārdu. Komisija uzskatīja, ka šis prasījums ir nepieņemams, apgalvojot, ka EK līgums Kopienai nepiešķir šādu kompetenci pat prasību par zaudējumu atlīdzību ietvaros.

Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka Kopienai tiesai saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu un 235. pantu ir kompetence likt Kopienai sniegt atlīdzību jebkādā formā atbilstoši vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām ārpuslīgumiskās atbildības jomā, tostarp, ja šī atlīdzība šķiet atbilstam šiem principiem, arī naturā, attiecīgā gadījumā rīkojuma kaut ko darīt vai atturēties no darbības veidā. Preču zīmju jautājumā Direktīva Nr. 89/104⁶³ veic harmonizāciju, atļaujot preču zīmes īpašniekam “aizliegt jebkurai trešajai personai” to izmantot. Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka vienāda preču zīmes īpašnieka aizsardzība ietver vispārējos principus, kas kopīgi dalībvalstīm, tā ka Kopiena principā nevar izvairīties no atbilstošas procesuālas kārtības Kopienai tiesā, jo Kopienas iestādēm ir jāievēro visi Kopienas tiesību akti, tostarp atvasinātie tiesību akti.

⁶⁰ Tiesas 2003. gada 30. septembra spriedums lietā C-224/01 *Köbler*, *Recueil*, I-10239. lpp.

⁶¹ Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *CILFIT*, *Recueil*, 3415. lpp., 21. punkts, un 1987. gada 22. oktobra spriedums lietā 314/85 *Foto-Frost*, *Recueil*, 4199. lpp., 14. punkts.

⁶² Pirmās instances tiesas 2006. gada 10. maija spriedums lietā T-279/03 *Galileo International Technology u.c./Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-325/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

⁶³ Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmā direktīva, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.).

C. Cēloņsakarība

Kopienas ārpuslīgumiskās saistības kā par prettiesisku rīcību, tā par šādas darbības neesamību, prasa cēloņsakarību starp apstākli, kas tos izraisījis, un izraisītajiem zaudējumiem⁶⁴. Spriedumos lietās **Abad Pérez u.c./Padome un Komisija**, kā arī **É.R. u.c./Padome un Komisija**⁶⁵ Pirmās instances tiesa ir precizējusi cēloņsakarības jēdzienu saistībā ar prasībām, kuras cēlušī attiecīgi Spānijas audzētāji – cietušie atgriezeniskā kārtībā – un piecu Francijā mirušo cilvēku tiesību ieguvēji, kuri vēlējās saņemt atlīdzību par varbūtēji ciestajiem zaudējumiem Padomes un Komisijas rīcības un bezdarbības dēļ sakarā ar trako govju slimības un jauna Kreicfelda–Jakoba slimības paveida izplatīšanos Eiropā.

Šajā kontekstā Pirmās instances tiesa ir precizējusi, ka tādā jomā kā cilvēku un dzīvnieku veselība cēloņsakarības pastāvēšana starp rīcību un zaudējumiem ir jāpierāda, izmantojot iestāžu rīcības vērtējumu, pamatojoties uz zinātnes atziņām attiecīgajā brīdī. Turklāt gadījumā, kad rīcība, kas varbūtēji ir izraisījusi izvirzītos zaudējumus, ir bezdarbība, ir īpaši nepieciešams, lai būtu pārliecība, ka minētos zaudējumus ir faktiski izraisījusi pārvestā bezdarbība un ka tos nav varējusi izraisīt rīcība, kas nošķirama no atbildētājam iestādei pārvestās. Balstoties tostarp uz šiem principiem, Pirmās instances tiesa, visbeidzot, nolēma, ka nav pierādīts, ka varbūtēji prettiesiskā Padomes un Komisijas rīcība un bezdarbība būtu uzskatāmas par skaidru un tiešu norādīto zaudējumu cēloni. Faktiski nebija pierādīts, ka, pat ja atbildētājam iestādes pasākumus, kuru nepieņemšanu prasītāji tām pārmeta, pieņemtu vai būtu pieņēmušas iepriekš, attiecīgie zaudējumi nebūtu radušies.

D. Atbildība par prettiesisku rīcību

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienas atbildības par zaudējumiem, kas ir nodarīti indivīdiem tāda Kopienas tiesību pārkāpuma dēļ, kuru ir pieļāvusi Kopienas iestāde vai nodibinājums, jomā tiesības uz zaudējumu atlīdzību tiek atzītas gadījumā, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, pārkāptajai tiesību normai ir jāpiešķir indivīdiem tiesības, pārkāpumam jābūt pietiekami būtiskam un jāpastāv tiešai cēloņsakarībai starp akta autora pienākumu pārkāpumu un zaudējumiem, kas nodarīti cietušajām personām⁶⁶. Divās lietās Pirmās instances tiesa ir precizējusi, kā jāsaprot normas, kas piešķir indivīdiem tiesības, jēdziens.

Pirmkārt, jau minētajā spriedumā lietā **Camós Grau/Komisija** Pirmās instances tiesa nosprieda, ka objektivitātes noteikums, kas ir jāievēro iestādēm, kuras veic tāda rakstura izmeklēšanas uzdevumus kā OLAF uzticētie pienākumi, ir vērsts ne tikai uz vispārējām

⁶⁴ Skat. it īpaši attiecībā uz atbildību par prettiesisku rīcību Tiesas 1996. gada 5. marta spriedumu apvienotajās lietās C-46/93 un C-48/93 *Brasserie du pêcheur un Factortame*, Recueil, I-1029. lpp., 51. punkts, kā arī attiecībā uz atbildību, šādai rīcībai nepastāvot, Pirmās instances tiesas 2005. gada 14. decembra spriedumu lietā T-69/00 *FIAMM un FIAMM Technologies/Padome un Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta C-120/06 P), 160. punkts, Krājumā vēl nav publicēts.

⁶⁵ Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. decembra spriedumi lietā T-304/01 *Abad Pérez u.c./Padome un Komisija*, kā arī lietā T-138/03 *É.R. u.c./Padome un Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti.

⁶⁶ Skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Brasserie du pêcheur un Factortame*, 51. punkts.

interesēm, bet arī uz attiecīgo personu aizsardzību un tātad piešķir tām subjektīvas tiesības uz atbilstošo garantiju ievērošanu⁶⁷. Tādējādi tas uzskatāms par tādu, kura mērķis ir piešķirt tiesības indivīdiem. Šajā gadījumā šī noteikuma pārkāpums no *OLAF* puses bija smags un acīmredzams. Turklāt pastāvēja tieša cēloņsakarība starp šo pārkāpumu un prasītāja ciesto kaitējumu, kas izpaudās kā viņa goda un profesionālās reputācijas apdraudējums, kā arī problēmas attiecībā uz viņa dzīves apstākļiem. Tāpēc Pirmās instances tiesa nolēma, ka Kamosam Grau [*Camós Grau*] piešķirama zaudējumu atlīdzība EUR 10 000 apmērā.

Otrkārt, spriedumā lietā **Tillack/Komisija** Pirmās instances tiesa atgādināja, ka tā jau ir nospriedusi, ka labas pārvaldības princips pats par sevi nepiešķir tiesības indivīdiem⁶⁸. Pirmās instances tiesa tomēr precizēja, ka būtu citādi, ja šis princips būtu tādu īpašu tiesību izpausme kā tiesības, lai personas lietu izskata objektīvi, taisnīgi un saprātīgā termiņā, tiesības tikt uzklautam, tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, kā arī tiesības uz nolēmumu pamatojumu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta izpratnē⁶⁹.

E. Atbildība prettiesiskas rīcības neesamības gadījumā

Kā nospriedusi Pirmās instances tiesas virspalāta 2005. gadā, EKL 288. panta otrā daļa ļauj indivīdiem atbilstoši zināmiem nosacījumiem Kopienas tiesā panākt lēmumu par zaudējumu atlīdzību, pat nepastāvot zaudējumu izraisītāja prettiesiskai rīcībai⁷⁰. 2006. gadā Pirmās instances tiesai ir bijusi iespēja vairākkārt lemt par šo atbildības režīmu. To ilustrē divi piemēri.

Pirmkārt, iepriekš minētajā spriedumā lietā **Galileo/Komisija** Pirmās instances tiesa atgādināja, ka Kopienas atbildība, nepastāvot prettiesiskai rīcībai, var rasties vienīgi neparasta un īpaša kaitējuma gadījumā. Kaitējums ir neparasts, ja tas pārsniedz ekonomiskā riska robežas, kas ir neatņemama darbības daļa attiecīgajā jomā. Šajā lietā, kā nosprieda Pirmās instances tiesa, nevarēja uzskatīt, ka kaitējums, ko izraisījis tas, ka Kopienas iestāde izmantojusi vārdu, lai apzīmētu projektu, pārsniedz tādu risku, kas ir neatņemami saistīts ar šāda paša vārda izmantošanu preču zīmes veidā tiktāl, ciktāl ar izvēlēta vārda raksturojumu, ko iedvesmojis slavena itāļu matemātiķa, fiziķa un astronoma uzvārds, preču zīmes īpašnieks ir brīvprātīgi sevi pakļāvis riskam, ka kāds cits varētu likumīgi, t.i., nepārkāpjot ar preču zīmi saistītās tiesības, šo vārdu izmantot kā nosaukumu vienam no saviem projektiem.

⁶⁷ Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-309/03 *Camós Grau/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁶⁸ Pirmās instances tiesas 2006. gada 4. oktobra spriedums lietā T-193/04 *Tillack/Komisija*, kurā minēts Pirmās instances tiesas 2001. gada 6. decembra spriedums lietā T-196/99 *Area Cova u.c./Padome un Komisija*, *Recueil*, II-3597. lpp., 43. punkts.

⁶⁹ 2000. gada 7. decembrī Nicā pasludinātā Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV 2000, C 364, 1. lpp.).

⁷⁰ Iepriekš minētais spriedums lietā *FIAMM un FIAMM Technologies/Padome un Komisija*, 158.–160. punkts.

Otrkārt, spriedumā lietā **Masdar/Komisija**⁷¹ Pirmās instances tiesa atzina, ka prasītājs var atsaukties uz netaisnu iedzīvošanos un neuzdoto lietvedību, lai rastos iestāžu ārpuslīgumiskā atbildība, pat nepastāvot šo iestāžu prettiesiskai rīcībai. Šīs lietas cēlonis bija apakšlīgums, kuru prasītāja bija noslēgusi ar sabiedrību, kura bija noslēgusi līgumu ar Komisiju. Tā kā šī sabiedrība nebija prasītājai izmaksājusi atalgojumu, prasītāja vērsās pie Komisijas, kura tomēr atteicās prasītājai atalgojumu izmaksāt tieši. Tādēļ prasītāja cēla prasību par zaudējumu atlīdzību, ar kuru tā apgalvoja, ka Komisija ir pārkāpusi noteiktus ārpuslīgumiskās atbildības principus, kas ir atzīti lielā daļā dalībvalstu.

Tā tostarp izvirzīja civilprasību, kas pamatota ar principu, kurš paredz aizliegumu netaisni iedzīvoties (*de in rem verso*) un civilprasību, kas pamatota ar neuzdoto lietvedību (*negotiorum gestio*).

Pēc tam, kad tā bija atgādinājusi, ka Kopienas atbildība var pastāvēt, arī nepastāvot prettiesiskai rīcībai, Pirmās instances tiesa konstatēja, ka prasības, kas pamatotas ar argumentu par netaisnu iedzīvošanos vai neuzdoto lietvedību, īpašos civiltiesībās paredzētos apstākļos ir vērstas uz to, lai radītu ārpuslīgumisku pienākumu avotu tam, kurš atrodas iedzīvojušās personas vai pārstāvamā statusā, un parasti to mērķis attiecīgi ir panākt, ka tiek atmaksātas nepamatoti saņemtās summas vai ka lietvedim tiek izmaksāta atlīdzība. Tā rezultātā ar netaisnu iedzīvošanos un neuzdoto lietvedību saistītos pamatus nevar noraidīt, pamatojot tikai ar to, ka nav izpildīts nosacījums par iestādes prettiesisku rīcību. Tāpat, norādījusi, ka Kopienas tiesām jau ir bijusi iespēja piemērot noteiktus principus par nepamatotu maksājumu atgūšanu, it īpaši jautājumā par netaisnu iedzīvošanos, kuras aizliegums ir vispārējs Kopienas tiesību princips, Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka ir jāpārbauda, vai šajā gadījumā ir izpildīti nosacījumi prasības par netaisnu iedzīvošanos celšanai vai prasības no neuzdotas lietvedības celšanai.

Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atgādināja kārtību šo prasību izmantošanai atbilstoši vispārējiem principiem, kas kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, proti, pirmkārt, ka tās nevar celt tad, ja iedzīvojušās personas vai pārstāvamā ieguvums ir pamatots ar līgumu vai likumā paredzētu pienākumu, un, otrkārt, šādas prasības parasti var celt tikai pakārtoti, proti, gadījumā, kad cietusī persona, lai saņemtu to, kas tai pienākas, nevar celt nevienu citu prasību. No tā Pirmās instances tiesa attiecībā uz izskatāmo gadījumu secināja, ka prasītājas izvirzītie pamati nav pamatoti.

III. **Pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu**

Pirmās instances tiesas priekšsēdētājam šajā gadā ir bijuši iesniegti 25 pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu, kas ir neliels pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējā gadā iesniegto pieteikumu skaitu (21). 2006. gadā pagaidu noregulējuma tiesnesis ir izskatījis 24 lietas un divos gadījumos ir apmierinājis pieteikumus par pagaidu

⁷¹ Pirmās instances tiesas 2006. gada 16. novembra spriedums lietā T-333/03 *Masdar/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

pasākumu noteikšanu – rīkojumos lietās **Globe/Komisija** un **Romana Tabacchi/Komisija** ⁷².

Rīkojums lietā **Globe/Komisija** ir skatāms kontekstā ar 2005. gadā lietā *Deloitte/Komisija* ⁷³ pieņemtā rīkojuma sekām, taču pretēji minētajā lietā pieņemtajam lēmumam tajā ir noteikti pagaidu pasākumi. Prasītāja šajā lietā lūdza apturēt Komisijas lēmumu, ar kuru bija noraidīts tās piedāvājums uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus publiskā iepirkuma procedūrā par noteiktām Vidusāzijas valstīm paredzētām piegādēm.

Vispirms attiecībā uz nosacījumu par *fumus boni juris* pastāvēšanu pagaidu noregulējuma tiesnesis nolēma, ka prasītājas izvirzītie pamati rada nopietnas šaubas par līguma likumību. Turpinājumā, izvērtējot, vai pastāvēja steidzamība, lai izdotu rīkojumu par lūgto lēmuma izpildes apturēšanu, pagaidu noregulējuma tiesnesis atzina, ka viņam nav iepriekš jāvērtē pasākumi, ko Komisija varētu veikt, izpildot varbūtēju spriedumu par tiesību akta atcelšanu. Tomēr tiesnesis piebilda, ka vispārējais tiesību princips, kas paredz tiesības uz pilnīgu un efektīvu tiesas aizsardzību, prasa, lai tiktu nodrošināta lietas dalībnieku provizorisks aizsardzība, ja tā ir nepieciešama nākotnē pieņemamā galīgā lēmuma pilnīgai efektivitātei, lai novērstu jebkādu robu Kopienas tiesu nodrošinātajā tiesiskajā aizsardzībā. Tāpēc bija jāpārbauda, vai pēc varbūtējā sprieduma par tiesību akta atcelšanu iespēja Komisijai sarīkot jaunu uzaicinājuma uz konkursu procedūru ļautu labot kaitējumu, kuru apgalvo prasītāja, un, ja atbilde uz šo jautājumu būtu noraidošā, novērtēt, vai par to varētu sniegt atlīdzinājumu.

Šajā gadījumā pastāvēja tikai neliela varbūtība, ka pēc varbūtējā sprieduma par tiesību akta atcelšanu, kas, iespējams, tiktu pieņemts pēc līguma izpildes beigām, Komisija organizētu jaunu uzaicinājuma uz konkursu procedūru. Tāpēc pagaidu noregulējuma tiesnesis izvērtēja, vai *Globe* varētu atlīdzināt par to, ka tā zaudējusi iespēju noslēgt līgumu, kas bija uzaicinājuma uz konkursu procedūras priekšmets. Lai gan bija skaidrs, ka šāda iespēja pastāvēja, bija ļoti grūti vai pat neiespējami ar pienācīgo precizitāti novērtēt kaitējumu, kas radies, prasītājam šo iespēju zaudējot. Tā kā kaitējumu nevarēja pietiekami novērtēt, tas bija jāuzskata par tādu, ko ir ļoti grūti atlīdzināt. Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs tāpat uzskatīja, ka minētais kaitējums bija smags, ievērojot lietas īpašos apstākļus un tirgus, kurā darbojās prasītāja un uzņēmums, kas noslēdza līgumu, iezīmes.

Visbeidzot, nonākot pie iesaistīto interešu saskaņošanas, pagaidu noregulējuma tiesnesis atgādināja, ka pastāvēja pamatoti iemesli, lai uzskatītu, ka Komisija bija rīkojusies pretlikumīgi. Turklāt, ievērojot kompensāciju, kuru kompetentajās tiesu iestādēs no Komisijas varētu pieprasīt līguma noslēdzējs, interešu saskaņošana nevar nosvērties par labu tam, kurš līgumu noslēdzis, un par sliktu prasītājam. Komisija nevar izvirzīt nekādas intereses, kas iespaidotu šo vērtējumu, tādēļ pagaidu noregulējuma tiesnesis uzdeva apturēt līguma piešķiršanas izpildi.

⁷² Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 20. jūlija rīkojums lietā T-114/06 R *Globe/Komisija*, un 2006. gada 13. jūlija rīkojums lietā T-11/06 R *Romana Tabacchi/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēti.

⁷³ Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2005. gada 20. septembra rīkojums lietā T-195/05 R *Deloitte Business Advisory/Komisija*, Krājums, II-3485. lpp.

Rīkojumā lietā **Romana Tabacchi/Komisija** Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs lēma par pieteikumu, kuru bija iesniedzis uzņēmums, kas vēlējās panākt, lai tiktu atcelts pienākums iesniegt bankas garantiju kā nosacījumu, lai uzreiz netiktu piedzīts tam uzliktais naudas sods. Pagaidu noregulējuma tiesnesis konstatēja, ka šajā gadījumā pastāvēja izņēmuma rakstura apstākļi, kas attaisnoja daļēju prasītāja pienākuma iesniegt bankas garantiju apturēšanu. Papildus *fumus boni juris* apstākļu pastāvēšanai prasītājs bija pierādījis, ka tā un akcionāru nestabilā saimnieciskā situācija bija iemesls tam, ka noteiktas bankas bija atteikušās piešķirt lūgto garantiju. Saskaņojot iesaistītās intereses, pagaidu noregulējuma tiesnesis tāpat uzskatīja, ka Komisijas finanšu intereses netiek aizsargātas labāk, uzreiz piespiedu kārtā izpildot lēmumu, jo nebija ticams, ka tā varētu saņemt summu, kas atbilstu naudas soda apmēram. Arī šajā gadījumā tika noteikti pagaidu pasākumi.

Visbeidzot, pieminēsim, ka iepriekš saistībā ar koncentrāciju kontroli jau minētajā lietā **Endesa/Komisija**⁷⁴ prasītāja bija iesniegusi pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu, lai panāktu, ka tiek apturēta Komisijas lēmuma, ar kuru bija noraidīta *Endesa* sūdzība, izpilde⁷⁵. Savā rīkojumā pagaidu noregulējuma tiesnesis atgādināja, ka pieteikuma par pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu steidzamais raksturs ir jāizvērtē saistībā ar nepieciešamību pieņemt pagaidu pasākumus, lai novērstu būtisku un neatgriezenisku zaudējumu nodarīšanu lietas dalībniekam, kas lūdz pagaidu pasākumus. Šādam kaitējumam jābūt tādām, kas īpaši iespējams tā lietas dalībnieka interesēm, kas lūdz noteikt pagaidu pasākumu. Šajā sakarā *Endesa* bija īpaši atsaukusies uz risku, ka, nenosakot pagaidu pasākumus, *Gas Natural* pārņems *Endesa* vadību un veiks tās darbības pārtraukšanu, nodarot kaitējumu, kas saskaņā ar prasītājas viedokli tāpat iespaidos tās akcionārus. Pagaidu noregulējuma tiesnesis uzskatīja, ka *Endesa* nevar lietderīgi saistībā ar steidzamību atsaukties uz kaitējumu, kas tiktu nodarīts tās akcionāriem, jo tiem ir nošķirama juridiskā personība. Attiecībā uz *Endesa* apgalvojumu par personīgo kaitējumu pašai *Endesa* Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs konstatēja, ka tas ir hipotētisks, jo tas ir atkarīgs no publiskā piedāvājuma izteikšanas un veiksmīgas norises, kura šajā brīdī nav pierādīta. Visbeidzot, pagaidu noregulējuma tiesnesis uzskatīja, ka jebkurā gadījumā nav pierādīts, ka Spānijas tiesībās paredzētie tiesību aizsardzības līdzekļi neļauj *Endesa* novērst tās apgalvoto būtisko un neatgriezenisko kaitējumu. Tādēļ Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanu.

⁷⁴ Pirmās instances tiesas 2006. gada 14. jūlija spriedums lietā T-417/05 *Endesa/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁷⁵ Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 1. februāra rīkojums lietā T-417/05 R *Endesa/Komisija*, Krājumā nav publicēts.

B – Pirmās instances tiesas sastāvs

(Protokolārā kārtība 2006. gada 6. oktobrī)

Pirmā rinda, no kreisās uz labo:

tiesnese V. Tili [V. Tiili]; palātas priekšsēdētāji Dž. D. Kuks [J. D. Cooke], M. Vilars [M. Vilaras] un M. Jēgers [M. Jaeger]; Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs B. Vesterdorfs [B. Vesterdorf]; palātu priekšsēdētāji J. Pirungs [J. Pirrung] un I. Legāls [H. Lega]; tiesneši R. Garsija-Valdekasass [R. García-Valdecasas] un J. Azizi [J. Azizi].

Otrā rinda, no kreisās uz labo:

tiesneses I. Višņevska-Bjalecka [I. Wiszniewska-Bialecka], E. Kremona [E. Cremona] un M. E. Martinša Ribeiru [M. E. Martins Ribeiro]; tiesneši A. V. H. Meijs [A. W. H. Meij], N. Dž. Forvuds [N. J. Forwood], F. Deuss [F. Dehousse] un O. Cūcs [O. Czúcz]; tiesnese I. Pelikānova [I. Pelikánová].

Trešā rinda, no kreisās uz labo:

tiesneši N. Vāls [N. Wahl] un S. Papasavs [S. Papasavvas]; tiesnese K. Jirimēe [K. Jürimäe]; tiesneši D. Švābi [D. Šváby] un V. Vadapals [V. Vadapalas]; tiesnese I. Labucka; tiesneši E. Moavero Milanēzi [E. Moavero Milanesi] un M. Preks [M. Prek]; sekretārs E. Kulons [E. Coulon].

1. Pirmās instances tiesas tiesneši

(amatā stāšanās kārtībā)

Bū Vesterdorfs [Bo Vesterdorf]

Dzimis 1945. gadā; jurists–lingvists Tiesā; administrators Tieslietu ministrijā; tiesnesis praktikants; atašejš tiesību jautājumos Dānijas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Ekonomikas Kopienā; *ad interim* tiesnesis *Østre Landsret* (Apelācijas tiesa); Tieslietu ministrijas Konstitucionālo un administratīvo tiesību departamenta vadītājs; direktors Tieslietu ministrijā; pasniedzējs universitātē; Eiropas Padomes Cilvēktiesību rīcības komitejas (CDDH) loceklis, vēlāk CDDH biroja loceklis; Trīres (Vācija) Eiropas tiesību akadēmijas “Juridiskās izglītības komitejas” loceklis; kopš 1989. gada 25. septembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis; kopš 1998. gada 4. marta – Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs.

Rafaels Garsija-Valdekasass i Fernandess [Rafael García-Valdecasas y Fernández]

Dzimis 1946. gadā; *Abogado del Estado* (Haena [Jaén] un Granāda [Grenade]); Haenas un vēlāk Kordobas [Cordoue] Ekonomiskās administratīvās tiesas sekretārs; Advokātu kolēģijas loceklis (Haena, Granāda); Ārlietu ministrijas Kopienas tiesvedības dienesta vadītājs; Spānijas delegācijas vadītājs Padomes darba grupā Pirmās instances tiesas dibināšanai; kopš 1989. gada 25. septembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Virpi Tili [Virpi Tiili]

Dzimusi 1942. gadā; ieguvusi tiesību zinātņu doktores grādu Helsinku Universitātē; civiltiesību un komerciesību asistente Helsinku Universitātē; Somijas Centrālās tirdzniecības kameras Juridisko lietu un tirdzniecības politikas nodaļas direktore; Somijas Patērētāju aizsardzības administrācijas ģenerāldirektore; kopš 1995. gada 18. janvāra – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Pernilla Linda [Pernilla Lindh]

Dzimusi 1945. gadā; absolvējusi Lundas Universitātes Juridisko fakultāti; tiesnese (piesēdētāja) Stokholmas Apelācijas tiesā; Ārlietu ministrijas Tirdzniecības nodaļas Juridiskā dienesta juriste un ģenerāldirektore; no 1995. gada 18. janvāra līdz 2006. gada 6. oktobrim – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Jozefs Azizi [Josef Azizi]

Dzimis 1948. gadā; Vīnes Universitātes tiesību zinātņu doktors un licenciāts sociālajās un ekonomikas zinātnēs; docents un lektors Vīnes Ekonomikas universitātē un Vīnes Universitātes Juridiskajā fakultātē; *Ministerialrat* un nodaļas vadītājs Federālajā Kancelejā; Eiropas Padomes Rīcības komitejas juridiskās sadarbības jautājumos (*CDCJ*) loceklis; pārstāvis *ad litem Verfassungsgerichtshof* (Konstitucionālā tiesa) federālo likumu konstitucionalitātes pārbaudes lietās; atbildīgais koordinators Austrijas federālo tiesību tuvināšanas Kopienas tiesībām jautājumos; kopš 1995. gada 18. janvāra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Džons Kuks [John Cooke]

Dzimis 1944. gadā; 1966. gadā uzņemts Īrijas advokatūrā; uzņemts arī Anglijas un Velsas, Ziemeļīrijas un Jaundienvidvelsas advokatūrās; praktizējošs *barrister* (1966–1996); 1980. gadā uzņemts *Inner Bar* Īrijā (*Senior Counsel*) un Jaundienvidvelsā – 1991. gadā; Eiropas Kopienas Advokatūru Padomes (*CCBE*) priekšsēdētājs (1985–1986); viesprofesors *University College Dublin* Juridiskajā fakultātē; *Chartered Institute of Arbitrators* loceklis; Īrijas *Royal Zoological Society* priekšsēdētājs (1987–1990); *bencher Honorable Society of Kings Inns*, Dublinā; *honorary bencher Lincoln's Inn*, Londonā; kopš 1996. gada 10. janvāra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Marks Jēgers [Marc Jaeger]

Dzimis 1954.gadā; advokāts; *attaché de Justice*, delegēts Ģenerālprokurora birojā; Luksemburgas rajona tiesas tiesnesis, priekšsēdētāja vietnieks; *Centre universitaire de Luxembourg* (Luksemburgas Universitātes centrs) pasniedzējs; norīkots tiesnesis, kopš 1986. gada – tiesneša palīgs Tiesā; kopš 1996. gada 11. jūlija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Jergs Pirungs [Jörg Pirrung]

Dzimis 1940.gadā; pētniecības asistents Marburgas Universitātē; tiesību zinātņu doktors (Marburgas Universitātē); referents, vēlāk Starptautisko privāttiesību nodaļas vadītājs, visbeidzot, Civiltiesību apakšnodaļas vadītājs Federālajā Tieslietu ministrijā; *Unidroit* vadības padomes loceklis (1993–1998); Hāgas konferences Bērnu aizsardzības konvencijas izstrādāšanai komisijas priekšsēdētājs (1996); Trienes Universitātes goda profesors (starptautiskajās privāttiesībās un procesuālajās tiesībās, Kopienų tiesībās); kopš 2002. gada – Maksa Planka Salīdzinošo un starptautisko privāttiesību institūta Hamburgā Zinātniskās padomes loceklis; kopš 1997. gada 11. jūnija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Paolo Mengoci [Paolo Mengozzi]

Dzimis 1938. gadā; Boloņas Universitātes starptautisko tiesību profesors un Žana Monē katedras (*chaire Jean Monnet*) Kopienų tiesībās vadītājs/loceklis; Madrides *Carlos III* Universitātes *honoris causa* doktors; viesprofesors *Johns Hopkins* (Boloņas centrs), *St. Johns* (Ņujorka), *Georgetown*, *Paris-II*, *Georgia* (Atēnas) un *Institut universitaire international* (Luksemburga) universitātēs; Nīmeģenas Universitātes *European Business Law Pallas Program* koordinators; Eiropas Kopienų Komisijas Konsultatīvās komitejas iepirkumu jautājumos loceklis; Rūpniecības un tirdzniecības valsts sekretāra vietnieks Itālijas Padomes prezidentūras semestra laikā; Eiropas Kopienų Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) darba grupas loceklis un Hāgas Starptautisko tiesību akadēmijas pētniecības centra 1997. gada sesijas par PTO jautājumiem direktors; no 1998. gada 4. marta līdz 2006. gada 3. maijam – Pirmās instances tiesas tiesnesis; kopš 2006. gada 4. maija – Tiesas ģenerālvokāts.

Arjens V. H. Meijs [Arjen W. H. Meij]

Dzimis 1944. gadā; padomnieks Nīderlandes Augstākajā Tiesā (*Hoge Raad*) (1996); padomnieks un priekšsēdētāja vietnieks *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Tirdzniecības un rūpniecības administratīvā tiesa) (1986); *ad interim* tiesnesis Sociālās drošības apelācijas tiesā (*Centrale Raad van Beroep*) un Muitas tarifu komisijā (*Tariefcommissie*); tiesneša palīgs Eiropas Kopienu Tiesā (1980); Eiropas tiesību pasniedzējs Groningenas Universitātes Juridiskajā fakultātē un pētnieciskais asistents Mičiganas Universitātes *Law School*; Amsterdamas Tirdzniecības kameras Starptautiskā sekretariāta loceklis (1970); kopš 1998. gada 17. septembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Mihalis Vilars [Mihalis Vilaras]

Dzimis 1950. gadā; advokāts (1974–1980); nacionālais eksperts Eiropas Kopienu Komisijas Juridiskajā dienestā, tad galvenais administrators V Ģenerāldirektorātā (Nodarbinātība, industriālās attiecības, sociālās lietas); *auditeur, maître des requêtes* un no 1999. gada padomnieks *Conseil d'État* (Valsts Padome); padomnieks, asociētais loceklis Grieķijas Augstākajā speciālajā tiesā; Grieķijas Centrālās likumdošanas izstrādes komitejas loceklis (1996–1998); Grieķijas valdības ģenerālsekretariāta Juridiskā dienesta direktors; kopš 1998. gada 17. septembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Nikolass Džeimss Forvuds [Nicholas James Forwood]

Dzimis 1948. gadā; Kembridžas Universitātē saņēmis bakalaura diplomu (BA) – 1969. gadā un maģistra diplomu (MA) – 1973. gadā (mehānikas un tiesību zinātnes); 1970. gadā uzņemts Anglijas advokatūrā, vēlāk praktizējis Londonā (1971–1979) un Briselē (1979–1999); 1981. gadā uzņemts Īrijas advokatūrā; iecelts par *Queen's Counsel* 1987. gadā; *Middle Temple bencher* 1998. gadā; Anglijas un Velsas advokatūru pārstāvis Eiropas Savienības Advokatūru padomē (CCBE) un CCBE pastāvīgās pārstāvniecībās Eiropas Kopienu Tiesā priekšsēdētājs (1995–1999); valdes loceklis *World Trade Law Association* un *European Maritime Law Organization* (1993–2002); kopš 1999. gada 15. decembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Ibērs Legāls [Hubert Legal]

Dzimis 1954. gadā; *conseiller d'État* (Francija); pabeidzis *École normale supérieure de Saint-Cloud* un *École nationale d'administration*; angļu valodas pasniedzējs universitātē (1979–1985); referents, tad valdības komisārs *Conseil d'État* tiesvedības nodaļās (1988–1993); juriskonsults Francijas pastāvīgajā pārstāvniecībā ANO Ņujorkā (1993–1997); Tiesas tiesneša Puišošē [Puissochet] palīgs (1997–2001); kopš 2001. gada 19. septembra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Marija Euhēnija Martinša di Nazarē Ribeiru [Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro]

Dzimusi 1956. gadā; studējusi Lisabonā, Briselē un Strasbūrā; *advogada* Portugālē un Briselē; neatkarīgā pētniece *Institut d'études européennes de l'Université libre de Bruxelles*; Tiesas Portugāles tiesneša Muintiņu de Almeidas [Moitinho de Almeida] (1986–2000), vēlāk Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja Vesterdorfa palidze (2000–2003); kopš 2003. gada 31. marta – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Franklins Deuss [Franklin Dehousse]

Dzimis 1959. gadā; ieguvis diplomu tiesību zinātnēs (Lježas Universitāte, 1981. gads); aspirants (*Fonds national de la recherche scientifique*, 1985–1989); *Chambre des représentants* juriskonsults (1981–1990); tiesību zinātņu doktors (Strasbūras Universitāte, 1990); docents Lježas un Strasbūras Universitātēs, Eiropas Koledžā, *Institut royal supérieur de Défense*, *Montesquieu de Bordeaux* Universitātē, Parīzes Universitātes *Michel Servet* koledžā, Namīras [Namur] *Notre-Dame de la Paix* fakultātē; Ārlietu ministrijas speciālais pārstāvis (1995–1999); Karaliskā Starptautisko attiecību institūta (*Institut royal des relations internationales*) Eiropas studiju direktors (1998–2003); *Conseil d'État* (Valsts padome) *assesseur* (piesēdētājs) (2001–2003); padomnieks Eiropas Komisijā (1990–2003); *Observatoire Internet* loceklis (2001–2003); kopš 2003. gada 7. oktobra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Ena Kremona [Ena Cremona]

Dzimusi 1936. gadā; ieguvusi Maltas Karaliskās universitātes diplomu filoloģijā (1955); Maltas Karaliskās universitātes tiesību zinātņu doktore (1958); advokāte Maltas Advokātu kolēģijā kopš 1959. gada; Nacionālās Sieviešu padomes juriskonsulte (1964–1979); Valsts civildienesta komisijas locekle (1987–1989), *Lombard Bank (Malta) Ltd.* valdes locekle, valsts akciju pārstāve (1987–1993); Vēlēšanu komisijas locekle kopš 1993. gada; Maltas Karaliskās universitātes Tiesību zinātņu fakultātes Doktordarbu komisijas locekle; Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību (*ECRI*) locekle (2003–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Oto Cűcs [Ottó Czűcz]

Dzimis 1946. gadā, Šegedas [Szeged] Universitātes tiesību zinātņu doktors (1971); Darba ministrijas administrators (1971–1974), docents un lektors (1974–1989), Tiesību zinātņu fakultātes dekāns (1989–1990), rektora vietnieks (1992–1997) Šegedas universitātē; advokāts; Nacionālās Pensiju apdrošināšanas prezidija loceklis; Eiropas Sociālās nodrošināšanas institūta viceprezidents (1998–2002); Starptautiskās Sociālās nodrošināšanas asociācijas Zinātniskās padomes loceklis; Konstitucionālās tiesas tiesnesis (1998–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Irēna Višņevska-Bjalecka [Irena Wiszniewska-Bialecka]

Dzimusi 1947. gadā, ieguvusi Varšavas Universitātes diplomu tiesību zinātnēs (1965–1969); pētniece (lektore, pasniedzēja, profesore) Polijas Zinātņu akadēmijas Juridisko zinātņu institūtā (1969–2004); asociētā pētniece Maksa Planka Ārvalstu un starptautisko patentu, autortiesību un konkurences tiesību institūtā Minhenē (*AvH* fonda stipendija 1985–1986); advokāte (1992–2000); Augstākās administratīvās tiesas tiesnese (2001–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Irēna Pelikānova [Irena Pelikánová]

Dzimusi 1949. gadā; tiesību zinātņu doktore, asistente ekonomikas tiesībās (pirms 1989. gada), vēlāk zinātņu doktore, komerc tiesību profesore Kārļa universitātes Tiesību zinātņu fakultātē Prāgā (kopš 1993. gada); Vērtspapīru komisijas valdes locekle (1999–2002); advokāte; Čehijas valdības Likumdošanas padomes locekle (1998–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Daniels Švābi [Daniel Šváby]

Dzimis 1951. gadā; tiesību zinātņu doktors (Bratislavas Universitāte), Bratislavas Pirmās instances tiesas tiesnesis; Bratislavas Apelācijas tiesas tiesnesis civillietās un priekšsēdētāja vietnieks; Tieslietu ministrijas Tiesību institūta Civiltiesību un ģimenes tiesību nodaļas loceklis; Augstākās tiesas tiesneša pienākumu izpildītājs komerc lietās; Eiropas Cilvēktiesību komisijas (Strasbūrā) loceklis; Konstitucionālās tiesas tiesnesis (2000–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Vilens Vadapals [Vilenas Vadapalas]

Dzimis 1954. gadā; tiesību zinātņu doktors (Maskavas Universitāte); Varšavas Universitātes habilitētais tiesību zinātņu doktors; starptautisko tiesību (kopš 1981. gada), cilvēktiesību (kopš 1991. gada) un Kopienas tiesību (kopš 2000. gada) pasniedzējs Viļņas Universitātē; valdības padomnieks ārlietās (1991–1993); iestāšanās ES sarunu delegācijas koordinācijas grupas loceklis; valdības Eiropas tiesību departamenta ģenerāldirektors (1997–2004); Eiropas tiesību pasniedzējs Viļņas Universitātē, Žana Monē profesūras profesors (*titulaire de la Chaire Jean Monnet*); Lietuvas Eiropas Savienības pētījumu asociācijas priekšsēdētājs; parlamenta darba grupas par konstitucionālo reformu saistībā ar Lietuvas pievienošanos ES priekšsēdētājs; Starptautiskās Juristu komisijas loceklis (2003. gada aprīlis); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Kilike Jirimēe [Küllike Jürimäe]

Dzimusi 1962. gadā; ieguvusi Tartu Universitātes diplomu tiesību zinātnēs (1981–1986); Republikas prokurora palīdze Tallinā (1986–1991); saņēmusi Igaunijas Diplomātijas skolas diplomu (1991–1992); juriskonsulte (1991–1993) un galvenā padomniece Tirdzniecības un rūpniecības palātā (1992–1993), Tallinas apelācijas tiesas tiesnese (1993–2004); Eiropas maģistre (*European Master*) cilvēktiesībās un demokrātijas jautājumos Padujas un Notingemas Universitātēs (2002–2003); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Ingrīda Labucka

Dzimusi 1963. gadā; saņēmusi Latvijas Universitātes diplomu tiesību zinātnēs (1986); Iekšlietu ministrijas Rīgas pilsētas un Kirova rajona inspektore (1986–1989); Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese (1990–1994); advokāte (1994–1998 un 1999. gada jūlijs – 2000. gada maijs); tieslietu ministre (1998. gada novembris – 1999. gada jūlijs un 2000. gada maijs – 2002. gada oktobris); Hāgas Starptautiskās šķīrējtiesas locekle (2001–2004), Saeimas deputāte (2002–2004); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnese.

Sava S. Papasavs [Savvas S. Papasavvas]

Dzimis 1969. gadā; mācījies Atēnu Universitātē (*Ptychion*, 1991); trešā cikla studijas *Paris II* Universitātē (*DEA* publiskajās tiesībās, 1992) un *Aix-Marseille III* Universitātē (tiesību zinātņu doktors, 1995); uzņemts Kipras Advokātu kolēģijā, Nikozijas Advokātu kolēģijas loceklis kopš 1993. gada; docents Kipras Universitātē (1997–2002), konstitucionālo tiesību lektors kopš 2002. gada septembra; pētnieks Eiropas Publisko tiesību centrā (2001–2002); kopš 2004. gada 12. maija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Verica Trstenjaka [Verica Trstenjak]

Dzimusi 1962. gadā; tiesneša eksāmens (1987); Ļubļanas Universitātes tiesību zinātņu doktore (1995); kopš 1996. gada – tiesību teorijas un valsts teorijas (doktrīnas), kā arī privāto tiesību profesore; pētniece; doktorantūras studijas Cīrihes Universitātē, Vīnes Universitātes Salīdzinošo tiesību institūtā, Maksa Planka Starptautisko privāttiesību institūtā Hamburgā, atklātajā Amsterdamas Universitātē (*Vrije Universiteit Amsterdam*); vieslektore Vīnes Universitātē, Freiburgas Universitātē (Vācija) un Buceriusa Tiesību zinātņu skolā Hamburgā; Zinātnes un tehnoloģijas ministrijas Juridiskā dienesta vadītāja (1994–1996) un valsts sekretāre (1996–2000); valdības ģenerālsekretāre (2000); Eiropas Civillkodeksa darba grupas (*Study Group on European Civil Code*) locekle no 2003. gada; atbildīgā par Humbolta (*Humboldt Stiftung*) pētniecības projektu; vairāk nekā 100 publikāciju tiesību zinātnēs un vairākas grāmatas Eiropas tiesībās un privāttiesībās; Slovēnijas Juristu biedrības balvas “2003. gada juriste” ieguvēja; vairāku juridisko izdevumu redaklējijas locekle; Slovēnijas Juristu asociācijas ģenerālsekretāre; vairāku juristu asociāciju locekle, tostarp *Gesellschaft für Rechtsvergleichung* locekle; no 2004. gada 7. jūlija līdz 2006. gada 6. oktobrim – Pirmās instances tiesas tiesnese; kopš 2006. gada 7. oktobra – Tiesas ģenerālvokāte.

Enco Moavero Milanēzi [Enzo Moavero Milanesi]

Dzimis 1954. gadā; tiesību zinātņu doktors (*La Sapienza* Universitāte, Roma); Kopienų tiesību studijas (Eiropas koledža, Brige); uzņemts Advokātu kolēģijā, strādājis par advokātu (1978–1983); Kopienų tiesību lektors *La Sapienza* Universitātē (Roma, 1993–1996), *Luiss* Universitātē (Roma, 1993–1996 un 2002–2006) un *Bocconi* Universitātē (Milāna, 1996–2000); Itālijas premjerministra padomnieks ar Kopienų saistītajos jautājumos (1993–1995); Eiropas Komisijas ierēdnis: juriskonsults un pēc tam viceprezidenta kabineta vadītājs (1989–1992), par iekšējo tirgu (1995–1999) un konkurenci (1999) atbildīgā komisāra kabineta vadītājs, Konkurences ģenerāldirektorāta direktors (2000–2002), Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vietnieks (2002–2005), Politiskopadomnieku biroja ģenerāldirektors (2006); kopš 2006. gada 3. maija – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Nilss Väls [Nils Wahl]

Dzimis 1961. gadā; tiesību maģistrs, Stokholmas Universitāte (1987); tiesību doktors, Stokholmas Universitāte (1995); asociētais profesors (docents) un Žana Monē profesūras Eiropas tiesībās profesors (1995); Eiropas tiesību profesors, Stokholmas Universitāte (2001); advokāta palīgs privātpraksē (1987–1989); izglītības fonda rīkotājdirektors (1993–2004); Zviedrijas Eiropas Tiesību izpētes tīkla (*Nätverk för europarättslig forskning*) valdes priekšsēdētājs (2000–2006); Konkurences tiesību jautājumu padomes (*Rådet för konkurrensfrågor*) loceklis (2001–2006); Skones un Blekinges Apelācijas tiesas (*Hovrätten över Skåne och Blekinge*) ieceltais tiesnesis (2005); kopš 2006. gada 7. oktobra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Miro Preks [Miro Prek]

Dzimis 1965. gadā; diploms tiesību zinātnēs (1989); Advokātu kolēģijas loceklis (kopš 1994. gada); veicis dažādus uzdevumus un funkcijas valsts pārvaldē, lielākoties valdības birojā, kas atbild par likumdošanu (Eiropas tiesību un salīdzinošo tiesību departamenta valsts sekretāra vietnieks un direktora vietnieks, departamenta direktors), un Eiropas lietu birojā (valsts sekretāra vietnieks); asociācijas līguma sarunu grupas (1994–1996) un iestāšanās Eiropas Savienībā sarunu grupas loceklis (1998–2003), atbildīgais par juridiskajiem jautājumiem; advokāts; atbildīgais par tiesību aktu pielāgošanas Eiropas tiesību aktiem un Eiropas integrācijas projektiem, lielākoties Rietumbalkānos; Eiropas Kopienu Tiesas nodaļas vadītājs (2004–2006); kopš 2006. gada 7. oktobra – Pirmās instances tiesas tiesnesis.

Emanuels Kulons [Emmanuel Coulon]

Dzimis 1968. gadā; tiesību zinātņu studijas (*Panthéon–Assas* Universitāte, Parīze); pārvaldības studijas (*Paris–Dauphine* Universitāte); Eiropas koledža (1992); iestājekšāmens Parīzes Advokātu apmācību reģionālajā centrā; Briseles Advokātu kolēģijas advokāta apliecība; advokāta darbība Briselē; Eiropas Kopienu Komisijas Vispārējā konkursa laureāts; tiesneša palīgs Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesā [priekšsēdētāja Sadžo [Saggio] kabinets (1996–1998), priekšsēdētāja Vesterdorfa [Vesterdorf] kabinets (1998–2002)]; Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja kabineta vadītājs (2003–2005); kopš 2005. gada 6. oktobra – Pirmās instances tiesas sekretārs.

2. Izmaiņas Pirmās instances tiesas sastāvā 2006. gadā

2006. gada 3. maija svinīgā sēde

Ar Eiropas Kopienu dalībvalstu pārstāvju 2006. gada 6. aprīļa lēmumu Enco Moavero Milanēzi [*Enzo Moavero Milanesi*] ir iecelts par Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas tiesnesi līdz 2007. gada 31. augustam. Enco Moavero Milanēzi stājas Paolo Mengoci [*Paolo Mengozzi*] vietā.

2006. gada 6. oktobra svinīgā sēde

Sakarā ar daļēju Tiesas locekļu mandātu atjaunošanu un pēc divu Pirmās instances tiesas tiesnešu iecelšanu par Tiesas locekļiem Nilss Vāls [*Nils Wahl*] un Miro Preks [*Milo Prek*] ir iecelti par Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas tiesnešiem, aizstājot attiecīgi Pernillu Lindu [*Pernilla Lindh*] un Vericu Trstenjaku [*Verica Trstenjak*].

3. Protokolārā kārtība

No 2006. gada 1. janvāra līdz 3. maijam

B. VESTERDORFS [B. VESTERDORF], Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs
 M. JĒGERS [M. JAEGER], palātas priekšsēdētājs
 J. PIRUNGS [J. PIRRUNG], palātas priekšsēdētājs
 M. VILARS [M. VILARAS], palātas priekšsēdētājs
 I. LEGĀLS [H. LEGAL], palātas priekšsēdētājs
 R. GARSĪJA-VALDEKASASS [R. GARCÍA-VALDECASAS], palātas priekšsēdētājs
 V. TĪLI [V. TIIL], tiesnese
 P. LINDA [P. LINDH], tiesnese
 J. AZIZI [J. AZIZI], tiesnesis
 DŽ. D. KUKS [J. D. COOKE], tiesnesis
 P. MENGOCI [P. MENGOZZI], tiesnesis
 A. V. H. MEIJS [A. W. H. MEIJ], tiesnesis
 N. DŽ. FORVUDS [N. J. FORWOOD], tiesnesis
 M. E. MARTINŠA RIBEIRU [M. E. MARTINS RIBEIRO], tiesnese
 F. DEUSS [F. DEHOUSSE], tiesnesis
 E. KREMONA [E. CREMONA], tiesnese
 O. CŪCS [O. CZÚCZ], tiesnesis
 I. VIŠŅEVSKA-BJALECKA [I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA], tiesnese
 I. PELIKĀNOVA [I. PELIKÁNOVÁ], tiesnese
 D. ŠVĀBI [D. ŠVÁBY], tiesnesis
 V. VADAPALS [V. VADAPALAS], tiesnesis
 K. JIRIMĒE [K. JÜRIMÄE], tiesnese
 I. LABUCKA, tiesnese
 S. PAPASAVS [S. PAPASAVVAS], tiesnesis
 V. TRSTENJAKA [V. TRSTENJAK], tiesnese
 E. KULONS [E. COULON], sekretārs

No 2006. gada 4. maija līdz 30. septembrim

B. VESTERDORFS [B. VESTERDORF], Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs
 M. JĒGERS [M. JAEGER], palātas priekšsēdētājs
 J. PIRUNGS [J. PIRRUNG], palātas priekšsēdētājs
 M. VILARS [M. VILARAS], palātas priekšsēdētājs
 I. LEGĀLS [H. LEGAL], palātas priekšsēdētājs
 R. GARSĪJA-VALDEKASASS [R. GARCÍA-VALDECASAS], palātas priekšsēdētājs
 V. TĪLI [V. TIIL], tiesnese
 P. LINDA [P. LINDH], tiesnese
 J. AZIZI [J. AZIZI], tiesnesis
 DŽ. D. KUKS [J. D. COOKE], tiesnesis
 A. V. H. MEIJS [A. W. H. MEIJ], tiesnesis
 N. DŽ. FORVUDS [N. J. FORWOOD], tiesnesis
 M. E. MARTINŠA RIBEIRU [M. E. MARTINS RIBEIRO], tiesnese
 F. DEUSS [F. DEHOUSSE], tiesnesis
 E. KREMONA [E. CREMONA], tiesnese
 O. CŪCS [O. CZÚCZ], tiesnesis
 I. VIŠŅEVSKA-BJALECKA [I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA], tiesnese
 I. PELIKĀNOVA [I. PELIKÁNOVÁ], tiesnese
 D. ŠVĀBI [D. ŠVÁBY], tiesnesis
 V. VADAPALS [V. VADAPALAS], tiesnesis
 K. JIRIMĒE [K. JÜRIMÄE], tiesnese
 I. LABUCKA, tiesnese
 S. PAPASAVS [S. PAPASAVVAS], tiesnesis
 V. TRSTENJAKA [V. TRSTENJAK], tiesnese
 E. MOAVERO MILANĒZI [E. MOAVERO MILANESI], tiesnesis
 E. KULONS [E. COULON], sekretārs

**No 2006. gada 1. oktobra līdz
5. oktobrim**

B. VESTERDORFS [B. VESTERDORF], Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs
M. JĒGERS [M. JAEGER], palātas priekšsēdētājs
J. PIRUNGS [J. PIRRUNG], palātas priekšsēdētājs
M. VILARS [M. VILARAS], palātas priekšsēdētājs
I. LEGĀLS [H. LEGAL], palātas priekšsēdētājs
DŽ. D. KUKS [J. D. COOKE], palātas priekšsēdētājs
R. GARSĪJA-VALDEKASASS [R. GARCÍA-VALDECASAS], tiesnesis
V. TĪLI [V. TILLI], tiesnese
P. LINDA [P. LINDH], tiesnese
J. AZIZI [J. AZIZI], tiesnesis
A. V. H. MEIJS [A. W. H. MEIJ], tiesnesis
N. DŽ. FORVUDS [N. J. FORWOOD], tiesnesis
M. E. MARTINŠA RIBEIRU [M. E. MARTINS RIBEIRO], tiesnese
F. DEUSS [F. DEHOUSSE], tiesnesis
E. KREMONA [E. CREMONA], tiesnese
O. CŪCS [O. CZÚCZ], tiesnesis
I. VIŠŅEVSKA-BJALECKA [I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA], tiesnese
I. PELIKĀNOVA [I. PELIKÁNOVÁ], tiesnese
D. ŠVĀBI [D. ŠVÁBY], tiesnesis
V. VADAPALS [V. VADAPALAS], tiesnesis
K. JIRIMĒE [K. JÜRIMÄE], tiesnese
I. LABUCKA, tiesnese
S. PAPASAVS [S. PAPASAVVAS], tiesnesis
V. TRSTENJAKA [V. TRSTENJAK], tiesnese
E. MOAVERO MILANĒZI [E. MOAVERO MILANESI], tiesnesis

E. KULONS [E. COULON], sekretārs

**No 2006. gada 6. oktobra līdz
31. decembrim**

B. VESTERDORFS [B. VESTERDORF], Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs
M. JĒGERS [M. JAEGER], palātas priekšsēdētājs
J. PIRUNGS [J. PIRRUNG], palātas priekšsēdētājs
M. VILARS [M. VILARAS], palātas priekšsēdētājs
I. LEGĀLS [H. LEGAL], palātas priekšsēdētājs
DŽ. D. KUKS [J. D. COOKE], palātas priekšsēdētājs
R. GARSĪJA-VALDEKASASS [R. GARCÍA-VALDECASAS], tiesnesis
V. TĪLI [V. TILLI], tiesnese
J. AZIZI [J. AZIZI], tiesnesis
A. V. H. MEIJS [A. W. H. MEIJ], tiesnesis
N. DŽ. FORVUDS [N. J. FORWOOD], tiesnesis
M. E. MARTINŠA RIBEIRU [M. E. MARTINS RIBEIRO], tiesnese
F. DEUSS [F. DEHOUSSE], tiesnesis
E. KREMONA [E. CREMONA], tiesnese
O. CŪCS [O. CZÚCZ], tiesnesis
I. VIŠŅEVSKA-BJALECKA [I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA], tiesnese
I. PELIKĀNOVA [I. PELIKÁNOVÁ], tiesnese
D. ŠVĀBI [D. ŠVÁBY], tiesnesis
V. VADAPALS [V. VADAPALAS], tiesnesis
K. JIRIMĒE [K. JÜRIMÄE], tiesnese
I. LABUCKA, tiesnese
S. PAPASAVS [S. PAPASAVVAS], tiesnesis
E. MOAVERO MILANĒZI [E. MOAVERO MILANESI], tiesnesis
N. VĀLS [N. WAHL], tiesnesis
M. PREKS [M. PREK], tiesnesis

E. KULONS [E. COULON], sekretārs

4. Bijušie Pirmās instances tiesas locekļi

Žozē Luišs da Krušs Vilasa [*Da Cruz Vilaça José Luis*] (1989–1995), priekšsēdētājs no 1989. līdz 1995. gadam

Donals Patriks Maikls Baringtons [*Barrington Donal Patrick Michael*] (1989–1996)

Antonio Sadžo [*Saggio Antonio*] (1989–1998), priekšsēdētājs no 1995. līdz 1998. gadam

Deivids Aleksandrs Ogilvī Edvards [*Edward David Alexander Ogilvy*] (1989–1992)

Heinrihs Kiršners [*Kirschner Heinrich*] (1989–1997)

Hristis Jeraris [*Yeraris Christos*] (1989–1992)

Romēns Alfonss Šintgens [*Schintgen Romain Alphonse*] (1989–1996)

Korneliss Pauluss Brijē [*Briët Cornelis Paulus*] (1989–1998)

Žaks Bjankarelli [*Biancarelli Jacques*] (1989–1995)

Kūns Lēnartss [*Lenaerts Koen*] (1989–2003)

Kristofers Viljams Belamī [*Bellamy Christopher William*] (1992–1999)

Andreass Kalogeropuls [*Kalogeropoulos Andreas*] (1992–1998)

Andrē Potocki [*Potocki André*] (1995–2001)

Ramušs Ruī Manuels Genšs de Mora [*Gens de Moura Ramos Rui Manuel*] (1995–2003)

Pirmās instances tiesas priekšsēdētāji

Žozē Luišs da Krušs Vilasa [*Da Cruz Vilaça José Luís*] (1989–1995)

Antonio Sadžo [*Saggio António*] (1995–1998)

Sekretārs

Hanss Jungs [*Hans Jung*] (1989–2005)

C – Pirmās instances tiesas darbības statistika

Pirmās instances tiesas vispārējā darbība

1. Iesniegtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2000–2006)

Iesniegtās lietas

2. Tiesvedības veidi (2000–2006)
3. Prasību veidi (2000–2006)
4. Prasību joma (2000–2006)

Pabeigtās lietas

5. Tiesvedības veidi (2000–2006)
6. Prasību joma (2006)
7. Prasību joma (2000–2006) (spriedumi un rīkojumi)
8. Iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)
9. Tiesvedības ilgums mēnešos (2000–2006) (spriedumi un rīkojumi)

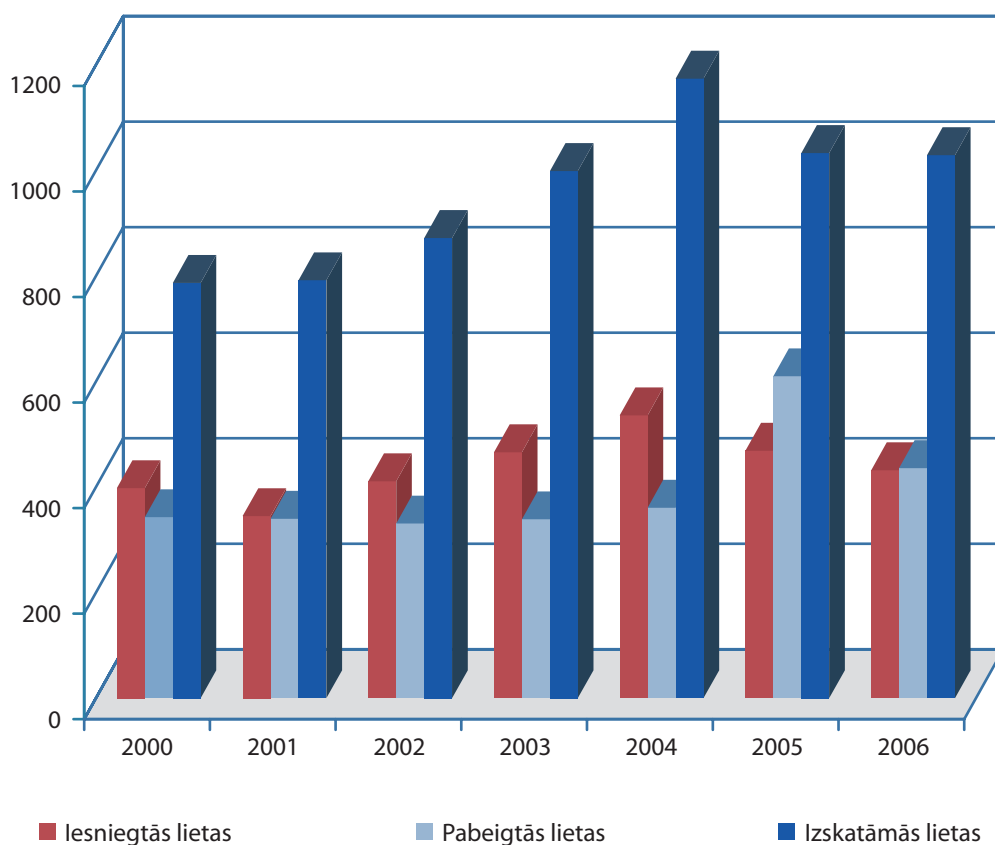
Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās

10. Tiesvedības veidi (2000–2006)
11. Prasību joma (2000–2006)
12. Iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)

Dažādi

13. Pagaidu noregulējuma pasākumi (2000–2006)
14. Paātrinātais process (2001–2006)
15. Pirmās instances tiesas nolēmumi, par kuriem iesniegtas apelācijas sūdzības (1989–2006)
16. Apelāciju sadalījums atkarībā no procesa veida (1989–2006)
17. Apelāciju iznākums (2006) (spriedumi un rīkojumi)
18. Vispārējās tendences (1989–2006)
iesniegtās, pabeigtās, izskatāmās lietas

1. *Pirmās instances tiesas vispārējā darbība:* *iesniegtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2000–2006)¹*

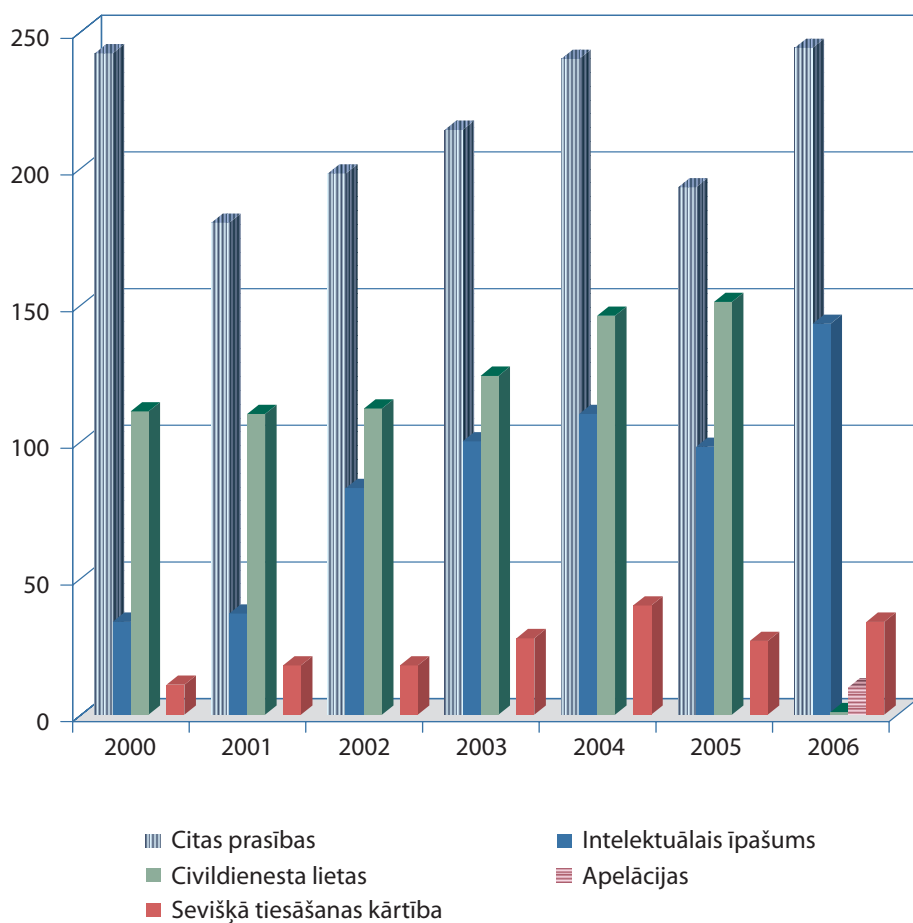

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Iesniegtās lietas	398	345	411	466	536	469	432
Pabeigtās lietas	343	340	331	339	361	610	436
Izskatāmās lietas	787	792	872	999	1174	1033	1029

¹ Ja nav norādīts citādi, šajā un turpmākajās tabulās ir ņemta vērā sevišķā tiesāšanas kārtība.

Par "sevišķo tiesāšanas kārtību" tiek uzskatīti: protests par spriedumu (EKT Statūtu 41. pants un PIT Reglamenta 122. pants), trešās personas protests (EKT Statūtu 42. pants un PIT Reglamenta 123. pants), sprieduma pārskatīšana (EKT Statūtu 44. pants un PIT Reglamenta 125. pants), sprieduma interpretēšana (EKT Statūtu 43. pants un PIT Reglamenta 129. pants), tiesāšanās izdevumu noteikšana (PIT Reglamenta 92. pants), juridiskā palīdzība (PIT Reglamenta 96. pants) un sprieduma labošana (PIT Reglamenta 84. pants).

2. Iesniegtās lietas: tiesvedības veidi (2000–2006)¹

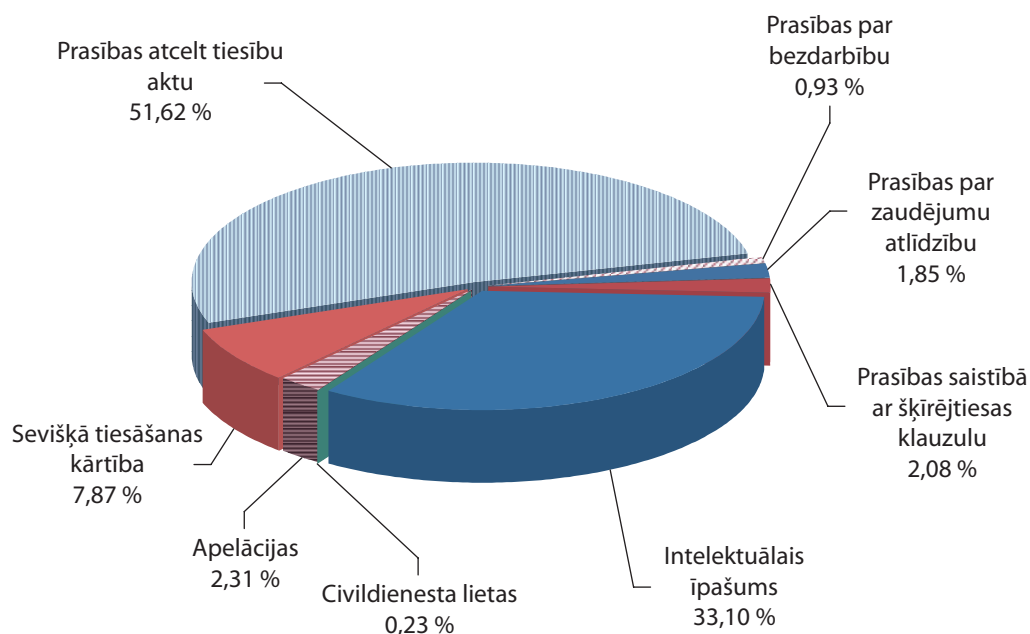

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Citas prasības	242	180	198	214	240	193	244
Intelektuālais īpašums	34	37	83	100	110	98	143
Civildienesta lietas	111	110	112	124	146	151	1
Apelācijas							10
Sevišķā tiesāšanas kārtība	11	18	18	28	40	27	34
Kopā	398	345	411	466	536	469	432

¹ Šajā un turpmākajās tabulās "citas prasības" nozīmē visas prasības, izņemot Eiropas Kopienas ierēdņu prasības un prasības intelektuālā īpašuma jomā.

3. *Iesniegtās lietas: prasību veidi (2000–2006)*

Sadalījums 2006. gadā

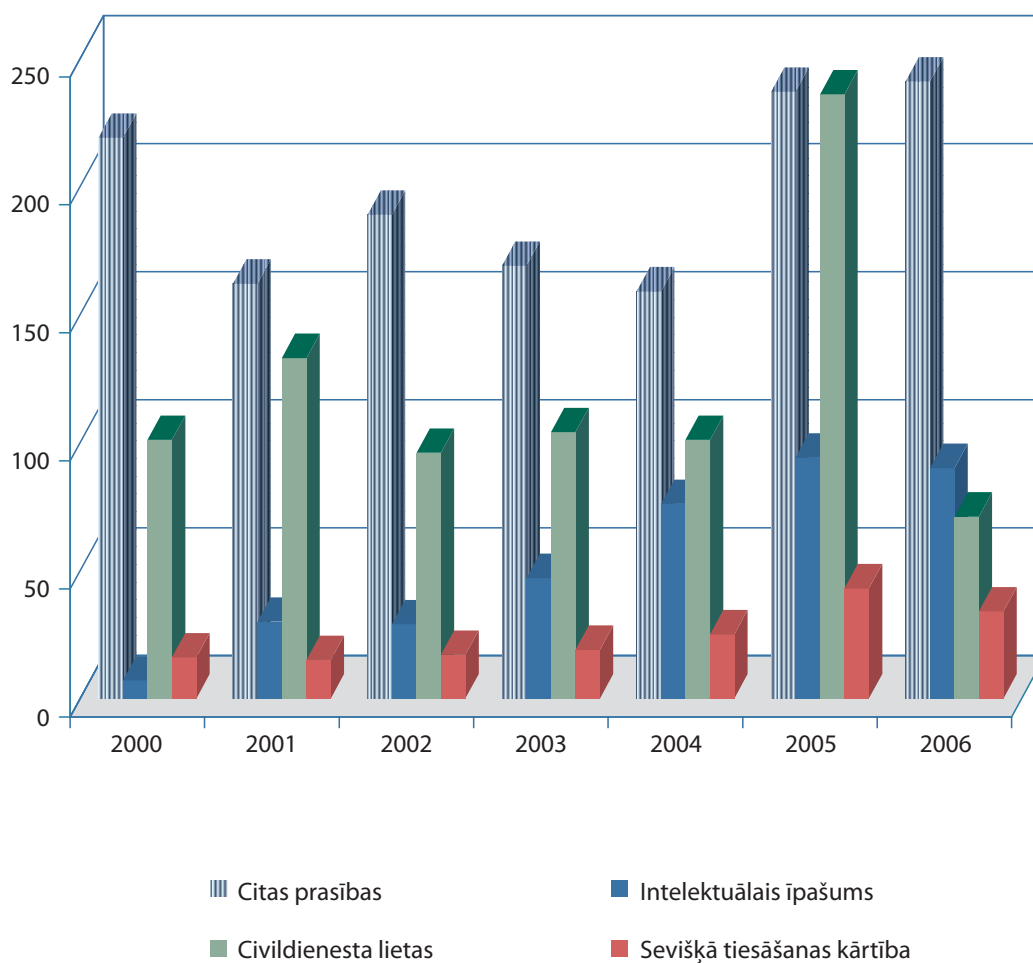

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Prasības atcelt tiesību aktu	219	134	172	174	199	160	223
Prasības par bezdarbību	6	17	12	13	15	9	4
Prasības par zaudējumu atlīdzību	17	21	12	24	18	16	8
Prasības saistībā ar šķīrējtiesas klauzulu		8	2	3	8	8	9
Intelektuālais īpašums	34	37	83	100	110	98	143
Civildienesta lietas	111	110	112	124	146	151	1
Apelācijas							10
Sevišķā tiesāšanas kārtība	11	18	18	28	40	27	34
Kopā	398	345	411	466	536	469	432

4. *Iesniegtās lietas: prasību joma (2000–2006)*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aizjūras zemju un teritoriju asociēšana	6	6		1			
Ārlietas	8	14	8	10	3	2	2
Brīvība veikt uzņēmējdarbību	7	1			1		
Eiropas Savienības pilsonība	2						
Ekonomiskā un monetārā politika						1	2
Enerģija		2		2			1
Institucionālās tiesības	24	16	17	26	33	28	15
Intelektuālais īpašums	34	37	83	101	110	98	145
Jaunu valstu pievienošanās				1	1		
Konkurence	36	36	61	43	36	40	81
Kopējā ārpolitika un drošības politika	1	3	6	2	4		5
Kopējais muitas tarifs	1	2			1		2
Kopienu pašu resursi						2	
Kultūra	2	1					3
Lauksaimniecība	18	17	9	11	25	21	18
Muitas savienība	14	2	6	5	11	2	
Nodokļi			1	5			1
Pakalpojumu sniegšanas brīvība							1
Personu brīva pārvietošanās	1	3	2	7	1	2	4
Pētniecība, informācija, izglītība, statistika	1	3	1	3	6	9	5
Preču brīva aprīte	2	1			1		
Reģionālā politika		1	6	7	10	12	16
Sabiedrību tiesības	4	6	3	3	6	12	11
Šķīrējtiesas klauzula		2	1			2	3
Sociālā politika	7	1	3	2	5	9	3
Tiesību aktu tuvināšana		2	1	3	1		
Tieslietas un iekšlietas		1	1			1	
Tirdzniecības politika	8	4	5	6	12	5	18
Transports		2	1	1	3		1
Valsts atbalsts	80	42	51	25	46	25	28
Vide un patērētāji	14	2	8	14	30	18	21
Zivsaimniecības politika	5	6	3	25	3	2	
Kopā EK līgums	275	213	277	303	349	291	386
Kopā EOTK līgums	1	4	2	11			
Kopā AEK līgums			2		1		1
Civildienesta noteikumi	111	110	112	124	146	151	11
Sevišķā tiesāšanas kārtība	11	18	18	28	40	27	34
VISS KOPĀ	398	345	411	466	536	469	432

5. *Pabeigtās lietas: tiesvedības veidi (2000–2006)*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Citas prasības	219	162	189	169	159	237	241
Intelektuālais īpašums	7	30	29	47	76	94	90
Civildienesta lietas	101	133	96	104	101	236	71
Sevišķā tiesāšanas kārtība	16	15	17	19	25	43	34
Kopā	343	340	331	339	361	610	436

6. *Pabeigtās lietas: prasību joma (2006)*

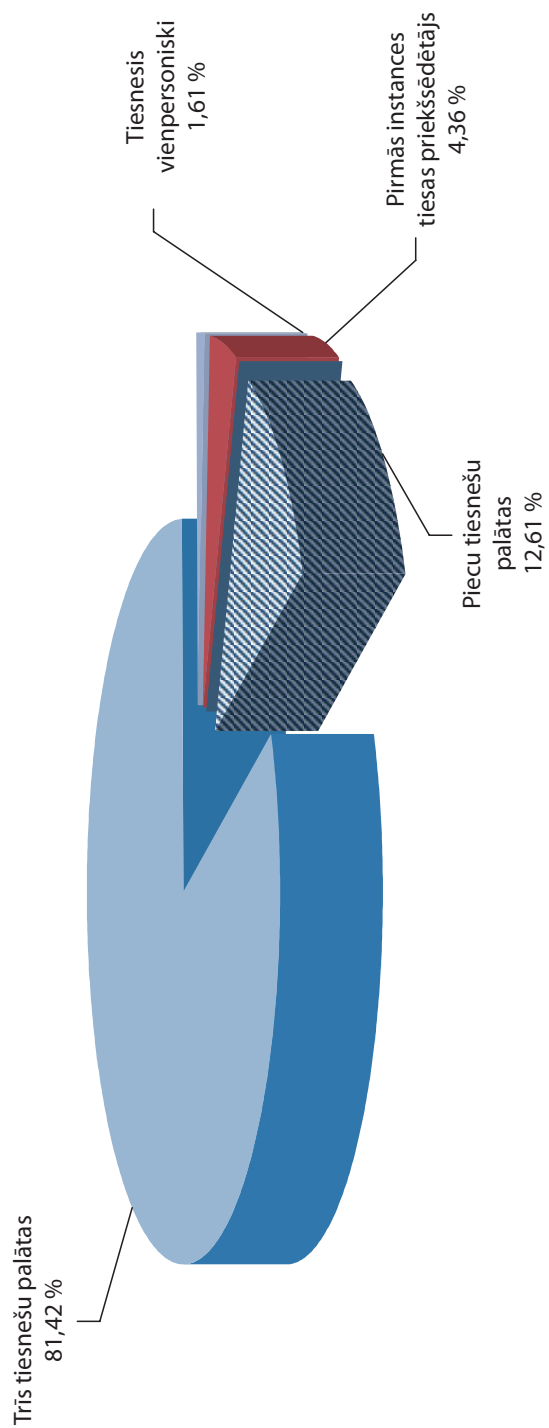
	Spriedumi	Rīkojumi	Kopā
Aizjūras zemju un teritoriju asociēšana		2	2
Ārlietas	3	2	5
Ekonomiskā un monetārā politika		1	1
Enerģija		3	3
Institucionālās tiesības	4	10	14
Intelektuālais īpašums	50	41	91
Jaunu valstu pievienošanās		1	1
Konkurence	33	9	42
Kopējā ārpolitika un drošības politika	3	1	4
Kopienų pašu resursi		2	2
Lauksaimniecība	11	14	25
Muitas savienība	2		2
Nodokļi		1	1
Personu brīva pārvietošanās		4	4
Pētniecība, informācija, izglītība, statistika	1	2	3
Reģionālā politika	3	4	7
Sabiedrību tiesības	3	3	6
Sociālā politika	1	4	5
Tirdzniecības politika	5	8	13
Transports		2	2
Valsts atbalsts	14	40	54
Vide un patērētāji	3	16	19
Zivsaimniecības politika	24		24
Kopā EK līgums	160	170	330
Kopā EOTK līgums	1		1
Civildienesta noteikumi	61	10	71
Sevišķā tiesāšanas kārtība	5	29	34
VISS KOPĀ	227	209	436

7. *Pabeigtās lietas: prasību joma (2000–2006)* (spriedumi un rīkojumi)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aizjūras zemju un teritoriju asociēšana	1	2	6	4		4	2
Ārlietas	6	2	6	11	7	11	5
Brīvība veikt uzņēmējdarbību	3	4	2			1	
Eiropas Savienības pilsonība	1	1					
Ekonomiskā un monetārā politika							1
Enerģija							3
Institucionālās tiesības	31	19	15	20	16	35	14
Intelektuālais īpašums	7	30	29	47	76	94	91
Jaunu valstu pievienošanās				1			1
Konkurence	61	21	40	38	26	35	42
Kopējā ārpolitika un drošības politika		3			2	5	4
Kopējais muitas tarifs		3		2			
Kopienu pašu resursi							2
Kultūra			2	1			
Lauksaimniecība	14	47	28	21	15	34	25
Muitas savienība	5	15	18	3	3	7	2
Nodokļi				5	1		1
Pakalpojumu sniegšanas brīvība	1						
Personu brīva pārvietošanās	1	2		8	2	1	4
Pētniecība, informācija, izglītība, statistika	1		2	4		1	3
Preču brīva aprīte			2		1	1	
Reģionālā politika	5		1		4	4	7
Sabiedrību tiesības	4	4	4	2	2	6	6
Šķērējtiesas klauzula	2			1	2	1	
Sociālā politika	18	2	2	1	4	6	5
Tiesību aktu tuvināšana			2	1	3		
Tieslietas un iekšlietas			1	1		1	
Tirdzniecības politika	17	5	6	6	1	7	13
Transports	2		2	2	1	1	2
Valsts atbalsts	35	12	31	26	54	53	54
Vide un patērētāji	7		12	9	4	19	19
Zivsaimniecības politika	1	7	2	2	6	2	24
Kopā EK līgums	223	179	213	216	230	329	330
Kopā EOTK līgums	3	10	4		5	1	1
Kopā AEK līgums		1	1			1	
Civildienesta noteikumi	101	135	96	104	101	236	71
Sevišķā tiesāšanas kārtība	16	15	17	19	25	43	34
VISS KOPĀ	343	340	331	339	361	610	436

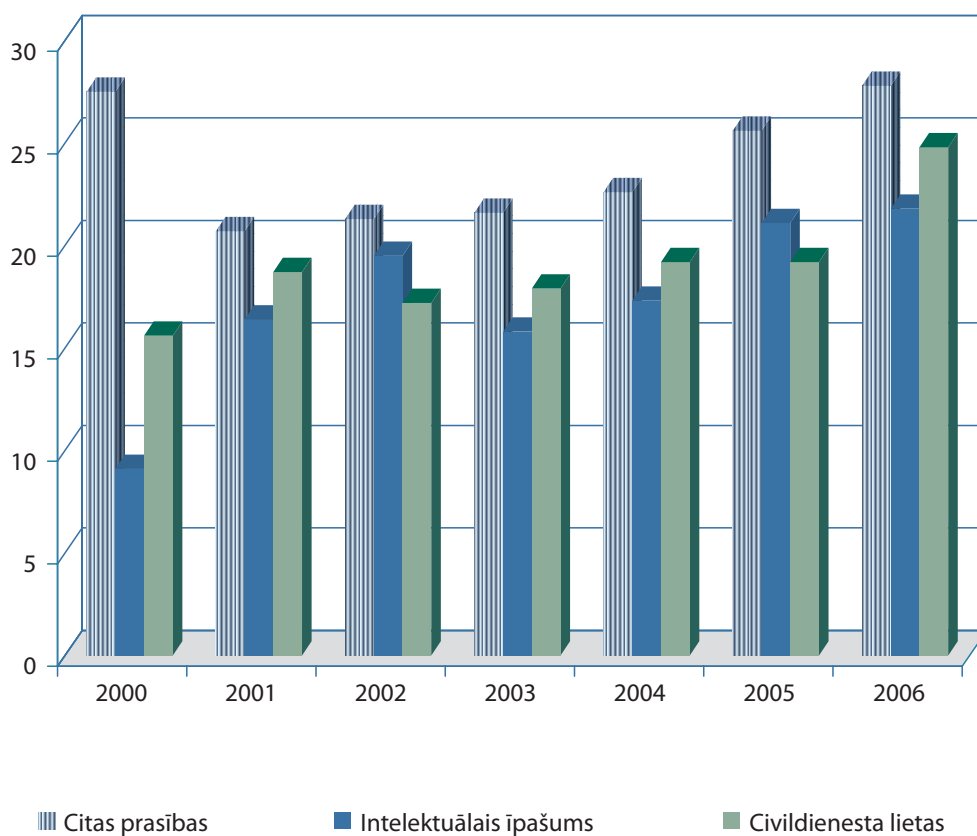
8. Pabeigtās lietas: iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)

Sadalījums 2006. gadā

	2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006		
	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā	Sprīdumi	Rīkojumi	Kopā
Virspalāta																6		6			
Piecu tiesnešu palātas	84	28	112	17	25	42	48	16	64	18	21	39	18	46	64	28	34	62	22	33	55
Trīs tiesnešu palātas	96	117	213	135	145	280	144	113	257	146	131	277	141	135	276	181	329	510	198	157	355
Tiesnesis vienpersoniski	11	4	15	10	2	12	5	1	6	14	1	15	13	1	14	7		7	7		7
Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs		3	3		6	6		4	4		8	8		7	7		25	25		19	19
Kopā	191	152	343	162	178	340	197	134	331	178	161	339	172	189	361	222	388	610	227	209	436

9. *Pabeigtās lietas: tiesvedības ilgums mēnešos (2000–2006)*¹ (spriedumi un rīkojumi)

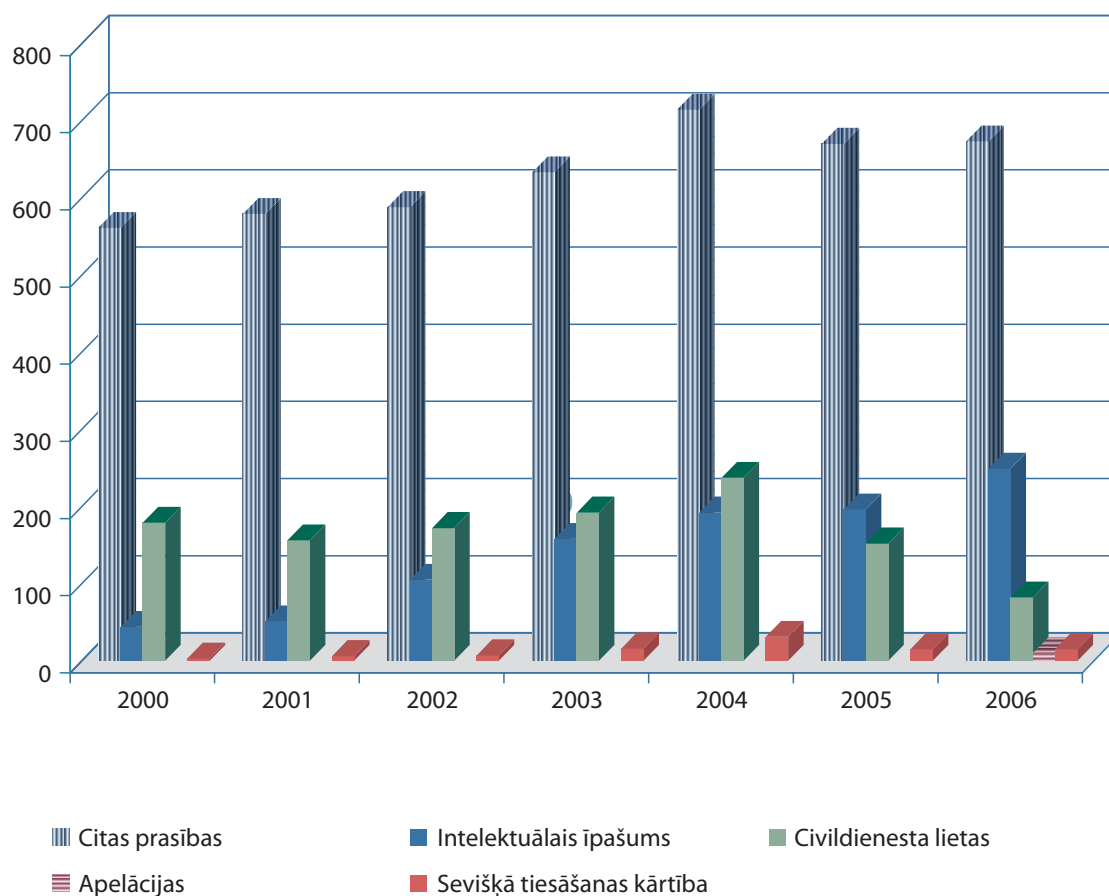

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Citas prasības	27,5	20,7	21,3	21,6	22,6	25,6	27,8
Intelektuālais īpašums	9,1	16,4	19,5	15,8	17,3	21,1	21,8
Civildienesta lietas	15,6	18,7	17,2	17,9	19,2	19,2	24,8

¹ Vidējā tiesvedības ilguma aprēķinā nav iekļautas lietas, kurās pieņemts starp nolēmums; sevišķā tiesāšanas kārtībā; lietas, kuras Tiesa nodevusi Pirmās instances tiesai kompetenču sadalījuma izmaiņu rezultātā; lietas, kuras Pirmās instances tiesa nodevusi sakarā ar Civildienesta tiesas darbības uzsākšanu.

Ilgums ir izteikts mēnešos un mēnešu desmitdaļās.

10. Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās: tiesvedības veidi (2000–2006)

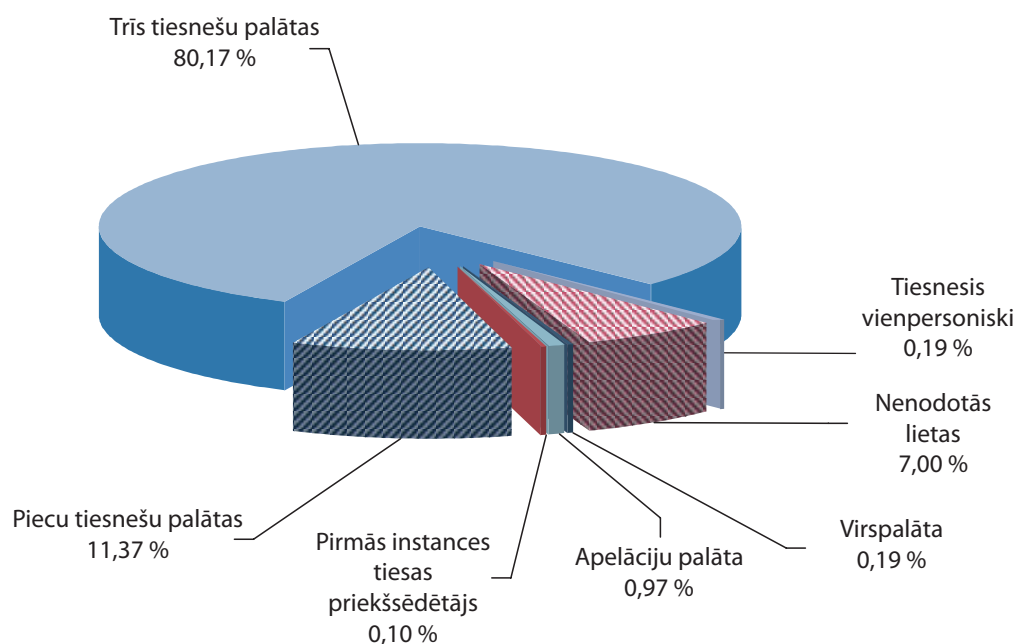
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Citas prasības	561	579	588	633	714	670	673
Intelektuālais īpašums	44	51	105	158	192	196	249
Civildienesta lietas	179	156	172	192	237	152	82
Apelācijas							10
Sevišķā tiesāšanas kārtība	3	6	7	16	31	15	15
Kopā	787	792	872	999	1174	1033	1029

11. Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās: prasību joma (2000-2006)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aizjūras zemju un teritoriju asociēšana	11	15	9	6	6	2	
Ārlietas	9	21	23	22	18	9	6
Brīvība veikt uzņēmējdarbību	5	2			1		
Eiropas Savienības pilsonība	1						
Ekonomiskā un monetārā politika						1	2
Energija		2	2	4	4	4	2
Institucionālās tiesības	27	24	26	32	49	42	43
Intelektuālais īpašums	44	51	105	159	193	197	251
Jaunu valstu pievienošanās					1	1	
Konkurence	78	93	114	119	129	134	173
Kopējā ārpolitika un drošības politika	3	3	9	11	13	8	9
Kopējais muitas tarifs	3	2	2		1	1	3
Kopienu pašu resursi						2	
Kultūra	2	3	1				3
Lauksaimniecība	144	114	95	85	95	82	74
Muitas savienība	33	20	8	10	18	13	11
Nodokļi			1	1			
Pakalpojumu sniegšanas brīvība							1
Personu brīva pārvietošanās		1	3	2	1	2	3
Pētniecība, informācija, izglītība, statistika	1	4	3	2	8	16	18
Preču brīva aprīte	2	3	1	1	1		
Reģionālā politika		1	6	13	19	27	36
Sabiedrību tiesības	4	6	5	6	10	16	23
Šķirējtiesas klauzula		2	3	2		1	3
Sociālā politika	4	3	4	5	6	9	7
Tiesību aktu tuvināšana		2	1	3	1	1	1
Tieslietas un iekšlietas		1	1				
Tirdzniecības politika	16	15	14	14	25	23	28
Transports	1	3	2	1	3	2	1
Valsts atbalsts	177	207	227	226	218	190	164
Vide un patērētāji	15	17	13	18	44	43	44
Zivsaimniecības politika	8	7	8	31	28	28	4
Kopā EK līgums	588	622	686	773	892	854	910
Kopā EOTK līgums	14	8	6	17	12	11	10
Kopā AEK līgums	1		1	1	2	1	2
Civildienesta noteikumi	181	156	172	192	237	152	92
Sevišķā tiesāšanas kārtība	3	6	7	16	31	15	15
VISS KOPĀ	787	792	872	999	1174	1033	1029

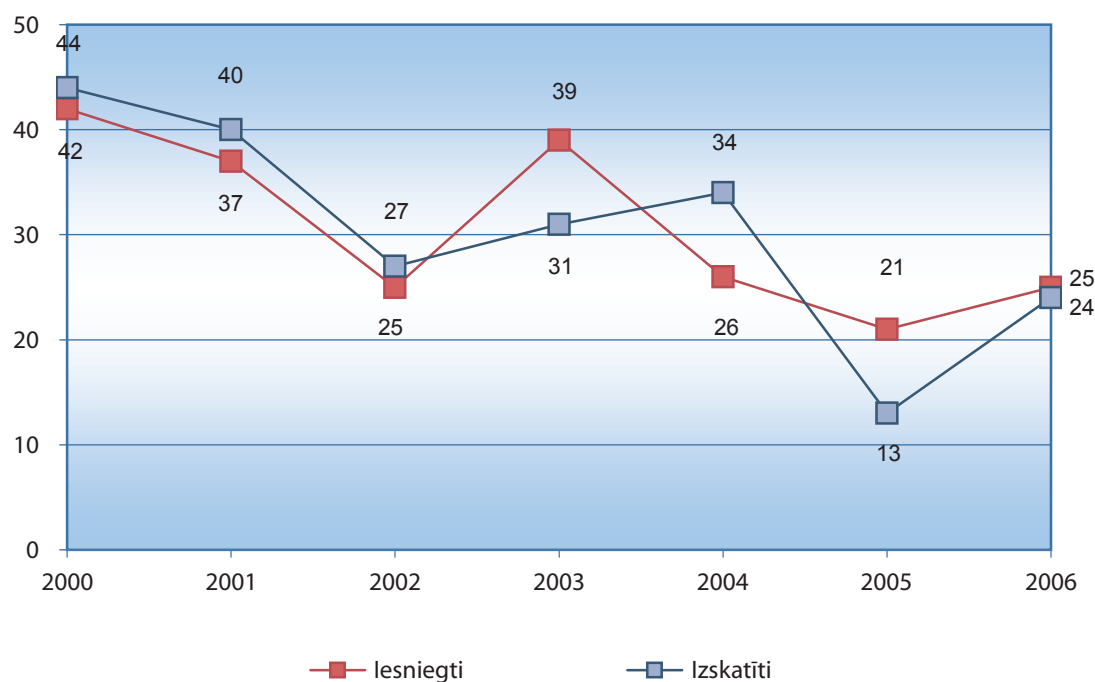
12. Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās: iztiesāšanas sastāvs (2000–2006)

Sadalījums 2006. gadā

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Virspalāta					6	1	2
Apelāciju palāta							10
Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs							1
Piecu tiesnešu palātas	247	264	276	251	187	146	117
Trīs tiesnešu palātas	512	479	532	691	914	846	825
Tiesnesis vienpersoniski	5	3	8	6	1	4	2
Nenodotās lietas	23	46	56	51	66	36	72
Kopā	787	792	872	999	1174	1033	1029

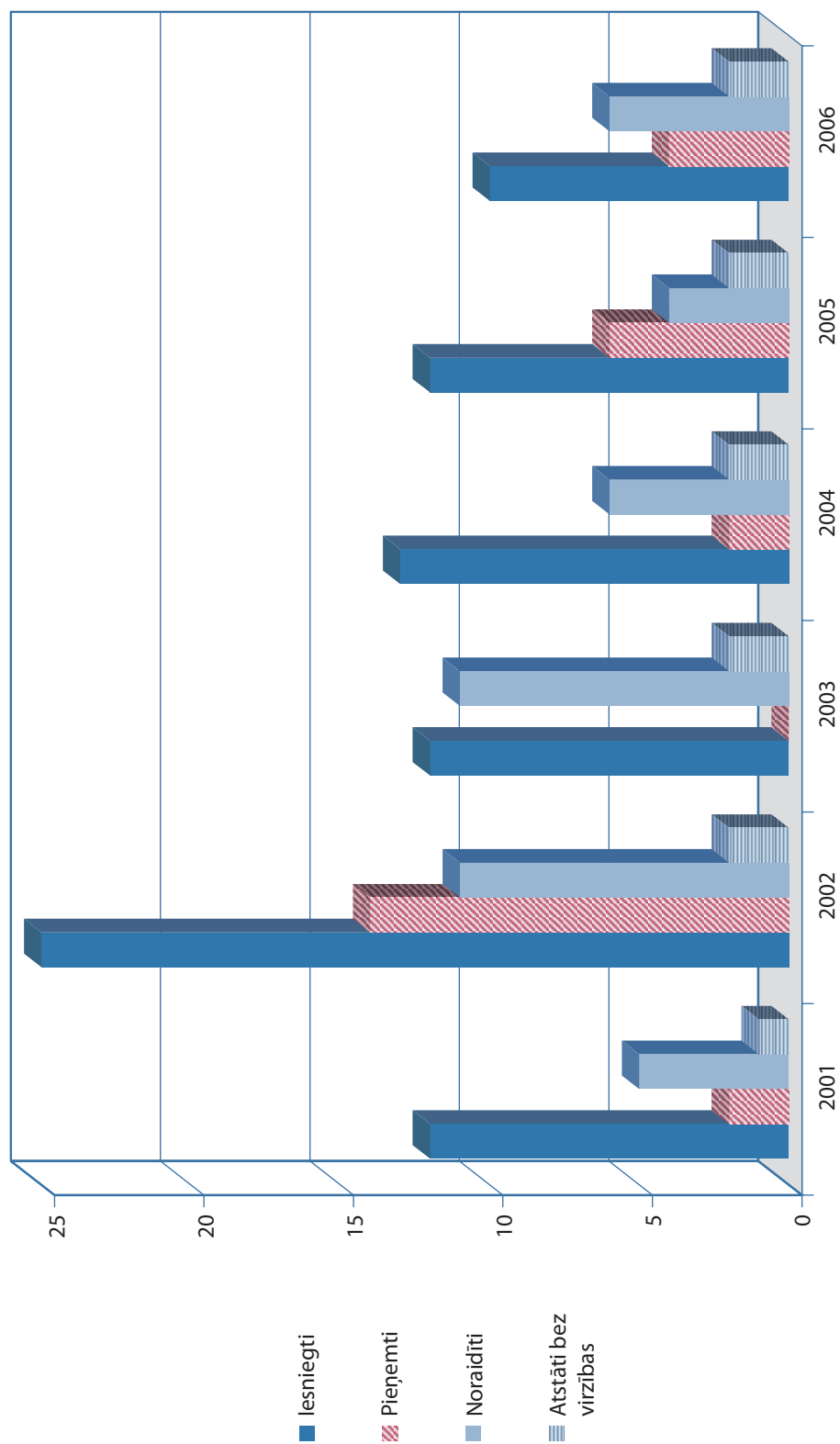
13. *Dažādi*: pagaidu noregulējuma pasākumi (2000–2006)

Sadalījums 2006. gadā

	Iesniegtie pieteikumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem	Izskatītie lēmumi par pagaidu noregulējuma pasākumiem	Iznākums			
			Noraidīti	Apmierināti	Lietas izslēgšana no reģistra/ lēmums izbeigt tiesvedību lietā pirms sprieduma taisīšanas	
Lauksaimniecība	5	1	1			
Valsts atbalsts	4	4	4			
Konkurence	1	3	2	1		
Sabiedrību tiesības	2	5	1	1		3
Institucionālās tiesības	2	1	1			
Vide un patērētāji	7	6	5			1
Tirdzniecības politika	1	1	1			
Sociālā politika	1					
Pētniecība, informācija, izglītība, statistika	1					
Transports	1	1	1			
Kopā EK līgums	25	22	16	2		4
Civildienesta noteikumi		2	1			1
VISS KOPĀ	25	24	17	2		5

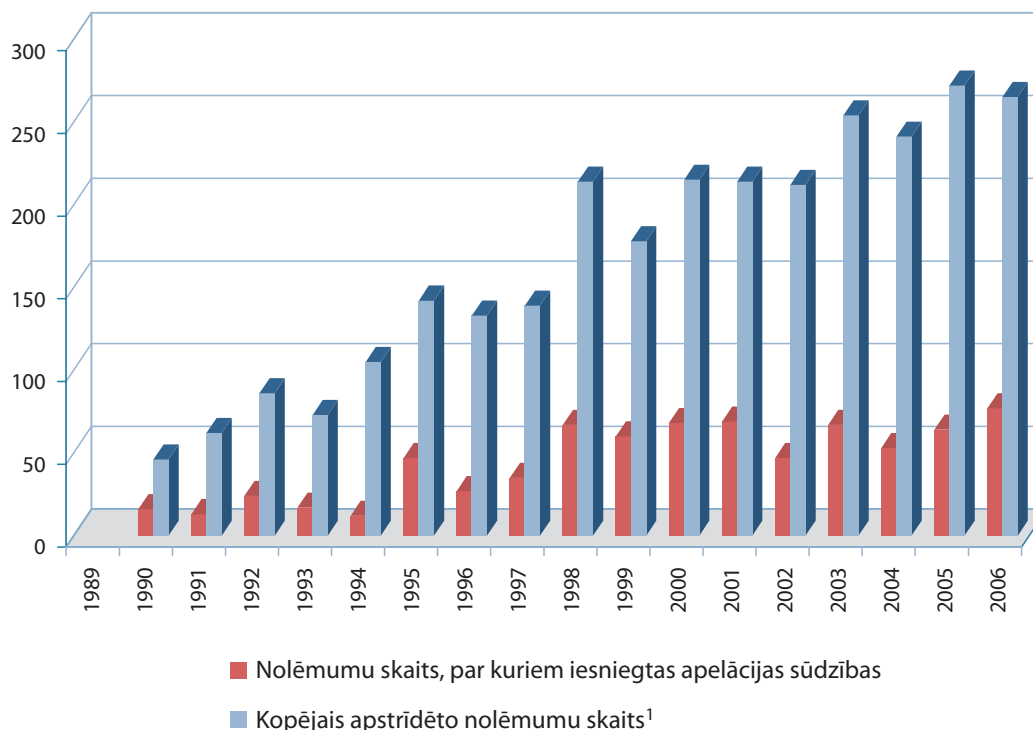
14. Dažādi: pātrinātais process (2001–2006)

Iznākums Pieņemti Pieņemti

Iznākums Pieņemti Pieņemti

15. *Dažādi:* Pirmās instances tiesas nolēmumi, par kuriem iesniegtas apelācijas sūdzības (1989–2006)

	Nolēmumu skaits, par kuriem iesniegtas apelācijas sūdzības	Kopējais apstrīdēto nolēmumu skaits ¹	Nolēmumu, par kuriem iesniegtas apelācijas sūdzības, skaits procentos
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %

¹ Kopējais apstrīdēto nolēmumu skaits – spriedumi, rīkojumi par nepieņemamību, pagaidu noregulējuma pasākumu piemērošanu, tiesvedības izbeigšanu lietā pirms sprieduma taisīšanas un rīkojumi, ar ko noraida iestāšanos lietā, – kuriem termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai ir beidzies vai par kuriem iesniegtas apelācijas sūdzības.

16. *Dažādi: apelāciju sadalījums atkarībā no procesa veida (1989–2006)*

	1989			1990			1991			1992			1993			1994			1995			1996			1997		
	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %
Citas prasības				2	8	25 %	5	16	31 %	15	31	48 %	6	17	35 %	7	44	16 %	38	91	42 %	15	59	25 %	22	86	26 %
Intelektuālais īpašums																											
Civildienesta lietas				14	38	37 %	8	46	17 %	8	54	15 %	10	55	18 %	5	61	8 %	9	51	18 %	12	74	16 %	13	53	25 %
Kopā				16	46	35 %	13	62	21 %	23	85	27 %	16	72	22 %	12	105	11 %	47	142	33 %	27	133	20 %	35	139	25 %
Sevišķā tiesāšanas kārtība										1	1	100 %	1	1	100 %												
Kopā				16	46	35 %	13	62	21 %	24	86	28 %	17	73	23 %	12	105	11 %	47	142	33 %	27	133	20 %	35	139	25 %

	1998			1999			2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006		
	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %	Apelācijas	Apstrīdamie nolēmumi	Apelācijas %
Citas prasības	48	120	40 %	45	118	38 %	58	132	44 %	40	115	35 %	32	134	24 %	51	134	38 %	41	114	36 %	37	120	31 %	46	146	32 %
Intelektuālais īpašums				1	1	100 %	1	7	14 %	13	25	52 %	6	20	30 %	7	33	21 %	7	45	16 %	16	71	23 %	18	59	31 %
Civildienesta lietas	18	93	19 %	14	59	24 %	8	75	11 %	15	73	21 %	9	58	16 %	9	87	10 %	5	82	6 %	11	81	14 %	13	60	22 %
Kopā	66	213	31 %	60	178	34 %	67	214	31 %	68	213	32 %	47	212	22 %	67	254	26 %	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %
Sevišķā tiesāšanas kārtība	1	1	100 %				1	1	100 %	1	1	100 %															
Kopā	67	214	31 %	60	178	34 %	68	215	32 %	69	214	32 %	47	212	22 %	67	254	26 %	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %

17. *Dažādi: apelāciju iznākums (2006)*

(spriedumi un rīkojumi)

	Apelācijas sūdzība noraidīta	Pilnīga vai daļēja atcelšana bez lietas nodošanas atpakaļ	Pilnīga vai daļēja atcelšana ar lietas nodošanu atpakaļ	Lietas izslēgšana no reģistra/lēmums izbeigt tiesvedību lietā pirms sprieduma taisīšanas	Kopā
Ārlietas	1				1
Civildienesta noteikumi	6	3		1	10
Institucionālās tiesības	5				5
Intelektuālais īpašums	12			2	14
Konkurence	10	5		1	16
Lauksaimniecība	3		1		4
Muitas savienība	1				1
Pakalpojumu sniegšanas brīvība	1				1
Personu brīva pārvietošanās	1				1
Process				1	1
Reģionālā politika	1				1
Sociālā politika	4				4
Tiesību aktu tuvināšana	1				1
Tieslietas un iekšlietas	1				1
Valsts atbalsts	3				3
Vide un patērētāji	1				1
Kopā	51	8	1	5	65

18. Dažādi: vispārējās tendences (1989–2006)

lesniegtās, pabeigtās, izskatāmās lietas

	lesniegtās lietas ¹	Pabeigtās lietas ²	Lietas, kuru izskatīšana 31. decembrī turpinās
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1117
1998	238	348	1007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1174
2005	469	610	1033
2006	432	436	1029
Kopā	6256	5227	

¹ 1989. gads: 153 lietas, ko Tiesa nodevusi jaunizveidotajai Pirmās instances tiesai.

1993. gads: 451 lieta, ko Tiesa nodevusi sakarā ar Pirmās instances tiesas kompetences pirmo paplašināšanu.

1994. gads: 14 lietas, ko Tiesa nodevusi sakarā ar Pirmās instances tiesas kompetences otro paplašināšanu.

2004.–2005. gads: 25 lietas, ko Tiesa nodevusi sakarā ar Pirmās instances tiesas kompetences trešo paplašināšanu.

² 2005.–2006. gads: 118 lietas, ko Pirmās instances tiesa nodevusi jaunizveidotajai Civildienesta tiesai.

III nodaļa

Eiropas Savienības Civildienesta tiesa

A – Civildienesta tiesas darbība 2006. gadā

Priekšsēdētājs Pols Dž. Mahonijs [*Paul J. Mahoney*]

2006. gads ir bijis pirmais pilnīgais Eiropas Savienības Civildienesta tiesas darbības gads.

Šajā gadā Civildienesta tiesa nozīmīgu savas darbības daļu ir veltījusi sava Reglamenta projekta izstrādes darbam, kas tika uzsākts tās pirmajos pastāvēšanas mēnešos 2005. gadā. Projekts, kas radies Civildienesta tiesas pārdomu un konsultāciju ¹ rezultātā, pēc sadarbības posma ar Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesu un ar Eiropas Kopienu Tiesas piekrišanu ir nodots apstiprināšanai Eiropas Savienības Padomei 2006. gada 19. decembrī. Tādējādi Civildienesta tiesas reglaments varētu būt Civildienesta tiesas rīcībā, sākot ar 2007. gada otro pusi.

Attiecībā uz Civildienesta tiesas darbības tiesvedības daļu statistika rāda, ka tiesai ir iesniegtas 148 prasības, kas atspoguļo nelielu skaita samazinājumu, salīdzinot ar celtajām prasībām civildienesta jomā 2005. gadā, kad tika celtas 164 prasības (151 prasība Pirmās instances tiesā un 13 prasības Civildienesta tiesā laikposmā no 2005. gada 12. decembra līdz 31. decembrim). Kopš tās izveidošanas Civildienesta tiesā tieši iesniegta 161 prasība, kam jāpieskaita 118 lietas, ko tai nodevusi Pirmās instances tiesa. Tādējādi kopš tās darbības sākuma Civildienesta tiesā ir iesniegtas 279 prasības.

2006. gadā ir pabeigta 53 lietu izskatīšana, no kurām divās spriedumus ir pasludinājis plēnums. Jāatzīmē diezgan ievērojams paātrinājums lēmumu pieņemšanā, ar ko pabeidz lietas izskatīšanu, kas vērojams gada otrajā pusē, atkarībā no rakstveida procesa pabeigšanas lietās, ko tai nodevusi Pirmās instances tiesa. Turklāt konstatējams proporcionāli diezgan izteikts nolēmumu atcelšanas gadījumu skaita pieaugums, jo pasludināti 10 šādi spriedumi. Par 10 Civildienesta tiesas nolēmumiem iesniegta apelācija Pirmās instances tiesā.

Ir vērts norādīt, ka virknes svarīgu lietu izskatīšana ir apturēta uz laiku ar rīkojumiem, kas pieņemti saskaņā ar Tiesas Statūtu I pielikuma 8. panta 3. punkta pirmo daļu, tostarp gaidot Pirmās instances tiesas nolēmumu pasludināšanu lietā T-58/05 *Centeno Mediavilla* u.c./Komisija, kā arī lietā T-47/05 *Angé Serrano* u.c./Parlaments, kuras attiecas uz klasificēšanu un pārklassificēšanu pakāpē pēc jauno Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumu spēkā stāšanās. Tādējādi 2006. gadā Civildienesta tiesa ir izdevusi 68 rīkojumus par lietas izskatīšanas apturēšanu.

Pirmo Civildienesta tiesas tiesvedības gadu tāpat raksturo tās centieni atbildēt uz Padomes Lēmuma 2004/752/EK septītajā apsvērumā izteikto aicinājumu, kas pārņemts Tiesas Statūtu I pielikuma 7. panta 4. punktā, katrā procesa posmā meklēt iespējas izšķirt strīdu ar izlīgumu. Tādējādi vairākās lietās tiesneši referenti ir lietas dalībniekiem apsvēšanai

¹ Saistībā ar sagatavošanas darbiem Civildienesta tiesa ir veikusi konsultācijas tostarp ar iestāžu pārstāvjiem, personāla komitejām un arodbiedrībām. Šajā sakarā 2006. gada 26. janvārī tika organizēta tikšanās ar administrācijas vadītājiem. Pēc tās 2006. gada 8. februārī notika tikšanās ar arodbiedrībām un profesionālajām organizācijām, piedaloties to advokātiem.

nodevuši izlīguma piedāvājumus. Četras prāvas ir bijis iespējams pabeigt ar rīkojumu par lietas izslēgšanu no reģistra pēc Civildienesta tiesas ierosināta izlīguma noslēgšanas.

Šajā brīdī būtu acīmredzami pārāgi apskatīt izlīguma prakses rezultātus vai izdarīt secinājumus par Civildienesta tiesas judikatūras tendencēm. Tālāk norādītais izklāsts aprobežosies ar to, ka sniegs īsu pārskatu par svarīgākajiem Civildienesta tiesas pasludinātajiem nolēmumiem, secīgi apskatot noteiktus vispārīgus tiesvedības aspektus (I), prasības par aktu tiesiskumu (II), pieteikumus par pagaidu noregulējumu (III) un, visbeidzot, pieteikumus par juridisko palīdzību (IV).

I. *Tiesvedības aspekti*

Savā pirmajā spriedumā lietā *Falcione/Komisija*, ko 2006. gada 26. aprīlī² pasludināja plēnums, Civildienesta tiesa nolēma, ka līdz Civildienesta tiesas Reglamenta spēkā stāšanās brīdim ir piemērojams Pirmās instances tiesas tiesāšanās izdevumu režīms un, lai lietas dalībniekiem nodrošinātu pietiekamu iepriekšparedzamību, piemērojot noteikumus par izdevumiem, tas darāms, ievērojot labas pārvaldības principu.

Ir vērts uzsvērt divus nolēmumus, kas pieņemti, pamatojoties uz Tiesas Statūtu I pielikuma 8. pantu. Lietā *Marcuccio/Komisija*³ Civildienesta tiesa nolēma, ka tai nav kompetences, saskaņā ar Tiesas Statūtu I pielikuma 8. panta 3. punkta otro daļu uzskatot, ka šīs lietas priekšmets ir tāds pats kā divās lietās, kuras atrodas izskatīšanā Pirmās instances tiesā. Ar rīkojumu lietā *Gualtieri/Komisija*⁴ Civildienesta tiesa nolēma, ka strīds starp Eiropas Kopienu Komisiju un norīkotu valsts ekspertu nav domstarpības starp Kopienu un tās darbiniekiem EKL 236. panta izpratnē. Tādējādi Civildienesta tiesa uzskatīja, ka tai nav kompetences izskatīt šo lietu, un nodeva to Pirmās instances tiesai, pamatojoties uz Tiesas Statūtu I pielikuma 8. panta 2. punktu.

² Civildienesta tiesas 2006. gada 26. aprīļa spriedums lietā F-16/05 *Falcione/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

³ Civildienesta tiesas 2006. gada 25. aprīļa rīkojums lietā F-109/05 *Marcuccio/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁴ Civildienesta tiesas 2006. gada 9. oktobra rīkojums lietā F-53/06 *Gualtieri/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta T-413/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

II. Prasības par aktu tiesiskumu

A. Saskaņā ar EKL 236. pantu un EAEKL 152. pantu celto prasību pieņemamība

1. Akti, par kuriem var celt prasību

Rīkojumā lietā *Lebedef u.c./Komisija*⁵ Civildienesta tiesa precizēja, ka administrācijas informātikas līdzekļu izmantošanas noteikumi tiktāl, ciktāl tie attiecas uz izmantošanas sistēmu un personālo datoru programmu valodām, ir dienesta iekšējās organizācijas pasākums, kas nav strīds Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta un 91. panta 1. punkta izpratnē.

2. Prasības celšanas termiņš

Spriedumā lietā *Grünheid/Komisija*⁶ Civildienesta tiesa, lai par pieņemamu atzītu prasību pret lēmumu par galīgo klasificēšanu pakāpē, noraidīja pamatu par nepieņemamību, kas bija saistīts ar to, ka sūdzību, kas iesniegta atbilstoši Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktam, būtu bijis jāiesniedz vēlākais trīs mēnešus pēc tam, kad prasītājs, saņemot ikmēneša algas lapu, ir uzzinājis par šāda lēmuma pastāvēšanu. Šajā sakarā Civildienesta tiesa nosprieda, ka, lai gan no ikmēneša algas lapas saņemšanas sāk skaitīt termiņu sūdzībai un administratīvā lēmuma pārsūdzībai tiktāl, ciktāl šī lapa skaidri parāda šī lēmuma pastāvēšanu un tā apjomu, tomēr pastāv atšķirības saistībā ar iecelēj institūcijas (*AIPN*) lēmumu, ar kuru tiek veikta no jauna darbā pieņemta ierēdņa galīgā klasificēšana pakāpē, jo tā apjoms lielā mērā pārsniedz tikai mantiskas tiesības, ko algas lapa nosaka attiecībā uz noteiktu laika periodu. Faktiski, ja attiecīgajam ierēdnim, rakstveidā un ar pamatojumu nepaziņojot lēmumu par galīgo klasificēšanu atbilstoši Civildienesta noteikumu 25. pantam, tiktu uzlikts pienākums iesniegt sūdzību vēlākais trīs mēnešus pēc pirmās algas lapas, kurā norādīta šī klasificēšana, saņemšanas, tad jebkādu jēgu zaudētu Civildienesta noteikumu 25. panta otrā daļa un 26. panta otrā un trešā daļa, kuru mērķis ir tieši ļaut ierēdņiem iepazīties ar lēmumiem, kuri it īpaši attiecas uz viņu administratīvo statusu, un izmantot savas tiesības, kas garantētas šajos noteikumos.

Savā spriedumā lietā *Combescot/Komisija*⁷ Civildienesta tiesa nosprieda, ka tieša lēmuma, ar kuru noraidīta sūdzība un kas pieņemts četrus mēnešus pēc sūdzības iesniegšanas, taču nav paziņots pirms prasības celšanai paredzētā termiņa beigām, esamība atbilstoši

⁵ Civildienesta tiesas 2006. gada 14. jūnija rīkojums lietā F-34/05 *Lebedef u.c./Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁶ Civildienesta tiesas 2006. gada 28. jūnija spriedums lietā F-101/05 *Grünheid/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁷ Civildienesta tiesas 2006. gada 19. oktobra spriedums lietā F-114/05 *Combescot/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta T-414/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta otrajai daļai nevar liegt uzskatīt, ka pieņemts netiešs lēmums par sūdzības noraidīšanu. Faktiski, ja tiktu uzskatīts, ka tieša lēmuma par sūdzības noraidīšanu pieņemšana četru mēnešu laikā pēc sūdzības iesniegšanas liedz uzskatīt, ka pieņemts netiešs lēmums, pat ja tas šajā termiņā netiek paziņots ieinteresētajam ierēdnim, šim ierēdnim nebūtu tiesību celt prasību par akta atcelšanu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 91. panta 3. punkta otrā ievilkuma pirmo teikumu. Šādas sekas būtu pretrunā ar šīs pēdējās normas mērķi, kas paredz nodrošināt ierēdņiem tiesas aizsardzību administrācijas inertuma vai klusēšanas gadījumā. Tādējādi pieņemtu, taču nepaziņotu lēmumu par sūdzības noraidīšanu nevar uzskatīt par "atbildi" Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta otrās daļas izpratnē.

Savā rīkojumā lietā *Schmit/Komisija*⁸ pēc tam, kad tā bija atsaukusies uz judikatūru, saskaņā ar kuru attiecībā uz termiņa aprēķināšanu sūdzības iesniegšanai par nelabvēlīgu aktu Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka šī sūdzība ir "iesniegta" tad, kad tā ir saņemta iestādē, Civildienesta tiesa precizēja, ka, lai gan ir tiesa, ka fakts, ka iestāde uz tai nosūtīta dokumenta uzspiež reģistrācijas zīmogu, neļauj noteikt precīzu šī dokumenta saņemšanas datumu, tomēr tas ir pamats, lai saistībā ar labu pārvaldību prezumētu, ja vien nav pierādīts pretējais, ka šis dokuments ir saņemts norādītajā datumā. Apstrīdēšanas gadījumā ierēdnim ir jāiesniedz visi pierādījumi, tādi kā administrācijas izsniegts paziņojums par saņemšanu vai apliecinājums par ierakstītas pasta vēstules saņemšanu, kas varētu grozīt atbilstoši reģistrācijas zīmoga datumam izdarīto prezumpciju un tādējādi pierādīt, ka faktiski sūdzība ir iesniegta citā datumā.

B. Par lietas būtību

Vispirms ir jāuzsver Civildienesta tiesas izskatāmo jautājumu daudzveidīgums. Tādējādi tā tostarp ir izvērtējusi EUR ieviešanas ietekmi uz ierēdņu pensiju tiesībām, tiem pārceļot Kopienų režīmā tiesības, kas iegūtas valsts pensiju sistēmā⁹; kritērijus, atbilstoši kuriem noteikti ierēdņi var saskaņā ar Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 9. panta 2. punktu priekšlaicīgi pensionēties, nesamazinoties viņu pensijām¹⁰; gadījumu, kad Komisijas ierēdnis saņēma slimības atvaļinājumu psihiskas saslimšanas dēļ¹¹; vairākas lietas par slimības profesionāla rakstura atzīšanu¹²; finanšu normas Konvencijā par konferenču tulku darba apstākļiem un apmaksas noteikumiem¹³. Tāpat ir vērts norādīt, ka lieta par A kategorijas darbinieka virsstundu apmaksu ir bijis priekšmets prasībai, kas bija nodota

⁸ Civildienesta tiesas 2006. gada 15. maija rīkojums lietā F-3/05 *Schmit/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

⁹ Civildienesta tiesas 2006. gada 14. novembra spriedums lietā F-100/05 *Chatziioannidou/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁰ Civildienesta tiesas 2006. gada 12. septembra spriedums lietā F-86/05 *De Soeten/Padome*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹¹ Civildienesta tiesas 2006. gada 13. decembra spriedums lietā F-17/05 *De Brito Sequeira Carvalho/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹² Skat. it īpaši Civildienesta tiesas 2006. gada 12. jūlija spriedumu lietā F-18/05 *D/Komisija* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta T-262/06 P), Krājumā vēl nav publicēts.

¹³ Civildienesta tiesas 2006. gada 14. decembra spriedums lietā F-10/06 *André/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

izskatīšanai plēnumā, taču tā tika izbeigta pēc izlīguma starp lietas dalībniekiem¹⁴. Civildienesta tiesa tāpat ir saņēmusi prasības, ar kurām apstrīdēts tiesiskums lēmumiem, ar kuriem izbeigti pagaidu darbinieku darba līgumi¹⁵, konkursu atlases komisiju lēmumiem, ar kuriem atteikts pielaist kandidātus pārbaudījumiem¹⁶, vai lēmumiem, ar kuriem nolemts neiekļaut kandidātu rezerves sarakstā¹⁷, lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar amatā iecelšanu¹⁸, lēmumiem par karjeras attīstības ziņojumiem¹⁹, kā arī lēmumiem par nepaaugstināšanu amatā²⁰. Šajā kontekstā diviem Civildienesta tiesas pasludinātajiem spriedumiem ir vērts pievērst īpašu uzmanību.

Ar savu spriedumu lietā *Landgren/ETF*²¹, kas pasludināts plēnumā, Civildienesta tiesa nosprieda, ka pagaidu darbinieka uz nenoteiktu laiku noslēgta darba līguma vienaspusēja izbeigšana nav vienkārši pakļauta iepriekšēja paziņojuma sniegšanas prasības ievērošanai, kā paredzēts Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 47. panta 2. punktā, bet tai tāpat jābūt motivētai. Lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību pret nepamatotu atlaišanu, it īpaši attiecībā uz līgumiem, kuri noslēgti uz nenoteiktu laiku, vai gadījumā, ja tas attiecas uz līgumu, kas noslēgts uz noteiktu laiku, atlaišana notiek pirms tā termiņa beigām, ir svarīgi, lai, pirmkārt, ieinteresētā persona varētu pārbaudīt, vai ir tikušas ievērotas vai pārkāptas tās leģitīmās intereses, kā arī izvērtēt iespēju celt prasību tiesā un, otrkārt, lai šī tiesa varētu pildīt savu kontroles funkciju, kas nozīmē, ka kompetentajai iestādei ir pienākums sniegt pamatojumu. Šāda pienākuma atzīšana neizslēdz, ka kompetentajai iestādei ir plaša rīcības brīvība, atlaižot personu no darba, un ka tādējādi Kopienas tiesas kontroles pilnvaras aprobežojas ar to, ka tiek pārbaudīts, vai nav pieļauta acīmredzama kļūda vai pilnvaru nepareiza izmantošana. Minētajā gadījumā lēmums par atlaišanu tika atcelts acīmredzamas kļūdas novērtējumā dēļ.

Savā spriedumā lietā *Economidis/Komisija*²² Civildienesta tiesa attiecībā uz nodaļas vadītāja pieņemšanu darbā pakāpē AD 9/AD 12 nosprieda, ka Komisijas lēmums par vidējā līmeņa vadību tiktāl, ciktāl ar to pieļauts, ka amata līmenis tiek noteikts pēc kandidātu salīdzinoša novērtējuma un tādējādi obligāti iespaido procedūras objektivitāti, ir prettiesisks.

¹⁴ Civildienesta tiesas 2006. gada 13. jūlija rīkojums lietā F-9/05 *Lacombe/Padome*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁵ Skat. it īpaši Civildienesta tiesas 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā F-1/05 *Landgren/ETF* (pašlaik apelācijas stadijā, lieta T-404/06 P), Krājumā vēl nav publicēts, un 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā F-88/05 *Kubanski/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁶ Civildienesta tiesas 2006. gada 15. jūnija spriedums lietā F-25/05 *Mc Sweeney un Armstrong/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁷ Civildienesta tiesas 2006. gada 13. decembra spriedums lietā F-22/05 *Neophytou/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁸ Civildienesta tiesas 2006. gada 14. decembra spriedums lietā F-122/05 *Economidis/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

¹⁹ Skat. it īpaši Civildienesta tiesas 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā F-74/05 *Caldarone/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

²⁰ Skat., piemēram, Civildienesta tiesas 2006. gada 30. novembra spriedumu lietā F-77/05 *Balabanis un Le Dour/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

²¹ Iepriekš minētais spriedums lietā *Landgren/ETF*.

²² Iepriekš minētais spriedums lietā *Economidis/Komisija*.

III. *Pieteikumi par pagaidu noregulējumu*

2006. gadā ir iesniegti divi pieteikumi par pagaidu noregulējumu. Lietā *Bianchi/ETF*²³ pieteikums tika noraidīts, pamatojot ar to, ka nepastāv steidzamība, kamēr lietā *Dálnoky/Komisija*²⁴ pieteikums tika noraidīts pamata prasības acīmredzamās nepieņemamības *fumus boni juris* dēļ.

IV. *Pieteikumi par juridisko palīdzību*

Civildienesta tiesas priekšsēdētājs 2006. gadā ir lēmis par trim pieteikumiem par juridisko palīdzību, kas visi bija iesniegti pirms prasības celšanas, atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 95. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētajai iespējai, kas piemērojama *mutatis mutandis*. Šie pieteikumi nav tikuši apmierināti²⁵.

²³ Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 31. maija rīkojums lietā F-38/06 R *Bianchi/ETF*, Krājumā vēl nav publicēts.

²⁴ Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 14. decembra rīkojums lietā F-120/06 R *Dálnoky/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.

²⁵ Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 27. septembra rīkojums lietā F-90/06 AJ *Nolan/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.
Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 1. decembra rīkojums lietā F-101/06 AJ *Atanasov/Komisija*, Krājumā vēl nav publicēts.
Civildienesta tiesas priekšsēdētāja 2006. gada 11. decembra rīkojums lietā F-128/06 AJ *Noworyta/Parlaments*, Krājumā vēl nav publicēts.

B – Civildienesta tiesas sastāvs

(Protokolārā kārtība 2006. gada 1. janvārī)

No kreisās uz labo

Tiesnesis H. Tagars [*H. Tagaras*], tiesnese I. Boruta [*I. Boruta*], palātas priekšsēdētājs H. Krepels [*H. Kreppel*], Civildienesta tiesas priekšsēdētājs P. Mahonijs [*P. Mahoney*], palātas priekšsēdētājs S. van Rapenbušs [*S. Van Raepenbusch*], tiesnesis H. Kanninens [*H. Kanninen*], tiesnesis S. Žervazonī [*S. Gervasoni*], sekretāre V. Hakenberga [*W. Hakenberg*].

1. Civildienesta tiesas locekļi

(amatā stāšanās kārtībā)

Pols Dž. Mahonijs [Paul J. Mahoney]

Dzimis 1946. gadā; tiesību zinātņu studijas (*Master of Arts* Oksfordas universitātē, 1967; *Master of Laws University College London*, 1969); lektors *University College London* (1967–1973); *barrister* (Londona, 1972–1974); administrators, galvenais administrators Eiropas Cilvēktiesību tiesā (1974–1990); pieaicinātais tiesību zinātņu profesors Saskačevanas universitātē Saskatūnā [*Saskatoon*], Kanādā (1988); personāldaļas vadītājs Eiropas Padomē (1990–1993); nodaļas vadītājs (1993–1995), sekretāra palīgs (1995–2001), sekretārs Eiropas Cilvēktiesību tiesā (2001–2005. gada septembris); kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas priekšsēdētājs.

Horstpēters Krepels [Horstpeter Kreppel]

Dzimis 1945. gadā; universitātes studijas Berlīnē, Minhenē, Frankfurtē pie Mainas (1966–1972); pirmais valsts eksāmens (1972); tiesnesis praktikants Frankfurtē pie Mainas (1972–1973 un 1974–1975); Eiropas koledža Brigē (1973–1974); otrais valsts eksāmens Frankfurtē pie Mainas (1976); strādājis Federālajā Nodarbinātības birojā un par advokātu (1976); tiesnesis Darba tiesā (Heses pavalsts, 1977–1993); lektors *Fachhochschule für Sozialarbeit* Frankfurtē pie Mainas un *Verwaltungsfachhochschule* Visbādenē (1979–1990); nacionālais eksperts Eiropas Kopienų Komisijas Juridiskajā dienestā (1993–1996 un 2001–2005); sociālo lietu atašejs Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecībā Madridē (1996–2001); tiesnesis Darba tiesā Frankfurtē pie Mainas (no 2005. gada februāra līdz septembrim); kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnesis.

Irēna Boruta [Irena Boruta]

Dzimusi 1950. gadā; iegūts diploms tiesību zinātnēs Vroclavas [Wrocław] Universitātē (1972); tiesību zinātņu doktore (Lodza [Łódź], 1982); Polijas Republikas Advokātu kolēģijas advokāte (kopš 1977. gada); pieaicinātā pētniece (Parīzes X Universitāte, 1987–1988, Nantes Universitāte, 1993–1994); “Solidarnosc” eksperte (1995–2000); Eiropas Darba tiesību un sociālo tiesību profesore Lodzas Universitātē (1997–1998 un 2001–2005), profesore Varšavas Komercaugstskolā (2002), Darba un sociālā nodrošinājuma tiesību profesore Varšavas *Cardinal Stefan Wyszyński* universitātē (2002–2005); Darba un sociālo lietu ministra vietniece (1998–2001); sarunām par Polijas Republikas iestāšanos Eiropas Savienībā izveidotās komitejas locekle (1998–2001); Polijas valdības pārstāve Starptautiskajā darba organizācijā (1998–2001); vairāku darbu autore jautājumos par Eiropas darba tiesībām un sociālajām tiesībām; kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnese.

Heiki Kanninens [Heikki Kanninen]

Dzimis 1952. gadā; ieguvis Helsinku Komercaugstskolas un Helsinku Universitātes Juridiskās fakultātes diplomus; tiesneša palīgs Somijas Augstākajā administratīvajā tiesā; ģenerālsēkretārs komitejā, kas nodarbojas ar tiesiskās aizsardzības reformu valsts pārvaldē; galvenais administrators Augstākajā administratīvajā tiesā; Administratīvo strīdu izskatīšanas reformas komitejas ģenerālsēkretārs; padomdevējs Tieslietu ministrijas Likumdošanas direkcijā; sekretāra palīgs EBTA tiesā; tiesneša palīgs Eiropas Kopienų Tiesā; tiesnesis Augstākajā administratīvajā tiesā (1998–2005); bēgļu sūdzību izskatīšanas komisijas loceklis; priekšsēdētāja vietnieks komitejā, kas nodarbojas ar Somijas tiesu iestāžu attīstību; kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnesis.

Hariss Tagars [Haris Tagaras]

Dzimis 1955. gadā; tiesību zinātņu maģistrs (Saloniku Universitāte, 1977); Eiropas tiesību specializētais diploms (Briseles Brīvās universitātes Eiropas studiju institūts, 1980); doktors tiesību zinātnēs (Saloniku Universitāte, 1984); jurists–lingvists Eiropas Kopienu Padomē (1980–1982); pētnieks Saloniku Starptautisko un Eiropas ekonomikas tiesību centrā (1982–1984); administrators Eiropas Kopienu Tiesā un Eiropas Kopienu Komisijā (1986–1990); Kopienu tiesību, starptautisko privāto tiesību un cilvēktiesību profesors Atēnu *Panteion* universitātē (kopš 1990. gada); Eiropas lietu ārštata darbinieks Tieslietu ministrijā un Lugāno Konvencijas pastāvīgās komitejas loceklis (1991–2004); Valsts Konkurences komisijas loceklis (1999–2005); Valsts Telekomunikāciju un pasta komisijas loceklis (2000–2002); Saloniku Advokātu kolēģijas loceklis; advokāts Kasācijas tiesā; viens no Eiropas Advokātu savienības (EAS) dibinātājiem; Starptautiskās salīdzinošo tiesību akadēmijas asociētais loceklis; kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnesis.

Šons van Rapenbušs [Sean Van Raepenbusch]

Dzimis 1956. gadā; ieguvis diplomu tiesību zinātnēs (Briseles Brīvā universitāte, 1979); specializētais diploms starptautiskajās tiesībās (Brisele, 1980); doktors tiesību zinātnēs (1989); Briseles Kanālu un jūras būvju akciju sabiedrības Juridiskā dienesta vadītājs (1979–1984); Eiropas Kopienu Komisijas ierēdnis (Vispārējais sociālo lietu dienests, 1984–1988); Eiropas Kopienu Komisijas Juridiskā dienesta loceklis (1988–1994); tiesneša palīgs Eiropas Kopienu Tiesā (1994–2005); lektors Šarleruā [*Charleroi*] Universitātes centrā (Starptautiskās un Eiropas sociālās tiesības, 1989–1991), Monseno [*Mons-Hainaut*] Universitātē (Eiropas tiesības, 1991–1997), Lježas Universitātē (Eiropas Civildienesta tiesības, 1989–1991; Eiropas Savienības institucionālās tiesības, 1995–2005; Eiropas sociālās tiesības, 2004–2005); vairākas publikācijas par Eiropas sociālo tiesību un Eiropas Savienības konstitucionālo tiesību jautājumiem; kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnesis.

Stefans Žervazoni [Stéphane Gervasoni]

Dzimis 1967. gadā; Grenobles Politikas studiju institūta diploms (1988) un Nacionālās administrācijas skolas diploms (1993); Valsts padomes loceklis (Strīdu izšķiršanas nodaļa, 1993–1997; Sociālo jautājumu nodaļa, 1996–1997; kopš 1996. gada – *maître des requêtes*); lektors Parīzes Politikas studiju institūtā (1993–1995); valdības komisārs Īpašajā pensiju lietu kasācijas komisijā (1994–1996); Parīzes pilsētas un Civildienesta ministrijas juriskonsults (1995–1997); Jonas [Yonne] departamenta prefektūras ģenerālsēkretārs, Okseras [Auxerre] apgabala apakšprefekts (1997–1999); Savojas [Savoie] departamenta prefektūras ģenerālsēkretārs, Šamberī [Chambéry] apgabala apakšprefekts (1999–2001); tiesneša palīgs Eiropas Kopienu Tiesā (no 2001. gada septembra līdz 2005. gada septembrim); NATO Sūdzību izskatīšanas komisijas pilntiesīgs loceklis (2001–2005); kopš 2005. gada 6. oktobra – Civildienesta tiesas tiesnesis.

Valtraude Hakenberga [Waltraud Hakenberg]

Dzimusi 1955. gadā; tiesību zinātņu studijas Ratisbonnā un Ženēvā (1974–1979); pirmais valsts eksāmens (1979); pēcdiploma studijas Kopienu tiesībās Eiropas Koledžā Brigē (1979–1980); tiesnese praktikante Ratisbonnā (1980–1983); tiesību zinātņu doktore (1982); otrais valsts eksāmens (1983); advokātes prakse Minhenē un Parīzē (1983–1989); ierēdne Eiropas Kopienu Tiesā (1990–2005); tiesneša palīdze Eiropas Kopienu Tiesā tiesneša P. Janna [P. Jann] kabinetā (1995–2005); pasniedzēja vairākās universitātēs Vācijā, Austrijā, Šveicē un Krievijā; goda profesore Zāras [Sarre] Universitātē (kopš 1999. gada); dažādu juridisku komiteju, apvienību un kolēģiju locekle; vairākas publikācijas par Kopienu tiesību un tiesu prakses jautājumiem; kopš 2005. gada 30. novembra – Civildienesta tiesas sekretāre.

2. Protokolārā kārtība

No 2006. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

P. Mahonijs [*P. Mahoney*], tiesas priekšsēdētājs
H. Krepels [*H. Kreppel*], palātas priekšsēdētājs
Š. van Rapenbušs [*S. Van Raepenbusch*], palātas priekšsēdētājs
I. Boruta [*I. Boruta*], tiesnese
H. Kanninens [*H. Kanninen*], tiesnesis
H. Tagars [*H. Tagaras*], tiesnesis
S. Žervazoni [*S. Gervasoni*], tiesnesis
V. Hakenberga [*Waltraud Hakenberg*], sekretāre

C – Civildienesta tiesas darbības statistika

Civildienesta tiesas vispārējā darbība

1. Iesnāgtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2005–2006)

Iesnāgtās lietas

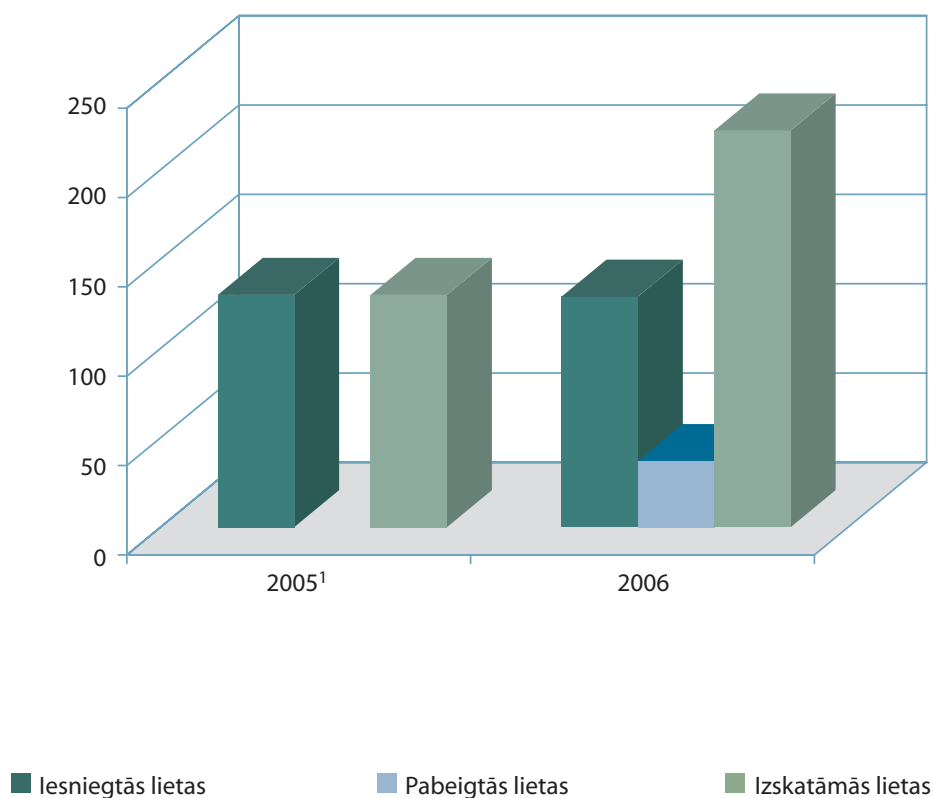
2. Lietu skaits procentos atbilstoši galvenajām iestādēm atbildētājām
3. Tiesvedības valoda
4. Prasītāju skaits (2005–2006)

Pabeigtās lietas

5. Iznākums
6. Spriedumi un rīkojumi – iztiesāšanas sastāvs

1. *Civildienesta tiesas vispārējā darbība*

Iesniegtās, pabeigtās un izskatāmās lietas (2005–2006)

	2005 ¹	2006
Iesniegtās lietas	130	148
Pabeigtās lietas	0	53
Izskatāmās lietas	130	225

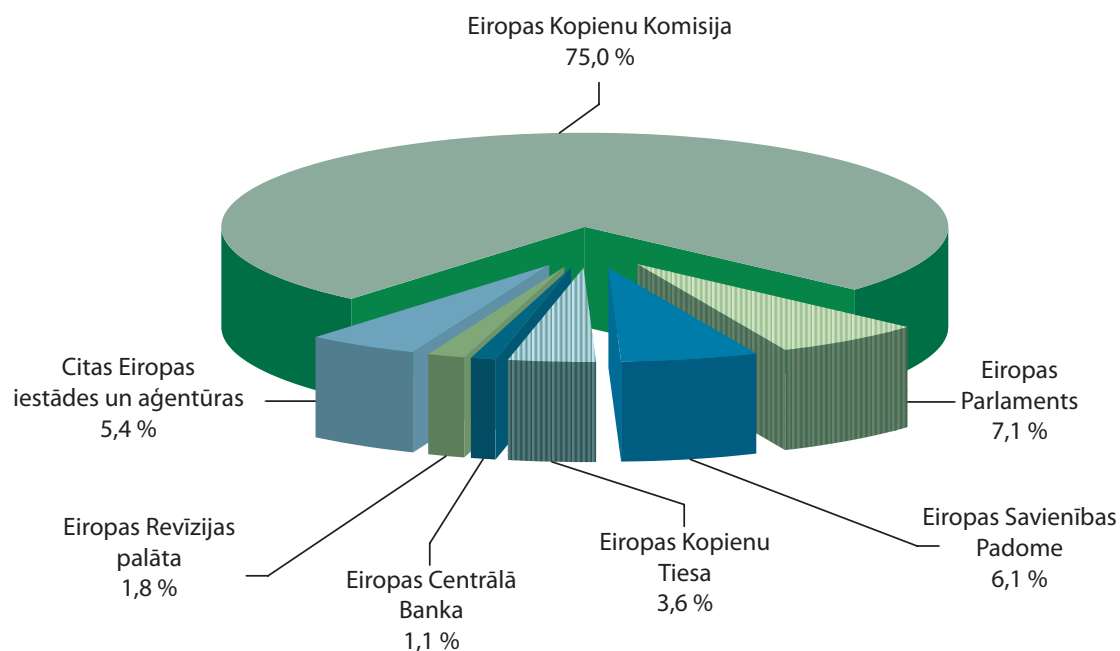
¹ Civildienesta tiesa tika izveidota ar Padomes 2004. gada 2. novembra Lēmumu 2004/752/EK, *Euratom*, ar ko izveido Eiropas Savienības Civildienesta tiesu (OV L 333, 7. lpp.).

Tā faktiski uzsāka savu darbību 2005. gada 12. decembrī, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts Tiesas priekšsēdētāja 2005. gada 2. decembra lēmums, ar kuru tika konstatēts, ka Civildienesta tiesa ir pareizi izveidota (OV L 325, 2. lpp.).

2005. gada beigās 117 lietas tika nosūtītas no Pirmās instances tiesas (PIT) uz Civildienesta tiesu (CT) un 13 lietas tika tieši iesniegtas CT.

2. *Iesniegtās lietas: lietu skaits procentos atbilstoši galvenajām iestādēm atbildētājām*

Iesniegtu lietu skaits procentos

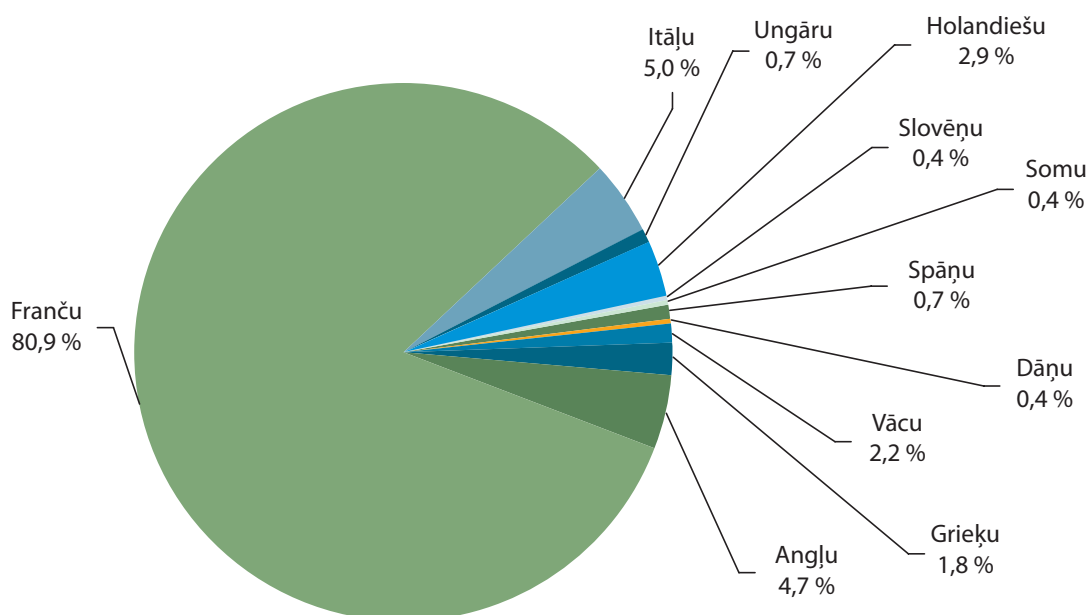

	Iesniegtu lietu skaits procentos	Katras iestādes personāla kopējais skaits procentos ¹
Eiropas Kopienu Komisija	75,0 % ²	62,9 %
Eiropas Parlaments	7,1 %	15,0 %
Eiropas Savienības Padome	6,1 %	8,9 %
Eiropas Kopienu Tiesa	3,6 %	4,5 %
Eiropas Centrālā Banka	1,1 %	3,5 %
Eiropas Revīzijas palāta	1,8 %	2,0 %
Citas Eiropas iestādes un aģentūras	5,4 %	3,1 %
Kopā	100,0 %	100,0 %

¹ Informācijas avots: http://eur-lex.europa.eu/budget/data/D2006_VOL1/LV/nmc-grseqAP2000182/index.html

² Šis procentuālais skaits ietver arī lietas pret EPSO (Eiropas Personāla atlases birojs, kas organizatoriskā līmenī ir piesaistīts Komisijai), proti, prasības, ko cēluši kandidāti attiecībā uz atlases procedūru. Tādējādi tas attiecas uz personām, kas (vēl) nav iekļautas iestāžu personālā.

3. Iesniegtās lietas: tiesvedības valoda

Tiesvedības valoda	Lietu skaits
Spāņu	2
Dāņu	1
Vācu	6
Grieķu	5
Angļu	13
Franču	225
Itāļu	14
Ungāru	2
Holandiešu	8
Slovēņu	1
Somu	1
Kopā	278

Tiesvedības valoda atspoguļo valodu, kādā iesniegta lieta, nevis prasītāja dzimto valodu vai pilsonību.

4. Iesniegtās lietas: prasītāju skaits (2005–2006)

Lietas, kurās ir vislielākais skaits prasītāju vienā lietā

Prasītāju skaits lietā ¹	Jomas ²
484	Civildienesta noteikumi – Pensijas – Beļģijā iegūto pensijas tiesību pārcelšana
483	Civildienesta noteikumi – Pensijas – Beļģijā iegūto pensijas tiesību pārcelšana
309	Civildienesta noteikumi – Pensijas – Korekcijas koeficienta, kas tiek aprēķināts saistībā ar vidējo dzīves dārdzību uzturēšanās valstī, piemērošana
164	Civildienesta noteikumi – Pensijas – Beļģijā iegūto pensijas tiesību pārcelšana
164	Civildienesta noteikumi – Pensijas – Beļģijā iegūto pensijas tiesību pārcelšana
143	Civildienesta noteikumi – Iecelšana amatā – Kandidāti, kas iekļauti rezerves sarakstā pirms jauno Civildienesta noteikumu stāšanās spēkā
59	Civildienesta noteikumi – Paaugstināšana amatā – Paaugstināšana amatā 2005. gadā – Papildu pakāpes, ko nosaka jaunie Civildienesta noteikumi
36	Civildienesta noteikumi – Paaugstināšana amatā – Paaugstināšana amatā 2005. gadā – Papildu pakāpes, ko nosaka jaunie Civildienesta noteikumi
29	Civildienesta noteikumi – Iecelšana amatā – Kandidāti, kas iekļauti rezerves sarakstā pirms jauno Civildienesta noteikumu stāšanās spēkā
21	Civildienesta noteikumi – Līgumdarbinieki – Klasificēšanas un atalgojuma pārskatīšana

Kopējais prasītāju, kas iesnieguši lietas, skaits

Kopējais prasītāju skaits	Kopējais iesniegto lietu skaits
2403	278

¹ Prasītāji, kas cēlušī vairākas prasības, uzskaitīti atsevišķi par katru iesniegto prasību.

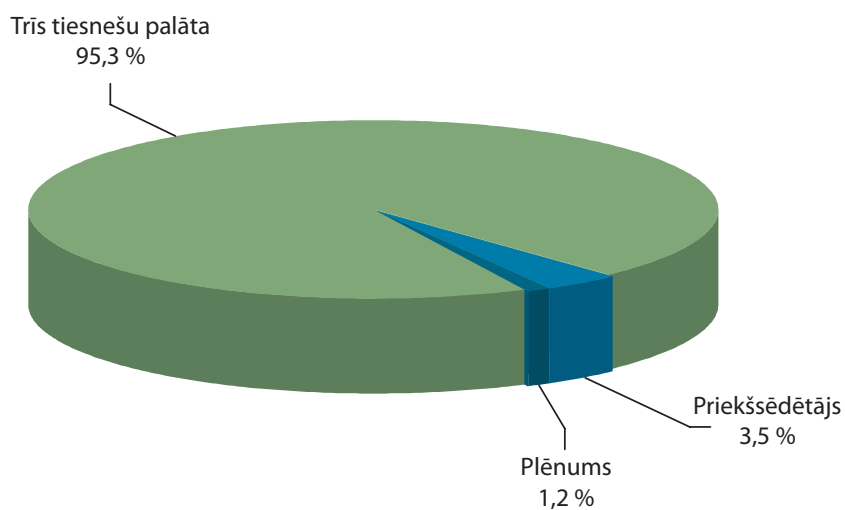
² Turpmāk tekstā ar terminu "Civildienesta noteikumi" tiek apzīmēti Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumi un Kopienu pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība.

5. Pabeigtās lietas: iznākums¹

Civildienesta noteikumi un Kopienu pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība	Spriedumi Lēmuma iznākums		Rīkojumi (prasības acīmredzami nepieņemamas vai nepamatotas)	Izlīgumi sakarā ar CT iesaistīšanos	Izslēgšana no reģistra citu iemeslu dēļ	PIT nosūtītās lietas	Kopā
	Lēmuma atcelšana vai atbildētājam nelabvēlīga lēmuma pieņemšana	Prasības noraidīšana					
Norīkošana / Atkārtota norīkošana		1					1
Atalgojums un pabalsti	1	2	1	4	3		11
Novērtējums / Paaugstināšana amatā	2	1	4		2		9
Konkurss	1	2					3
Pensijas un invaliditātes pabalsti	2	1	2		1		6
Sociālā drošība / Arodslimības /Negadījumi	1	1	2			1	5
Darbinieka līguma laušana	1						1
Darba apstākļi			1				1
Disciplinārlietas			1				1
Pieņemšana darbā / Iecelšana amatā / Klasificēšana pakāpē	2	2	2		2		8
Darba apstākļi/Atvaļinājumi	1					1	1
Citas civildienesta jomas						1	1
Kopā	11	10	13	4	8	2	48*

¹ Šim skaitam pieskaitiet trīs lietas, kas slēgtas sakarā ar juridisko palīdzību un divus rīkojumus par pagaidu noregulējumu.

6. *Pabeigtās lietas: spriedumi un rīkojumi – iztiesāšanas sastāvs*

	Spriedumi	Rīkojumi izbeigt tiesvedību ¹	Citi rīkojumi	Kopā
Plēnums	2	0	0	2
Trīs tiesnešu palāta	19	26	118	163
Priekšsēdētājs	0	6	0	6
Kopā	21	32	118	171

¹ Rīkojumi ar sprieduma raksturu, kas izbeidz tiesvedību, ieskaitot rīkojumus par izslēgšanu no reģistra sakarā ar izlīgumu saistībā ar Civildienesta tiesas iesaistīšanos (izņemot rīkojumus, kas izbeidz tiesvedību, izslēdzot lietu no reģistra citu iemeslu dēļ).

IV nodaļa

Tikšanās un apmeklējumi

A – Oficiālās vizītes un pasākumi Tiesā, Pirmās instances tiesā un Civildienesta tiesā

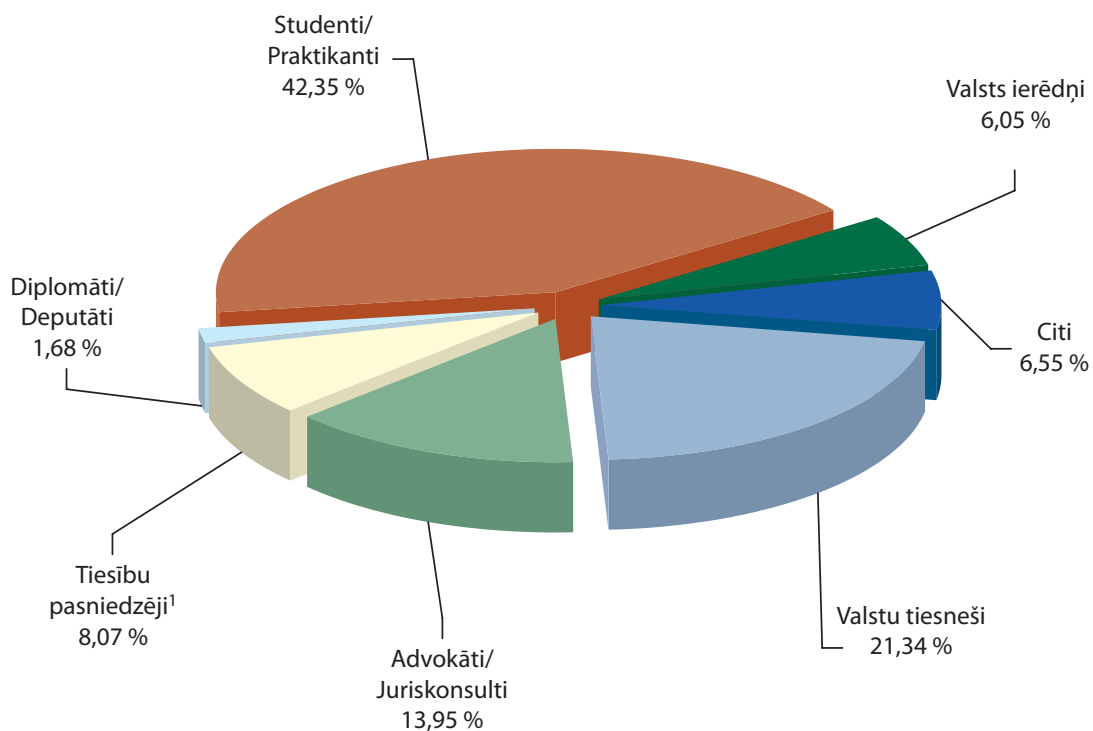
16. janvāris	“Steering Committee of the European Network of Councils for the Judiciary” (ENCJ) delegācija
19. janvāris	V. E. Eduards Malajans [<i>Edouard Malayan</i>], Krievijas Federācijas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
26. janvāris	V. E. Pavols Šepelāks [<i>Pavol Šepelák</i>], Čehijas Republikas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
3. februāris	Asevedo Peralta [<i>Acevedo Peralta</i>], Salvadoras advokāts un notārs
6.–7. februāris	Lietuvas Republikas Augstākās tiesas delegācija
9. februāris	V. E. Micuaki Kojima [<i>Mitsuaki Kojima</i>], Japānas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē, un Hisaši Ovada [<i>Hisashi Owada</i>], Starptautiskās tiesas tiesnesis
9. februāris	V. E. Konstantīns Žigalovs [<i>Konstantin Zhigalov</i>], Kazahstānas Republikas vēstnieks Beļģijas Karalistē un Luksemburgas Lielhercogistē
6. marts	Nikifors Djamandurs [<i>Nikiforos Diamandouros</i>], Eiropas ombuds
9. marts	V. E. Vāclavs Klauss [<i>Václav Klaus</i>], Čehijas Republikas prezidents
13.–14. marts	<i>Centrale Raad van Beroep</i> delegācija, Nīderlande
22. marts	Andris Guļāns, Latvijas Republikas Augstākās tiesas priekšsēdētājs
3. aprīlis	Eiropas Cilvēktiesību tiesas delegācija
4. maijs	Vjetnamas Sociālistiskās Republikas Tieslietu ministrijas delegācija
15.–16. maijs	Spānijas Karalistes Konstitucionālās tiesas delegācija
18. maijs	Lietuvas Republikas Parlamenta delegācija
1. jūnijs	V. E. Anna Luīze Vāgnere [<i>Ann Louise Wagner</i>], Amerikas Savienoto Valstu vēstniece Luksemburgas Lielhercogistē
7. jūnijs	Karību kopienas Sekretariāta delegācija
12. jūnijs	Ginters Glozers [<i>Günter Gloser</i>], par Eiropas lietām atbildīgais Vācijas Federatīvās Republikas ministrs
16.–17. jūnijs	Eiropas Advokātu apvienības 20. gadadienas svinības Tiesā
19.–20. jūnijs	Eiropas Parlamenta delegācija (Ungārijas deputāti)

4. jūlijs	Monika Harmsa [<i>Monika Harms</i>], (Vācijas) Federālās tiesas ģenerālprokurore [<i>Generalbundesanwältin beim Bundesgerichtshof</i>]
14. jūlijs	V. E. Lāslo Šojoms [<i>László Sólyom</i>], Ungārijas Republikas prezidents
22. septembris	Klods Vīzellers [<i>Claude Wiseler</i>], Luksemburgas Lielhercogistes Sabiedrisko būvdarbu ministrs [<i>ministre des Travaux publics</i>]
27.–28. septembris	Centrālamerikas tiesas delegācija
28. septembris	V. E. Hūberts fon Morrs [<i>Hubertus von Morr</i>], Vācijas Federatīvās Republikas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
2. oktobris	V. E. Dionīsijs Kodella [<i>Dionyssios Kodellas</i>], Grieķijas Republikas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
3. oktobris	Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (<i>Alikante</i>) delegācija
11. oktobris	V. E. Roko Antonio Kandželozi [<i>Rocco Antonio Cangelosi</i>], Itālijas Republikas pastāvīgais pārstāvis pie Eiropas Savienības
12. oktobris	Gregorio Garsons Klarjana [<i>Gregorio Garzón Clariana</i>], Eiropas Parlamenta juriskonsults
19. oktobris	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas Tiesas vizīte
23. oktobris	1956. gada oktobra notikumiem Ungārijā veltītas memoriālas izstādes atklāšana
26. oktobris	V. E. Kazuhito Tatebe [<i>Kazuhito Tatebe</i>], Japānas vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
17. novembris	V. E. Heincs Fišers [<i>Heinz Fischer</i>], Austrijas Republikas prezidents
22. novembris	Hansine Napvanijo Donli [<i>Hansine Napwaniyo Donli</i>], Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienas Tiesas prezidente
23. novembris	V. E. Alēns Kundickis [<i>Alain Kundycki</i>], Beļģijas Karalistes vēstnieks Luksemburgas Lielhercogistē
27. novembris	Gijs Kanivē [<i>Guy Canivet</i>], Francijas Kasācijas tiesas pirmais priekšsēdētājs
5.–6. decembris	Jaunajiem Tiesas locekļiem veltītās informācijas dienas
7. decembris	V. E. Vaira Viķe-Freiberga, Latvijas Republikas prezidente

7. decembris	Dimitris Dimitriadis [<i>Dimitris Dimitriadis</i>], Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas priekšsēdētājs
7.–8. decembris	Jaunajiem Pirmās instances tiesas locekļiem veltītās informācijas dienas
7.–8. decembris	Albertīne Anna Onorīne Lipū Masala [<i>Albertine Anne Honorine Lipou Massala</i>], Āfrikas Attīstības bankas Administratīvās tiesas izpildsekretāre

B – Mācību apmeklējumi

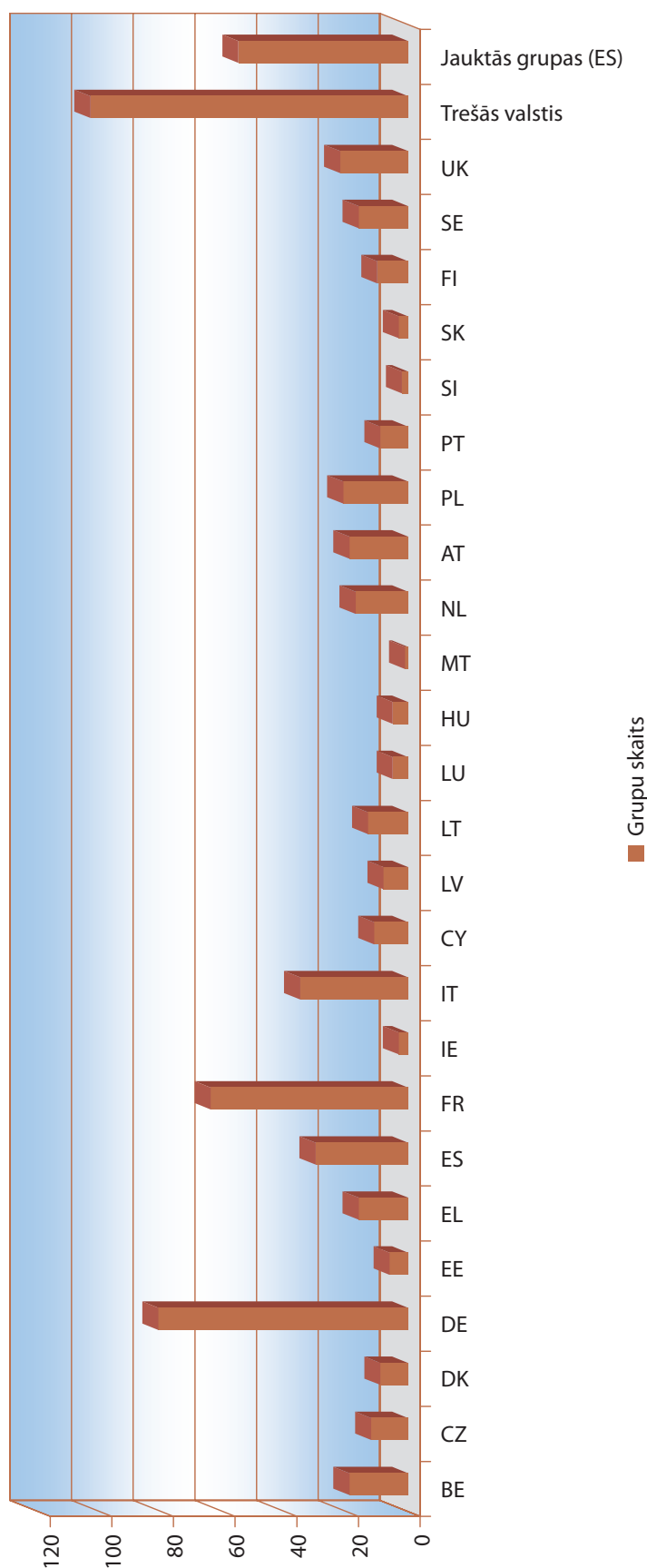
Sadalījums pa grupu veidiem

	Valstu tiesneši	Advokāti/ Juriskonsulti	Tiesību pasniedzēji ¹	Diplomāti/ Deputāti	Studenti/ Praktikanti	Valsts ierēdņi	Citi	Kopā
Grupu skaits	127	83	48	10	252	36	39	595

¹ Izņemot pasniedzējus, kas pavada studentus.

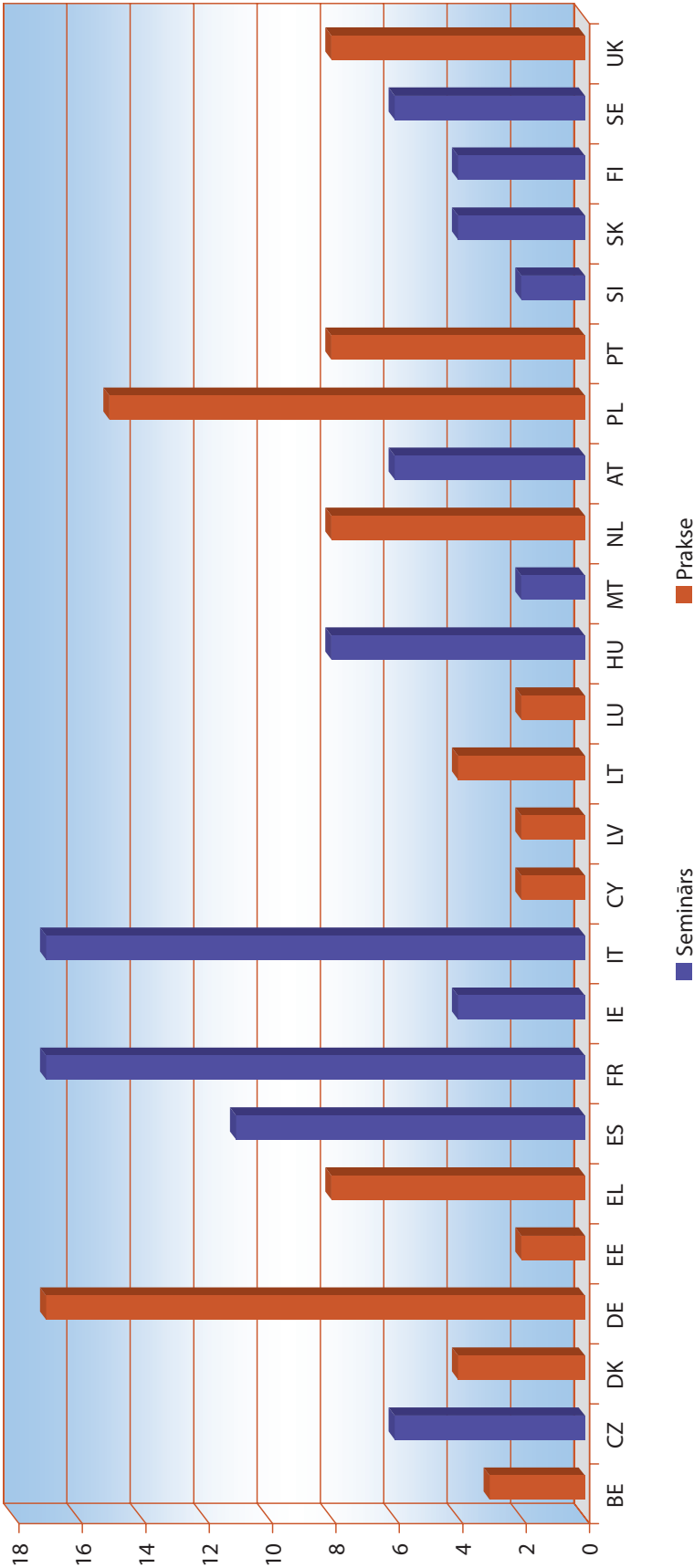
Mācību apmeklējumi – Sadalījums starp dalībvalstīm¹

	Apmeklētāju skaits								Grupu skaits
	Valstu tiesneši	Advokāti/ Juriskonsulti	Tiesību pasniedzēji ¹	Diplomāti/ Deputāti	Studenti/ Praktikanti	Valsts ierēdņi	Citi	Kopā	
BE	20	43	10		227		56	356	19
CZ			15	12	32		20	79	12
DK	16		14		207	28		265	9
DE	270	362	2	17	1030	105	320	2106	81
EE	66							66	6
EL	160	34			101	43		338	16
ES	422	52			143	68		685	30
FR	225	192			1142		217	1776	64
IE	7				58			65	3
IT		55	25	25	364		28	497	35
CY	8	9	3		6			26	11
LV	21			7				28	8
LT			13		15			28	13
LU			2		65			67	5
HU		11			53			64	5
MT	2							2	1
NL		109			330		19	458	17
AT	7	77	1	29	210	23	41	388	19
PL	234	336	3		117			690	21
PT			5		53			58	9
SI				6				6	2
SK	2				30			32	3
FI	21	49			61	22	9	162	10
SE	114	61		2	67	13		257	16
UK	112	69			274	3		458	22
Trešās valstis	181	74	15	3	1516	84	49	1922	103
Jauktās grupas (ES)	156	140			955	325	81	1657	55
Kopā	2044	1673	108	101	7056	714	840	12 536	595

¹ Iznemot pasniedzējus, kas pavada studentus.

Mācību apmeklējumi – Valstu tiesneši

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Kopā
Seminārs		6					11	17	4	17					8	2		6			2	4	4	6		87
Prakse	3		4	17	2	8					2	2	4	2		8			15	8					8	83

C – Svinīgās sēdes

10. janvāris	Svinīgā sēde sakarā ar ģenerālvokāta F. Džeikobsa [<i>F. Jacobs</i>] un tiesneša K. Gulmana [<i>C. Gulmann</i>] aiziešanu no amata un L. Beja Larsena [<i>L. Bay Larsen</i>] un E. Šarpstones [<i>E. Sharpston</i>] stāšanos amatā attiecīgi tiesneša un ģenerālvokātes statusā
17. marts	Svinīgā sēde sakarā ar daļēju Eiropas Kopienu Revīzijas palātas locekļu amata mandātu atjaunošanu
3. maijs	Svinīgā sēde sakarā ar Tiesas tiesneša A. La Pergolas [<i>A. La Pergola</i>] aiziešanu no amata un A. Ticano [<i>A. Tizzano</i>] stāšanos amatā Tiesas tiesneša statusā, sakarā ar P. Mengoci [<i>P. Mengozzi</i>] stāšanos amatā ģenerālvokāta statusā, kā arī sakarā ar E. Moavero Milanēzi [<i>E. Moavero Milanesi</i>] stāšanos amatā Pirmās instances tiesas tiesneša statusā
6. oktobris	Svinīgā sēde sakarā ar daļēju Tiesas locekļu amata mandātu atjaunošanu un jauno Pirmās instances tiesas tiesnešu stāšanos amatā

D – Vizītes vai piedalīšanās oficiālos pasākumos

Tiesa

2. janvāris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Beļģijas Kasācijas tiesas Jaunā gada pieņemšanā Briselē
6. janvāris	Tiesas delegācijas dalība Kasācijas tiesas svinīgajā sēdē Parīzē
18. janvāris	Tiesas delegācijas dalība <i>Rechtspolitischen Neujahrsempfang</i> 2006 Berlīnē pēc Tieslietu ministres Brigites Ciprīsas [<i>Brigitte Zypries</i>] ielūguma
20. janvāris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās <i>Hoge Raad</i> svinīgajā sanāksmē Hāgā sakarā ar ģenerālprokurora aiziešanu no amata
20. janvāris	Tiesas delegācijas dalība Eiropas Cilvēktiesību tiesas svinīgajā sēdē un seminārā "Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu izpilde un ietekme: tiesu loma" Strasbūrā
27. janvāris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Augstākās Kasācijas tiesas tiesas gada uzsākšanas ceremonijā Romā
2.–4. februāris	Tiesas delegācijas oficiālā vizīte <i>Bundesverfassungsgericht</i> Karlsrūē [<i>Karlsruhe</i>]
7. februāris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās dievkalpojumā un oficiālajā ceremonijā Johanesa Raua [<i>Johannes Rau</i>], Vācijas Federatīvās Republikas bijušā prezidenta, piemiņai Berlīnē
22. februāris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās sanāksmē Luksemburgā ar premjerministru Žanu Klodu Junkeru [<i>Jean-Claude Juncker</i>] par jautājumiem saistībā ar sadarbību starp Eiropas Kopienas Tiesu un Eiropas Cilvēktiesību tiesu
16.–17. marts	Tiesas pārstāvju piedalīšanās trešajā <i>European Commercial Judges Forum</i> Hamburgā
5. aprīlis	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Polijas Republikas Konstitucionālās tiesas ģenerālajā asamblejā Varšavā
10.–11. aprīlis	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Ungārijas Republikas Konstitucionālās tiesas sadarbībā ar Eiropas Padomes Venēcijas komisiju un fonda <i>Budapest Forum for Europe</i> organizētajā starptautiskajā apaļajā galdā par tēmu "Konstitucionālo tiesību un Eiropas tiesību savstarpējās attiecības Eiropas Savienībā" Budapeštā
18.–19. aprīlis	Tiesas priekšsēdētāja piedalīšanās Eiropas Padomes Austrijas prezidentūras sadarbībā ar Austrijas Parlamentu un Lejasaustrijas

	[<i>Niederösterreich</i>] organizētajā konferencē par subsidiaritāti "Eiropa sākas paša mājās" Sanktpeltenē [<i>St. Pölten</i>] (Lejasaustrija)
22. aprīlis	Tiesas priekšsēdētāja piedalīšanās sakarā ar Itālijas Republikas Konstitucionālās tiesas 50. gadadienu organizētajā oficiālajā ceremonijā Romā
21.–24. maijs	Tiesas delegācijas oficiālā vizīte Somijā
22. maijs	Tiesas pārstāvju piedalīšanās <i>Asociación Española para el Estudio del Derecho Europeo</i> organizētajā kolokvijā <i>Veinte años de España en las Comunidades Europeas. La evolución jurisprudencial del derecho</i> Madridē sakarā ar bijušā Tiesas tiesneša Diesa de Velasco [<i>Díez de Velasco</i>] 80. dzimšanas dienu
28. maijs	Tiesas priekšsēdētāja vizīte Grieķijā, lai pēc premjerministra ielūguma piedalītos manifestācijā Atēnās sakarā ar 25. gadadienu kopš Grieķijas pievienošanās Eiropas Savienībai
28.–30. maijs	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Administratīvās padomes sanāksmē un Valsts padomju un augstāko administratīvo tiesu asociācijas organizētā kolokvijā Leipcigā
1. jūnijs	Tiesas pārstāvju vizīte Itālijā, lai pēc Itālijas Republikas prezidenta ielūguma piedalītos ceremonijā sakarā ar Itālijas Republikas valsts svētkiem Romā
12.–13. jūnijs	Tiesas delegācijas dalība Eiropas Savienības Augstāko tiesu priekšsēdētāju apvienības otrajā kolokvijā Varšavā
16.–17. jūnijs	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Eiropas konkurences tiesību tiesnešu asociācijas piektajā konferencē Vustravā [<i>Wustrau</i>]
29. jūnijs – 1. jūlijs	Tiesas delegācijas dalība Bulgārijas Republikas Konstitucionālās tiesas 15. gadadienas svinībās Sofijā
24. jūlijs	Tiesas priekšsēdētāja dalība Grieķijas Republikas prezidenta rīkotajā pieņemšanā par godu Republikas atjaunošanas 32. gadadienai Atēnās
18. septembris	Tiesas priekšsēdētāja dalība Vācijas Federatīvās Republikas prezidenta Kēlera [<i>Köhler</i>] organizētajās vakariņās par godu Grieķijas Republikas prezidentam Papuliasam [<i>Papoulias</i>]
28. septembris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās ceremonijā, kurā Tiesai tika piešķirta zelta medaļa sakarā ar <i>Colegio oficial de Graduados Sociales de Madrid</i> izveidošanas 50. gadadienu Madridē
28.–30. septembris	Tiesas delegācijas dalība ceremonijās sakarā ar Starptautiskās Jūras tiesību tiesas 10. gadadienu Hamburgā
1.–2. oktobris	Tiesas delegācijas dalība lorda Kanclera rīkotajā Juridiskā gada atklāšanā (<i>Opening of the Legal Year</i>) Londonā

2. oktobris	Tiesas delegācijas dalība <i>Verfassungstag</i> (Austrijas Konstitucionālās tiesas izveidošanas svinīgajā atceres pasākumā ar Austrijas Republikas prezidenta piedalīšanos) Vīnē
2. oktobris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Kipras Republikas Pastāvīgās pārstāvniecības pie Eiropas Savienības rīkotajā pieņemšanā sakarā ar Kipras Republikas neatkarības 46. gadadienu Briselē
3. oktobris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās <i>Tag der Deutschen Einheit</i> oficiālajās ceremonijās Ķīlē [Kiel]
17. oktobris	Tiesas pārstāvju vizīte Austrijā, lai pēc Austrijas Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāja ielūguma piedalītos apaļajā galdā ar Polijas, Ungārijas, Slovēnijas, Horvātijas, Čehijas un Slovākijas Konstitucionālo tiesu priekšsēdētājiem par tēmu "Dalības Eiropas Savienībā sekas Konstitucionālajām tiesām" Vīnē
25.–27. oktobris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Eiropas Padomes Venēcijas Komisijas un Krievijas Federācijas Konstitucionālās tiesas organizētajā konferencē Maskavā
1. novembris	Tiesas priekšsēdētājs saņem Makariosa III [Makarios III] Lielordeņa Lielā krusta ordeni no V. E. Kipras Republikas prezidenta Nikozijā
1.–4. novembris	Tiesas priekšsēdētāja un Tiesas delegācijas dalība <i>FIDE</i> kongresā Kiprā
20. novembris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Valsts padomju un augstāko administratīvo tiesu asociācijas Administratīvās padomes sanāksmē Briselē
6. decembris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Somijas Republikas prezidentes rīkotajā pieņemšanā Helsinkos sakarā ar neatkarības svētku svinībām
7.–10. decembris	Tiesas pārstāvju piedalīšanās Latvijas Republikas Konstitucionālās tiesas organizētajā konferencē sakarā ar tās 10. gadadienas valsts svinībām Rīgā

Pirmās instances tiesa

27. janvāris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība oficiālajā pieņemšanā par godu Tiesas tiesnesim Klausam Gulmanam [Claus Gulmann] Kopenhāgenā
8.–9. februāris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība un uzstāšanās apaļajā galdā <i>International Bar Association's Legal Practice Division and Antitrust Section</i> organizētā <i>2006 International Cartel Workshop</i> ietvaros Londonā

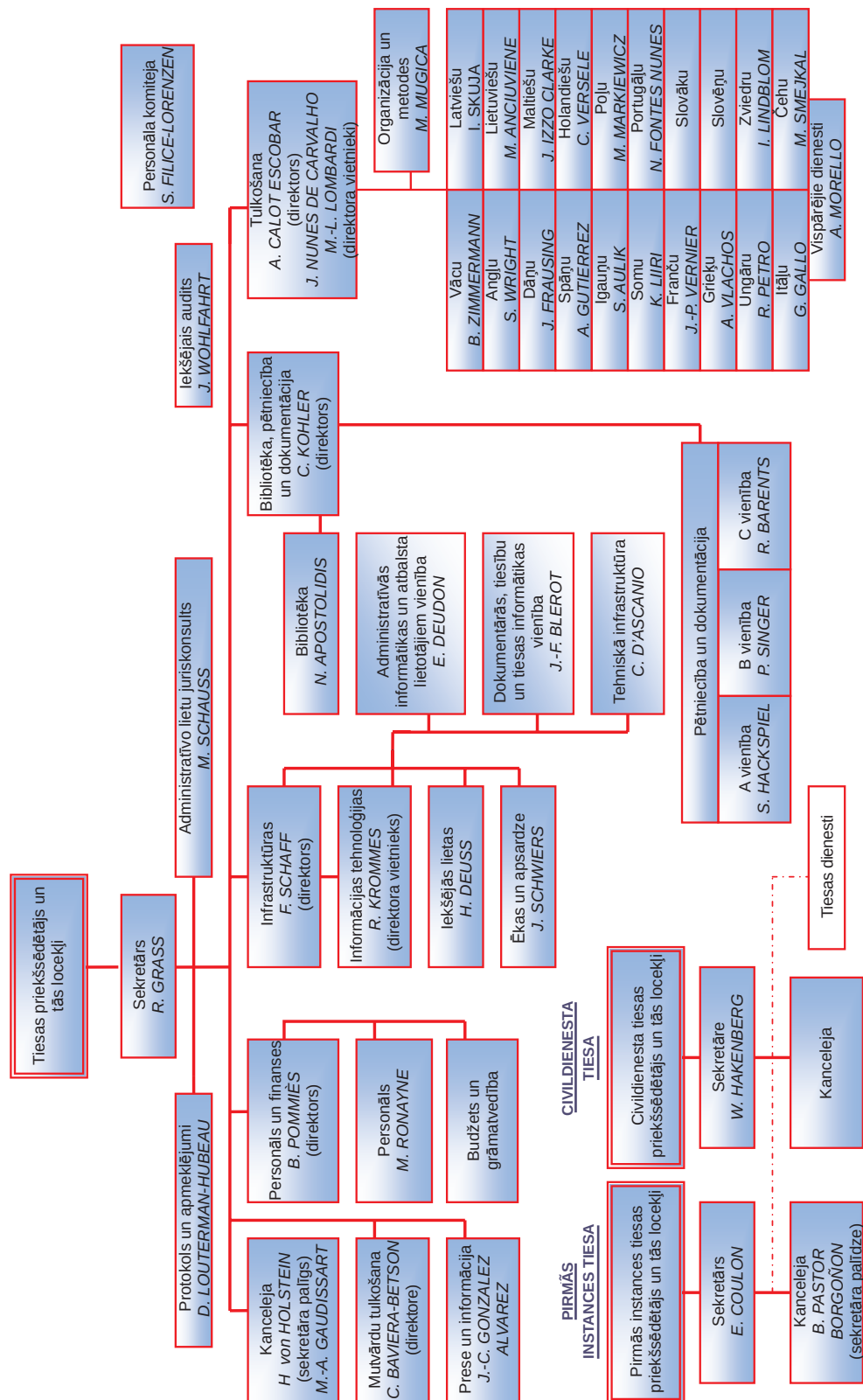
30. marts	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja runa Eiropas Publisko tiesību centra organizētajā konferencē <i>Manuel Chrysoloras</i> Atēnās
4.–5. maijs	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība un uzstāšanās Ziemeļvalstu juristu akadēmijas konferencē <i>Challenges in Nordic Cases</i> Helsinkos
10.–11. maijs	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība un uzstāšanās <i>Universität St. Gallen</i> organizētajā konferencē <i>XIIIth St. Gallen International Competition Law Forum (ICF)</i>
19. maijs	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība Eiropas Kopienų Komisijas un Eiropas Parlamenta organizētajā Eiropas 2006. gada konferencē par Eiropas attīstību
27. jūnijs	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība Dānijas Tieslietu ministra rīkotajās oficiālajās vakariņās sakarā ar tiesneša Klausu Gulmana [<i>Claus Gulmann</i>] aiziešanu no amata
3. jūlijs	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība Eiropas tiesību akadēmijas vasaras pieņemšanā Trīrē
7. augusts	Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs saņem 1. pakāpes Komandiera ordeni no viņas majestātes Dānijas Karalienes Kopenhāgenā
23. oktobris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība sanāsmē Londonā ar Ītonas pie Heivudas lordu Braunu [<i>Rt Hon the Lord Brown of Eaton-under-Heywood</i>] (priekšsēdētājs) un Dr. Krisu K. Kersu [<i>Chris K. Kerse</i>] (juridiskais padomnieks) saistībā ar Lordu palātas īstenoto izpēti par iespējamo "Eiropas Konkurences tiesas" izveidošanu
23. oktobris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība debatēs un uzruna Londonā <i>University College London Jevons Institute</i> organizētajā konferencē par tēmu <i>A Competition Court of the EU?</i>
31. oktobris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja uzruna par tēmu <i>'ne bis in idem'</i> Dānijas Konkurences tiesību biedrībā (<i>Dansk Forening for Konkurrenceret</i>) Kopenhāgenā
13. novembris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība apaļajā galdā Trīrē Eiropas tiesību akadēmijas ("ERA") <i>Centre des Congrès</i> organizētās konferences par tēmu <i>State Aid and Taxation: Regional Devolution in Tax Matters in the Perspective of State Aid</i> ietvaros
23.–24. novembris	Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja dalība un uzstāšanās Lietuvas Republikas Seima Eiropas lietu komitejas organizētajā konferencē Viļņā par tēmu <i>The Impact of the Jurisprudence of the European Court of Justice and the Court of First Instance on European and National Legal Orders</i>

Civildienesta tiesa

23.–25. novembris Priekšsēdētāja Mahonija [*Mahoney*] un tiesneša Tagara [*Tagaras*] dalība Eiropas Advokātu savienības kolokvijā, kas veltīts tēmai *Nouvelles frontières pour la construction de l'Union européenne: l'effectivité et l'efficacité du système de justice*, Venēcijā

Gada ziņojums 2006

2006. gada decembrī

Tiesas kontaktinformācija

Tiesas kontaktinformācija ir šāda:

Eiropas Kopienu Tiesa

Pasta adrese: L-2925 Luxembourg

Tālrunis: (352) 4303 1

Kancelejas telekss: 2510 CURIA LU

Telegrāfs: CURIA

Tiesas fakss: (352) 4303 2600

Preses un informācijas nodaļas fakss: (352) 4303 2500

Iekšējo lietu nodaļas fakss – Publikāciju apakšnodaļa: (352) 4303 2650

Tiesa internetā: www.curia.europa.eu

Eiropas Kopienu Tiesa

**Gada ziņojums 2006 – Eiropas Kopienu Tiesas
un Pirmās instances tiesas darba pārskats**

Luksemburga: Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs

2007 — 233 lpp. — 21 x 29,7 cm

Kataloga numurs: QD-AG-07-001-LV-C

ISBN 92-829-0852-6

ISSN 1830-1924

